

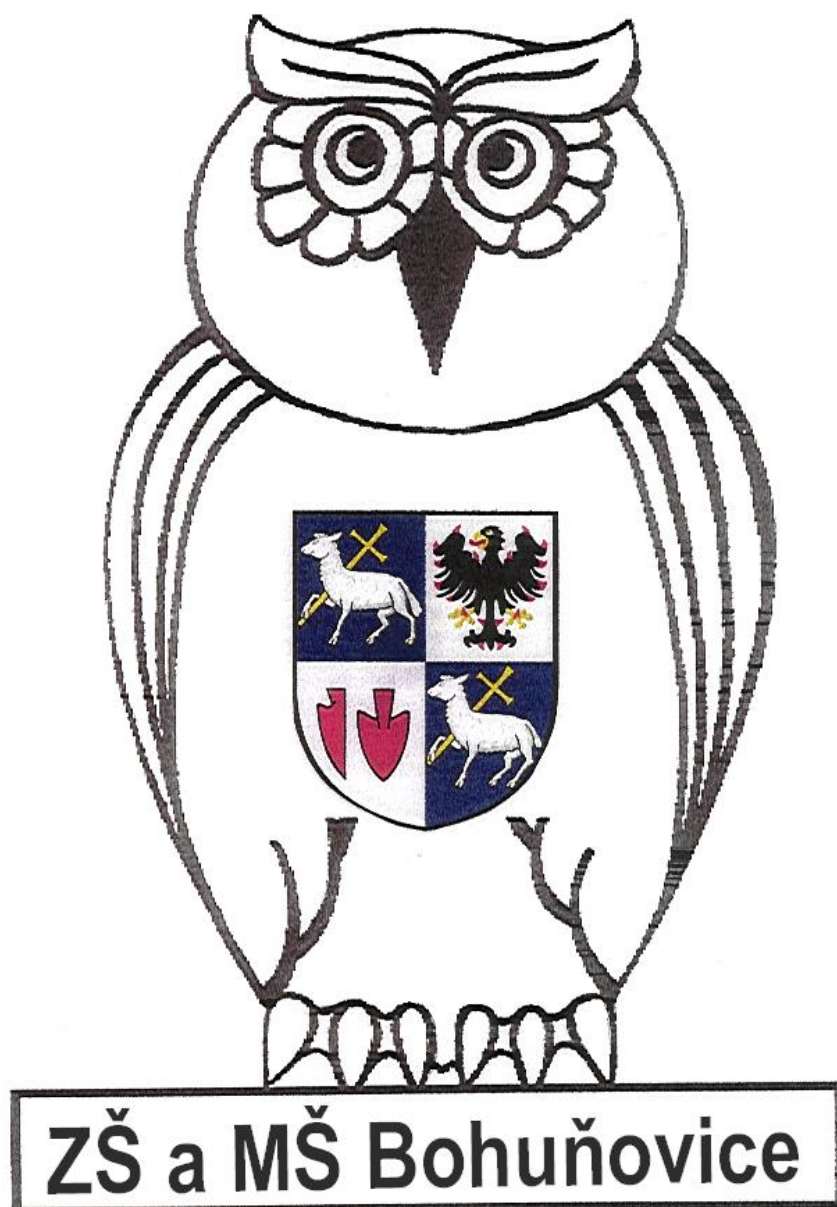
Základní škola a Mateřská škola Bohuňovice

Pod Lipami 210, 783 14 Bohuňovice

ČESKÁ REPUBLIKA

Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání
Základní školy a Mateřské školy Bohuňovice

Obsah

1	Identifikační údaje	5
2	Charakteristika školy	6
3	Charakteristika ŠVP	8
	Zaměření školy	8
	Výchovné a vzdělávací strategie.....	8
	Profil absolventa (absolventky)	10
	Výuka žáků se specifickými vzdělávacími potřebami	10
	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	12
	Začlenění průřezových témat	12
4	Učební plán.....	17
	1. stupeň.....	17
	2. stupeň.....	18
	Přechodné období	19
5	Učební osnovy	21
5.1	Český jazyk.....	21
	1. stupeň.....	21
	2. stupeň.....	32
5.2	Anglický jazyk.....	62
5.3	Matematika	87
	1. stupeň.....	87
	2. stupeň.....	94
5.4	Informační a komunikační technologie	104
5.5	Prvouka.....	109
5.6	Vlastivěda	114
5.7	Přírodověda	119
5.8	Dějepis.....	122
5.9	Fyzika	132
5.10	Chemie.....	139
5.11	Přírodopis	145

5.12	Zeměpis	151
5.13	Hudební výchova	162
5.14	Výtvarná výchova	167
5.15	Občanská výchova	172
5.16	Výchova ke zdraví	177
5.17	Německý jazyk	181
5.18	Ruský jazyk.....	187
5.19	Finanční gramotnost.....	193
5.20	Tělesná výchova	198
5.21	Člověk a svět práce	212
	1. stupeň.....	212
	2. stupeň.....	214
5.22	Seminář s českého jazyka	220
5.23	Seminář z matematiky	223
5.24	Konverzace v cizím jazyce.....	225
5.25	Dramatická výchova	228
5.26	Sportovní hry	231
5.27	Základy práce na počítači	235
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	237

1 Identifikační údaje

Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy a Mateřské školy Bohuňovice

Předkladatel

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Bohuňovice
Adresa školy: Pod Lipami 210, 78314 Bohuňovice
Jméno ředitele: Mgr. Jindřich Daněk
Kontakty: telefon: +420 585 389 343
e-mail: zsbohun@bohunovice.cz

Zřizovatel

Název: Obecní úřad Bohuňovice
Adresa: 6. května 109, 783 14 Bohuňovice
Kontakt: telefon: +420 585 151 681

Účinnost dokumentu

Dokument nabývá účinnosti 1.9.2017

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2 Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Zřizovatelem školy je Obecní úřad Bohuňovice, škola má právní subjektivitu od 1. ledna 1993. Základní škola a Mateřská škola Bohuňovice je úplnou základní školou. Její součástí jsou od 1. prosince 2002 dvě mateřské školy: Mateřská škola Bohuňovice a Mateřská škola Loděnická.

Jsme spádovou školou pro děti z okolních vesnic Hlušovic a Štarnova. Součástí školy je školní družina (část v samostatné budově). Škola spravuje a řídí školní jídelnu.

Kapacita naplněnosti školy je 442 žáků. V některých ročnících jsou integrováni žáci a žákyně, kteří se vzdělávají podle individuálních učebních plánů.

Vybavení školy

Základní škola je umístěna v budově postavené roku 1959. V budově školy je 15 tříd, z toho jsou některé upravené jako odborné pracovny. Součástí školy je žákovská i učitelská knihovna. Škola má v současnosti několik interaktivních tabulí a dataprojektorů. Učitelé pracují se školními notebooky.

V samostatných budovách jsou umístěny tělocvična, školní dílny, cvičná kuchyně, keramická dílna a školní jídelna. V areálu školy je školní pozemek a sportovní hřiště. Místnosti pro školní družinu se nacházejí v pronajatých prostorách „Centra zdraví“.

Materiální vybavení školy je dostatečné. Postupně dochází k doplňování a modernizování sbírek jednotlivých kabinetů a knihoven. Vyučující využívají pro svou práci počítače, notebooky, tiskárny a kopírky.

Sociální zařízení ve škole odpovídá hygienickým předpisům. Sociální zařízení se nacházejí v přízemí (pro žáky prvního stupně) a ve 2. patře (pro žáky druhého stupně). Další jsou umístěna v budově dílen a u tělocvičny. Zde mají žáci k dispozici sprchy.

Jako systém pro evidenci žáků a tvorbu rozvrhu slouží Bakaláři.

Charakteristika pedagogického sboru

Počet a vzdělání pedagogických pracovníků odpovídá všem platným vyhláškám a předpisům. Neaprobovaně se učí přírodopis. Všichni členové pedagogického sboru se vzdělávají v rámci DVPP. Součástí pedagogického sboru jsou i asistenti pedagoga. Tyto údaje se vztahují k roku 2016. V dalších letech se může stav změnit.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Zapojení do dlouhodobých projektů a mezinárodních projektů vychází z konkrétně vypsáných projektů.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráci s rodiči žáků vidíme jako základ výchovného i vzdělávacího působení. Rodiče mohou školu navštívit kdykoli po dohodě s konkrétním vyučujícím a projednat jakýkoli problém. Kromě toho probíhají několikrát ročně třídní schůzky a konzultace s rodiči. Někteří učitelé využívají konzultace ve trojici učitel – žák – rodič.

Rodiče jsou informováni o záležitostech školy a jednotlivých tříd na webových stránkách www.zsbohun.cz a na vývěsce v obci. Někteří učitelé mají své vlastní webové stránky.

Při škole je ustanovena Rada rodičů, jejímiž členy jsou zástupci rodičů ze všech tříd na naší škole. Rada spolupracuje s vedením školy a podílí se na přípravě některých akcí pořádaných pro žáky. Od roku 2005 funguje na škole šestičlenná Rada školy.

Škola pravidelně spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Speciálně pedagogickým centrem Olomouckého kraje a s Pedagogickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci.

3 Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Chceme našim žákům poskytovat co nejširší všeobecné vzdělání tak, aby našli uplatnění ve svém budoucím profesním i osobním životě. Z toho vyplývá následující profilace školy:

- Chceme poskytnout použitelné základy všeobecného vzdělání tak, aby jej žáci mohli využít při dalším studiu na středních odborných školách, gymnáziích i středních odborných učilištích.
- Chceme, aby si žáci vytvořili takové znalosti a získali takové dovednosti, které by uplatnili v běžném životě (komunikace, kooperace, logické myšlení...).
- Používáme metody skupinové práce a projektového vyučování, vedeme žáky k týmové práci.
- Klademe důraz na rozvoj znalostí a schopností v oblasti cizích jazyků, kromě anglického jazyka nabízíme žákům také výuku německého a ruského jazyka.
- Podporujeme využívání komunikačních a informačních technologií.
- Vedeme žáky k tomu, aby chápali, že práva každého jedince existují vždy ve spojení s určitými povinnostmi a nejsou od sebe oddělitelné.
- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel a k poznání, že porušení těchto pravidel má vždy určité následky.
- Usilujeme o úzkou spolupráci s rodinou. Některé problémy řešíme ve spolupráci učitel – žák – rodič.
- Chceme věnovat stejnou péči všem dětem.
- Snažíme se o integraci žáků s jakýmkoli poruchami.
- Snažíme se vytvořit podmínky pro nadané děti rozšiřováním základního učiva, respektováním jejich individuality a poskytnutím možnosti zapojit se do soutěží a olympiád.
- Spolupracujeme se školskými pedagogickými zařízeními. V průběhu celé povinné školní docházky mají žáci možnost navštěvovat hodiny reedukace a logopedické péče.
- Usilujeme o propojení života školy s širší komunitou obce, proto pořádáme školní akademie. Podílíme se na úpravě prostředí obce (sběr druhotných surovin, úklid obce).
- Spolupracujeme s různými místními organizacemi, které napomáhají žákům v poznávání důležitosti obce v jejich životě.
- Důležitou roli v životě školy hraje činnost školní družiny, jež je zaměřena především na oblast výchov. Pod vedením vychovatelek jsou připravována kulturní vystoupení pro veřejnost.
- V náboženské výchově spolupracujeme s farností římskokatolické církve v Bohuňovicích a žáci všech ročníků mohou navštěvovat hodiny náboženství.
- Snažíme se vést žáky ke zdravému životnímu stylu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Zvládnutí všech klíčových kompetencí by mělo žákům usnadnit zapojení do života. Klíčové kompetence by měly pomoci při osvojování základů všeobecného vzdělání, které škola poskytuje. Úroveň získaných klíčových kompetencí není konečná, ale tvoří základ pro celoživotní vzdělávání.

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
KOMPETENCE K UČENÍ	Ve vyučování klademe velký důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací. Předkládáme žákům různé zdroje k vyhledávání informací. Chceme, aby žáci hodnotili svoji práci.

	<p>Chceme, aby žáci zpracovávali některá témata výuky v samostatných pracích.</p> <p>Vedeme žáky k účasti v některých soutěžích a olympiádách.</p>
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	<p>Předkládáme žákům problémové úkoly a chceme, aby hledali řešení problému.</p> <p>Vedeme žáky k tomu, aby si při prezentaci řešení dokázali svoje řešení obhájit.</p> <p>Ve vhodných oblastech používáme netradiční úlohy.</p> <p>Při práci s informacemi chceme, aby je žáci třídili a uměli je zpracovávat.</p> <p>Vedeme žáky k používání internetu (úměrně jejich věku).</p> <p>Chceme, aby se žáci podle svých schopností a dovedností zapojovali do soutěží.</p>
KOMPETENCE KOMUNKATIVNÍ	<p>Vedeme žáky ke smysluplné komunikaci se spolužáky ve škole, s dospělými ve škole i mimo školu.</p> <p>Vedeme žáky k tomu, aby uměli veřejně prezentovat svoje myšlenky.</p> <p>Učíme žáky vhodnou formou obhajovat svůj názor.</p> <p>Vedeme žáky k naslouchání druhým.</p> <p>Podporujeme přátelské vztahy ve škole.</p> <p>Snažíme se začleňovat do práce různé formy kooperativního vyučování.</p>
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<p>Snažíme se vyvozovat co nejvíce sociálních kompetencí z konkrétních situací v hodinách.</p> <p>Usilujeme o to, aby žáci byli schopni přijmout roli ve skupině a respektovat ji.</p> <p>Vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel.</p> <p>Chceme, aby žáci pochopili souvislost mezi svými právy a povinnostmi.</p>
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<p>Školní řád vychází z pravidel stanovených demokratickou společností.</p> <p>Chceme, aby žáci respektovali individuální zvláštnosti mezi jedinci.</p> <p>Klademe důraz na environmentální výchovu ve škole.</p> <p>Snažíme se podle možností třídit odpad.</p> <p>Vedeme žáky k tomu, aby se v době pobytu mimo školu chovali zodpovědně.</p>
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<p>Motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do oblasti s názvem Svět práce.</p> <p>Vedeme žáky ke schopnosti reálně posoudit vlastní schopnosti při každodenní práci a následně při profesní orientaci.</p> <p>Nabízíme žákům různé mimoškolní zájmové útvary.</p> <p>Výuku některých předmětů se snažíme doplňovat praktickými exkurzemi.</p> <p>Vedeme žáky k tomu, aby si vážili vlastní práce i práce druhých.</p>

Profil absolventa (absolventky)

- Absolvent naší školy prokazuje následující dovednosti.
- Je schopen všestranně komunikovat se svým okolím a logicky vyjadřovat vlastní myšlenky.
- Umí tvořivě řešit běžné problémy, které se vyskytují v jeho každodenním životě.
- Je schopen spolupracovat v týmu a respektovat práci svou i ostatních.
- Ve svém životě vystupuje jako svébytný a zodpovědný jedinec, který si uvědomuje souvislost mezi svými právy a povinnostmi.
- Jedná jako tolerantní osobnost jak ve vztahu k ostatním lidem, tak jiným kulturním a duchovním hodnotám a k přírodě.
- Využívá různých strategií učení tak, aby byl schopen dalšího studia na střední škole či středním odborném učilišti.
- Je schopen posoudit své reálné možnosti a využít je v rozhodování o svém dalším osobním a profesním životě.
- Navazuje a rozvíjí citlivé vztahy s ostatními lidmi. Je vnímavý k prostředí a přírodě.

Výuka žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Škola zabezpečuje výuku žáků se specifickými vzdělávacími potřebami (dále jen SVP). K těmto žákům patří žáci se zdravotním postižením (mentálním, tělesným, zrakovým či sluchovým), s narušením komunikačních schopností, s poruchami autistického spektra, s vývojovými poruchami učení, s poruchami chování, žáci dlouhodobě nemocní, žáci pocházející z velmi nepodnětného prostředí, žáci z velmi slabého sociálního prostředí nebo žáci s odlišným mateřským jazykem. Tyto žáky začleňujeme do prostředí školy. Na škole působí školní poradenské pracoviště, které je tvořeno speciálním pedagogem, psychologem, výchovným poradcem a metodikem prevence. Toto pracoviště působí v oblasti péče o žáky se SVP jako supervizor.

Podpůrná opatření (PO) 1. stupně. (tvorba PLPP)

Prvním opatřením pro žáky se (SVP) je vypracování plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP). Cílem je poskytnout žákům cílenou pedagogickou podporu ještě před provedením odborného vyšetření ve školském poradenském zařízení (dále jen ŠPZ). Jde o úpravu formy dosavadních školních výstupů bez zásahu do obsahu učiva. Vypracovává se pro žáka, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání, nebo školních službách a zapojení v kolektivu.

PLPP má písemnou podobu a vypracování předchází pozorování žáka s cílem diagnostikování problémů žáka a stanovení úprav metod a forem práce, které budou realizovány v rámci pedagogické podpory.

PLPP vypracovává na I. stupni třídní učitel, na II. stupni třídní učitel ve spolupráci s ostatními pedagogy, kteří se na výuce žáka podílí. Koordinátorem tvorby PLPP je výchovný poradce, který spolupráci zastřešuje.

Obsahem PLPP je popis výukových problémů žáka, stanovení cílů PLPP, podpůrná opatření, která budeme realizovat ve škole, podpůrná opatření realizovaná v rámci domácí přípravy, podpůrná opatření jiného druhu, pokud jsou nutná.

S PLPP je prokazatelně seznámen zákonný zástupce žáka, všichni učitelé vyučující žáka a ostatní pedagogičtí pracovníci, kteří se podílí na provádění tohoto plánu. Při realizaci podpůrných opatření v

rámci PLPP je nutná úzká spolupráce se zákonnými zástupci žáka – plnění podpůrných opatření v rámci domácí přípravy.

Po třech měsících dojde k vyhodnocení efektivity přijatých opatření v rámci PLPP. Pokud u žáka s PLPP dojde po třech měsících ke splnění všech stanovených cílů, podpůrná opatření nebude třeba nadále provádět.

Pokud jsou opatření v PLPP vyhodnocena jako nedostačující – žák stanovené cíle nesplní a i nadále selhává ve výuce, doporučíme zákonným zástupcům vyšetření žáka v ŠPZ za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Spoluprací a komunikací se ŠPZ je pověřen výchovný poradce.

Podpůrná opatření 2.- 5. stupně. (tvorba IVP)

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení ŠPZ a s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka. PO se poskytují samostatně nebo v kombinaci různých druhů a stupňů v souladu se zjištěnými speciálními vzdělávacími potřebami žáka. S doporučeními jsou prokazatelně seznámeni všichni pedagogičtí učitelé, kteří se na výuce žáka podílí.

Na základě doporučení ŠPZ a se souhlasem zákonného zástupce se pro žáky s podpůrnými opatřeními od druhého stupně zpravidla vytváří individuální vzdělávací plán (dále jen IVP). IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka a vychází ze ŠVP a je součástí dokumentace žáka. Výstupy pro žáky s PO jsou vytvářeny na základě doporučení ŠPZ i podle RVP ZV na základě minimální doporučené úrovně úpravy výstupů v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb.

V IVP jsou uvedeny informace o úpravách obsahu, časovém a obsahovém rozvržení učiva vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě výstupů ze vzdělávání (vše dle doporučení a konzultace se ŠPZ). IVP dále obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů PO poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. Dále IVP obsahuje jméno pracovníka ŠPZ, se kterým škola spolupracuje.

IVP je zpracován nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku podle potřeb žáka.

Za zpracování a provádění IVP odpovídá ředitel školy. Na vytváření IVP se podílí výchovný poradce, třídní učitel a příslušní vyučující předmětů, kterých se PO týkají. Výchovný poradce seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a jeho zákonného zástupce – potvrdí svým podpisem. Určeným pedagogickým pracovníkem, který bude odpovídat za spolupráci se ŠPZ je výchovný poradce. ŠPZ s ním vždy před vydáním doporučení projedná návrh doporučených podpůrných opatření.

ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a vyhodnocuje naplňování IVP. V případě nedodržování opatření uvedených v IVP informuje výchovný poradce ředitele školy. Neposkytuje-li zákonný zástupce žáka součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření, jež jsou v nejlepším zájmu žáka, postupuje škola podle jiného právního předpisu.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Součástí péče o žáky je i péče o nadané a mimořádně nadané žáky. Při prvním zjištění výraznějšího nadání žáků (na popud TU, ostatních pedagogických pracovníků) je ještě před provedením odborného vyšetření v ŠPZ poskytnuta cílená podpora formou vypracování PLPP.

PLPP vypracovává zpravidla třídní učitel nebo učitel předmětu, ve kterém žák vyniká. Pokud žák vyniká ve více předmětech, je nutné, aby došlo ke spolupráci učitelů a PLPP sestavil jeden pověřený učitel – pověřil výchovný poradce. Ten dohlíží i na sestavení PLPP.

PLPP musí obsahovat popis úrovně nadání žáka, stanovení cílů PLPP, podpůrná opatření, která budeme realizovat ve škole, podpůrná opatření realizovaná i v rámci domácí přípravy, podpůrná opatření jiného druhu, pokud jsou nutná. Na samotnou aplikaci podpůrných opatření dohlíží ten vyučující, který PLPP sestavil.

S PLPP je prokazatelně seznámen zákonný zástupce žáka, všichni učitelé vyučující žáka a ostatní pedagogičtí pracovníci, kteří se podílí na naplňování tohoto plánu. Vyhodnocení PLPP provedou pověření učitelé po třech měsících. Pokud žák vykazuje opravdu mimořádné nadání, doporučíme zákonným zástupcům vyšetření žáka v ŠPZ za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb. Zjišťování vzdělávacích potřeb žáka s mimořádným nadáním provádí ŠPZ. Spoluprací se ŠPZ je pověřen výchovný poradce.

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků se uskutečňuje také (dle případných doporučení ŠPZ) podle IVP, které obsahuje: závěry doporučení školského poradenského zařízení, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost, údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi, vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů apod. Dále je zde určen pracovník ŠPZ, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka, personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Tento IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou formu. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v §28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka. Součástí plánu je i termín vyhodnocení naplňování /provádí výchovný poradce s třídním učitelem a učitelem daného předmětu/. IVP se může zpracovat i na kratší období než je školní rok. Může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Toto průřezové téma se prolíná výukou i výchovou ve všech ročnících a zároveň všemi předměty.

Cílem tohoto tématu je, aby žáci:

- porozuměli sami sobě a druhým lidem,
- komunikovali mezi sebou,

- získali dovednosti potřebné k celoživotnímu vzdělávání,
- uvědomovali si rozměry vlastního jednání.

	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV 1	M, ČJ	M	AJ, M, Tv	AJ, ČJ	AJ, Tv	ČJ, AJ, F	ČJ, AJ	ČJ, AJ, Ov, Tv	ČJ, AJ, Tv, SzČJ
OSV 2			AJ, PRV	AJ	AJ	AJ, Tv	AJ, Tv	AJ, PŘ, Ov, Tv	AJ, Tv, SzČJ
OSV 3	ČJ		AJ, Tv	AJ	AJ, Tv, VL	ČJ, AJ, M, Tv	AJ, Tv	AJ, Ov, Tv	ČJ, AJ, Tv, SzČJ, KvCJ,
OSV 4		PRV	Vv, Tv, PRV			Tv	M, Tv	ČJ, F, Ov, Tv	F, Tv, KvCJ
OSV 5	ČJ	ČJ	Vv		AJ, Tv	ČJ, AJ, Vv	ČJ, AJ, M, Vv	ČJ, AJ, Vv, Ov, Tv	ČJ, AJ, Vv, Tv
OSV 6		ČJ	AJ, PRV	AJ	AJ, VL	AJ, Tv	AJ, Tv	AJ, Tv	AJ, Tv, KvCJ
OSV 7	ČJ		AJ	AJ	AJ, VL	ČJ, AJ, D	AJ	AJ, D, F, Ov	ČJ, AJ, D
OSV 8	ČJ	ČJ	AJ, Vv, ČJ	AJ, ČJ	AJ, ČJ	ČJ, AJ, Tv	ČJ, AJ, M, Tv	ČJ, AJ, Ch, Ov, Tv	ČJ, AJ, Tv, SzČJ
OSV 9			Tv		VL	ČJ, Tv	Tv	F, Vv	ČJ, Vv
OSV10	ČJ	ČJ	ČJ, M, PRV	ČJ	ČJ, AJ, VL	ČJ, AJ, M, D, F, PŘ, Tv	AJ, M, F, Tv	AJ, Z, Tv	ČJ, AJ, Tv, SzČJ, SzM
OSV11		PRV	Tv, PRV		Tv	Vv, Tv	Vv, Tv	Ov, Tv	Tv

- OSV 1 – Rozvoj schopností poznávání
- OSV 2 – Sebepoznání a sebepojetí
- OSV 3 – Seberegulace a sebeorganizace
- OSV 4 – Psychohygieny
- OSV 5 – Kreativita
- OSV 6 – Poznávání lidí
- OSV 7 – Mezilidské vztahy
- OSV 8 – Komunikace
- OSV 9 – Kooperace a kompetice
- OSV10 – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- OSV11 – Hodnoty, postoje a praktická etika

Výchova demokratického občana (VDO)

Toto průřezové téma je realizováno především v předmětech Prvouka, Vlastivěda, Dějepis a Občanská výchova.

Cílem tohoto tématu je, aby žáci:

- uměli obhájit lidská práva a dodržovali je,
- chápali význam pravidel pro fungování lidské společnosti,
- respektovali kulturní, etnické a jakékoli jiné odlišnosti.

	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VDO 1			PRV			AJ, Ov	AJ, Ov	AJ, Ov	AJ
VDO 2		PRV			VL	D, Ov	D, Ov	AJ, D, Z, Ov	AJ, M, D, Ov
VDO 3			PRV		VL			Ov	Z
VDO 4			PRV	VL		D		Ov	Z

- VDO 1 – Občanská společnost a škola
- VDO 2 – Občan, občanská společnost a stát
- VDO 3 – Formy participace občanů v politickém životě
- VDO 4 – Principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

Toto průřezové téma vychází především ze současné tendence k integraci Evropy a světa. Vzdělávací obsah průřezového tématu je realizován v různých předmětech 1. i 2. stupně.

Cílem tohoto tématu je, aby žáci:

- postupně překonávali předsudky a stereotypy,
- si uvědomili možnost rozvoje životních perspektiv z hlediska celoevropské dimenze,
- se seznámili s podstatou a fungováním evropských institucí.

	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VMEGS1			PRV		AJ	AJ	AJ	AJ, D	AJ, D, F, Ov, SzČJ
VMEGS2			PRV		AJ, VL	AJ, F	AJ	AJ	AJ, M, Ov, KvCJ
VMEGS3					VL	D	D		M, D, Ov, SzČJ

- VMEGS 1 – Evropa a svět nás zajímá
- VMEGS 2 – Objevujeme Evropu a svět
- VMEGS 3 – Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MUV)

Toto průřezové téma slouží jako prostředek, kterým žáky seznamujeme s rozmanitostí různých kultur, tradic a hodnot. Vzdělávací obsah průřezového tématu velmi úzce souvisí s předměty vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Umění a kultura.

Cílem tohoto tématu je, aby žáci:

- uměli žít a komunikovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin,
- respektovali práva všech skupin obyvatel,
- odmítali jakýkoli projev netolerance.

	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MUV 1			PRV		AJ	D	AJ	AJ, D	AJ, KvCJ
MUV 2					AJ, VL	ČJ, AJ,	ČJ, AJ, D, Ov	AJ	ČJ, AJ
MUV 3					VL	D	ČJ, AJ, D	ČJ, AJ	AJ, D
MUV 4			AJ	AJ	VL	AJ, D	ČJ, AJ, D	ČJ, AJ, Z	ČJ, AJ, D, Z, SzČJ
MUV 5					VL		Ov		Ov

- MUV 1 – Kulturní diference
- MUV 2 – Lidské vztahy
- MUV 3 – Etnický původ
- MUV 4 – Multikulturalita
- MUV 5 – Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EV)

Toto průřezové téma je zaměřeno především na chápání vztahu jedince a životního prostředí. Jednotlivé tematické okruhy tohoto průřezového tématu mají úzký vztah k předmětům vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět (na 1. stupni) a Člověk a příroda (na 2. stupni).

Cílem tohoto tématu je, aby žáci:

- si uvědomovali svoji zodpovědnost ve vztahu k životnímu prostředí,
- si vytvářeli zdravý životní styl,
- citlivě a vnímavě přistupovali k přírodě.

	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EV 1			PRV		PŘ, VL	D, PŘ	D, PŘ	AJ, D, PŘ, Z	AJ, PŘ
EV 2			PRV			F, PŘ	M	AJ, D, Ch	AJ, D, KvCJ
EV 3			PRV		PŘ	AJ, ČaSP	AJ, M, F, PŘ, ČaSP	AJ, D, F	AJ, D, F, Ch, PŘ, Z

EV 4			Tv		Tv, PŘ, VL	D, ČaSP	AJ, M, ČaSP	AJ	AJ, Ch, Z
------	--	--	----	--	------------	---------	-------------	----	-----------

- EV 1 – Ekosystémy
- EV 2 – Základní podmínky života
- EV 3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- EV 4 – Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MEV)

Toto průřezové téma nabízí žákům postupně možnosti komunikace a práce s médii. Nejčastěji jsou žáci s tematickými okruhy seznamováni v hodinách Českého jazyka. Některé tematické okruhy jsou zařazeny také do jiných předmětů.

Cílem tohoto tématu je, aby žáci:

- kriticky přistupovali ke stereotypům používaným v médiích a v reklamě,
- naučili se využívat média jako zdroj informací,
- uvědomovali si možnosti svobodného vyjadřování myšlenek a postojů.

	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MEV 1			ČJ	AJ	ČJ	ČJ, D, F	AJ, F		ČJ, D, F, KvCJ
MEV 2					ČJ	D			ČJ, D
MEV 3					ČJ	ČJ			
MEV 4	ČJ	ČJ		ČJ		ČJ, D			
MEV 5			PRV	ČJ	VL	ČJ, D	D	D	ČJ, D
MEV 6	ČJ				INF, VL	ČJ, INF	ČJ		ČJ
MEV 7					VL, PŘ				ČJ

- MEV 1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- MEV 2 – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- MEV 3 – Stavba mediálních sdělení
- MEV 4 – Vnímání autora mediálních sdělení
- MEV 5 – Fungování a vliv médií ve společnosti
- MEV 6 – Tvorba mediálního sdělení
- MEV 7 – Práce v realizačním týmu

Vysvětlivky zkratk předmětů:

ČJ – Český jazyk a literatura, AJ – Anglický jazyk, M – Matematika, D – Dějepis, Z – Zeměpis, PŘ – Přírodopis, F – Fyzika, Ch – Chemie, Tv – Tělesná výchova, Vv – Výtvarná výchova, Ov – Občanská výchova, PRV – Prvouka, VL – Vlastivěda, PŘ – Přírodověda, INF – Informatika, ČaSP – Člověk a svět práce, SzČJ – Seminář z českého jazyka, SzM – Seminář z matematiky, KvCJ – Konverzace v cizím jazyce

4 Učební plán

1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Počet hodin předmětu	Navýšení disponibilní dotace	Minimální počet hodin dle RVP
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	10	9	8	7	43	10	33
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	-	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	4	20
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	-	1	1		1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3	-	-	7		12
	Přírodověda	-	-	-	1	2	3	2	
	Vlastivěda	-	-	-	2	2	4		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5		12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5		5
počet hodin v ročníku (RVP)		18-22	18-22	22-26	22-26	22-26			
Disponibilní časová dotace		-	-	-	-	-	-	16	16
Skutečný počet hodin (náš ŠVP)		20	22	25	25	26	118		118

2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	6.	7.	8.	9.	počet hodin předmětu	Navýšení disponibilní dotace	Minimální počet hodin dle RVP
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	5	5	19	4	15
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	-	12
	Další cizí jazyk	-	2	2	2	6	-	6
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	20	5	15
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	-	-	-	1	-	1
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	2	2	26	5	21
	Chemie	-	-	2	2			
	Přírodopis	2	2	2	1			
	Zeměpis	2	2	2	2			
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	1	11
	Občanská výchova	1	1	1	1	4		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4		10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8		10
	Výchova ke zdraví	-	-	1	1	2		
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	-	3		3
Volitelné předměty	Dle nabídky ŠVP	-	1	-	2	3	3	-
počet hodin v ročníku (RVP)		28-30	28-30	30-32	30-32			
Disponibilní časová dotace		3	5	3	7	-	18	18
Skutečný počet hodin (náš ŠVP)		28	30	31	32	122		122

Poznámky k učebnímu plánu:

Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících. Na prvním stupni je povinná týdenní hodinová dotace (33 hodin) posílena o 10 hodin z disponibilní časové dotace a na druhém stupni je povinná týdenní dotace (15 hodin) navýšena o 4 hodiny z disponibilní časové dotace.

Anglický jazyk je vyučován od 3. ročníku. Na druhém stupni je minimální týdenní hodinová dotace (12 hodin) posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Jako Další cizí jazyky jsou vyučovány Německý jazyk a Ruský jazyk od 7. ročníku v minimální týdenní hodinové dotaci 6 hodin.

Matematika je vyučována ve všech ročnících. Minimální týdenní hodinová dotace na prvním stupni (20 hodin) je posílena o 4 hodiny. Minimální týdenní hodinová dotace na druhém stupni (15 hodin) je posílena o 5 hodin.

Do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět jsou zahrnuty vzdělávací předměty Prvouka (1. – 3. ročník), Přírodověda (4. – 5. ročník) a Vlastivěda (4. – 5. ročník). Minimální týdenní hodinová dotace (12 hodin) je doplněna o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je vyučována na druhém stupni. Jsou do ní zahrnuty předměty Dějepis a Občanská výchova. Minimální týdenní časová dotace (11 hodin) je navýšena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je vyučována na druhém stupni. Jsou do ní zahrnuty předměty Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis. Minimální týdenní časová dotace (21 hodin) je posílena o 5 hodin z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací oblast Umění a kultura se vyučuje ve všech ročnících. Je rozdělena na předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce vyučujeme ve všech ročnících. Na prvním stupni se vyučovací předmět jmenuje Pracovní činnosti a na druhém stupni Člověk a svět práce.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se vyučuje ve všech ročnících. Zahrnuje předměty Tělesná výchova a Výchova ke zdraví (8. – 9. ročník).

Z disponibilní časové dotace je na prvním stupni distribuováno 16 hodin (Český jazyk a literatura – 10 hodin, Matematika – 4 hodiny, Přírodověda – 2 hodiny) a na druhém stupni 18 hodin (Český jazyk a literatura – 4 hodiny, Anglický jazyk – 1 hodina, Matematika – 5 hodin, Člověk a společnost – 1 hodina, Člověk a příroda – 4 hodiny, Volitelné předměty – 3 hodiny).

Volitelné předměty nabízíme žákům druhého stupně v 7. a 9. ročníku. Jedná se o tyto volitelné předměty: Seminář z českého jazyka, Seminář z matematiky, Konverzace v cizím jazyce, Dramatická výchova, Sportovní hry a Základy práce na počítači. Na výuku těchto předmětů jsou vyhrazeny 3 hodiny z disponibilní časové dotace.

Přechodné období

Ve školních rocích 2017/18 a 2018/19 probíhá výuka v 8. a 9. ročníku podle Školního vzdělávacího programu Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy a Mateřské školy Bohuňovice platné od 1. září 2016. Dalšími cizími jazyky budou Německý jazyk a Ruský jazyk v celkové týdenní hodinové dotaci 6 hodin tak, jak je stanoveno v RVP ZV.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací předmět	8. ročník	9. ročník	Navýšení z disponibilní časové dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4	3 + 1	1
	Anglický jazyk	3 + 1	3	1
	Další cizí jazyk	3	3	0

Matematika a její aplikace	Matematika	3 + 1	4 + 1	2
Informační a komunikační technologie	Základy informatiky	0	0	0
Člověk a společnost	Dějepis	1 + 1	2	1
	Občanská výchova	1	1	0
	Finanční gramotnost	0 + 1	0	1
Člověk a příroda	Fyzika	2	1	0
	Chemie	2	2	0
	Přírodopis	1 + 1	1	1
	Zeměpis	2	1	0
Člověk a zdraví	Rodinná výchova	0	1	0
	Tělesný výchova	2	2	0
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	2	0
	Hudební výchova	1	1	0
	Dramatická výchova	0	1	0
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	0 + 1	1
Celkový počet hodin v ročníku		32	31	-
Počet hodin v ročníku stanovený v RVP ZV		30 - 32	30 – 32	-

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
9	10	9	8	7	5	4	5	5

1. stupeň

Charakteristika předmětu

Předmět Český jazyk je základním kamenem ve výchovně vzdělávacím procesu na prvním stupni. Předmět je dotován v 1. ročníku 9 hodinami, ve 2. ročníku 10 hodinami, ve 3. ročníku 9 hodinami, ve 4. 8 hodinami a 5. ročníku 7 hodinami.

Vzdělávací obsah předmětu je členěn na tři složky:

- komunikační a slohová výchova,
- jazyková výchova,
- literární výchova.

Práce ve všech složkách tohoto předmětu má komplexní charakter a prolíná se do všech předmětů. Po celý rok je třeba zařazovat jazykové rozbory, pravopisná, stylizační cvičení a průběžně pečovat o zvukovou stránku mluvnických projevů.

Obsahem učiva v 1. ročníku je spisovně se vyjadřovat, rozlišit věta – slovo – slabika – hláska, uvědoměle číst, vyjádřit svoji zkušenost.

Ve 2. ročníku žáci pracují s větou a souvětím, používají spojky, rozeznávají druhy vět, učí se dělit jednoduchá slova na slabiky, osvojují si pravopis ve skupinách dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, poznávají podstatná jména a slovesa, cvičí se ve schopnosti vypravovat a popisovat.

Ve 3. ročníku žák zvládá a správně užívá vyjmenovaná slova, rozlišuje slovní druhy, skloňuje podstatná jména, určuje některé mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves, rozliší větu jednoduchou a souvětí, zdokonaluje se ve schopnosti vypravovat a popisovat.

Ve 4. ročníku se prohlubuje a rozšiřuje učivo 3. ročníku – příbuzná slova slov vyjmenovaných, vzory podstatných jmen, odlišení řeči přímé a věty uvozovací, rozšiřují se stylistické dovednosti (dopis, osnova, rozhovor).

V 5. ročníku se prohlubuje a rozšiřuje učivo předcházejících ročníků (předpony-předložky, skupiny bě/bje, pě/pje, vě/vje, mně/mě, druhy přídavných jmen, slovesný způsob, druhy zájmen a číslovek, druhy podmětu a přísudku). Žáci se učí pracovat s Pravidly českého pravopisu.

Učitel využívá dostupných nebo vlastních materiálů a metod. Žáci se podílejí na výstavbě hodiny. Učí se pracovat s vlastními chybami. Je-li to možné, pracují žáci ve skupinách. Značný význam má individuální přístup učitele k žákům. Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev. V psaném projevu jsou zohledňovány potíže žáků s SPU. Individuálně

se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Nadaní žáci jsou úkolováni z rozšiřujícího učiva a zapojují se do soutěží.

Využíváme dostupný SW, obrazový materiál. Žáci se učí užívat jazykové příručky: Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny a Stručnou mluvnici českou.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Průřezová témata jsou zařazována průběžně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Český jazyk jsou výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Učíme žáky základním čtenářským a komunikačním dovednostem a návykům.
- 2) Rozvíjíme paměť žáků.
- 3) Klademe důraz na porozumění textům.
- 4) Vedeme žáky k osvojení si psacích a základních pravopisných dovedností a návyků.
- 5) Získáváme žáky pro dobrý vztah k literatuře a pro uvědomělé čtenářství.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Učíme žáky vybírat a jednoduchým způsobem třídit a srovnávat informace.

Kompetence komunikativní

- 1) Vedeme žáky ke správné výslovnosti a dovednosti ústní komunikace.
- 2) Učíme psaní a formám písemné komunikace.
- 3) Vedeme žáky k vyjadřování vlastního názoru a ke spontánnímu projevu.

Kompetence sociální a personální

- 1) Zařazujeme skupinové práce.
- 2) Posilujeme atmosféru vzájemné důvěry a ochotu naslouchat si.
- 3) Učíme žáky počátečním formám sebehodnocení.

Kompetence občanské

- 1) Vedeme žáky k vzájemné ohleduplnosti.
- 2) Učíme žáky plnit zodpovědně školní úkoly a vidět v nich svou práci.
- 3) Zapojujeme žáky do kulturních akcí školy a do veřejných vystoupení.

Kompetence pracovní

- 1) Vytváříme základní pracovní návyky potřebné ke školní práci (sebeobsluha, udržování materiálů z výuky v pořádku a čistotě, sestavování portfolií).

Osnovy předmětu

1. ročník

Jazyková výchova	
Očekávané výstupy	Učivo

Žák	
<p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.</p> <p>Spočítá slova ve větě, tvoří slova opačného významu, rozdělí slovo na slabiky.</p> <p>Hláskuje slova.</p> <p>Odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických příkladech vlastních jmen osob, zvířat.</p>	<p>Vyvození hlásek a písmen abecedy (kromě q, w, x)</p> <p>Dlouhé samohlásky</p> <p>Vyvození dvojhlásek au, ou</p> <p>Sluchové rozlišení a výslovnost jednotlivých hlásek</p> <p>Slova a pojmy, význam slov</p> <p>OSV 1 rozvoj schopností poznání</p>

Komunikační a slohová výchova	
Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
<p>Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</p> <p>Vyhledá v textu jednoduché odpovědi na otázky.</p> <p>Vytvoří jednoduchou otázku k přečtenému textu.</p> <p>Podle obrázků vypráví jednoduchý příběh.</p> <p>Chápe jasně a zřetelně formulované pokyny k práci (v písemné i mluvené formě).</p> <p>Při rozhovoru dodržuje základní pravidla pro komunikaci.</p> <p>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Do mluveného projevu vybírá vhodná slova.</p> <p>V mluveném projevu používá vhodné neverbální prostředky.</p> <p>Na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev.</p> <p>Dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním.</p> <p>Dodržuje správný tvar písma.</p> <p>Napsaný text si po sobě pravidelně kontroluje.</p> <p>Vyhledané chyby správně opraví.</p>	<p>Čtení slabik a slov.</p> <p>Technika čtení, pozorné čtení, plynulé čtení - články, básně a hádanky vybrané dle uvážení učitelky</p> <p>Čtení z časopisů</p> <p>Praktické naslouchání</p> <p>Uvolňovací cviky (psaní pastelkou). Správné sezení, správné držení psacího náčiní.</p> <p>Uvolňovací cviky (psaní perem).</p> <p>Psaní písmen, malé i velké abecedy (kromě q, w, x)</p> <p>Psaní slabik di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</p> <p>Psaní: opis, přepis, diktát</p> <p>Komunikační žánry - pozdrav, oslovení, omluva, prosba, blahopřání, zdvořilé vystupování</p> <p>Průřezová témata</p> <p>OSV 8 komunikace v různých situacích</p> <p>OSV 3 seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV 7 mezilidské vztahy</p> <p>OSV 10 dovednosti pro řešení problémů</p> <p>MEV 4 vnímání autora mediálních sdělení, výrazové prostředky při vyjadřování</p> <p>MEV 6 tvorba mediálního sdělení</p>

Literární výchova	
Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
<p>Čte literární texty přiměřené věku.</p> <p>Přednáší z paměti literární texty přiměřené věku.</p> <p>Najde jednoduché rýmy.</p>	<p>Čtení a naslouchání</p> <p>Četba literárních textů, formulace vlastních dojmů</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná</p>

<p>Jednoduchou formou vyjádří své dojmy a pocity z přečteného textu. Poznává pohádku a dovede ji vyprávět.</p>	<p>reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod Rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, časopis, rým. Beseda v knihovně</p> <p>Průřezová témata OSV 5 kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p>
--	--

2. ročník

Jazyková výchova	
Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
<p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Spočítá slova ve větě, tvoří slova opačného významu, rozdělí slovo na slabiky. Hláskuje slova. Odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických příkladech vlastních jmen osob, zvířat. V textu poznává typické příklady druhů vět podle postoje mluvčího. V písemném projevu používá správná interpunkční znaménka za jednotlivými druhy vět podle postoje mluvčího. V mluveném projevu volí vhodné zvukové prostředky při používání různých druhů vět podle postoje mluvčího. Píše správně i/y po souhláskách. Píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě a mě.</p>	<p>Věta – slovo – slabika, začátek věty, znaménka za větami, pořádek slov ve větě Počet slov ve větě, počet slabik ve slově Intonace vět, uspořádání vět Druhy vět podle postoje mluvčího, slovní význam, pořadí vět. Písmeno – hláska, písmena x, w, q Dělení slov na konci řádku Samohlásky krátké a dlouhé, pravopis ú, ů Dvojhásky Souhlásky tvrdé, pravopis Souhlásky měkké, pravopis Spojky, souvětí Obojetné souhlásky, slabikotvorné r, l Podstatná jména, vlastní jména osob, zvířat, měst a vesnic Předložky, slovesa Slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Párové souhlásky na konci slov Přípravná cvičení ke slovním druhům, abeceda</p>

Komunikační a slohová výchova	
Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
<p>Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Vyhledá v textu jednoduché odpovědi na otázky. Vytvoří jednoduchou otázku k přečtenému textu. Podle obrázků vypráví jednoduchý příběh. Chápe jasně a zřetelně formulované pokyny k práci (v písemné i mluvené formě).</p>	<p>Čtení článků a textů Psaní malých a velkých písmen, psaní číslic Psaní w, q, x Přepis a opis Tvoření vět k obrázkům Jak se zdravíme v rodině, oslovení, poděkování, omluva, pozdravy Blahopřání, dopis, seznam, pozdrav z prázdnin Popis obrázku, popis zvířat</p>

<p>Při rozhovoru dodržuje základní pravidla pro komunikaci.</p> <p>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.</p> <p>Do mluveného projevu vybírá vhodná slova.</p> <p>V mluveném projevu používá vhodné neverbální prostředky.</p> <p>Na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev.</p> <p>Dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním.</p> <p>Dodržuje správný tvar písma.</p> <p>Napsaný text si po sobě pravidelně kontroluje.</p> <p>Vyhledané chyby správně opraví.</p>	<p>Průřezová témata</p> <p>OSV 8 komunikace v různých situacích</p> <p>OSV 6 poznávání lidí</p> <p>OSV 10 dovednosti pro řešení problémů</p> <p>MEV 4 vnímání autora mediálních sdělení, identifikace postoje a názoru autora, výrazové prostředky při vyjadřování</p>
--	--

Literární výchova	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <p>Čte literární texty přiměřené věku.</p> <p>Přednáší z paměti literární texty přiměřené věku.</p> <p>Najde jednoduché rýmy.</p> <p>Jednoduchou formou vyjádří své dojmy a pocity z přečteného textu.</p> <p>Pozná pohádku a dovede ji vyprávět.</p> <p>Pozná literární text psaný prózou.</p> <p>Pozná literární text psaný poezií.</p>	<p>Poslech literárních textů</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p> <p>Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; rým</p> <p>Beseda v knihovně</p> <p>Průřezová témata</p> <p>OSV 5 kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p>

3. ročník

Jazyková výchova	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <p>Rozlišuje zvukovou a psanou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.</p> <p>Chápe rozdíl mezi hláskou a písmenem.</p> <p>Rozděluje slovo na hlásky.</p> <p>Vysvětlí význam běžně užívaných českých slov.</p> <p>Pozná základní příklady jednoznačných a mnohoznačných slov.</p> <p>Poznává slova opačného významu.</p>	<p>Věta, slovo, hláska, věta jednoduchá, souvětí</p> <p>Párové souhlásky</p> <p>Abeceda</p> <p>Stavba slova, slova příbuzná, slovní přízvuk</p> <p>Vyjmenovaná slova po B, F, L, M, P, S, V, Z</p> <p>Slova souznačná, mnohoznačná, protikladná</p> <p>Podstatná jména: rod, číslo, pád</p> <p>Podstatná jména obecná a vlastní</p> <p>Slovesa</p>

<p>Chápe vztahy mezi významy slov (slova nadřazená, podřazená, slova souřadná). Vysvětlí, co to jsou příbuzná slova. Poznává vztah příbuznosti slov v rámci základní a věku přiměřené slovní zásoby. Přiřazuje typické příklady slov v základním tvaru ke slovním druhům (zejména podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky, a citoslovce). Vysvětlí rozdíl mezi slovním druhem a slovním tvarem. Ve svém projevu užívá správné gramatické tvary podstatných, přídavných jmen a sloves. Jednoduše spojí dvě věty do souvětí a vybere si k tomu vhodný spojovací výraz. V textu poznává typické příklady druhů vět podle postoje mluvčího. V písemném projevu používá správná interpunkční znaménka za jednotlivými druhy vět podle postoje mluvčího. V mluveném projevu volí vhodné zvukové prostředky při používání různých druhů vět podle postoje mluvčího. Píše správně i/y po souhláskách. Píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě a mě. Píše správně velká písmena na začátku věty a v typických příkladech vlastních jmen.</p>	<p>Přídavná jména, zájmena, číslovky, příslovce, předložky Spojky, částice, citoslovce Přehled slovních druhů</p>
---	---

Komunikační a slohová výchova	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <p>Čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Vyhledá v textu jednoduché odpovědi na otázky. Vytvoří jednoduchou otázku k přečtenému textu. Jasně zformuluje otázku na nejasnosti v přečteném textu. Učí se formulovat otázky za účelem porozumění textu. Chápe jasně a zřetelně formulované pokyny k práci (v písemné i mluvené formě). Při rozhovoru dodržuje základní pravidla pro komunikaci. Vhodným způsobem reaguje na promluvy. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Do mluveného projevu vybírá vhodná slova.</p>	<p>Technika čtení, čtení pozorné, plynulé, čtení jako zdroj informací Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenávání slyšeného, reagování otázkami) Reprodukce textu Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu) Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, jednoduchý tiskopis, dopis, popis, vypravování Osnova vypravování Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku</p>

<p>V mluveném projevu používá vhodné neverbální prostředky. Na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev. Dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním. Dodržuje správný tvar písma. Napsaný text si po sobě pravidelně kontroluje. Vyhledané chyby správně opraví. Napiše věcně i formálně správné jednoduché sdělení. Podle obrázků vypráví jednoduchý příběh. K jednoduchému příběhu si připraví osnovu.</p>	<p>Technika psaní (úhledný, čitelný písemný projev)</p> <p>Průřezová témata OSV 8 komunikace v různých situacích OSV 10 dovednosti pro řešení problémů MEV 1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, výběr slov, informativní, zábavní a reklamní sdělení</p>
--	---

Literární výchova	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <p>Čte literární texty přiměřené věku. Přednáší z paměti literární texty přiměřené věku. Jednoduchou formou vyjádří své dojmy a pocity z přečteného textu. Vlastní dojem z četby si zaznamená vhodnou formou. Pozná literární text psaný prózou. Pozná literární text psaný poezií. Pozná pohádku a dovede ji vyprávět. Podle svých schopností a zájmů vytvoří přiměřený literární text.</p>	<p>Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: hádanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, herec, režisér; verš, rým, přirovnání Beseda v knihovně.</p> <p>Průřezová témata OSV 5 kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p>

4. ročník

Jazyková výchova	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <p>Pozná slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. Vysvětlí jednotlivé významy nejčastěji užívaných mnohoznačných slov. Vybere z nabídky slovo, které má významem nejbližší k zadanému slovu. V typických příkladech slov pozná kořen slova, příponovou a předponovou část a koncovku. Rozliší případy, kde jde o slova příbuzná a kde o tvary téhož slova.</p>	<p>Věta a souvětí, mateřský jazyk, znělé a neznělé souhlásky Souvětí, spojování vět spojovacími výrazy Vzorec souvětí Význam slov, slova s citovým zabarvením, slova spisovná a nespisovná, slova nadřazená a podřazená, souřadná, slova mnohoznačná, protikladná a souznačná Slovní druhy, ohebné a neohebné Slabika – hláska – písmeno – abeceda</p>

<p>Rozliší, zda jsou slova se zadaným slovem příbuzná nebo ne.</p> <p>Určuje ve větě slovní druhy plnovýznamových slov, užívá je v gramaticky správných tvarech.</p> <p>Určí mluvnické kategorie slovesa – osobu, číslo, způsob, čas.</p> <p>Rozliší, zda věta je/není napsaná gramaticky správně.</p> <p>Pozná spisovný a nespisovný tvar běžně užívaných slov a správně je užívá ve své komunikaci s okolím.</p> <p>Odlišuje větu jednoduchou a souvětí.</p> <p>Větu jednoduchou vhodně změní v souvětí.</p> <p>Rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku.</p> <p>Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.</p> <p>Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. (správně píše, nebo doplní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných)</p>	<p>Stavba slova – kořen, předponová část, příponová část, slova příbuzná</p> <p>Předpony a předložky od, nad, bez, pod, před</p> <p>Předpony vz-, roz-, ob-, v-, vy-, vý-</p> <p>Vyjmenovaná slova - obojetné souhlásky, pravopis</p> <p>Slovesa – určování osoby, čísla, času, infinitiv, zvrtná slovesa, jednoduché a složené tvary, časování sloves ve všech časech</p> <p>Vzory rodu středního, ženského, mužského – přiřazení podstatných jmen ke vzorům, pravopis</p> <p>Orientačně vzory předseda, soudce</p> <p>Stavba věty jednoduché, základní skladební dvojice, určování vyjádřeného podmětu a přísudku.</p> <p>Shoda přísudku s podmětem – podmět v rodě středním, ženském a mužském.</p> <p>Rozlišování řeči přímé a věty uvozovací.</p>
---	--

Komunikační a slohová výchova	
Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <p>Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.</p> <p>Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.</p> <p>Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.</p> <p>Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.</p> <p>Vede správně dialog, telefonický rozhovor.</p> <p>Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.</p> <p>Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.</p> <p>Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.</p> <p>Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.</p> <p>Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.</p>	<p>Pozdrav, omluva, prosba, poděkování</p> <p>Základní pravidla komunikace (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání role mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)</p> <p>Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)</p> <p>Vypravování, členění textu, vypravování podle obrázkové osnovy, sestavení osnovy, bohatost vyjadřování, vytvoření nadpisu, pozdrav z prázdnin</p> <p>Adresa</p> <p>Popis osoby, popis věci a děje</p> <p>Rozhovor, pozvánka, telefonování, vzkaz, oznámení, blahopřání, dopis, přihláška, dotazník.</p> <p>Reklama (stručnost vyjadřování)</p> <p>Slohová pravidla</p> <p>Základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku)</p> <p>Technika psaní, správné tvary písmen a číslic</p> <p>Čitelný a úhledný písemný projev</p> <p>Opis a přepis slov, tiskací písmena</p> <p>Opis a přepis vět, římské číslice</p> <p>Psaní souvislého textu, odpovědi na otázky</p>

	<p>Nácvik techniky čtení, plynulé čtení textu s porozuměním, správná intonace, melodie hlasu při čtení</p> <p>Znalost orientačních prvků v textu při čtení</p> <p>Věcné čtení - čtení jako zdroj informací</p> <p>Naslouchání - pozorné, reagování otázkami</p> <p>Reprodukce přečteného textu</p> <p>Dramatizace textu</p> <p>Průřezová témata</p> <p>OSV 1 dovednosti pro učení a studium</p> <p>OSV 8 komunikace</p> <p>OSV 10 dovednosti pro řešení problémů</p> <p>MEV 2 vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti</p> <p>MEV 4 vnímání autora mediálních sdělení, identifikace postoje a názoru autora, prvky signalizující hodnocení</p> <p>MEV 5 fungování a vliv médií ve společnosti, vliv médií na každodenní život, role médií v každodenním životě jedince (reklama, televize)</p>
--	--

Literární výchova	
Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
<p>Jednoduchým způsobem vyjadřuje vlastní dojmy z přečteného textu.</p> <p>Vlastní dojem z přečteného textu si jednoduchým způsobem zaznamená.</p> <p>Podle svých schopností reprodukuje děj přečteného textu.</p> <p>Na základě svých schopností tvoří jednoduchý literární text na dané téma.</p> <p>Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.</p> <p>Rozhodne, z kterého druhu, nebo žánru je úryvek (poezie, pohádka, naučný text z encyklopedie, návod k použití).</p> <p>Po jednoduchém rozboru literárních textů zařadí text podle základních literárních pojmů.</p> <p>Zařadí text k próze.</p> <p>Rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka.</p> <p>Rozhodne, zda ukázka je poezie nebo próza.</p>	<p>Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, formulace vlastních dojmů z četby</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>Literární pojmy: druhy a žánry, literatura neumělecká</p> <p>Literární žánry: pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň</p> <p>Poslech literárních textů</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p> <p>Rozhovory o divadle, rozhlasových a televizních pořadech, filmech, kultuře v regionu</p> <p>Čtení dětských knih a časopisů</p> <p>Beseda v knihovně</p>

5. ročník

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
<p>Pozná slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.</p> <p>Vysvětlí jednotlivé významy nejčastěji užívaných slov vícevýznamových.</p> <p>Vybere z nabídky slovo, které má významem nejbližší k zadanému slovu.</p> <p>V typických příkladech slov pozná kořen slova, příponovou a předponovou část a koncovku.</p> <p>Rozliší případy, kde jde o slova příbuzná a kde o tvary téhož slova.</p> <p>Rozliší, zda jsou slova se zadaným slovem příbuzná nebo ne.</p> <p>Určuje ve větě slovní druhy plnovýznamových slov, užívá je v gramaticky správných tvarech.</p> <p>Určí rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen.</p> <p>Určí druh a vzor přídavných jmen.</p> <p>Určí mluvnické kategorie slovesa – osobu, číslo, způsob, čas.</p> <p>Rozliší, zda věta je, nebo není napsaná gramaticky správně.</p> <p>Pozná spisovný a nespisovný tvar běžně užívaných slov a správně je užívá ve své komunikaci s okolím.</p> <p>Vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný).</p> <p>Odlišuje větu jednoduchou a souvětí.</p> <p>Větu jednoduchou vhodně změní v souvětí.</p> <p>Rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku.</p> <p>Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.</p> <p>Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.</p> <p>Na základě znalosti shody přísudku s podmětem píše správné tvary přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu.</p> <p>V jednoduchých příkladech souvětí píše správně čárku.</p>	<p>Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin</p> <p>Národní jazyk</p> <p>Slova podle významu - nadřazená, podřazená, souřadná, slova opačného významu, mnohoznačná, souznačná, spisovná a nespisovná</p> <p>Stavba slova, slova příbuzná</p> <p>Souhláskové skupiny mezi předponou nebo příponou a kořenem slova</p> <p>Předpony od-, nad-, pod-, před-, bez-, roz-</p> <p>Zdvojené souhlásky, souhláskové skupiny na rozhraní mezi předponou nebo příponou a kořenem slova</p> <p>Předpony s-, z-, vz-, ob-, v-</p> <p>Předložky s, z</p> <p>Skupiny bě / bje, pě, vě / vje, mě / mně</p> <p>Odvozování přídavných jmen příponou – ný, – ní.</p> <p>Vyjmenovaná slova, příbuzná slova, pravopis i/y po obojetných souhláskách</p> <p>Slovní druhy, slova ohebná a neohebná</p> <p>Podstatná jména – skloňování, mluvnické kategorie, vzory rodu mužského, středního a ženského, pravopis koncovek podstatných jmen</p> <p>Přídavná jména - druhy přídavných jmen, pravopis koncovek</p> <p>Druhy zájmen</p> <p>Druhy číslovek</p> <p>Slovesa a jejich tvary - časování sloves, slovesný způsob, mluvnické kategorie</p> <p>Věta jednoduchá, základní skladební dvojice, určovací skladební dvojice</p> <p>Podmět a přísudek, shoda přísudku s podmětem</p> <p>Souvětí</p> <p>Řeč přímá a nepřímá</p> <p>Neohebné slovní druhy</p>

Komunikační a slohová výchova	
Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
<p>Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.</p> <p>Vybere z nabídky nadpis k úryvku textu.</p> <p>V přečteném textu posoudí pravdivost, nebo nepravdivost tvrzení.</p>	<p>Praktické a věcné čtení a naslouchání</p> <p>Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)</p> <p>Vyjadřování závislé na komunikační situaci</p>

<p>Rozhodne, zda daná informace vyplývá, nebo nevyplývá z textu. Vystihne smysl uvedeného textu. V přiměřeném naučném textu rozlišuje podstatné a okrajové informace. Podstatné informace zaznamená. Vybere z nabídky slov slova klíčová k danému textu. Vede správně dialog, telefonický rozhovor. Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. Sestaví jednoduché sdělení (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka). Posoudí, zda náležitosti daného sdělení jsou úplné, či zda něco chybí. Sestaví z vět (nebo krátkých odstavců) příběh, nebo sdělení (podle pravidel časové a příčinné souvislosti). Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. Rozlišuje nejjednodušší manipulativní prvky reklamy ve sdělovacích prostředcích a na různých letácích. Podle vlastního komunikačního záměru si zvolí správnou intonaci věty, přízvuk, pauzy a tempo řeči. Pro konkrétní komunikační situaci vybere vhodné prvky spisovné a nespisovné výslovnosti a užívá je při každodenní komunikaci. Píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché komunikační žánry. V ukázce určitého žánru doplní, co chybí. Sestaví osnovu přiměřeně náročného vyprávění. Podle sestavené osnovy vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.</p>	<p>Základní komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, představování, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, pozvánka, dopis, adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin. Tiskopisy, telefonování Inzerát, naučný text, reklama Dorozumívání beze slov, symboly, značky, znamení Popis zvířete, popis předmětu, popis pracovního postupu, popis děje Vypravování, osnova Technika psaní, základní hygienické návyky</p> <p>Průřezová témata OSV 1 dovednosti pro učení a studium OSV 8 komunikace OSV 10 dovednosti pro řešení problémů MEV 1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, výběr slov, hodnotící prvky sdělení MEV 2 vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti MEV 3 stavba mediálních sdělení, zpráva jako vyprávění, příspěvky podle kritérií</p>
--	---

Literární výchova	
Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
<p>Jednoduchým způsobem vyjadřuje vlastní dojmy z přečteného textu. Vlastní dojem z přečteného textu si jednoduchým způsobem zaznamená. Podle svých schopností reprodukuje děj přečteného textu. Na základě svých schopností tvoří jednoduchý literární text na dané téma. Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.</p>	<p>Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník,</p>

<p>Rozhodne, z kterého druhu, nebo žánru je úryvek (poezie, pohádka, naučný text z encyklopedie, návod k použití). Po jednoduchém rozboru literárních textů zařadí text podle základních literárních pojmů. Dokáže zdramatizovat přečtený text, uvědomuje si odlišnost dramaturgie od literárního textu. Porovnává ilustrace různých výtvarníků, dokáže namalovat vhodnou ilustraci k přečtenému textu. Rozhodne, zda ukázka je poezie nebo próza.</p>	<p>kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání Mimočítanková četba, referáty žáků Rozhovory o knihách, divadle, rozhlasových a televizních pořadech Návštěva divadelních představení pro školy</p>
--	--

2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. V šestém ročníku je dotace vyučovacích hodin 5. V sedmém ročníku je čtyřhodinová dotace, v osmém ročníku je dotace 4 hodiny a v devátém ročníku je 5 hodin.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Součástí komunikační, jazykové i literární výchovy je aktivní práce s informačními zdroji – žáci vyhledávají samostatně informace ve slovnících, odborné literatuře, na internetu. Získané znalosti používají v běžné komunikaci a v písemném projevu. Je využíváno dostupného softwaru. Při

skupinové práci se žáci učí formulovat vlastní názory. Vyučovací předmět integruje všechna průřezová témata.

Při práci je uplatňován diferencovaný přístup k dětem s SPU, je kladen důraz na slovní projev, v psaném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Nadaní žáci jsou úkolováni z nadstavbového učiva formou referátů nebo seminárních prací, zájemci se zapojují do olympiád a soutěží.

Společné výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Cílové zaměření předmětu:

- **chápat** jazyk jako svébytný historický jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitý sjednocující činitel národního společenství a jako důležitý a nezbytný nástroj celoživotního vzdělávání,
- **rozvíjet** pozitivní vztah k mateřskému jazyku a chápat ho jako potenciální zdroj pro rozvoj osobního i kulturního bohatství,
- **vnímat** a postupně si osvojovat jazyk jako bohatý mnohotvárný prostředek k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů,
- **zvládnout** běžná pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjet pozitivní vztah k jazyku v rámci interkulturní komunikace,
- **samostatně získávat** informace z různých zdrojů a k zvládnout práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření,
- **získávat** sebedůvěru při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama,
- **individuálně prožívat** slovesná umělecká díla, sdílet čtenářské zážitky, rozvíjet pozitivní vztah k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a rozvíjet emocionální a estetické vnímání.

Postupy k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Vedeme žáka:

- k rozvíjení dovednosti potřebné k osvojování učiva,
- k používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- k systematickému vedení a ukládání informací,
- k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování,
- k osvojení si mluvnických a literárních termínů souvisejících s probíraným učivem.

Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáka:

- k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáka:

- ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů,
- k porozumění probíraných literárních textů,

- k rozšiřování slovní zásoby žáků pomocí literárního i gramatického díla,
- ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění.

Kompetence sociální a personální

Vedeme žáka:

- ke schopnosti diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy,
- k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Kompetence pracovní

Vedeme žáka:

- k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní,
- k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

Kompetence občanské

Vedeme žáka:

- k seznámení se s naším slovesným dědictvím,
- k potřebě literárního projevu, recitace, četby.

Osnovy předmětu

6. ročník

Jazyková výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV:

Žák:

- 1) spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova,
- 2) rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémehch,
- 3) samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami,
- 4) správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci,
- 5) využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace,
- 6) rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí,
- 7) v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí,
- 8) rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: – rozlišuje slovní druhy, a ovládá jejich mluvnické kategorie, vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na ohebné a neohebné, rozpozná podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, ovládá pravopis podstatných jmen vlastních a obecných, zařadí podstatná jména ke vzorům	Tvarosloví Opakování slovních druhů Podstatná jména Opakování – mluvnické kategorie Podstatná jména konkrétní a abstraktní Podstatná jména pomnožná, hromadná, látková Podstatná jména obecná a vlastní Procvičování tvarů podstatných jmen podle vzorů Některé odchylky od pravidelného skloňování podstatných jmen Pravidla českého pravopisu	OSV - Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Tvorba mediálního sdělení

<p>– seznámí se se základními jazykovými příručkami, vyhledá závadná slova, rozumí informacím uvedeným u jednotlivých hesel</p> <p>– zařadí přídavná jména ke vzorům, rozpozná druhy přídavných jmen, ovládá pravopis přídavných jmen, umí stupňovat přídavná jména, rozpozná jmenný tvar přídavných jmen od běžných tvarů přídavných jmen, upevňuje si pravopis přídavných jmen</p> <p>– rozpozná druhy zájmen, skloňuje zájmeno ten, náš podle vzorů, skloňuje zájmena podle vzorů přídavných jmen</p> <p>– rozezná druhy číslovek, vyskloňuje číslovky dva, oba, odůvodní psaní teček za číslovkami řadovými</p> <p>– u sloves určí mluvnické významy (osoba, číslo, způsob, čas), utvrzuje si pravidla shody přísudku s podmětem, vybaví si základy interpunkce, označí skladební dvojice, vyjmenuje a definuje větné členy, rozlišuje přísudek slovesný a jmenný se sponou</p> <p>– odliší spisovný a nespisovný jazyk, seznámí se s jednotlivými vrstvami jazyka, uvede příklady českého a moravského nářečí</p>	<p>Tvoření tvarů přídavných jmen Stupňování přídavných jmen Skloňování přídavných jmen Jmenné tvary přídavných jmen Zájmena Opakování – druhy zájmen Skloňování zájmen podle vzorů ten a náš Skloňování zájmena jenž Skloňování zájmen podle vzorů přídavných jmen Číslovky Opakování – druhy číslovek Skloňování základních číslovek Slovesa Opakování – mluvnické kategorie Podmiňovací způsob přítomný a minulý Slovesný čas Práce se Slovníkem spisovné češtiny pro školu a veřejnost Skladba Větné členy Opakování Rozvíjející větné členy Stručná mluvnice česká Věta jednoduchá Opakování Grafické znázornění věty jednoduché Souvětí Opakování Určování vět hlavních a vedlejších Grafické znázornění souvětí Nejobvyklejší spojovací výrazy Interpunkce v souvětí Zvuková stránka jazyka Opakování o hláskách</p>	<p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Tvorba mediálního sdělení</p> <p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Komunikace OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Kooperace a kompetice</p> <p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
--	--	---

	Spisovná a nespisovná výslovnost Zvuková stránka slova a věty Rozvrstvení národního jazyka	
--	--	--

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV:

Žák:

- 1) odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji,
- 2) rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru,
- 3) rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj,
- 4) dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci,
- 5) odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru,
- 6) v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči,
- 7) zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu,
- 8) využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát,
- 9) uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování,
- 10) využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností:	Úvod k výuce slohu	OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Seberegulace a sebeorganizace

<p>– seznámí se s obsahem a významem výuky slohu</p> <p>– rozezná některé jednoduché tiskopisy, procvičí si vyplňování poštovní poukázky, podacího lístku,</p> <p>– rozliší mezi sebou vzkaz a inzerát, seznámí se se způsobem psaní inzerátu, ukázky inzerátů z tisku, rozezná inzerát od objednávky</p> <p>– rozliší zprávu od oznámení, užívá MS zprávy</p> <p>– rozliší dopis osobní a úřední, seznámí se s náležitostmi dopisu a způsobem psaní, užívá velkých písmen u Tvůj, Váš, naučí se formulovat dopis</p> <p>– vyvodí charakteristické rysy, vymýšlí synonyma, práci rozčlení do odstavců, dbá na návaznost, rozmanitost sloves, hovorové a nespisovné výrazy nahradí spisovnými</p> <p>– vyvodí charakteristické rysy, sestaví osnovu popisu, vybírá výstižná a odborná slova</p> <p>– využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p>	<p>Vyplňování jednoduchých tiskopisů</p> <p>Jednoduché komunikační žánry</p> <p>Zpráva, oznámení</p> <p>Dopis osobní a úřední</p> <p>Popis předmětu</p> <p>Popis pracovního postupu</p> <p>Výtah a výpisky</p> <p>Vypravování</p>	<p>MEV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>MEV - Stavba mediálních sdělení</p> <p>MEV - Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>OSV - Komunikace</p> <p>OSV - Mezilidské vztahy.</p> <p>OSV - Kooperace a kompetice</p> <p>MEV - Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>OSV - Kreativita</p> <p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti:</p> <p>MEV - Tvorba mediálního sdělení.</p>
---	---	---

<p>– rozlišuje různé komunikační prostředky, obohacuje si slovní zásobu</p> <p>– vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, myšlenky, pocity, seznamuje se s výstavbou souvislého textu, vhodně užívá přímou řeč, vyvodí charakteristické rysy, vymýšlí synonyma, práci rozčlení do odstavců, dbá na návaznost, rozmanitost sloves, hovorové a nespisovné výrazy nahradí spisovnými, vyvodí charakteristické rysy, sestaví osnovu popisu, vybírá výstižná, odborná slova</p>		
---	--	--

Literární výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV:

Žák:

- 1) reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla,
- 2) rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora,
- 3) formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo,
- 4) tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie,
- 5) rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty,
- 6) rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele,
- 7) uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře,
- 8) porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování,
- 9) vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
----------------------	-------	------------------

<p>Žák podle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokáže reprodukovat přečtený text, formuluje vlastní názory na umělecké dílo, osvojuje si základní básnické prostředky, literární pojmy (metafora, metonymie, personifikace...) a zvukové prostředky (rým, rytmus, volný verš) – pracuje s různými texty a porovnává je navzájem – uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla, formuluje dojmy ze své četby, z divadelního nebo filmového představení, vyjádří svůj názor na umělecké dílo – pokusí se o vlastní literární tvorbu s využitím různých soutěží, zážitky z četby sděluje ostatním – shrne znaky hodnotné a brakové literatury na základě vlastní četby – rozlišuje literární pojmy mýty od bájí, snaží se pochopit jejich podstatu, – rozlišuje literární pojmy pověsti a pohádky, objasní podstatu pověstí a pohádek, rozliší postavy pověstí a pohádek, reprodukuje text na základě vlastní četby, charakterizuje základní literární žánry – shrne a upevní si vědomosti 	<p>Základy literární teorie a historie Kronika, Kosmova kronika Legenda, Dalimilova kronika Mýty, báje Bible J.R.R. Tolkien - Hobit Pověsti, pohádky Vědecko-fantastická literatura C.S.Lewis – Letopisy Narnie K.Čapek – Válka s mlouky Humorná literatura J.Klapka J. Tři muži ve člunu P.G.Wodehouse – Letní bouřka J.A. Komenský – Labyrint světa a ráj srdce S.Čech – Výlety pana Broučka K.H.Borovský – Tyrolské elegie Komiks Cestopis J.Swift – Gulliverovy cesty A.Lindgrenová – Pipi Dlouhá punčocha Svět zvířat a lidí E.Knight – Lassie se vrací C.Aubryová – Bella a Sebastián J.London – Bílý tesák L.N.Tolstoj – Příběh koně J.R.Kipling – Knihy džunglí Literární druhy a žánry Napínávací literatura Balada K.J.Erben – Kytice J.K.Rowlingová – Harry Potter O.Wilde – Strašidlo cantervillské</p>	<p>MUV - Lidské vztahy</p> <p>OSV – Kreativita</p> <p>OSV - Komunikace</p>
---	--	--

<p>– zhlédne filmové nebo divadelní představení – pracuje s různými informačními zdroji</p>	<p>Lyrika, epika, drama J.Lada – Vzpomínky z dětství Poezie, próza, drama K.Čapek – Dášeňka J.Čapek B.Němcová - Babička V.Hugo – Bídníci A.de Saint Exupéry – Malý princ J.Žáček, F.Hrubín</p>	
---	--	--

7. ročník

Jazyková výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV:

Žák:

- 1) spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova,
- 2) rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémehch,
- 3) samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami,
- 4) správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci,
- 5) využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace,
- 6) rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí,
- 7) v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.

8) rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> – roztrídí hlásky na samohlásky a souhlásky, rozliší dvojhásky, určí znělé a neznělé souhlásky – pojmenuje jednotlivé části slova, uvede slova příbuzná, vyjmenuje změny při střídání hlásek u odvozování, uvede příklady, rozpozná šev příponový a předponový, doplní vynechaná písmena a odůvodní pravopis, tvoří ženská pojmenování od mužských, vyjmenuje přípony, připojuje podle smyslu vybrané předpony, vyvodí, proč jsou ve slovech dvě stejné souhlásky – seznámí se se základními jazykovými příručkami, vyhledá zadaná slova, rozumí informacím uvedeným u jednotlivých hesel – rozlišuje slovní druhy, vyjmenuje slovní druhy a rozdělí na ohebné a neohebné, zařadí přídavná jména ke vzorům, rozpozná druhy zájmen a číslovek, tvoří spisovné tvary stupňovaných přídavných jmen – rozlišuje větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent, umí je správně použít – má přehled o spojkách podřadicích, určuje všechny druhy vedlejších vět, 	<p>Tvarosloví – slova ohebná podstatná jména přídavná jména zájmena číslovky slovesa</p> <p>Tvarosloví – slova neohebná příslovce předložky spojky částice citoslovce</p> <p>Pravopis – psaní velkých písmen ve vlastních jménech</p> <p>Význam slov, slovní zásoba, tvoření slov, homonyma, synonyma, antonyma</p> <p>Skladba- věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty, větné členy</p> <p>Skladba- druhy vět vedlejších</p>	<p>MUV Etnický původ, Multikulturalita</p>

<p>využívá správně interpunkci v souvětí podřadném</p> <ul style="list-style-type: none"> – vhodně používá podstatná jména konkrétní, abstraktní, hromadná, pomnožná, látková, – stupňuje přídavná jména, - stupňuje příslovce a užívá příslovečné spřežky, - osvojí si a správně používá pravidla pro psaní velkých písmen ve jménech vlastních, - určuje všechny větné členy – odliší spisovný a nespisovný jazyk, seznámí se s jednotlivými vrstvami jazyka, uvede příklady českého a moravského nářečí 		
--	--	--

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV:

Žák:

- 1) odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji,
- 2) rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru,
- 3) rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj,
- 4) dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci,
- 5) odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru,
- 6) v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči,
- 7) zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu,

- 8) využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát,
- 9) uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování,
- 10) využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák podle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjádří se k danému tématu podle vlastních zkušeností – formuluje otázky na dané téma, aktivně vstupuje do hovoru – vyjmenuje publicistické útvary, uvede, na čem závisí volba jazykových prostředků (objektivní a subjektivní činitelé) – zdokonaluje svůj projev, tříbí komunikační dovednosti – rozlišuje různé komunikační prostředky, obohacuje si slovní zásobu, přiměřeně reaguje na danou komunikační situaci – vyhledává odborné názvy domácího, cizího původu, využívá aktuálních témat, formuluje přesně a výstižně myšlenky – vyjmenuje charakteristické znaky diskuse, vytvoří různá zahájení diskuse, respektuje pravidla dialogu – shrne a upevní si vědomosti, vyhledává části výkladové a popisné 	<p>Vypravování</p> <p>Popis uměleckých děl</p> <p>Líčení</p> <p>Popis výrobků a pracovních postupů, odborné výrazy</p> <p>Charakteristika</p> <p>Životopis</p> <p>Žádost, pozvánka</p> <p>Výtah</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj - kreativita</p> <p>MEV</p> <p>Tvorba mediálních sdělení</p>

<p>– shrne a upevní si vědomosti, napíše vlastní životopis – uplatní vlastní zkušenosti, názory, postoje, logicky uvažuje nad danými tématy, zdokonaluje svůj projev</p>		
---	--	--

Literární výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV:

Žák:

- 1) reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla,
- 2) rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora,
- 3) formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo,
- 4) tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie,
- 5) rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty,
- 6) rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele,
- 7) uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře,
- 8) porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování,
- 9) vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.

Tvořivé činnosti s literárním textem

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokáže reprodukovat přečtený text, formuluje vlastní názory na umělecké dílo, osvojuje si základní básnické prostředky literárních pojmů (metafora, metonymie, personifikace ...) a zvukové prostředky poezie (rým, rytmus, volný verš) 	<p>Přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Záznam a reprodukce hlavních myšlenek Vytváření vlastních textů</p>	<p>OSV Kreativita</p>
Způsoby interpretace literárních a jiných děl		
<ul style="list-style-type: none"> – pozná literární brak a kýč – reprodukuje text na základě vlastní četby, vytváří si vlastní názory na umělecké dílo – pokusí se o vlastní literární tvorbu s využitím různých soutěží, zážitky sděluje ostatním – vnímá literaturu jako široký zdroj inspirace pro vlastní život, sděluje názory na přečtené dílo slovně, písemně, kresbou, sděluje zážitky z četby, porovnává hodnotnou literaturu, odlišuje ji od konzumní, vybírá a čte knihy podle vlastních zájmů 	<p>Smysl a podstata díla srovnáním a vyvozováním souvislostí Literatura: zdroj zábavy, poučení, zprostředkování hodnot, inspirace pro řešení vlastních problémů Vyjádření názorů ústně, písemně, kresbou Zážitky z četby Hodnotná a konzumní literatura Rozvíjení čtenářství</p>	<p>OSV Rozvoj schopnosti poznání</p>
Základy literární teorie a historie		
<ul style="list-style-type: none"> – shrne a upevní své vědomosti 	<p>Struktura literárního díla</p> <ul style="list-style-type: none"> • téma, prostředí, doba, charakteristika postav, <p>kompozice díla Jazyk literárního díla</p>	<p>MUV Lidské vztahy</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • obrazná pojmenování: metafora, metonymie, epiteton <p>Archaizmy, nářečí Zvukové prostředky poezie</p> <ul style="list-style-type: none"> • rytmus, rým <p>Literární brak, kýč Nejvýznamnější tvůrci čtených žánrů a orientace v jejich nejvýznamnějších dílech Různé zdroje informací</p>	
Literární druhy a žánry		
<p>– navštěvuje divadla a filmová představení – vyhledává informace v různých zdrojích, navštěvuje knihovnu</p>	<p>Literární druhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • poezie, próza, drama <p>Literární žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> • lyrické, lyricko-epické, přírodní a společenská poezie, balady a romance, dívčí povídky a romány, • historické povídky a romány, detektivky, kovbojky, indiánky <p>Dramatické žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> • tragédie, komedie, činohra, historické drama, film 	

8. ročník

Jazyková výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV:

Žák:

- 1) spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova,

- 2) rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazemech,
- 3) samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami,
- 4) správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci,
- 5) využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace,
- 6) rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí,
- 7) v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí,
- 8) rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák podle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá výslovnost, význam a skloňování základních cizích slov – rozliší jednotlivé způsoby obohacování slovní zásoby a tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování – orientuje se v jazykových příručkách při ověřování pravopisu, průběžně příručky používá – opakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků, správně skloňuje, ověří si správnost koncovek v Pravidlech, upevňuje si učivo o slovesech, třídách a vzorech, trpný a činný rod, dokonavý a nedokonavý vid, odůvodní pravopis koncovek sloves v minulém čase – pěstuje kulturu jazyka a řeči – rozlišuje větu jednočlennou, dvojčlennou, větné členy, graficky znázorní stavbu věty jednoduché, 	<p>Obecné výklady o českém jazyce Nauka o slovní zásobě Čeština jako jeden ze slovanských jazyků Tvarosloví Nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen</p> <p>Skloňování obecných jmen přejatých a jmen cizích Skloňování zájmen týž a tentýž Slovesný vid</p> <p>Tvoření slovesných tvarů Přehled slovesných vzorů Využití různých slovesných tvarů Skladba Věta jednočlenná, dvojčlenná Zápor Základní větné členy Rozvíjející větné členy Několikanásobné větné členy, významový poměr</p> <p>Znázornění stavby věty jednoduché Souvětí podřadné</p>	<p>OSV- Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>MUV Etnický původ, Multikulturalita</p>

<p>souvětí podřadného, určuje všechny druhy vedlejších vět, určí větu hlavní a významové poměry mezi větami hlavními</p> <p>– vysvětlí pravopis souřadně spojených vět vedlejších</p> <p>– na příkladech rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, ovládá třídění slovanských jazyků, určí větu hlavní a významové poměry mezi větami hlavními</p>	<p>Druhy vedlejších vět</p> <p>Souřadně spojené věty vedlejší</p> <p>Souvětí souřadná</p> <p>Významové poměry mezi větami hlavními</p>	
--	---	--

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV:

Žák:

- 1) odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- 2) rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru,
- 3) rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj,
- 4) dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci,
- 5) odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru,
- 6) v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči,
- 7) zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu,
- 8) využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát,
- 9) uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování,
- 10) využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu,
- 11) tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák podle svých možností</p> <ul style="list-style-type: none"> – připraví si krátký výtah z problematiky, která jej zajímá, pracuje s dostupnými informačními zdroji – rozlišuje charakteristiku a líčení – vyjmenuje publicistické útvary, uvede, na čem závisí, volba jazykových prostředků (objektivní a subjektivní činitelé) – zdokonaluje svůj projev, tříbí komunikační dovednosti – rozlišuje různé komunikační prostředky, obohacuje si slovní zásobu, přiměřeně reaguje na danou komunikační situaci – zdokonaluje svůj projev, tříbí komunikační dovednosti – diskutuje nad danými problémy – shrne a upevní si vědomosti, vyhledá části výkladové a popisné – shrne a upevní si vědomosti – uplatní vlastní zkušenosti, názory, postoje, logicky uvažuje nad danými tématy, zdokonaluje svůj projev 	<p>Charakteristika literárních postav Subjektivně zabarvený popis - líčení Výklad Výtah Úvaha</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p>

Literární výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV:

Žák:

- 1) reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla,
- 2) rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora,
- 3) formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo,
- 4) tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie,
- 5) rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty,
- 6) rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele,
- 7) uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře,
- 8) porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování,
- 9) vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Přednáší vhodné literární texty – Volně reprodukuje a zaznamenává hlavní myšlenky – Tvoří vlastní literární texty a ilustrace 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>Přednes vhodných literárních textů</p> <p>Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p> <p>Záznam a reprodukce hlavních myšlenek</p> <p>Vytváření vlastních textů</p> <p>Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům</p>	<p>OSV</p> <p>Kreativita</p>
<p>Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hledá smysl a podstatu díla ve spolupráci s ostatními – Zaměřuje se na srovnávání a hledání souvislostí – Vnímá literaturu jako široký zdroj inspirace pro vlastní život – Sděluje názory na přečtené dílo – slovně, písemně, kresbou, sděluje zážitky z četby – Porovnává hodnotnou literaturu, odlišuje ji od konzumní 	<p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>Smysl a podstata díla, pointa</p> <p>Nacházení smyslu srovnáváním a vyvozováním souvislostí</p> <p>Literatura: zdroj zábavy, poučení, zprostředkování hodnot</p> <p>Literatura: inspirace pro řešení vlastních problémů</p> <p>Vyjádření názorů ústně, písemně, kresbou</p> <p>Zážitky z četby</p> <p>Hodnotná a konzumní literatura</p> <p>Rozvíjení čtenářství</p>	<p>OSV</p> <p>Komunikace</p>

<p>– Vybírá a čte knihy podle vlastních zájmů</p>		
<p>Žák podle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Popisuje strukturu literárního díla a čtených literárních ukázek – Poznává alegorii, ironii a různá obrazná pojmenování – Uvádí významné představitele literatury 19. století a jejich díla – Rozlišuje literaturu uměleckou a věcnou – Zná autory současné literatury pro mládež, rozpoznává základní rysy jejich stylu – Vyhledává informace v různých zdrojích, navštěvuje knihovnu 	<p>Základy literární teorie a historie</p> <p>Struktura literárního díla</p> <ul style="list-style-type: none"> • téma, prostředí, doba, charakteristika postav, kompozice díla <p>Jazyk literárního díla</p> <ul style="list-style-type: none"> • nespisovné jazykové prostředky • expresivní slova, vulgarizmy, poetismy, neologismy, odborná slova <p>Alegorie, ironie</p> <p>Literatura umělecká a věcná</p> <p>Literatura 19. století</p> <p>Současná literatura pro mládež</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobrodružství, fantasy, sci-fi <p>Různé zdroje informací</p>	
<p>Žák podle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Porovnává jednotlivé literární druhy a jejich funkci – Orientuje se ve čtených literárních žánrech a jejich nejvýznamnějších představitelích – Navštěvuje divadelní a filmová představení 	<p>Literární druhy a žánry</p> <p>Literární druhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • poezie, próza, drama <p>Literární žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> • poezie milostná, rodinná, vlastenecká • povídky a romány fantastické, vědeckofantastické, životopisné, humoristické 	

9. ročník

Jazyková výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV:

Žák:

- 1) spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova,
- 2) rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch,
- 3) samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami,
- 4) správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci,
- 5) využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace,
- 6) rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí,
- 7) v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí,
- 8) rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná slovo nadřazené, podřazené a slova souřadná – rozlišuje slovní zásobu aktivní a pasivní – vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby a je schopen uvést příklady – chápe významové vztahy mezi slovy – (synonyma, homonyma, antonyma) – rozpozná přenesená pojmenování – samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	<p>Slovní zásoba a význam slova slovo a sousloví, věcné významy slov rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby významové vztahy mezi slovy: synonyma, homonyma, antonyma rozvrstvení slovní zásoby: odborné názvy, slova domácí, slova mezinárodní</p> <p>Nauka o tvoření slov stavba slova odvozování, skládání, zkracování slov</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p> <p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace: organizace volného času</p> <p>OSV - Kooperace a kompetice: rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci</p>

<ul style="list-style-type: none"> – rozpozná kořen, předponu, příponu a koncovku – rozliší rozbor stavby slova a slovotvorný rozbor – ví, co jsou slova příbuzná a slova základové – rozliší slovo odvozené, složené a zkratku – vysvětlí význam nejčastějších zkratk – rozlišuje slova ohebná a neohebná – rozpozná jednotlivé slovní druhy – má přehled o správných tvarech jednotlivých slovních druhů – vhodně používá správné tvary jednotlivých slovních druhů – v textu rozpozná přechodníky – rozlišuje věty podle postoje mluvčího – rozpozná věty jednočlenné a dvojčlenné, větné ekvivalenty – dokáže vysvětlit významový rozdíl mezi větami, ve kterých jsou použity různé druhy záporů (zápor mluvnický a zápor slovní) – rozlišuje větné členy – sestaví graf věty jednoduché – rozlišuje druhy vedlejších vět – rozlišuje významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy, vedlejšími větami a větami hlavními – sestaví graf souvětí 	<p>Tvarosloví</p> <p>slovní druhy – slova ohebná a neohebná podstatná jména přídavná jména- druhy, stupňování, mluvnické významy slovesa a jejich mluvnické významy, tvary sloves být, přechodníky příslovce předložky a spojky</p> <p>Skladba</p> <p>Stavba věty a souvětí věty podle postoje mluvčího věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty Tvoření vět a souvětí aneb jiný úhel pohledu mluvnický zápor skladební dvojice věta hlavní a vedlejší, řídicí a závislá souvětí souřadné a podřadné, druhy vedlejších vět významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a vedlejšími větami složitá souvětí řeč přímá a nepřímá samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná pořádek slov v české větě</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, dovedností pro učení a studium</p> <p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace: plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení</p> <p>MEV - Tvorba mediálního sdělení: uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných sdělení</p> <p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci</p> <p>MEV - Tvorba mediálního sdělení: uplatnění a výběr výrazových prostředků a</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> – dokáže se orientovat i ve složitých souvětích – dokáže označit řeč přímou a nepřímou – rozliší samostatný větný člen, oslovení, vsuvku a větu neúplnou – orientuje se v odchylkách ve stavbě vět – zná zásady pořádku slov v české větě – správně používá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí – pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami – zná a dodržuje výslovnostní normu používá rozmanité funkční prostředky mluvené řeči – uvědomuje si důležitost jazykové kultury orientuje se v základních skupinách jazyků indoevropských získá přehled o příbuzenství některých jazyků germánských a románských rozlišuje západní slovanské jazyky 	<p>Pravopis pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební vlastní jména</p> <p>Zvuková stránka jazyka hlásky a hláskové skupiny větný přízvuk, větná melodie</p> <p>Obecné výklady o jazyce projev mluvený a psaný, řeč, jazyk slovanské jazyky, vývoj jazyka, útvary českého jazyka jazykověda a její disciplíny jazyková kultura</p>	<p>jejich kombinací pro tvorbu věcně správných sdělení</p> <p>OSV - Rozvoj schopností poznávání: řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování</p> <p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly</p> <p>OSV - Kooperace a kompetice: vedení a organizace práce skupiny</p> <p>MEV - Tvorba mediálního sdělení: uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu pravopisně správných sdělení</p> <p>OSV - Komunikace: dovednosti pro sdělování – technika řeči</p> <p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu</p>
--	---	--

– v mluveném i písemném projevu rozliší jazyk spisovný, obecnou češtinu a nářečí uvědomuje si, že se jazyk neustále vyvíjí		
---	--	--

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV:

Žák:

- 1) odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- 2) rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- 3) rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- 4) dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- 5) odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- 6) v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- 7) zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- 8) využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- 9) uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- 10) využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
– získává informace čtením – používá základy studijního čtení – vyjádří hlavní myšlenky – sestaví osnovu – samostatně připraví krátký výklad	Výklad	OSV – Komunikace: řeč zvuků, slov, dovednosti pro sdělování verbální a neverbální, specifické komunikační dovednosti

<p>– s oporou o text přednese krátký výklad</p>		<p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle</p>
<p>– sestaví osnovu – na základě konkrétní činnosti napíše popis pracovního postupu – popíše konkrétní umělecké dílo</p> <p>– rozlišuje vnitřní a vnější charakteristiku – rozlišuje přímou a nepřímou charakteristiku využívá jazykové prostředky charakteristiky uplatňuje poznané rysy ve vlastní komunikační praxi – je schopen reprodukovat děj – využívá jazykové prostředky typické pro vypravování – vytváří postupnou linii děje – užívá vhodné jazykové prostředky – v textu nachází věty typické pro úvahu – je schopen napsat vlastní úvahu – naslouchá pozorně, sleduje projev, je ohleduplný k mluvčímu,</p>	<p>Popis popis pracovního postupu popis uměleckého díla subjektivně zbarvený popis</p> <p>Charakteristika</p> <p>Vypravování v běžné komunikaci v umělecké sféře</p> <p>Úvaha</p> <p>Proslov, projev, přednáška</p>	<p>OSV – Komunikace: řeč zvuků, slov, dovednosti pro sdělování verbální a neverbální, specifické komunikační dovednosti</p> <p>OSV – Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhých</p> <p>MEV – Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality: vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti</p> <p>OSV – Komunikace: řeč zvuků, slov, dovednosti pro sdělování verbální a neverbální, specifické komunikační dovednosti</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle</p>

<p>udržuje s ním kontakt a dává podněty k dalšímu jednání</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozezná objektivní a subjektivní sdělení, odlišuje fakta od názorů a hodnocení – vnímá zvukové i mimojazykové prostředky projevu – vyslovuje vlastní názory na projev – rozpozná manipulativní působení projevu v masmédiích a zaujímá k němu kritický postoj – zná a dodržuje zásady dorozumívání a zásady kultivovaného projevu – pronese připravený i nepřipravený proslov formuluje své názory, postoje a stanoviska je schopen řídit diskusi na téma, které sám navrhne – zapojí se do diskuse, rozpozná rozdíl mezi dialogem a monologem – – charakterizuje fejeton – vyhledá znaky fejetonu – pokusí se na aktuální téma vtipně zareagovat – v denním tisku vyhledá co nejvíce různých slohových útvarů a zařadí je k funkčním stylům 	<p>Diskuse</p> <p>Fejeton</p> <p>Funkční styly</p>	<p>MEV – Fungování a vliv médií ve společnosti: role médií v každodenním životě, vliv médií na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování</p> <p>OSV – Komunikace: řeč zvuků, slov, dovednosti pro sdělování verbální a neverbální, specifické komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích, efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí, manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace</p> <p>OSV – Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle</p> <p>MEV – Stavba mediálních sdělení: příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení v časopisech pro dospívající</p>
---	--	--

		<p>MEV – Tvorba mediálního sdělení: pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium</p> <p>MEV – Práce v realizačním týmu: redakce školního časopisu ..., vytváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu</p>
--	--	--

Literární výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV:

Žák:

- 1) uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla,
- 2) rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora,
- 3) formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo,
- 4) tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie,
- 5) rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty,
- 6) rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele,
- 7) uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře,
- 8) porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování,
- 9) vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> – přednáší vhodné literární texty – volně reprodukuje text a zaznamenává hlavní myšlenky – pokusí se ztvárnit zadanou roli – tvoří vlastní literární texty – tvoří vlastní ilustrace 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>přednes vhodných literárních textů</p> <p>volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p> <p>záznam a reprodukce hlavních myšlenek</p> <p>dramatizace</p> <p>vytváření vlastních textů</p>	<p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace: cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání</p>

<p>– uplatňuje základní znalosti z literární teorie účastní se tvorby vlastního časopisu</p>	<p>vlastní výtvarný doprovod k literárním textům příspěvky do školního časopisu</p>	<p>OSV - Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích</p> <p>MEV - Tvorba mediálního sdělení: tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, případně internet</p> <p>MEV - Práce v realizačním týmu: redakce školního časopisu, komunikace a spolupráce v týmu</p>
<p>– hledá smysl a podstatu díla, zaměřuje se na srovnávání a hledání souvislostí – vnímá literaturu jako zdroj inspirace pro vlastní život sděluje názory na přečtené dílo slovně, písemně, kresbou formuluje své dojmy z četby, z divadelních i filmových představení – vybírá a čte knihy podle vlastního zájmu a zaměření</p>	<p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl smysl a podstata díla, pointa nacházení smyslu srovnáváním a vyvozováním souvislostí literatura jako zdroj zábavy, poučení a zprostředkování hodnot literatura jako inspirace pro řešení vlastních problémů a plnění tužeb vyjádření názoru písemně, kresbou, ústně zážitky z četby hodnotná a konzumní literatura rozvíjení čtenářství</p>	<p>OSV - Komunikace: specifické komunikační dovednosti, otevřená a pozitivní komunikace</p> <p>MEV - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení: chápání podstaty sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel</p>
<p>– za pomoci učitele popisuje strukturu literárního díla a čtených literárních ukázek – za pomoci učitele popisuje jazyk literárního díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora některých čtených literárních děl – má přehled o literatuře 20. stol. – orientuje se v základních směrech české a světové literatury a jejich nejvýznamnějších představitelích</p>	<p>Základy literární teorie a historie struktura literárního díla – téma, prostředí, děj, kompozice, hrdina, charakteristika postav jazyk literárního díla – obrazná pojmenování, zvukové prostředky (libozvučnost, zvukomalba) syntaktické prostředky (pořádek slov a jeho odchylky, gradace, kontrast, samostatný větný člen, řečnická otázka, zvolání) volný verš rysy výrazného individuálního stylu autora literatura 20. století</p>	<p>MUV - Lidské vztahy: vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování</p> <p>MUV - Multikulturalita: vstřícný postoj k odlišnostem</p> <p>MEV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: rozlišování zábavných prvků od informativních a společensky významných</p>

<p>– vyhledává informace v různých zdrojích, navštěvuje knihovnu</p>	<p>základní literární směry, jejich významní představitelé v české i světové literatuře, různé zdroje informací</p>	
<p>– rozliší základní literární druhy a žánry, porovná je, umí uvést jejich významné představitele – navštíví divadelní a filmové představení a porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování – orientuje se v čtených literárních žánrech</p>	<p>Literární druhy a žánry literární druhy (poezie, próza, drama) literární žánry (lyrické, epické, dramatické) poezie protiválečná, všedního dne, povídky, novely, romány protiválečné, psychologické, ze současnosti samizdatová a exilová literatura publicistické žánry</p>	<p>MEV - Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na kulturu, role filmu a televize v životě jednotlivce a společnosti</p>

5.2 Anglický jazyk

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	3	3	3	3	3	3	3

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Učivo anglického jazyka jako samostatného předmětu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je rozvrženo od 3. do 9. ročníku. Ve všech ročnících učíme s dotací 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá ve skupinách dělených v rámci ročníku s maximálním počtem 24 žáků.

Žáci jsou vedeni k praktickému využití jazyka. Měli by být schopni dorozumět se v běžných situacích, konverzovat o jednoduchých tématech na odpovídající úrovni, porozumět čtenému i slyšenému textu, správně jej interpretovat a přiměřeně na něj reagovat.

Znalost cizího jazyka vede žáky ke snižování bariér jazykových a kulturních. Prohlubuje v nich toleranci k jiným kulturám. K tomu přispívá i seznamování se s reáliemi anglicky hovořících zemí.

Vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 dle Evropského referenčního rámce pro jazyky. Osvojené jazykové znalosti jsou základem pro další studium a následné uplatnění na pracovním trhu.

Ve výuce angličtiny je dle možností využíván kromě učebnic také vhodný a dostupný software, audiovizuální materiál a technika, počítače, internet, slovníky a jiné informační zdroje. Nedílnou součástí vyučovacího předmětu je samostatná i skupinová práce na projektech.

Anglický jazyk využívá vazeb především na učivo Českého jazyka, Zeměpisu, Dějepisu a výchov a průběžně pracuje s průřezovými tématy danými RVP.

Při práci s dětmi s SPU je uplatňován diferencovaný přístup, důraz je kladen na slovní projev a schopnost dorozumět se. V písemném projevu jsou zohledňovány specifické chyby. Individuálně se přistupuje i k závěrečnému hodnocení těchto žáků. Podporujeme jazykový rozvoj nadaných žáků například formou referátů, seminárních prací, soutěží apod.

Společné výchovné a vzdělávací strategie předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie využívají současné i tradiční metody výuky. Zahrnují především formy práce podporující rozvoj učení, projektovou práci, řešení problémů, interakci, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků.

Cílové zaměření předmětu

- **chápat** jazyk jako nezbytný prostředek ke komunikaci s jinými národnostmi,
- **získávat** a předávat informace o životě, kulturách a historii,
- **rozvíjet** pozitivní vztah k jiným kulturám a jejich odlišnostem,

- **přispívat** k rozvoji osobního a kulturního bohatství,
- **využívat** jazyk jako prevenci xenofobie a rasismu,
- **pomáhat** získat sebedůvěru při vystupování na veřejnosti,
- **zlepšovat** kultivovanost projevu.

Postupy k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Vyučovací předmět anglický jazyk přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito společnými strategiemi:

Kompetence k učení

Učitel:

- pomocí her a písni podporuje a rozvíjí schopnost žáků učit se,
- prostřednictvím obrázků, gest, mimiky pomáhá žákům pochopit základní jazykové jevy,
- prezentuje novou látku různými způsoby: vizuálně, poslechem, mimikou, gesty, pohybem, dramatizací,
- vede žáky k samostatnému vyhledávání, třídění a vyhodnocení informací a diskuzi o nich,
- vede ke schopnosti uvádět věci do souvislostí, propojovat do větších celků poznatky z různých oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na svět,
- vytváří možnosti pro výběr a uplatnění různých metod a strategií efektivního učení,
- vede ke schopnosti kriticky zhodnotit vlastní pokroky, plánovat a organizovat si vlastní učení,
- vytváří možnosti pro pochopení jevů v kontextu, propojení znalostí a vytvoření si komplexnějšího pohledu na svět.

Žák:

- popisuje tematické obrázky každé lekce aktuální slovní zásobou,
- na vzorech si osvojuje písemné vyjadřování,
- pracuje na svém věku přiměřeně náročných úkolech, které ho motivují k dalšímu učení se jazyku,
- vypracovává opakovací test, který mu slouží k sebereflexi a autoevaluaci,
- ověřuje si své znalosti v kvízech opakovacích lekcí,
- vede si slovník.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje do výuky takové úkoly, při kterých žák využívá logického myšlení,
- zařazuje do výuky jazykové hry, které evokují k hádání a dedukci,
- motivuje ke schopnosti kriticky myslet, rozpoznat a pochopit problém, vytvořit a obhájit názor a uvážlivá rozhodnutí,
- vede k dovednosti vyjádřit a obhájit vlastní názor,
- podněcuje aktivity a zadává úkoly, při kterých učí žáky vyhledat informace z různých zdrojů.

Žák:

- se snaží rozpoznat a pochopit problém, vytvořit a obhájit si svůj názor a rozhodnutí,
- dostává prostor k vlastní kreativitě a vyjádření svého vidění věcí a dějů při výrobě plakátů a při dramatizaci krátkých scének,

- dostává příležitost projevit a realizovat své zájmy na tematických cvičeních využitím svých znalostí a dovedností,
- třídí a vybírá informace, řeší hádanky, aplikuje znalosti a rozvíjí tak svou schopnost logicky uvažovat.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- se zpočátku zaměřuje na poslech s porozuměním, který umožňuje neverbální komunikaci žáků,
- vybírá takovou slovní zásobu a jazykové struktury, aby žák byl schopen jednoduché konverzace,
- rozmanitými cvičeními systematicky rozvíjí řečové dovednosti,
- vede ke schopnosti spolupracovat s ostatními efektivně a logicky se vyjadřovat a naslouchat (například dramatizací reálných situací),
- poskytuje žákům prostor ke sdělování informací o sobě, svých blízkých, svém okolí a o svém světě,
- zařazuje do výuky odlehčující činnosti, například hry, soutěže, hádanky, kterými tak navozuje tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě,
- využívá komunikační technologie k dalšímu rozšiřování svých znalostí a zlepšování svých dovedností.

Žák:

- se seznamuje s takovou slovní zásobou a jazykovými strukturami, které mu umožní brzkou jednoduchou konverzaci,
- napodobováním a opakováním ukotvuje fonetickou, ortografickou a lingvistickou stránku jazyka,
- komunikuje se svými spolužáky v určitých situacích a užívá standardní fráze,
- je veden k řízení komunikace pomocí her, hádanek a dramatizací příběhů,
- na delších textech jako jsou plakáty, informace, nápisy, formou her a písní, si rozšiřuje probírané učivo,
- komunikuje písemnou formou dle věku, od jednoduchých vět po souvislý text.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje témata a uvádí modelové rozhovory ze skutečného života,
- vytváří podmínky pro efektivní spolupráci při párových a týmových úkolech,
- zadává projekty, ve kterých žák vyjadřuje sebe sama a které následně prezentuje před spolužáky,
- přizpůsobuje výuku individuálním potřebám a schopnostem žáka,
- zadává skupinové práce tak, aby se při činnosti na dalším úkolu sešli jiní žáci a zvykli si tak na vzájemnou spolupráci a styl práce,
- dle možností zařadí na konci roku vystoupení žáků pro rodiče a učitele, ve kterém prezentují své znalosti z anglického jazyka,
- zařazuje do výuky takové aktivity, které zohledňují individuální potřeby žáků.

Žák:

- je uveden do učiva prostřednictvím témat a postav, které jsou mu blízké a známé,
- pracuje s texty doprovázenými fotografiemi skutečných lidí, čímž si prohlubuje vědomosti o realitě anglicky mluvících zemí,
- pracuje ve skupině se spolužáky různé jazykové úrovně a učí se dělit si práci podle schopností každého jednotlivce.

Kompetence pracovní

Učitel:

- zadáváním jednoduchých úloh a podnětů k sebehodnocení, povzbuzuje žáky k zodpovědnosti za vlastní učení,
- využívá aktivity, které vyžadují jiný styl a místo práce než práce s učebnicí a pracovním sešitem v lavici; například hry s kartami a obrázky, hry se slovy, pohybové hry, písně s pohyby apod.,
- zadává úkoly, při kterých žák projeví svou iniciativu, představivost, znalosti a schopnosti spolupracovat s ostatními,
- snaží se přesvědčit o nutnosti plnit si své povinnosti,
- požaduje po žácích vypracovat si osnovu projektu a sumarizaci znalostí k tématu před jeho realizací,
- umožňuje žákům práci se slovníkem (1. st. kopírovatelný, 2. st. workbook), který žákům pomáhá uspořádat si klíčovou slovní zásobu.

Žák:

- pracuje ve známém prostředí a se stejnou poslušností v každé lekci, což mu zajišťuje uspokojující rutinu,
- slovník v pracovním sešitě využívá jako přípravu pro práci s klasickým slovníkem, se kterým později pracuje.

Kompetence občanské

Učitel:

- nabízí žákům volitelné úkoly, výsledné práce žáků vystavuje,
- vede žáky k zodpovědnosti za vlastní učení,
- shromažďuje materiály potřebné k realizaci projektů žáků od žáků samotných a vede je tak k vzájemnému poskytování pomoci,
- vede k respektování tradic, kulturních hodnot,
- vede k zdravému životnímu stylu, pohybu,
- zařazuje do výuky aktivity zaměřené na porovnání reálií České republiky a Velké Británie.

Žák:

- pracuje ve skupině se spolužáky různé jazykové úrovně a učí se dělit si práci podle schopností každého jednotlivce.

Mezipředmětové vztahy

- Žáci při výuce angličtiny využijí znalosti, poznatky a zkušenosti z:

- Český jazyk a literatura - komunikační a slohová výchova; jazyková výchova; literární výchova,
- Matematika a její aplikace - čísla a početní operace,
- Člověk a jeho svět - Evropa a svět,
- Člověk a příroda - přírodověda, vlastivěda, přírodopis, zeměpis,
- Člověk a kultura - hudební, výtvarná a dramatická výchova,
- Člověk a jeho svět - domov, obec (město),
- Člověk a společnost – dějepis,
- Informační a komunikační technologie - informační a komunikační technologie,
- Člověk a svět práce - člověk a svět práce,
- Člověk a zdraví - výchova ke zdraví.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy jsou členěny do tří částí.

Osobnostní rozvoj:

- Rozvoj schopnosti poznávání,
- Sebepoznání a sebepojetí,
- Seberegulace a sebeorganizace,
- Kreativita.

Sociální rozvoj:

- Poznávání lidí,
- Mezilidské vztahy,
- Komunikace.

Morální rozvoj:

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy:

- Evropa a svět nás zajímá,
- Objevujeme Evropu a svět.

Multikulturní výchova

Tematické okruhy:

- Kulturní diference,
- Lidské vztahy,
- Etnický původ,
- Multikulturalita.

Výchova demokratického občana

Tematické okruhy:

- Občanská společnost a škola,

- Občan, občanská společnost a stát.

Environmentální výchova

Tematické okruhy:

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí,
- Vztah člověka k životnímu prostředí,
- Ekosystémy,
- Základní podmínky života.

Žáci s individuálním vzděláváním

Komentář k práci učitele

Zařazení vzdělávacího oboru Cizí jazyk umožní žákům chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Zařazení této vzdělávací oblasti jim pomůže snížit jazykové bariéry a umožní poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice nejen v rámci integrované Evropy.

Znalost základů cizího jazyka jim pomáhá překonat jazykovou bariéru při cestách do zahraničí, připravuje je k praktickému užívání jazyka, zlepšuje jejich postavení při přechodu do středního vzdělávání i při uplatnění na trhu práce, a tím zamezuje jejich společenské izolaci.

Cílem výuky cizího jazyka je, aby v něm žáci dokázali komunikovat na základní úrovni především v oblasti jeho zvukové podoby, přednostně v anglickém jazyce. Jedná se o osvojování jazyka, řečových dovedností a základů pravidel komunikace pro běžné každodenní situace, se kterými se žáci mohou setkat. Rozsah slovní zásoby se přizpůsobuje nejen komunikativním cílům výuky, ale především možnostem konkrétního žáka.

V rámci vzdělávacího oboru Cizí jazyk jsou žáci vzděláváni postupně ve všech čtyřech jazykových dovednostech (poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní). Na 1. stupni je důraz kladen na seznámení se s jazykem, s kulturou národů komunikujících uvedeným jazykem, částečně pak na poslech s porozuměním, mluvení a čtení s porozuměním. Psaní může být zařazováno dle schopností a dovedností jednotlivých žáků. Na 2. stupni jsou již zařazeny všechny čtyři dovednosti. Jednotlivé očekávané výstupy a rozsah učiva je předkládán v minimálním rozsahu. Vyučujícím je tak dán prostor na případné rozšíření v souladu s Doporučením školského poradenského zařízení.

Komentář k metodám práce

Při nácviku jednotlivých jazykových dovedností (poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní) je nezbytné metody přizpůsobit tak, aby bylo zařazeno segmentování textu na krátké celky, zaručeno časté opakování a fixování učiva vzhledem k snadné unavitelnosti žáka, problémům v rovině rozsahu krátkodobé a dlouhodobé paměti, tempa, poruch pozornosti či respektování učebních stylů atd. Instrukce pro žáka musí být jasné, stručné a jednoznačné. Nutné je ověřit porozumění zejména při zahájení jednotlivých úkolů či podpořit žáka názorným příkladem.

Vzhledem k obecně nízkému sebehodnocení a sebevědomí žáků je nezbytné oceňovat dílčí úspěch žáka, povzbuzovat ho při výkonu, pozitivně hodnotit a motivovat. Nezbytný je osobní příklad učitele a vytvoření celkově kladné atmosféry ve třídě, aby se žák cítil bezpečně.

Komentář k využití učebních pomůcek

V rámci vzdělávacího oboru Cizí jazyk je vhodné ve výuce využít pomůcky napomáhající vizualizaci (písmena, obrázky, loutky atd.), dle možností zařadit práci s moderními ICT technologiemi. Vzhledem k nižším motorickým dovednostem je vhodné zařazovat aktivity, které podporují rozvoj hrubé i jemné motoriky. Nutné je využívat pomůcky, které žákovi pomohou zvládnout časovou orientaci a se všemi využívanými pomůckami zařazovat takové metody práce, které přispívají k udržení jeho pozornosti.

Zdroj: <http://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=10917>

Osnovy předmětu

3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV

Žák:

- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení,
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně,
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal,
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu,
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu,
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: Počítá do 10. Označí věci, oblečení, jídlo a základní barvy. Určuje zvířata podle jejich velikosti a barvy. Popíše obličej. Zaspívá písničky, říká básničky. Hláskuje své jméno.	Abeceda Barvy Čísla 0-10 Oblečení Zvířata Jídlo Bydlení Popis obličeje Označení věcí a barev Říkadla a písně	OSV Rozvoj schopností poznávání - Cvičení dovedností zapamatování Sebepoznání a sebepojetí - moje vztahy k druhým lidem
Seznámí se, pozdraví a poděkuje. Rozumí jednoduchým pokynům ve třídě a plní je. Vyjádří souhlas a nesouhlas.	Pozdrav Poděkování Pokyny ve třídě Odpovědi Yes / No	OSV Sebepoznání a sebepojetí Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně Co o sobě vím a co ne

Vybaví si a reprodukuje anglickou abecedu. Správně a srozumitelně vyslovuje. Ptá se na věk a odpovídá.	Anglická abeceda Pozdravy. Základní číslovky.	
Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět Porozumí tématu krátkého textu. Rozumí jednoduchým údajům v textu s obrázky. Utvoří větu jednoduchou, zápor a otázku.	Popisy obrázků Texty písní Komiksy, texty, texty s obrázky Věta jednoduchá (otázka, zápor) - sloveso to be, to have Přivlastňovací zájmena my/your	MUV - Multikulturalita Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV

Žák:

- rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu,
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu,
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností,
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu,
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům,
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života,
- vyplní osobní údaje do formuláře,
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny a dalších osvojovaných témat,
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá,
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se.

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností:	Barvy	OSV

<ul style="list-style-type: none"> • Vybaví si slovní zásobu daného tématu • Porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět. • Porozumí tématu krátkého textu. 	<p>Oblečení Abeceda Části těla Číslovky 10-20 Názvy základních potravin Rodina Měsíce, roční období a dny v týdnu - rok Zvířata a příroda Obchod Město Sport TV program</p>	<p>Rozvoj schopností poznávání - Cvičení dovedností zapamatování Sebezpoznání a sebepojetí - moje vztahy k druhým lidem Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně Co o sobě vím a co ne Seberegulace a sebeorganizace- Organizace vlastního času, plánování učení a studia Komunikace Specifické komunikační dovednosti komunikace v různých situacích</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se s jednoduchými autentickými materiály. Rozumí jednoduchému vyprávění či dialogu. 	<p>Motivační písničky a říkanky Autentické ilustrativní materiály Krátké poslechové ukázky k tématům Reálie (zvyky, tradice...)</p>	<p>OSV Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě Poznávání lidí MUV - Multikulturalita Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Čte nahlas krátké jednoduché texty. • Napodobuje intonaci a správnou výslovnost. • Rozumí obsahu. • Seřadí věty podle kontextu. 	<p>Krátké texty k tematickým okruhům Překlad textu Orientace v textu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v krátkém textu. • Odpoví jednoduše na položenou otázku. 	<p>Komiksy, jednoduché příběhy na daná témata, říkanky Otázka What colour is it? Otázka How many?</p>	<p>MEV Identifikování základních orientačních prvků v textu</p>
<p>Orientuje se v anglické abecedě.</p>	<p>Anglická abeceda práce se slovníkem</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • Staví správně jednoduché sdělení, krátký text • a odpověď na sdělení. • Doplňuje osobní údaje. 	<p>Osobní údaje Slovosled a stavba věty Vazba There is / There are Sloveso to be / to have / to like Přídavná jména Předložky místa Přítomný čas prostý, průběhový</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukuje jednoduchou říkanku a písničku. • Reprodukuje krátkou konverzaci na známé téma. • Popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije. • Sestaví odpověď na jednoduchou otázku při konverzaci. 	<p>Říkanky a písničky Popis obrázku Dramatizace textu Modelové situace na dané téma</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Pozdraví při setkání a loučení. • Zeptá se na množství. 	<p>Pozdravy Modelové situace na dané téma</p>	

5. ročník

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. • Porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele a spolužáka, které souvisí s osvojovanými tématy, pokud 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • sloveso ,být, mít, moci/umět‘ • přítomný čas prostý – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi • otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny • vazba there is/there are • osobní a přivlastňovací zájmena • určitý a neurčitý člen 	<p>Osobnostní a sociální výchova Tematické okruhy jsou členěny do tří částí: Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj schopnosti poznávání; • Sebepoznání a sebepojetí;

<p>jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí slovům a slovním spojením, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a má-li k dispozici vizuální podporu. • Porozumí krátkému a jednoduchému poslechovému textu, je-li pronášen pomalu a zřetelně a má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu. • V krátkém a jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace, pokud má k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu. <p>Mluvení Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Použije základní zdvořilostní obraty (např. pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech. • Se představí, uvede, odkud pochází, kolik je mu let, co vlastní, co dělá, co má nebo nemá rád. • Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny, spolužáků a kamarádů (např. jméno, bydliště, věk, škola, každodenní a volnočasové aktivity). 	<ul style="list-style-type: none"> • množné číslo podstatných jmen • rozkazovací způsob • přídavná jména, postavení přídavných jmen ve větě • předložky místa a času • tázací zájmena • příslovce • přivlastňovací pád • otázky na cenu <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • souhlásky a samohlásky • fonetická abeceda • krátké a dlouhé samohlásky • přízvuk slov • intonace ve větě <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • já, moje rodina a moji kamarádi • číslovky 1 – 100 • volný čas, zábava, sporty, režim dne • domov, dům, pokoje • zvířata • škola, předměty ve škole, vyučovací předměty • město, budovy, obchody <p>Tematické okruhy domov, rodina, škola, volný čas, jídlo, oblékání, zvířata, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, dny v týdnu, hodiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Seberegulace a sebeorganizace; • Kreativita. <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznávání lidí; • Mezilidské vztahy; • Komunikace. <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti. <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět nás zajímá; • Objevujeme Evropu a svět. <p>Multikulturní výchova Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturní diference; • Lidské vztahy.
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho samotného, jeho rodiny a kamarádů a vztahují se k osvojovaným tématům. • Zeptá se na konkrétní informace vztahující se k osvojovaným tématům za použití slov a jednoduchých slovních spojení a vět. • Zapojí se do jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých sdělí konkrétní informace o sobě, dalších osobách, předmětech a činnostech, nebo se na podobné informace zeptá. <p>Čtení s porozuměním Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • V krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, činnostech, číselných a časových údajích). • V krátkém textu z běžného života rozumí významu známých slov, slovních spojení a jednoduchých vět, zejména pokud má vizuální oporu. • Rozumí tématu krátkého textu z běžného života, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je doprovázen vizuální oporou. <p>Psaní Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • S použitím jednoduchých slovních spojení a vět napíše krátký text, ve 		
--	--	--

<p> kterém se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, má, umí nebo neumí, má nebo nemá rád.</p> <ul style="list-style-type: none"> • S použitím jednoduchých slovních spojení a vět napíše krátký text, ve kterém představí členy své rodiny, spolužáky a kamarády, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, mají, umí nebo neumí, mají nebo nemají rádi. • Za použití jednoduchých slov, slovních spojení a vět napíše krátký pozdrav, dotaz či vzkaz. • Vyplní osobní údaje do formuláře. 		
--	--	--

6. ročník

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného projevu, vyprávění či rozhovoru, které se týkají osvojovaných témat, např. kalendářní rok, zvířata, prázdniny a cestování, jídlo, geografické útvary, místa a názvy, počasí, TV programy a filmové žánry. • V pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas prostý – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny • příslovce častosti děje • řadové číslovky • předložky času • přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny • přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový • předmětná zájmena 	<p>Osobnostní a sociální výchova Tematické okruhy jsou členěny do tří částí: Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj schopnosti poznávání; • Sebepoznání a sebepečení; • Seberegulace a sebeorganizace; • Kreativita. <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznávání lidí; <p>Mezilidské vztahy;</p>

<p>zachytí konkrétní informace, příp. konkrétní číselné informace</p> <p>Mluvení Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví. • Mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, aktuálních činnostech, škole, cestování, stravování, počasí, zemi, odkud pochází, a TV programech či filmových žánrech. • Jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, zvířata, místa, věci každodenního života, kalendářní rok, svůj jídelníček a přípravu svého oblíbeného jídla, své prázdniny a zemi, odkud pochází. • Vypráví jednoduchý příběh související s výše uvedenými osvojovanými tématy. <p>Čtení s porozuměním Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, který se vztahují k osvojovaným tématům (např. kalendářní rok, zvířata, prázdniny a cestování, jídlo, geografické útvary, místa a názvy, počasí, TV programy a 	<ul style="list-style-type: none"> • sloveso <i>to be</i> v minulém čase – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny • minulý čas pravidelných sloves - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny • minulý čas nepravidelných sloves - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • fonetická abeceda <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • části lidského těla • oblečení • měsíce v roce, datum, kalendářní rok • každodenní činnosti a volnočasové aktivity • domácí práce • oslava narozenin • každodenní činnosti a volnočasové aktivity • zvířata, popis zvířat, jejich pohyb, zvyky, strava • prázdniny, dovolená • cestování, dopravní prostředky <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo, oblečení, • domov, volný čas, škola, kalendářní rok • aktuální činnosti, zvířata, každodenní činnosti, cestování 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace. • Morální rozvoj • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti. <p>Výchova demokratického občana Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Občanská společnost a škola <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět nás zajímá; • Objevujeme Evropu a svět. <p>Multikulturní výchova Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidské vztahy; • Multikulturalita. <p>Environmentální výchova Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidské aktivity a problémy životního prostředí.
---	--	---

<p>filmové žánry), rozumí tématu a obsahu textů.</p> <ul style="list-style-type: none"> • V textu (např. příběhu, letáčku či vyprávění), který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace, příp. konkrétní číselné informace. <p>Psaní Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyplní ve formuláři základní údaje. • Zapiše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat. • Napíše krátký jednoduchý popis osob, míst, kalendářního roku, volnočasových aktivit, přípravy jídla, apod. • Reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat. • Napíše pohlednici či email kamarádovi z dovolené. • Napíše začátek či konec příběhu. 		
---	--	--

7. ročník

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně pronášené promluvy, vyprávění či konverzace, které se týkají osvojovaných témat, např. rodiny, 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • počítatelná a nepočítatelná podstatná jména • some / any • How much / How many? 	<p>Osobnostní a sociální výchova Tematické okruhy jsou členěny do tří částí: Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj schopnosti poznávání;

<p>domova, bydliště, volby povolání, města a přírody, volného času, společnosti a jejích problémů, péče o zdraví a reálií anglicky mluvících zemí.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zachytí konkrétní informace v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům. • Rozumí obsahu písně, téma písně se týká osvojovaných témat. <p>Mluvení Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví. • Mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, škole, prostředí, ve kterém se pohybuje, a dalších osvojovaných tématech. • Adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích, pomocí slovních spojení a vět se zapojuje do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co bude dělat, kam půjde, co se mu líbí či nelíbí, co chce či nechce, co musí či nemusí. • Vypráví jednoduchý příběh související s osvojovanými tématy. <p>Čtení s porozuměním</p>	<ul style="list-style-type: none"> • neurčitý člen a / an, určitý člen the • a little / a few • otázky s How + přídavné jméno • stupňování přídavných jmen • přirovnání as ... as • vyjádření budoucího děje pomocí going to - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny • přídavná jména a příslovce • have to - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny • návrhy • přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny • přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny • přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový • sloveso to be v minulém čase – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny • minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny • budoucí čas will – vyjádření rozhodnutí a nabídky - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sebepoznání a sebepojetí; • Seberegulace a sebeorganizace; • Kreativita. <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznávání lidí; • Mezilidské vztahy; • Komunikace. <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti. <p>Výchova demokratického občana Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Občanská společnost a škola <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět nás zajímá; • Objevujeme Evropu a svět. <p>Multikulturní výchova Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidské vztahy; • Multikulturalita; • Kulturní diference; • Etnický původ. <p>Environmentální výchova Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidské aktivity a problémy životního prostředí;
---	--	--

<p>Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům (např. rodina, domov, bydliště, volba povolání, město a příroda, volný čas, společnost a její problémy, péče o zdraví a realie anglicky mluvících zemí), rozumí tématu a obsahu textů. • V textu (např. příběhu, letáčku či vyprávění), který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace. • Rozumí popisu cesty, běžným nápisům ve městě. • Rozumí popisu osob, míst a událostí. <p>Psaní</p> <p>Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyplní ve formuláři základní údaje. • Zapiše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat. • Napíše krátký jednoduchý popis osob, míst, popis cesty či událost. • Reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat • Napíše jednoduchý příběh, kde používá spojky when, so, and, because, but a příslovce a příslovečná určení času first, then, afterthat, ..., text vhodně člení do odstavců. 	<ul style="list-style-type: none"> • fonetická abeceda <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • jídlo, stravovací návyky • jídelníček, v kavárně, v restauraci • nákupní seznam • příprava jídla – recept • geografické názvy a pojmenování • počasí • přídavná jména • TV programy, filmové žánry, kultura • domluva schůzky, návrhy • moderní technologie, média • práce se slovníkem • životní etapy, rodina • každodenní činnosti a volnočasové aktivity • co máme či nemáme rádi • pozvání • vesmír <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • stravovací návyky • počasí • kultura, moderní technologie a média • realie anglicky mluvících zemí – školní rok ve Velké Británii, svátky ve Velké Británii, domácí mazlíčci a zvířata ve Velké Británii, jak Britové tráví a trávili dovolenou, zeměpis Spojeného království a USA, britský filmový průmysl • rodina, volný čas, sport, každodenní činnosti, cestování 	<ul style="list-style-type: none"> • Vztah člověka k životnímu prostředí. <p>Mediální výchova</p> <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvorba mediálního sdělení.
--	--	---

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, vyprávění, popisu či konverzace, které se týkají osvojovaných témat, tj. volný čas, každodenní činnosti, společnost a její problémy, volba povolání, nákupy a móda, škola, kultura, moderní technologie a média, pocity a nálady, péče o zdraví, stravovací návyky, sport, příroda a město, počasí, domov, rodina či realie anglicky mluvících zemí. V pomalu a zřetelně vyslovovaném projevu, jenž se vztahuje k výše uvedeným tématům, vyhledá konkrétní informace. Rozumí obsahu písně, jejíž téma se týká osvojovaných témat. <p>Mluvení Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zeptá se na základní informace týkající se činností, osob, míst, času a výše uvedených osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví. 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> minulý čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny minulý čas průběhový vs minulý čas prostý neurčitý člen a/an, určitý člen the s názvy míst neurčitá zájmena every- / some- / any- / no- + -body / -thing předpřítomný čas prostý - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny, ever, never, just should / shouldn't / must / mustn't / don't have to příslovce zájmena spojky prostředky textové návaznosti <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> fonetická abeceda <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> přírodní katastrofy bydlení, domy, nábytek město, místa a budovy ve městě popis cesty zážitky, prázdniny, dovolená domluva schůzky, návrhy 	<p>Osobnostní a sociální výchova Tematické okruhy jsou členěny do tří částí: Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozvoj schopnosti poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita. <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace. <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti. <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět. <p>Multikulturní výchova Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kulturní diference; Lidské vztahy;

<ul style="list-style-type: none"> • Mluví o své rodině, přátelích, zájmech, aktivitách, škole, prostředí, ve kterém se pohybuje, o svých zvycích, zážitcích a plánech do budoucna, o svých problémech, životním stylu a stravovacích návycích, zdraví a dalších osvojovaných tématech. • Adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích a pomocí vhodných slovních spojení a vět se zapojí do rozhovorů, v nichž např. vyjádří své plány do budoucna, poradí v situacích, jež se vztahují k osvojovaným tématům, formuluje pozvání nebo na pozvání reaguje, vyjádří souhlas či nesouhlas, obavy či požádá o laskavost. • Vypráví jednoduchý příběh související s osvojovanými tématy, události uvádí v logicky správném časovém sledu, věty vhodně propojuje spojkami a jinými prostředky textové návaznosti. • Popíše místa, osoby, předměty, činnosti a situace na obrázku. <p>Čtení s porozuměním Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům, tj. které se týkají osvojovaných témat, tj. 	<ul style="list-style-type: none"> • ambice • problémy, péče o zdraví, pocity a nálady • pravidla • moderní technologie, média • frázová slovesa • práce se slovníkem <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • přírodní katastrofy • bydlení, domov • příroda a město • společnost a její problémy • péče o zdraví, pocity a nálady • moderní technologie a média • realie anglicky mluvících zemí – rodinný život ve Velké Británii, doprava a dopravní prostředky ve Velké Británii, Anglie, Wales, Skotsko, Irsko – vznik Spojeného království, New York, hrdinové a hrdinky Velké Británie, nápisy 	<ul style="list-style-type: none"> • Etnický původ; • Multikulturalita. <p>Výchova demokratického občana Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Občanská společnost a škola; • Občan, občanská společnost a stát. <p>Environmentální výchova Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidské aktivity a problémy životního prostředí; • Vztah člověka k životnímu prostředí; • Ekosystémy; • Základní podmínky života.
---	--	--

<p>volný čas, každodenní činnosti, společnost a její problémy, volba povolání, nákupy a móda, škola, kultura, moderní technologie a média, pocity a nálady, péče o zdraví, stravovací návyky, sport, příroda a město, počasí, domov, rodina či realie anglicky mluvících zemí.</p> <ul style="list-style-type: none"> • V textu (např. příběhu, vyprávění, článku nebo na internetu) vyhledá požadované informace. • Rozumí popisu osoby, místa, předmětu či události. • Rozumí radám, varování, časovým údajům, běžným označením a nápisům na veřejných místech. • Odvodí z kontextu význam neznámých slov, porozumí definicím slov nebo výrazů. • Rozumí literárním textům, zjednodušeným ukázkám z literatury (např. bajce, legendě, povídce). <p>Psaní Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojených témat. • Odpoví písemně na otázky, týkající se osvojených témat. • Napíše krátký jednoduchý text, např. popis osob, míst, předmětů, prostředí, ve kterém se pohybuje, nebo leták či 		
--	--	--

<p>plakát, který souvisí s osvojovanými tématy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napíše jednoduchý dopis nebo příběh, kde používá vhodné spojky a prostředky textové návaznosti, text vhodně člení a propojuje. • Popíše událost za použití vhodně propojených vět, používá adekvátní prostředky textové návaznosti. • Reaguje na jednoduché písemné sdělení vztahující se k osvojovaným tématům. 		
--	--	--

9. ročník

Rozpracované výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, vyprávění, popisu či konverzace, které se týkají osvojovaných témat, tj. volný čas, každodenní činnosti, společnost a její problémy, volba povolání, nákupy a móda, škola, kultura, moderní technologie a média, pocity a nálady, péče o zdraví, stravovací návyky, sport, příroda a město, počasí, domov, rodina či realie anglicky mluvících zemí. • V pomalu a zřetelně vyslovovaném projevu, jenž se vztahuje k výše 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny • přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny • přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový • budoucí čas will – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny • vyjádření budoucího děje pomocí going to - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny 	<p>Osobnostní a sociální výchova Tematické okruhy jsou členěny do tří částí:</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj schopnosti poznávání; • Sebepoznání a sebepojetí; • Seberegulace a sebeorganizace; • Kreativita. <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznávání lidí; • Mezilidské vztahy; • Komunikace.

<p>uvedeným tématům, vyhledá konkrétní informace.</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozumí obsahu písni, jejíž téma se týká osvojovaných témat. <p>Mluvení Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zeptá se na základní informace týkající se činností, osob, míst, času a výše uvedených osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví. Mluví o své rodině, přátelích, zájmech, aktivitách, škole, prostředí, ve kterém se pohybuje, o svých zvycích, zážitcích a plánech do budoucna, o svých problémech, životním stylu a stravovacích návycích, zdraví a dalších osvojovaných tématech. Adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích a pomocí vhodných slovních spojení a vět se zapojí do rozhovorů, v nichž např. vyjádří své plány do budoucna, poradí v situacích, jež se vztahují k osvojovaným tématům, formuluje pozvání nebo na pozvání reaguje, vyjádří souhlas či nesouhlas, obavy či požádá o laskavost. Vypráví jednoduchý příběh související s osvojovanými tématy, události uvádí v logicky správném časovém sledu, věty 	<ul style="list-style-type: none"> minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny minulý čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny minulý čas průběhový vs minulý čas prostý too, enough could / couldn't, had to / didn't have to předpřítomný čas prostý - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne', otázky s tázacími zájmeny, for, since, been, gone předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý vztažná zájmena who, which, that, vztažné věty vedlejší should / shouldn't, might / might not So do I / Neither do I sloveso + -ing / infinitiv <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> fonetická abeceda <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> každodenní činnosti volnočasové aktivity charitativní činnost první pracovní zkušenosti a pocity materiály oblečení, popis oblečení nakupování 	<p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti. <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět. <p>Multikulturní výchova Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ; Multikulturalita. <p>Výchova demokratického občana Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát. <p>Environmentální výchova Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k životnímu prostředí; Ekosystémy; Základní podmínky života.
--	--	--

<p>vhodně propojuje spojkami a jinými prostředky textové návaznosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše místa, osoby, předměty, činnosti a situace na obrázku. <p>Čtení s porozuměním Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům, tj. které se týkají osvojovaných témat, tj. volný čas, každodenní činnosti, společnost a její problémy, volba povolání, nákupy a móda, škola, kultura, moderní technologie a média, pocity a nálady, péče o zdraví, stravovací návyky, sport, příroda a město, počasí, domov, rodina či reálie anglicky mluvících zemí. • V textu (např. příběhu, vyprávění, článku nebo na internetu) vyhledá požadované informace. • Rozumí popisu osoby, místa, předmětu či události. • Rozumí radám, varování, časovým údajům, běžným označením a nápisům na veřejných místech. • Odvodí z kontextu význam neznámých slov, porozumí definicím slov nebo výrazů. 	<ul style="list-style-type: none"> • testy, škola • složená podstatná jména • popis události • film a filmování, práce kaskadérů • výhody a nevýhody života celebrit • televizní pořady • počítače, práce s počítačem • slovesa a předložky • tvoření slov – podstatná a přídavná jména • životopis slavné osobnosti • práce se slovníkem • části lidského těla • zdraví, zdravý životní styl, sport • zdravotní potíže a nemoci • návštěva lékaře, léčba • vyjádření rady • vyjádření souhlasu a nesouhlasu • leták • život rytířů ve středověku • přídavná jména končící na -ing / -ed • pocity a nálady <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • volný čas • každodenní činnosti • společnost a její problémy • volba povolání • nákupy a móda • škola • kultura • moderní technologie a média 	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí literárním textům, zjednodušeným ukázkám z literatury (např. bajce, legendě, povídky). <p>Psaní Žák dle svých možností:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat. • Odpoví písemně na otázky, týkající se osvojovaných témat. • Napíše krátký jednoduchý text, např. popis osob, míst, předmětů, prostředí, ve kterém se pohybuje, nebo leták či plakát, který souvisí s osvojovanými tématy. • Napíše jednoduchý dopis nebo příběh, kde používá vhodné spojky a prostředky textové návaznosti, text vhodně člení a propojuje. • Popíše událost za použití vhodně propojených vět, používá adekvátní prostředky textové návaznosti. • Reaguje na jednoduché písemné sdělení vztahující se k osvojovaným tématům. 	<ul style="list-style-type: none"> • pocity a nálady • péče o zdraví • stravovací návyky • sport • příroda a město • počasí • domov, rodina • realie anglicky mluvících zemí – život vrstevníků ve Velké Británii, teenageři ve Velké Británii a čtení, sportovní události ve Velké Británii 	
--	--	--

5.3 Matematika

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
4	5	5	5	5	5	5	5	5

1. stupeň

Charakteristika předmětu

Předmět Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Předmět je dotován v 1. roč. 4 hodinami, ve 2. – 5. ročníku 5 hodinami týdně.

Předmět Matematika se na 1. stupni opírá o aktivní činnosti a pozorování konkrétních situací. Rozvíjí paměť, představivost, schopnost porovnávat a kombinovat. Vytváří základní matematické nástroje. Pracuje v oboru přirozených čísel a v oblasti jednoduchých geometrických tvarů. Vyučování probíhá v kmenových třídách nebo v počítačové učebně. Průřezová témata jsou zařazována, doplňují-li vhodně obsah matematicky modelované skutečnosti.

V 1. ročníku se žáci seznamují a provádějí početní výkony v oboru 0 – 20 (součet, rozdíl, porovnávání), orientují se v rovině a v prostoru (rovinné obrazce, tělesa).

Ve 2. ročníku provádějí početní výkony v oboru 0 – 100 (číselná řada, porovnávání čísel, číselná osa, součet a rozdíl čísel, zápornky), násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 100, rýsování úseček a měření jejich délek, orientace v čase.

Ve 3. ročníku se prohlubuje a rozšiřuje učivo z 2. ročníku, žáci provádějí početní výkony v oboru 0 – 1000 (zápis čísel, zaokrouhlování na stovky a desítky, rozklad čísla v desítkové soustavě, písemné algoritmy sčítání a odčítání, odhad a kontrola výsledku), násobení a dělení v oboru násobílek a mimo obor násobílek do 100, rovinné obrazce, obvod.

Ve 4. ročníku se prohlubuje a rozšiřuje učivo z 3. ročníku, žáci pracují v oboru 0 – 1 000 000 (posloupnost přirozených čísel, zaokrouhlování na tisíce, desetitisíce, statisíce, vlastnosti sčítání a odčítání, vztahy mezi sčítáním a odčítáním, vztahy mezi násobením a dělením, písemné algoritmy násobení a dělení, vlastnosti násobení, pořadí početních výkonů), zlomky, rovnoběžky, různoběžky, kolmice, kružnice, souměrnost, obsah čtverce a obdélníku, síť kvádrů a krychle.

V 5. ročníku se prohlubuje a rozšiřuje učivo 4. ročníku, žáci provádějí početní výkony v oboru 0 – 1 000 000 a přes milión, desetinná čísla, zlomky, rovinné obrazce, tělesa, tabulky, grafy a diagramy

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Matematika jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Provádíme aritmetické operace, odhady, měření, znázorňování geometrických tvarů.
- 2) Rozvíjíme paměť a vytváříme matematické nástroje

Kompetence k řešení problému

- 1) Rozvíjíme zkušenost s matematickým modelováním reálných situací ze života.
- 2) Porovnáváme matematické údaje a pracujeme tvořivě s matematickými údaji.

Kompetence komunikativní

- 1) Vedeme k přesnému a stručnému vyjadřování a užívání matematického jazyka a symbolů.
- 2) Učíme rozebírat a zapisovat matematické úlohy.
- 3) Vedeme žáky ke kladení otázek.

Kompetence sociálně personální

- 1) Rozvíjíme spolupráci v týmu, učíme vzájemné pomoci a schopnosti o pomoc požádat.
- 2) Vedeme k sebekontrolě a rozvoji volných vlastností.

Kompetence občanské

- 1) Vedeme žáky k vzájemnému respektu a dokazování vlastního řešení matematickým způsobem.

Kompetence pracovní

- 1) Rozvíjíme přesnost a dovednost používat matematické pomůcky.
- 2) Vedeme k optimálnímu grafickému projevu v matematických úlohách dle individuálních možností žáků.

Osnovy předmětu

1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20. Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose. Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa. Nachází v realitě příklady rovinných útvarů a jednoduchých těles. Porovnává velikost útvarů.	Čtení čísel 0 – 10 Porovnávání čísel 0 – 10 Uspořádání - před, za, hned před, hned za Psaní čísel 1,2 Psaní znamének plus, minus, rovná se Posloupnost čísel 0 – 10 Psaní číslic 0, 3, 4, 5 Příklady sčítání a odčítání v oboru do 5 s nulou Rovnost, nerovnost Slovní úlohy na sčítání a odčítání Psaní číslice 6 Příklady sčítání a odčítání do 6 Jednoduché slovní úlohy Koule, krychle Psaní číslice 7, rozklad čísla 7 Sčítání a odčítání do 7 Psaní číslic 8, 9, rozklad čísel 8, 9 Sčítání a odčítání do 9

	<p>Jednoduché slovní úlohy Metr, litr, kilogram Válec, tělesa Rozklad čísla 10 Sčítání a odčítání do 10 Příklady na sčítání se třemi sčítanci Příklady na odčítání se třemi čísly Čísla 11 – 15, jejich rozklad Sčítání a odčítání do 15 bez přechodu desítky Příklady typu o více, o méně Čísla 16 – 20 Příklady na sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky Jednoduché slovní úlohy Zápis čísel 0 – 20 Geometrické tvary Jednoduché slovní úlohy Sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky, s přechodem desítky (rozšiřující) Jednoduché slovní úlohy Příklady typu o více, o méně</p> <p>Průřezová témata OSV 1 cvičení dovedností zapamatování</p>
--	--

2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100. Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose. Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa. Nachází v realitě příklady rovinných útvarů a jednoduchých těles. Porovnává velikost útvarů. Odhaduje a měří délku úsečky. Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.</p>	<p>Sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky Kreslení a rýsování, křivá čára, přímá čára Sčítání do 20 s přechodem desítky, úsečka Odčítání do 20 s přechodem desítky Procvičování sčítání a odčítání s přechodem desítky, lomená čára Porovnávání úseček, porovnávání úseček proužkem papíru, přirozená čísla do 100 Sčítání a odčítání do 100, orientace v prostoru Geometrická představivost, identifikace geometrických tvarů, orientace ve čtvercové síti Sčítání a odčítání do 100 Jednotky délky, měření v centimetrech Odčítání v oboru do 100 bez přechodu desítky Počítání se závorkami Tělesa Délka úsečky, porovnávání úseček, shodnost úseček, rýsování úseček Odčítání do 100 s přechodem desítky Orientace v čase, den, hodina, minuta, sekunda Násobení, dělení Násobení číslem 2</p>

<p>Rozezná, pojmenuje, v některých případech vymodeluje základní útvary v prostoru, tj. kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec.</p>	<p>Dělení číslem 2 Násobení číslem 3, dělení číslem 3 Procvičování, slovní úlohy, zajímavé úlohy Násobení a dělení číslem 4, měření úseček na centimetry, násobení a dělení číslem 5 Násobení číslem 0 Násobení a dělení číslem 1 Geometrie, rovinné útvary</p> <p>Průřezová témata OSV 1 cvičení dovedností zapamatování</p>
--	--

3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000. Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose. Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času. Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa. Nachází v realitě příklady rovinných útvarů a jednoduchých těles. Porovnává velikost útvarů. Odhaduje a měří délku úsečky. Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. Rozezná, pojmenuje, v některých případech vymodeluje základní útvary v prostoru, tj. kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec.</p>	<p>Sudé a liché číslo Násobení a dělení Geometrie: bod, přímka, úsečka Jednotky času Násobení a dělení čísla – 6, 7, 8, 9 Geometrie: trojúhelník, čtyřúhelník Násobení a dělení čísla 10 Sčítání dvojciferných čísel bez přechodu Odčítání dvojciferných čísel bez přechodu Geometrie: čtverec, obdélník, mnohoúhelníky Sčítání a odčítání dvojciferných čísel s přechodem Písemné sčítání bez přechodu Písemné sčítání s přechodem Písemné odčítání bez přechodu Písemné odčítání s přechodem Souměrnost Geometrie: poloha dvou přímek v rovině Rýsování přímek, průsečík Čísla 0 – 1000 Geometrie: kruh, kružnice Sčítání a odčítání do 1000 bez přechodu a s přechodem Geometrie: trojúhelník, rovnostranný trojúhelník Násobení a dělení do 1000 Násobení a dělení násobky 10 Geometrie: úsečka, rýsování Měření úseček, polopřímka Jednotky délky Dělení se zbytkem Číselná osa</p> <p>Průřezová témata OSV 1 cvičení dovedností zapamatování OSV 10 dovednosti pro řešení problémů</p>

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <p>Z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky a vhodně využívá počítání s výhodou.</p> <p>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost při sčítání a násobení.</p> <p>Provádí písemné početní operace sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru přirozených čísel – správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů), aplikuje znalost přechodu mezi číselnými řády, znalost malé násobilky.</p> <p>Provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku a dodržuje pravidla pořadí operací v oboru přirozených čísel.</p> <p>Přečte, zapíše a porovnává čísla do milionů s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy, využívá rozvinutého zápisu čísla do milionů v desítkové soustavě.</p> <p>Orientuje se na číselné ose a jejích úsecích, užívá polohové vztahy ("hned před", "hned za") v oboru přirozených čísel.</p> <p>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.</p> <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých jsou aplikovány osvojené početní operace v oboru přirozených čísel tak, že porozumí textu úlohy.</p> <p>Přiřadí i vytvoří k zadanému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situace ze života).</p> <p>Vyhledává, sbírá, třídí data – provádí a zapisuje jednoduchá pozorování, ze zadání vybírá a porovnává data podle daného kritéria a posuzuje reálnost vyhledaných údajů.</p> <p>Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu, vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.).</p> <p>Rozezná, charakterizuje, znázorní a pomocí jednoduchých konstrukcí narýsuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice) – využívá k popisu počty vrcholů a stran, kolmost a rovnoběžnost stran, je schopen k zadanému popisu přiřadit správný název rovinného útvaru a znalosti základních</p>	<p>Násobení z paměti - jednociferná a dvojciferná čísla</p> <p>Dělení dvojciferného čísla číslem jednociferným – z paměti</p> <p>Sčítání a odčítání z paměti a písemně – do 1000</p> <p>Číselné řady</p> <p>Dělení se zbytkem, počítání se závorkami</p> <p>Násobení a dělení z paměti – do 1000</p> <p>Průsečíky, rovnoramenný trojúhelník, síť krychle Jehlan</p> <p>Kruh, kružnice – rýsování kružnice s daným středem a daným poloměrem</p> <p>Nanášení úsečky na polopřímku, krychle, tělesa</p> <p>Jednotky času</p> <p>Příklady na procvičování dosud probraného učiva</p> <p>Orientace v rovině, souřadnice</p> <p>Písemné sčítání a odčítání do 1000</p> <p>Rovnoběžné přímky, konstrukce rovnoběžek</p> <p>Průsečík různoběžných přímek</p> <p>Kolmé přímky, pravý úhel, rýsování kolmice, konstrukce čtverce a obdélníku</p> <p>Osa souměrnosti, převody jednotek délky</p> <p>Přirozená čísla do milionu, rozvinutý zápis čísla</p> <p>Porovnávání čísel, číselná osa</p> <p>Pravoúhlý trojúhelník, úhlopříčky a střed čtverce, různoběžky</p> <p>Obvod mnohoúhelníku, obvod čtverce a obdélníku</p> <p>Rovnostranný trojúhelník</p> <p>Zaokrouhlování na 100 000, 10 000...</p> <p>Slovní úlohy, sčítání a odčítání z paměti do 1 000 000.</p> <p>Grafy, diagramy</p> <p>Písemné sčítání a odčítání do 1 000 000</p> <p>Pořadí výpočtů, odhady, kalkulačka</p> <p>Jednotky hmotnosti</p> <p>Násobení a dělení do 1 000 000 z paměti</p> <p>Pořadí výpočtů</p> <p>Písemné násobení jednociferným činitelem</p> <p>Písemné násobení dvouciferným činitelem</p>

<p>rovinných útvarů využije k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec). Využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice). Narýsuje kružnici s daným poloměrem, trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran, čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic, dodržuje zásady rýsování. Sčítá, odčítá a porovnává graficky úsečky, určí délku lomené čáry graficky i měřením a převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km). Rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru. Vyhledá dvojici kolmic a rovnoběžek v rovině, načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti, k zadané přímce narýsuje rovnoběžku a pomocí trojúhelníku s ryskou narýsuje kolmici vedoucí daným bodem na přímce. Pomocí čtvercové sítě určí obsahy rovinných útvaru, které lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků a vzájemně je porovnává. Používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění. Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.</p>	<p>Komutativní zákon pro násobení</p> <p>Osa úsečky a její vlastnosti Ukázka násobení trojčiferným činitelem Obsah čtverce a obdélníka. Jednotky obsahu</p> <p>Písemné dělení jednociferným dělitelem Písemné dělení jednociferným dělitelem se zbytkem Závislosti, práce s daty – tabulky, jízdní řády</p> <p>Zlomky – rozšiřující učivo</p> <p>Průřezová témata OSV 5 cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</p>
---	---

5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák</p> <p>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.</p>	<p>Přirozená čísla a nula Zápis čísel v desítkové soustavě Číselná osa, porovnávání čísel Zaokrouhlování čísel (odhady, kontroly výpočtů) Sčítání a odčítání (vlastnosti sčítání, písemné algoritmy početních výkonů, typy slovních úloh) Jízdní řády Násobení (vlastnosti násobení, písemné algoritmy početních výkonů, typy slovních úloh) Dělení (písemné algoritmy početních výkonů, typy slovních úloh)</p> <p>Bod, přímka, polopřímka, osa souměrnosti, úsečka Tělesa</p> <p>Přirozená čísla do 1 000 000 a přes 1 000 000 Zápis a čtení, číselná osa, zaokrouhlování, zápis čísla v desítkové soustavě</p>

<p>Porozumí významu znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.</p> <p>Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.</p> <p>Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.</p> <p>Sestrojí rovnoběžky a kolmice.</p> <p>Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.</p> <p>Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.</p> <p>Vyhledává, sbírá, třídí data – provádí a zapisuje jednoduchá pozorování, ze zadání vybírá a porovnává data podle daného kritéria a posuzuje reálnost vyhledaných údajů.</p> <p>Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu.</p>	<p>Početní výkony s velkými čísly: sčítání, odčítání, násobení</p> <p>Dělení dvojciferným dělitelem</p> <p>Druhy čar</p> <p>Konstrukce obdélníku, čtverce a pravoúhlého trojúhelníku</p> <p>Konstrukce obdélníku a čtverce</p> <p>Konstrukce pravoúhlého trojúhelníku</p> <p>Kružnice, kruh</p> <p>Zlomky</p> <p>Římské číslice</p> <p>Konstrukce trojúhelníku ze tří stran</p> <p>Třídění trojúhelníků, grafický součet úseček</p> <p>Zobrazení desetinných čísel na číselné ose</p> <p>Porovnávání desetinných čísel</p> <p>Zaokrouhlování desetinných čísel</p> <p>Sčítání a odčítání desetinných čísel</p> <p>Slovní úlohy</p> <p>Násobení a dělení desetinných čísel 10</p> <p>Násobení a dělení desetinných čísel jednociferným přirozeným číslem</p> <p>Obvod a obsah obdélníku a čtverce</p> <p>Převádění jednotek délky</p> <p>Obvod čtverce</p> <p>Obvod mnohoúhelníku, lomená čára</p> <p>Obvod obdélníku</p> <p>Záporná čísla, číselná osa (kladná a záporná část)</p> <p>Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)</p> <p>Obsah obdélníku a čtverce</p> <p>Jednotky obsahu</p> <p>Osově souměrné útvary</p> <p>Tabulky, grafy, diagramy</p> <p>Proměnná</p> <p>Pravoúhlá soustava souřadnic</p> <p>Číselné a obrázkové řady</p> <p>Magické čtverce</p> <p>Prostorová představivost</p>
--	---

2. stupeň

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni. V 6. - 9. ročníku se vyučuje po 5 hodinách týdně. Vyučování probíhá většinou v kmenových třídách.

Předmět je svým specifickým obsahem zaměřen na rozvoj porozumění základním myšlenkovým postupům, pojmům a jejich vzájemným vztahům v matematice, na rozvoj abstraktního myšlení, logického myšlení, paměti. Žáci jsou vedeni k vytváření základní zásoby matematických nástrojů a jejich využití v reálném životě. Jsou vedeni k důvěře ve vlastní schopnosti, k sebekontrolě, systematickosti, přesnosti.

Metody práce jsou zaměřeny hlavně na samostatnou práci žáků, popis, analýzu a řešení problémů.

Do předmětu je zařazeno průřezové téma Enviromentální výchova jako soubor úloh na dané téma.

Učivo je řazeno cyklicky, to znamená, že žákovi není učivo zprostředkováno postupně, ale k jednotlivým tématům se vrací.

Cíle pro 3. období

Zajištění matematické gramotnosti u žáků, tzn. zajištění:

- důkladné znalosti početních operací (písemně, z paměti, s využitím kalkulačků), včetně schopnosti jejich užití v každodenních situacích,
- znalosti matematických termínů a pojmů, základních zásad geometrie a algebry,
- schopnosti aplikovat matematické vědomosti v každodenních situacích (domácí rozpočet, nakupování, cestování atd.),
- pochopení symbolického a formálního matematického jazyku, užívání symbolů a vzorců žákem,
- užívání matematických jednotek,
- schopnosti rozumět různým druhům vyjádření matematických objektů, situací a práce s nimi, vybírat vhodné způsoby matematického vyjádření, komunikovat o matematice i s použitím matematického jazyka,
- schopnosti sledovat a hodnotit argumentaci, najít hlavní myšlenky, matematicky myslet a uvažovat, abstrahovat a zevšeobecňovat, matematicky modelovat, existující modely aplikovat,
- schopnosti užívat pomůcky a prostředky včetně IT,
- schopnosti kriticky uvažovat,
- zbavení „strachu z čísel“,
- schopnosti přijmout či odmítnout názory druhých na základě pravdivých či nepravdivých důkazů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Matematika jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Vedeme žáky k vytváření a využívání zásoby matematických nástrojů při řešení vhodných úloh problémových, logických, úloh z reálného světa.
- 2) Vedeme žáky k analyzování úloh, k sebehodnocení.

Kompetence k řešení problému

- 1) Zařazováním problémových úloh a matematizací reálných situací vedeme žáky k řešení problému, k provádění rozboru úlohy, k volbě správného postupu, k přesnému vyjádření problému.

Kompetence komunikativní

- 1) Prací ve skupinách vedeme žáky ke konzultaci vlastních myšlenek při řešení problémových úloh.
- 2) Učíme žáky argumentovat, formulovat otázky i odpovědi, zapisovat a rozebírat matematické úlohy.

Kompetence sociální a personální

- 1) Spoluprací ve skupinách vedeme žáky k respektování názorů druhých, hodnocení podílu vlastní práce.
- 2) Vedeme žáky k sebekontrolě a rozvoji volných vlastností.

Kompetence občanské

- 1) Vedeme žáky k dodržování pravidel, vzájemnému respektu, a to ústně i hodnocením.
- 2) Vedeme žáky k přejímání zodpovědnosti za svou práci a práci skupiny při řešení úloh.

Kompetence pracovní

- 1) Řešením jednotlivých úloh žáky vedeme k trpělivosti, systematickosti, aktivitě, plánování činnosti.
- 2) Rozvíjíme přesnost a dovednost používat matematické pomůcky.
- 3) Vedeme k optimálnímu grafickému projevu v matematických úlohách dle individuálních možností žáků.

Osnovy předmětu

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo, rozšiřující učivo, průřezová témata
Žák	
Zapíše desetinné číslo a znázorní je na číselné ose.	Desetinná čísla: zápis desetinného čísla, znázornění desetinného čísla na číselné ose, násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000..., porovnávání desetinných čísel, zaokrouhlování desetinných čísel, početní operace s desetinnými čísly, převody jednotek hmotnosti, délky, obsahu a objemu
Porovná dvě a více desetinných čísel.	
Zaokrouhlí desetinné číslo na dané desetinné místo a na daný počet platných číslic.	
Sečte, odečte, násobí a dělí desetinná čísla, využívá komutativnost a asociativnost, z paměti násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000.	
Převádí mezi jednotkami hmotnosti g, dkg, kg, q, t.	

Převádí mezi jednotkami délky mm, cm, dm, m, km.	rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, aritmetický průměr, práce s jednoduchou tabulkou
Převádí mezi jednotkami objemu ml, cl, dl, l, hl.	
Převádí mezi jednotkami obsahu cm ² , dm ² , m ² , a, ha, km ² .	
Určí aritmetický průměr ze zadaných hodnot (vyhledá potřebné údaje v tabulce, textu, grafu).	
Žák využívá pro kontrolu výsledků odhad, kalkulátor.	
Zná pojem úhel a rozdělí úhly podle jejich velikosti, zná vlastnosti osy úhlu.	Úhel: úhel a značení úhlu, měření velikosti úhlů, dělení úhlů podle velikosti, konstrukce úhlů dané velikosti, sčítání a odčítání úhlů grafické i početní, násobení a dělení úhlu přirozeným číslem, graficky, úhly vedlejší a vrcholové Osa úhlu
Sestrojí úhel pomocí úhlooměru, změří úhel úhlooměrem	
Zjistí velikost úhlu pomocí úhlooměru.	
Sestrojí některé úhly bez použití úhlooměru.	
Přenesení úhel, porovná úhly.	
Sečte, odečte graficky i početně úhly.	
Násobí a dělí úhly libovolným přirozeným číslem početně.	
Násobí úhel libovolným přirozeným číslem a dělí úhel na dvě části graficky.	
Používá vlastnosti dvojic úhlů vedlejších a vrcholových při řešení úloh.	
Používá vlastnosti dvojic úhlů střídavých a souhlasných u rovnoběžných přímků při řešení úloh	
Zná pojmy vzor, obraz, sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti	Osová souměrnost: konstrukce obrazu daného útvaru v osově souměrnosti, osově souměrné obrazce
Narýsuje osu souměrnosti rovinného obrazce.	
Rozhodne, zda dané číslo je či není násobkem určitého čísla, zda dané číslo je či není dělitelné určitým číslem.	Dělitelnost přirozených čísel: násobek přirozeného čísla, dělitel přirozeného čísla, základní věty o dělitelnosti, znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100, prvočísla a čísla složená, čísla soudělná a nesoudělná, společný násobek a dělitel, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, slovní úlohy
Určí všechny dělitele daného čísla.	
Rozhodne bez předchozího dělení, zda dané číslo je dělitelné 2, 3, 4, 5, 10, 100.	
Určí ciferný součet libovolných čísel.	
Rozhodne, zda je číslo prvočíslo nebo číslo složené.	
Rozloží číslo na součin prvočísel.	
Určí společný násobek a nejmenší společný násobek skupiny čísel.	
Určí společný dělitel a největší společný dělitel skupiny čísel.	
Rozhodne, zda jsou daná čísla soudělná nebo nesoudělná.	
Řeší slovní úlohy na využití dělitelnosti.	
	R: Znaky dělitelnosti 6, 8, 11, 12, 14, 15

Vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti.	
Zná vlastnosti vnitřních a vnějších úhlů v trojúhelníku, klasifikaci trojúhelníků na základě jejich stran a úhlů, vlastnosti výšek a těžnic v trojúhelníku, velikosti stran, úhlů, těžnic, výšek rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníku.	Trojúhelník: konstrukce trojúhelníku ze tří stran, vnitřní a vnější úhly trojúhelníku, součet velikostí úhlů v trojúhelníku, rozdělení trojúhelníků podle velikosti úhlů, výšky a těžnice trojúhelníku, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník, trojúhelníková nerovnost, obvod trojúhelníku R: Střední příčka trojúhelníku
Používá trojúhelníkovou nerovnost při rozboru úlohy, konstrukci trojúhelníka.	
Sestrojí trojúhelník ze tří stran.	
Sestrojí těžnice, výšky, těžiště a průsečík výšek v libovolném trojúhelníku, charakterizuje jejich vlastnosti.	
Sestrojí trojúhelník ze tří stran.	
Vypočítá obvod trojúhelníku.	
Využije os stran a úhlů k sestrojení kružnice opsané a vepsané trojúhelníku.	
Zná vlastnosti stěn, dvojic stěn, hran, dvojic hran kvádra a krychle, vztah pro výpočet objemu a povrchu kvádra a krychle.	Povrch a objem kvádra a krychle: popis kvádra a krychle podle modelu, jejich znázornění, síť a povrch kvádra a krychle, objem kvádra a krychle, jednotky objemu a jejich převádění OSV 3,10 řešení slovních úloh z praxe, odhad a kontrola výsledků, vyhodnocení výsledků
Načrtne a narýsuje kvádr a krychli ve volném rovnoběžném promítání.	
Načrtne a narýsuje síť kvádra a krychle, složí ze sítě model kvádra a krychle.	
Pozná a vyznačí tělesové a stěnové úhlopříčky kvádra a krychle.	
Aplikuje při řešení konkrétních úloh vztah pro výpočet objemu a povrchu kvádra a krychle. Při řešení úloh provádí rozbor úlohy, načrt, vyhodnocuje reálnost výsledku.	
Převádí mezi jednotkami objemu ml, cl, dl, l, hl, cm ³ , dm ³ , m ³ .	

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo, rozšiřující učivo, průřezová témata
Žák	
Zná význam čitatele, jmenovatele a zlomkové čáry v zápisu zlomku.	Zlomky: zápis zlomku, čítatel, jmenovatel, rozšiřování, krácení zlomků, společný jmenovatel, porovnávání zlomků podle velikosti, rovnost zlomků, operace se zlomky, zobrazení zlomku na číselné ose, složené zlomky, převod zlomku na desetinné číslo a naopak, periodické číslo,
Zakreslí zlomek graficky jako část celku.	
Znázorní zlomek na číselné ose.	
Rozšiřuje a krátí zlomky.	
Zapíše zlomek v základním tvaru.	
Využije nejmenší společný násobek čísel při určování společného jmenovatele zlomků.	
Porovná dva a více zlomků.	
Zjednoduší složený zlomek.	
Počítá se smíšenými čísly.	
Sečte, odečte, násobí a dělí zlomky.	

Zapíše zlomek desetinným nebo periodickým číslem.	složené zlomky, slovní úlohy se zlomky
Vyjádří zlomek nekonečně mnoha způsoby.	
Zná zápis daného poměru, postupný poměr jako zkrácený zápis jednoduchých poměrů.	Poměr: poměr, převrácený poměr, postupný poměr, měřítko plánu a mapy
Upraví daný poměr rozšiřováním a krácením.	
Změní základ v daném poměru.	
Rozdělí základ v daném poměru.	
Vysvětlí, co znamená převrácený poměr a postupný poměr, zapíše jej a upraví.	
Používá poměr při práci s měřítkem mapy, plánu.	
Řeší slovní úlohy s využitím poměru a postupného poměru. Vytvoří slovní úlohu na využití poměru, postupného poměru, měřítka plánu a mapy matematizací reálné situace, posoudí reálnost výsledku, ověří zkouškou.	
Intuitivně chápe pojem shodnosti geometrických útvarů.	Shodnost geometrických útvarů: shodnost geometrických útvarů, shodnost trojúhelníků, shodnost a sestrojitelnost trojúhelníků podle vět sss, sus, usu
Zná věty sss, sus, usu o shodnosti trojúhelníků.	
Použije tyto věty při zjišťování shodnosti trojúhelníků a sestrojování trojúhelníků.	
Provádí konstrukce s rozbohem, zápisem postupu s použitím symbolů, uvede počet řešení.	OSV 8 komunikace při skupinové práci, porovnání konstrukcí
Zná pojem celé číslo a racionální číslo.	Racionální čísla: čísla kladná, záporná a nula (celá čísla), zápis racionálních čísel, absolutní hodnota čísel, čísla opačná, čísla převrácená, zobrazení na číselné ose, uspořádání racionálních čísel, operace s racionálními čísly, slovní úlohy
Určí číslo opačné k danému číslu.	
Určí číslo převrácené k danému číslu.	
Porovná libovolná racionální čísla.	
Sčítá, odčítá, násobí a dělí celá a racionální čísla.	
Provádí odhady.	
Využívá komutativnosti a asociativnosti operací sčítání a násobení racionálních čísel.	
Využívá distributivnosti násobení vzhledem ke sčítání a odčítání racionálních čísel.	
Účelně využívá kalkulačtor při provádění početních operací.	
Vyjádří racionální čísla více způsoby (zlomky, desetinná čísla) a vzájemně mezi nimi přechází.	
Využívá racionální čísla ve slovních úlohách. Posoudí reálnost výsledku, ověří.	
Vytvoří slovní úlohy vedoucí k využití racionálních čísel matematizací reálné situace.	
Rozpozná přímou a nepřímou úměru na příkladech z reálného života.	Přímá a nepřímá úměrnost: přímá a nepřímá úměrnost, jejich užití, trojčlenka, slovní úlohy
Vypočítá neznámý člen úměry.	
Využívá trojčlenku při řešení slovních úloh.	
Sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti.	

Určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy, z tabulky i grafu, využívá je při řešení slovních úloh.	EV 3, 4 slovní úlohy s tématem životního prostředí
Vytvoří slovní úlohu z oblasti přímé a nepřímé úměry matematizací reálné situace, posoudí reálnost výsledku, ověří zkouškou.	
Zná jedno procento jako setinu celku.	Procenta: procento, výpočet procentové části, výpočet základu, počtu procent, použití trojčlenky v procentovém počtu, růst a pokles hodnoty v procentech, Finanční matematika, úrok, slovní úlohy R: Promile EV 2, 4 podmínky života a vztah k prostředí ve slovních úlohách
Rozlišuje pojmy základ, počet procent, procentová část, promile	
Vypočítá jedno procento jako jednu setinu z celku.	
Vypočítá 50 %, 25 %, 20 %, 10 %, 5 % bez přechodu přes 1 %.	
Vypočítá procentovou část, je-li dán základ a počet procent.	
Vypočítá základ, je-li dána procentová část a počet procent.	
Vypočítá počet procent, je-li dán základ a procentová část.	
Použije procentového počtu při řešení slovních úloh.	
Použije procentového počtu při řešení úloh z oblasti finanční matematiky – jednoduchého úrokování.	
Zná pojem vzor – obraz, samodružný bod, střed souměrnosti.	
Popíše vlastnosti středové souměrnosti.	
Zobrazí bod, úsečku, přímku, trojúhelník, čtyřúhelník, kružnici ve středové souměrnosti.	
Charakterizuje a rozpozná útvary středově souměrné a nalezne střed souměrnosti.	
Zná klasifikaci čtyřúhelníků, součet vnitřních úhlů čtyřúhelníku.	Čtyřúhelníky: rovnoběžník a jeho vlastnosti, výšky a úhlopříčky v rovnoběžníku, obvod a obsah rovnoběžníku, konstrukce rovnoběžníku, obsah trojúhelníku, lichoběžník a jeho vlastnosti, obvod a obsah lichoběžníku, konstrukce lichoběžníku OSV 4,10 postup konstrukce, hledání pomoci
Zná z paměti a umí využít při řešení úloh vzorce pro obsah lichoběžníku, kosodélníku, kosočtverce, obdélníku a čtverce.	
Zná vlastnosti kosodélníku, kosočtverce, obdélníku, čtverce, vlastnosti jejich stran, úhlů a úhlopříček a umí je využít při řešení úloh.	
Zná vlastnosti lichoběžníku rovnoramenného a pravoúhlého a umí je využít při řešení úloh.	
Sestrojí dané čtyřúhelníky.	
Zná pojmy rovina a prostor, správně použije pojmy hrana, stěna, vrchol, podstava, plášť, stěnová a tělesová úhlopříčka.	
Zná vlastnosti stěn, hran, dvojic hran hranolu, vlastnosti podstavy a pláště hranolu.	
Načrtne hranol ve volném rovnoběžném promítání.	

Charakterizuje (podle podstavy) pravidelné a nepravidelné hranoly.	
Chápe krychli a kvádr jako speciální případy hranolu.	
Načrtne a sestrojí síť hranolu, složí ze sítě model hranolu.	
Odhadne a vypočítá povrch a objem hranolu.	

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo, rozšiřující učivo, průřezová témata
Žák	
Rozlišuje pojmy umocňování a odmocňování.	Druhá mocnina a odmocnina
Určí z paměti druhou mocninu čísla do 20 a odmocninu těchto mocnin, pomocí kalkulačky určí druhou mocninu a odmocninu přirozených a desetinných čísel, druhou mocninu libovolného čísla.	R: Mocniny s přirozeným mocnitelem, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti, určení druhé mocniny a odmocniny přirozených a desetinných čísel pomocí tabulek
Ovládá pravidla pro umocňování a odmocňování zlomku a součinu dvou čísel.	
Zná pojmy odvěsna a přepona v pravouhlém trojúhelníku, Pythagorovu větu a větu z ní odvozenou.	Pythagorova věta: Pythagorova věta, výpočet délky přepony a odvěsny pravouhlého trojúhelníka, užití Pythagorovy věty v praxi
Vypočítá stěnovou a tělesovou úhlopříčku v krychli a kvádru.	
Použije Pythagorovu větu v praktických úlohách. (Situaci načrtne, odhadne výsledek, posoudí reálnost výsledku, používá matematickou symboliku.)	
Určí třetí mocninu přirozeného i desetinného čísla.	Třetí mocnina
Zná definici kružnice, kruhu, čísla π , vzorec pro výpočet délky kružnice, obvodu kruhu a obsahu kruhu, pojem oblouk, umí určit jeho délku, vlastnosti tečny kružnice a vlastnosti osy těživy kružnice.	Kružnice a kruh: kruh, kružnice, vzájemná poloha přímky a kružnice, dvou kružnic, číslo π , délka kružnice, obsah kruhu, středový úhel, délka oblouku kružnice, obsah kruhové výseče
Sestrojí kružnici daného poloměru.	
Charakterizuje vzájemné polohy přímky a kružnice a vzájemnou polohu dvou kružnic. Vyřeší konstrukční úlohu na dané téma.	
Sestrojí tečnu ke kružnici.	
Odhadne a určí obvod a obsah kruhu, délku oblouku kružnice a obsah kruhové výseče.	
Zná a aplikuje v konkrétních příkladech pojmy proměnná, výraz s proměnnou, člen, jednočlen, mnohočlen.	Výraz s proměnnou, mnohočleny: pojem mnohočlenu, sčítání a odčítání mnohočlenu, násobení mnohočlenu mnohočlenem, užití vzorců,
Zapíše slovní text pomocí výrazu s proměnnou a naopak	

Vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných.	dělení mnohočlenu jednočlenem
Sčítá, odčítá, násobí mnohočleny a dělí mnohočlen jednočlenem. (Výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně.)	R: Mnohočleny vyšších stupňů
Provádí rozklad mnohočlenu na součin.	
Umocní dvojčleny a rozloží dvojčleny na součin pomocí vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2 .	
Zná pojem rovnost, rovnice, kořen rovnice, řešení rovnice.	Lineární rovnice a nerovnice: rovnost, rovnice,
Provádí ekvivalentní úpravy rovnic.	řešení rovnice,
Rozhodne o počtu řešení rovnice (nemá řešení, jedno řešení, nekonečně mnoho řešení).	ekvivalentní úpravy lineárních rovnic,
Sestaví rovnici ze zadaných údajů slovní úlohy.	výpočet neznámé ze vzorce, řešení slovních úloh rovnicemi, lineární nerovnice
Vyjádří neznámou ze vzorce.	
Používá lineární rovnice při řešení slovních úloh.	
Najde množinu řešení lineární nerovnice pomocí ekvivalentních úprav.	
Matematizuje reálné situace využitím vlastnosti rovnic, při sestavování označí neznámou, rovnost a sestaví rovnici, posoudí reálnost (správnost) slovní úlohy a řešení ověří zkouškou.	Matematizace reálné situace s využitím proměnné a rovnice.
Zná vztah pro výpočet objemu a povrchu válce.	Válec:
Načrtne válec ve volném rovnoběžném promítání, půdorys a nárys.	povrch rotačního válce,
Načrtne a narýsuje síť válce.	síť válce,
Určí výšku válce a poloměr podstavy.	objem válce,
Umí využít dané vztahy při řešení aplikačních úloh.	slovní úlohy
Chápe pojem množina bodů dané vlastnosti.	Množiny bodů dané vlastnosti:
Umí nalézt některé jednoduché množiny všech bodů dané vlastnosti.	množiny všech bodů dané vlastnosti,
Umí použít Thaletovu větu při řešení úloh a chápe její význam.	Thaletova kružnice,
Řeší kombinatorické úlohy úsudkem a vysvětlí způsob řešení.	Kombinační úsudek v úlohách (NAU ¹)
Využívá prostorovou představivost při řešení netradičních geometrických úloh.	Oblast je probírána průběžně po celý druhý stupeň, může být zařazena formou projektu. Úlohy z výzkumu TIMSS

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo, rozšiřující učivo, průřezová témata
Žák	
Zná pojmy definiční obor funkce, množina hodnot funkce, závislá a nezávislá proměnná.	Funkce: definiční obor,

¹ Nestandardní aplikační úlohy

Rozhodne, zda závislost mezi dvěma veličinami daná tabulkou, grafickým znázorněním nebo předpisem je funkcí.	množina hodnot funkce, závislá a nezávislá proměnná, graf funkce, rostoucí, klesající a konstantní funkce, lineární funkce a její vlastnosti, graf lineární funkce, přímá úměrnost, kvadratická funkce, graf kvadratické funkce, nepřímá úměrnost, graf nepřímé úměrnosti, funkční vztah	
Rozhodne, zda číslo patří do definičního oboru funkce.		
Určí definiční obor funkce z předpisu nebo tabulky.		
Pro daný prvek definičního oboru určí hodnotu funkce.		
Rozhodne, zda dané body náleží grafu funkce.		
Rozhodne, zda daná množina bodů v rovině je grafem funkce.		
Rozhodne, zda je funkce rostoucí nebo klesající.		
Vybere funkce, které jsou lineární nebo kvadratické.		
Sestrojí graf lineární funkce, načrtne graf kvadratické funkce.		
Určí koeficient přímé a nepřímé úměrnosti, načrtne graf nepřímé úměrnosti.		
Najde řešení lineární rovnice pomocí grafu příslušné lineární funkce.		
Odhalí funkční vztah z textu úlohy, využívá znalostí o funkcích k řešení praktických úloh.		
Chápe, že řešením soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými je uspořádaná dvojice čísel.		Lineární rovnice a jejich soustavy: lineární rovnice se dvěma neznámými, řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, slovní úlohy
Nalezne řešení dané soustavy dvou rovnic sčítací a dosazovací metodou.		
Provede zkoušku.		
Nalezne řešení soustavy dvou lineárních rovnic jako souřadnice průsečíků grafů lineárních funkcí příslušejících k daným lineárním rovnicím.		
Řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor, zvolí vhodný algoritmus, provede zkoušku správnosti řešení.		
Zná pojmy jistina, úroková míra, úrok, úrokovací doba, daň, inflace.	Finanční matematika: úrokování jednoduché a složené, počáteční jistina, úrok	
Vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře včetně daně z úroku.		
Určí hledanou jistinu.		
Provádí jednoduché a složené úrokování.		VDO, VMEGS orientace ve světě financí
Vypočítá úrok z úroku.		
Řeší aplikační úlohy.		
Intuitivně chápe pojem podobnosti geometrických útvarů.	Podobnost: podobnost, poměr podobnosti, podobnost trojúhelníků a dalších rovinných útvarů,	
Rozlišuje shodné a podobné útvary.		
Určí poměr podobnosti z rozměrů podobných útvarů a obráceně.		

Zná definice podobných trojúhelníků, aktivně ovládá věty o podobnosti trojúhelníků.	věty o podobnosti trojúhelníků, další vlastnosti a využití podobnosti
Seznámí se s využitím podobnosti v úlohách.	
Zná vlastnosti stěn a podstavy jehlanu, vztah pro výpočet povrchu a objemu jehlanu a kužele při řešení úloh, vztah pro výpočet povrchu a objemu koule při řešení úloh.	Stereometrie: hranol, jehlan, rotační kužel, povrch a objem jehlanu a rotačního kužele, kulová plocha a koule, povrch a objem koule, pravoúhlé promítání na tři průmětny
Načrtne jehlan ve volném rovnoběžném promítání.	
Načrtne a narýsuje síť jehlanu.	
Složí ze sítě model jehlanu.	
Určí výšku jehlanu, délky hran pomocí Pythagorovy věty.	
Načrtne kužel ve volném rovnoběžném promítání.	
Načrtne síť kužele.	
Určí výšku kužele, poloměr podstavy pomocí Pythagorovy věty.	
Používá v úlohách vztahy pro výpočet objemu a povrchu jehlanu, kužele a koule.	
Zná pojmy nárys, bokorys, půdorys, rozliší je na nákresu.	
Načrtne nárys, bokorys a půdorys (u jednoduchých těles sestrojí).	
Doplňuje a vytváří tabulky, orientuje se v diagramech, ze vstupních dat vytvoří vhodný diagram. Porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy nebo diagramy a interpretuje výsledky získané porovnáním.	
Zná pojmy statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost.	Základy statistiky: statistický soubor, statistické šetření, základní pojmy – jednotka, znak, četnost, diagramy – sloupkový, kruhový, aritmetický průměr, medián, modus VMEGS práce s daty
Setřídí získaná data do tabulky, diagramu.	
Určí aritmetický průměr, modus, medián.	
Provede jednoduché statistické měření, zapíše výsledky a zvolí vhodný diagram k vizualizaci výsledků.	

5.4 Informační a komunikační technologie

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	1	1	0	0	0

Charakteristika předmětu

Učivo povinného předmětu Informační a komunikační technologie vychází ze stejnojmenné vzdělávací oblasti a je realizováno na 1. stupni v 5. a na 2. stupni v 6. třídě. Je zaměřen na praktické zvládnutí práce s informacemi, tj. jejich vyhledávání, třídění, zpracování a prezentování. Dále na něj navazuje volitelný předmět Základy práce s PC.

2. období

V tomto období poskytuje předmět základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením. Žáci pracují v odborné počítačové učebně. Do výuky jsou vhodně podle možností zařazována některá průřezová témata.

Cíle 2. období

- získat elementární základy práce s počítačem,
- pochopit základní funkce výpočetní techniky,
- naučit vyhledávat informace přiměřeně danému věku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Základy informatiky jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Vedeme žáky k využívání nejzákladnějších funkcí počítače.
- 2) Předkládáme žákům různé informační zdroje (texty, obrázky).

Kompetence k řešení problému

- 1) Učíme žáky vyhledávat různé druhy informací, vyhodnotit relevantnost výsledků vyhledávání, nacházet optimální výsledky vzhledem k cílům vyhledávání.

Kompetence komunikativní

- 1) Učíme žáky základním způsobům komunikace, včetně dodržování pravidel.

Kompetence sociálně personální

- 1) Učíme žáky při vzájemně komunikovat, spolupracovat a vzájemně si pomáhat při skupinové práci za použití ICT.

Kompetence občanské

- 1) Učíme žáky, aby dodržovali taková pravidla pro práci s internetem, které ochrání jejich soukromí, nenaruší mravní vývoj.
- 2) Vedeme žáky k dodržování zásad slušného vyjadřování a chování při práci online.

Kompetence pracovní

- 1) Vedeme žáky k tomu, aby využívali informační a komunikační technologie k osobnímu růstu.

3. období

V tomto období je předmět svým vzdělávacím obsahem zaměřen na schopnost žáků pracovat s informacemi, zvláště pak vyhledávat, zpracovávat, prezentovat a sdílet informace v podobě textové i grafické, pracovat s internetem, vybranými aplikacemi pro zpracování informací i periferiemi. Výuka probíhá v odborné učebně. Do výuky jsou vhodně podle možností zařazována některá průřezová témata.

Předmět se opírá zvláště o samostatnou práci žáků, práci ve skupinách, projektovou výuku.

Cíle 3. období

Žák je informačně gramotný, tzn.:

- používá počítač a jeho periferie jako pracovní nástroj (pro psaní textů, vytváření grafiky, pro řešení jednoduchých praktických problémů s použitím běžného programového vybavení),
- chápe strukturu textu a vytvoří jednoduchou multimediální dokumentaci,
- je schopen používat počítač zapojený do počítačové sítě (elektronická pošta, Internet),
- orientuje se ve vlastním výpočetním systému,
- vyhledává a filtruje informace,
- orientuje se v různých formách předložených informací a je schopen vybrat a následně použít informace potřebné k řešení konkrétních problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Informatika jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Zařazováním úloh na vyhledání a zpracování informací vedeme žáky ke snaze o porozumění textu a orientaci v textu a předložených informacích.
- 2) Žáci se setkávají s novými a atraktivními tématy z oblasti internetu, software a hardware, to je nutí k sebeaktualizaci.

Kompetence k řešení problému

- 1) Předkládáním úloh ze světa internetu, komunikací, zpracování grafiky a textu, která nemají pouze jedno řešení, vedeme žáky k hledání optimálního řešení, porovnávání tohoto řešení s jinými.

Kompetence komunikativní

- 1) Vlastním zaměřením tohoto předmětu vedeme žáky k diskuzi nad problémem, tvorbě a předávání podstatných myšlenek druhým (v předmětu jsou zařazovány referáty na daná témata).
- 2) Diskuzí nad jednotlivými problémy informační společnosti vedeme žáky k věcné argumentaci, vyslechnutí myšlenek druhých.

Kompetence sociální a personální

- 1) Zařazováním úloh mezipředmětového charakteru, na kterých spolupracuje více žáků současně prohlubujeme u žáků schopnost domluvit se na kompromisu, prosadit myšlenku v kolektivu, přijmout odpovědnost za svoji práci.

Kompetence občanské

- 1) Diskuzí, vypracováním seminární práce z okruhu počítačové etiky, pirátství, šíření myšlenek závadného charakteru (rasismus, drogy, pornografie) po internetu vedeme žáky k reflexi těchto problémů a přijetí zodpovědnosti v přístupu k informacím.

Kompetence pracovní

- 1) Samostatnou prací i prací ve skupinách při zpracování informací, vytváření dokumentů, tabulek, obrázků, úpravě fotografií, psaní emailů vedeme žáky k přijetí odpovědnosti za vlastní práci, spolupráci, aktivitě.

Osnovy předmětu

2 období

Očekávané výstupy	Učivo
5. ročník	
<p>Žák podle svých možností: Vyjmenuje základní části počítače, umí na počítači zahájit a ukončit svou práci. Vyjmenuje základní funkce operačního systému. Orientuje se na pracovní ploše počítače. Pracuje s klávesnicí, orientuje se v rozložení kláves, použití některých klávesových ví, kde najít na klávesnici některé speciální znaky. Ovládá základy práce s myší, umí si vyvolat kontextovou nabídku a využívá ji. Umí řešit nejjednodušší uživatelské problémy, se kterými se setká během výuky. Vysvětlí rozdíl mezi souborem a složkou, vyzná se v souborovém systému, najde nejdůležitější složky. Popíše, z čeho se skládá název souboru, vyjmenuje několik základních typů souborů, přiřadí jim správnou příponu. Vytvoří složku, soubor, kopíruje, přesouvá složky a soubory v rámci počítače, sítě i na přenosná média. Chápe nebezpečí stahování a užívání neznámých souborů v souvislosti s virovou nákazou počítače.</p>	<p>Základy práce s počítačem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní obsluha PC • zapnutí a vypnutí počítače • operační systém, funkce OS • práce s klávesnicí a myší • složka a soubor – formát, manipulace • řešení jednoduchých problémů • bezpečnost při práci s počítačem – počítačový virus

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák podle svých možností: Založí si e-mailovou schránku. Umí poslat a přijmout e-mail. Napíše e-mail podle pravidel emailové komunikace. Používá e-mail jako běžnou součást svého každodenního života. Vysvětlí důvody ochrany duševního vlastnictví. Chrání duševní vlastnictví druhých při práci na vlastních projektech, u materiálu druhých využitých ve vlastní práci uvádí odkaz na původní zdroj. Vyjmenuje zásady bezpečnosti při sdílení osobních informací na sociálních sítích.</p>	<p>Vyhledávání informací a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledávání informací e-mail, příloha, spam ochrana duševního vlastnictví citace sociální sítě - bezpečnost při užívání sociálních sítí
<p>Žák podle svých možností: Orientuje se v textovém editoru a využívá nejjednodušší funkce textového editoru Vytvoří jednoduchý text včetně základů sazby znaku a odstavce. Orientuje se v grafickém editoru a využívá jednoduché nástroje. Vytvoří obrázek v grafickém editoru. Použije grafický materiál v textovém editoru. Sdílí vytvořené materiál pomocí počítačové sítě a e-mailem.</p>	<p>Zpracování a využití informací Tvorba jednoduchého textu</p> <ul style="list-style-type: none"> textový editor písmo – vlastnosti tvorba textu – znak, odstavec sdílení textu <p>Tvorba jednoduchého obrázku</p> <ul style="list-style-type: none"> grafický editor jednoduché nástroje tvorba a jednoduché úpravy obrázku sdílení obrázku <p>Průřezové téma Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení</p>

3. období

Očekávané výstupy	Učivo
6. ročník	
<p>Žák podle svých možností: Orientuje se v základních funkcích prohlížeče. Vyhledává informace na internetu pomocí běžných vyhledávačů. Volí informace z různých zdrojů, porovnává zdroje, ověřuje si jejich důvěryhodnost. Používá některé online aplikace pro práci s informacemi. Vysvětlí termín hoax, ověřuje, zda daná informace je či není hoax. Je přesvědčen o nutnosti dodržovat autorské právo, respektuje právo sebe i ostatních na vlastnictví informací. Chápe společenskou závadnost šíření nelegálních kopií digitálních informací.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledávání informací a komunikace prohlížeč vyhledávání informací ověřování pravdivosti informací hoax ochrana duševního vlastnictví, autorský zákon, pirátství sdílení dat

<p>Chápe nebezpečí poskytnutí osobních údajů k dispozici jakékoli třetí osobě. Sdílí informace pomocí sítě, e-mailu.</p>	
<p>Pro zpracování informací volí vhodnou aplikaci. Využívá některé pokročilejší funkce textového editoru. Vytvoří text včetně pokročilejší sazby, dbá na čitelnost a estetičnost vysázeného textu, typografických zásad. Rozlišuje grafiku na rastrovou a vektorovou. U materiálu druhých, využitých ve vlastní práci uvádí citaci (podle normy). Vyjmenuje základní parametry jednotlivých druhů grafiky. Upravuje fotografii vzhledem k jejímu dalšímu použití (např. změna velikosti) Vytvoří jednoduchou vektorovou grafiku a použije ji v textovém editoru. Orientuje se v základních funkcích prezentačního programu. Vytvoří jednoduchou prezentaci s využitím grafiky, dbá typografických zásad a postupů. Prezentuje před ostatními podle zásad správného prezentování. Vytvoří jednoduchou tabulku s využitím funkcí součet a průměr.</p>	<p>Zpracování a využití informací Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokročilejší sazba textu – znak, odstavec, odsazení textu, sloupce, číslování, seznamy • sazba grafiky - obtékání textu • citace <p>Rastrová a vektorová grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> • úprava fotografie • úprava obrázku pro sazbu • tvorba jednoduché vektorové grafiky <p>Prezentační nástroje</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorba prezentace • užití grafiky v prezentaci • zásady tvorby prezentace • zásady správného prezentování <p>Tabulkový procesor</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorba tabulky • jednoduché funkce (součet, průměr) <p>Průřezové téma Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení</p>

5.5 Prvouka

Charakteristika předmětu

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
2	2	3	0	0	0	0	0	0

Žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí v rodině, ve škole, v obci a ve společnosti převážně prostřednictvím praktických činností. Upevňují si základy vhodného chování a jednání. Učí se ohleduplnosti. Poznávají svá práva a povinnosti. Seznamují se s tematikou přírody a její ochrany. Žáci se seznamují s potřebou ochrany kulturního dědictví v regionu a celé vlasti. Poznávají sami sebe a učí se, co je pro člověka vhodné z hlediska zdraví, denního režimu, hygieny a výživy.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou zařazena i témata související s finanční gramotností. Výuka je zaměřena prakticky. Směřuje k tomu, aby žáci zvládali nejzákladnější znalosti a dovednosti související s používáním peněz, aby znali princip hospodaření s rodinným rozpočtem.

Výuka probíhá v kmenových třídách, na exkurzích a vycházkách v okolí školy a v obci, popř. na výletech.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Prvouka jsou zařazena i témata související s finanční gramotností. Výuka je zaměřena prakticky. Směřuje k tomu, aby žáci zvládali nejzákladnější znalosti a dovednosti související s používáním peněz, aby znali princip hospodaření s rodinným rozpočtem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Dějepis jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Rozšiřujeme slovní zásobu v osvojovaných tématech.
- 2) Vedeme k orientaci v informacích a v jejich propojování.
- 3) Zachycujeme informace v ústních, písemných a kresebných projevech.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Řídíme proces objevování a poznávání různých stránek všeho, co žáka zajímá v nabízených tématech, žák třídí, co se mu hodí v rámci dalšího poznávání nebo vzhledem ke svým dovednostem.
- 2) Vedeme k propojení poznatků a jevů do daného celku i systému úměrně k žakovým možnostem.
- 3) Učíme žáky orientovat se v problematice peněz a cen.
- 4) Vedeme žáky k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.

Kompetence komunikativní

- 1) Navazujeme na předškolní výchovu a žák je veden k praktickému používání společenských komunikačních prostředků (pozdravy, přání, žádosti, omluvy).
- 2) Učíme žáky vyjadřovat vlastní názory a poznatky.
- 3) Vedeme ke spolupráci v týmu se spolužáky a k bezkonfliktní komunikaci v rámci společenských pravidel s dospělými, také k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií.
- 4) Podněcujeme proces hledání svých možností a omezení (limity) při práci a ve svých kontaktech s okolím.

Kompetence sociální a personální

- 1) Učíme žáky spolupracovat na řešení úkolu.

Kompetence občanské

- 1) Vedeme k odmítání násilí a hrubého zacházení jako prostředku k řešení svých i mezilidských problémů.
- 2) Učíme poskytnout účinnou pomoc druhým podle svých možností vzhledem ke konkrétní situaci.
- 3) Podněcujeme zapojení se do kulturních a sportovních aktivit v podmínkách školy a obce a učíme vnímat ekologické záležitosti (ochrana přírody, třídění odpadů, ...).

Kompetence pracovní

- 1) Upevňujeme dovednost zacházet s pracovním náčiním a s různými materiály.

Osnovy předmětu

1. období

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Přiměřeně svému věku se orientuje v místě svého bydliště a školy.	Místo, kde žijeme: mapa, plán obce, vysvětlivky, obec – orientace v místě bydliště, orientační body, světové strany,
Ukáže na plánu obce cestu z domova do školy.	škola – prostředí školy, bezpečná cesta do školy, okolí školy,
Dodržuje pravidla chování a zásady bezpečnosti ve třídě a ve škole.	zásady bezpečného pobytu v přírodě, pravidla silničního provozu, tísňové linky, zásady volání na tísňové linky
Zná pravidla pro chování chodce a cyklisty v silničním provozu.	riziková místa a situace
Ví, jak se bezpečně pohybovat v přírodě.	VDO 1 občanská společnost a škola EV 3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Zná telefonní čísla na záchrannou službu, policii a hasiče a ví, jak tato čísla v případě nutnosti použít.	
Zná název obce, ve které žije a ve které navštěvuje školu.	Místo, kde žijeme: obec – její části, význačné budovy, současnost obce,
Ví, z kterých částí se obec skládá.	okolní krajina, místní oblast, region – její části,
Zná významné objekty v obci a také podstatné údaje týkající se obce.	poloha v krajině, dopravní síť, Šternberk, Olomouc
Zná nejbližší okolí obce.	

	VDO 3 formy participace občanů v politickém životě VDO 4 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Pozná přírodní a umělé prvky v okolí obce.	Místo, kde žijeme: okolní krajina – tvary zemského povrchu, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, působení lidí na krajinu a životní prostředí
Prezentuje vlastní dojmy z poznávání nejbližšího okolí obce.	
Pojmenuje členy nejbližší rodiny.	Lidé kolem nás: rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny VMEGS 1 příběhy rodin, zážitky a zkušenosti z Evropy VMEGS 2 objevujeme Evropu a svět, život Evropanů a styl života v evropských rodinách MEV 5 fungování a vliv médií ve společnosti, televize v životě rodiny a jednotlivce
Vysvětlí role členů rodiny.	
Objasní své vztahy k ostatním členům rodiny.	
Rozlišuje funkce a potřebu základních povolání.	Lidé kolem nás: práce – fyzická a duševní, zaměstnání, povolání VDO 2 občan, občanská společnost a stát
Snaží se respektovat výsledky práce své i ostatních. Neničí je.	
Objasní, jaké povolání by chtěl sám ve své budoucnosti vykonávat.	
Popíše rozdíly mezi svou osobou a ostatními spolužáky.	Lidé kolem nás: lidská práva, práva dítěte, povinnosti žáků školy mezilidské vztahy, odlišnosti mezi lidmi, vlastnosti lidí, Průřezová témata: OSV 2 sebepoznání a sebepojetí OSV 6 poznávání lidí OSV 11 hodnoty, postoje a praktická etika MUV 2 lidské vztahy
Respektuje rozdílné vlastnosti svých spolužáků.	
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	
Používá kalendář a hodiny.	Lidé a čas: čas – kalendář, hodiny, denní režim – činnosti, minulost, přítomnost, budoucnost, způsob života a jeho změny
Sestaví si svůj denní režim a dodržuje jej.	
Rozlišuje minulé, přítomné a budoucí události.	
Porovná způsob života dětí v minulosti a v současnosti.	
Zná některé významné osobnosti olomouckého regionu.	Lidé a čas: Olomoucký kraj – významné osobnosti, památky, historie, současnost Průřezová témata: MUV 1 poznávání vlastního kulturního zakotvení
Zná některé kulturní či historické památky olomouckého regionu.	
Zná některou významnou událost olomouckého regionu.	
Vybere si k vyprávění některou pověst z okolí obce.	Lidé a čas:

Vysvětlí výběr vyprávěné pověsti.	pověsti z okolí obce
Charakterizuje jednotlivá roční období.	Rozmanitost přírody:
Vysvětlí rozdíly mezi ročními obdobími z hlediska přírodních a společenských dějů.	roční období, proměny přírody, svátky – Vánoce, Velikonoce
Vysvětlí základní vlastnosti a význam vody, vzduchu a půdy pro život člověka.	Rozmanitost přírody:
Ví, kteří živočichové žijí v okolí obce.	voda, vzduch, půda, formy vody, oběh vody v přírodě, proudění vzduchu, význam vzduchu pro život rostliny a živočichové, význam v přírodě a pro člověka, životní prostředí a jeho ochrana
Zná podrobnosti o některých významných živočišných žijících v okolí obce.	
Ví, které rostliny rostou v okolí obce.	
Zná podrobnosti o některých rostlinách rostoucích v okolí obce.	Průřezová témata:
Ví, kdy svým chováním poškozuje životní prostředí.	EV 1 ekosystémy EV 2 základní podmínky života
S pomocí učitele provede jednoduchý pokus.	Rozmanitost přírody:
Popíše výsledky pokusu.	veličiny a jejich jednotky, měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
Zná základní veličiny a jejich jednotky.	
Měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	
Dodržuje základní hygienická pravidla.	Člověk a jeho zdraví:
Ví, jak dodržovat zdravý životní styl.	lidské tělo (stavba těla, základní funkce a projevy), péče o zdraví, zdravá výživa, zdravý životní styl hygiena, stres a jeho rizika
V případě potřeby ví, jak a koho požádat o pomoc.	Člověk a jeho zdraví:
Rozezná nebezpečí různého charakteru.	osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
Využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času.	
Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	
Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	Průřezová témata: OSV 4 psychohygiena OSV 10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Rozumí pokynům dospělých při mimořádných událostech.	Člověk a jeho zdraví: situace hromadného ohrožení Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená: postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny

	a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
Zná peněžní soustavu národní měny a některé světové měny, používá peníze v běžných situacích v rámci úrovně jeho matematické dovednosti.	Finanční gramotnost - Peníze: peníze jako platidlo, mince, bankovky, světové měny, způsoby obchodu (výměnný, peněžní), zboží, zacházení s penězi, poškození peněz, ochranné prvky bankovek
Vysvětlí, co je potřeba dělat, když jsou peníze znehodnoceny (např. přetrženy, spáleny).	
Rozumí pojmům "příjmy a výdaje" a na základě jejich porovnání dokáže určit možnost realizace výdajů.	Finanční gramotnost – Rodinný rozpočet: rozpočet, příjmy a výdaje, odhad vlastních výdajů.
Zvažuje nezbytnost jednotlivých výdajů (podle uspokojování potřeb).	Průřezová témata: OSV 10 – řešení problémů a rozhodovací schopnosti

5.6 Vlastivěda

Charakteristika předmětu

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	2	2	0	0	0	0

Povinný předmět Vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci poznávají vztahy a souvislosti na základě organizace života ve svém nejbližším okolí. Učí se orientovat ve svém prostředí obce a místní krajině a také v dějích a čase. Poznávají události v obci, regionu a postupně nejdůležitější události naší vlasti. Žáci si postupně uvědomují si význam kladných vztahů mezi lidmi, učí se chápat, co je tolerance a snášenlivost. Na základě vnímání přirozených odlišností lidí se snaží porozumět jejich přednostem a nedostatkům. Své názory se učí odůvodnit. Seznamují se s etickými zásadami, potřebou ohleduplnosti a zvládání své emocionality. Učí se základním principům demokracie.

Na modelových situacích se seznamují s mimořádnými událostmi a riziky konfliktů mezi jednotlivci a národy. Důležitou součástí je vedení k prevenci konfliktů a schopnosti se chránit. Poznávají možné situace ohrožení a jsou vedeni k účelnému rozhodování v různých situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti. Uvědomují si význam Armády České republiky, hasičů, záchranářů, policie. Vyučování probíhá v kmenových třídách a na vycházkách, exkurzích či výletech. Průběžně jsou zařazována průřezová témata.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Vlastivěda jsou zařazena témata související s finanční gramotností žáků. Výuka je zaměřena prakticky tak, aby žáci ovládali vědomosti a dovednosti související s hospodařením domácnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Dějepis jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Vedeme žáky k orientaci v různých informacích, které propojují v různých souvislostech úměrně svému věku a možnostem.
- 2) Učíme žáky zachycovat zkoumané jevy v projevech ústních i písemných.
- 3) Rozvíjíme schopnost žáků poznávat rozdíly mezi lidmi.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Učíme žáky vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů.
- 2) Vedeme je, aby poznatky třídili a uspořádávali do určitých celků úměrně svému věku a schopnostem.

Kompetence komunikativní

- 1) Učíme žáky formulovat a vyjadřovat svoje myšlenky výstižně a souvisle.
- 2) Vedeme je k naslouchání promluvám svých spolužáků a vhodné reakci.
- 3) Učíme žáky porozumět různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů.

Kompetence sociální a personální

- 1) Učíme žáky spolupracovat s druhými na řešení úkolu.
- 2) Rozvíjíme schopnost žáků (úměrně jejich věku) uvědomit si svá práva a povinnosti, ale také problémy, které v této souvislosti provázejí soužití mezi lidmi (pozn.: souvisí úzce s kompetencí budoucího občana).

Kompetence občanské

- 1) Učíme je oceňovat naše tradice a kulturní dědictví.
- 2) Snažíme se je aktivně zapojit do kulturního dění v místních podmínkách školy, popř. obce.
- 3) Vedeme je k respektování názorů druhých lidí a k odmítání násilí a šikany.
- 4) Učíme žáky chránit bezpečí vlastní i druhých, vnímat vztahy, porozumět přednostem a problémům soudobého způsobu života, včetně situací ohrožení.
- 5) Vedeme žáky k tomu, aby dovedli přemýšlet o rizikových faktorech a chránit sebe a ostatní.

Kompetence pracovní

- 1) Vedeme žáky k tomu, aby v jednoduché samostatné nebo týmové práci vytvářeli různé názorné pomůcky – např. obrazové dokumenty, mapy, přehledy.

Osnovy předmětu

2. období

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Popíše polohu obce, ve které bydlí nebo pobývá.	Obec, místní krajina, místní oblast, region minulost a současnost obce, zásady prezentace Dopravní výchova, orientace v obci Modelová rizika záplav a požáru Průřezová témata: MEV 6 tvorba mediálního sdělení EV 1 vztah člověka k prostředí VDO 4 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Zná podrobnější údaje o rodné obci a o Bohuňovicích (významná místa, historie, a tradice obce).	
Zná podrobnější údaje o Olomouckém kraji s přihlédnutím k zajímavým a památným místům kraje, významným rodákům a zajímavým tradicím.	
Získané poznatky o obci a kraji prezentuje.	
Zná riziková místa a situace v obci.	
S pomocí legendy se orientuje v mapě. Zná základní značky na mapách.	
Při pobytu v přírodě určí světové strany.	

Dodržuje zásady bezpečnosti při pobytu v obci a v přírodě.	zásady volání na tísňové linky
Zná telefonní čísla na záchrannou službu, policii a hasiče.	Průřezová témata: OSV 10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Ví, jak v případě potřeby přivolat s pomocí tísňových linek pomoc.	
Vyhledává v různých zdrojích informace o evropských státech.	
Prezentuje získané informace o některých evropských státech.	Evropa a evropské státy, Evropská unie, cestování
Na základě vlastních zkušeností prezentuje zážitky a dojmy z vlastního cestování.	Průřezová témata: VMEGS 2 objevujeme Evropu a svět VMEGS 3 jsme Evropané MUV 3 odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost MUV 3 etnický původ, rovnocennost etnických skupin a kultur, odlišnosti lidí MUV 4 multikulturalita MUV 5 princip sociálního smíru a solidarity MEV 6 tvorba mediálního sdělení MEV 7 práce v realizačním týmu
Na základě vlastních zkušeností porovná způsob života, přírodu v ČR a v jiných zemích.	
Vyjmenuje symboly našeho státu a ví, jak se používají.	
Rozlišuje úkoly hlavních orgánů státní moci (prezidenta, Parlamentu ČR, vlády, soudů a policie).	Naše vlast Česká republika – základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, principy demokracie
Objasní funkce obecního zastupitelstva.	Průřezová témata: VDO 3 obec jako základní jednotka samosprávy státu
Formuluje základní pravidla chování ve třídě a ve škole.	
Respektuje základní pravidla chování ve třídě a ve škole.	
Vysvětlí role členů rodiny.	Soužití lidí – mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, rodina a její členové
Objasní způsoby chování ke starším lidem.	
Je si vědom rozdílů ve vlastnostech a názorech svých a svých spolužáků.	
Na základě vhodné argumentace si obhájí svůj názor.	Průřezová témata: OSV 7 péče o dobré vztahy MEV 5 fungování a vliv médií ve společnosti, vliv médií na uspořádání dne, televize v životě rodiny a jednotlivce
Uzná svůj omyl.	
Při týmové práci se dohodne na společném postupu a na řešení problému.	
Ví, jaké možné rizikové faktory chování vyvolávají konflikty mezi lidmi.	Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, pravidla argumentace, rozdíly mezi jednotlivci, národy, etické zásady
	Průřezová témata: OSV 6 vzájemné poznávání ve třídě OSV 9 rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci

Vysvětlí svá vlastní základní lidská práva.	Právo a spravedlnost, základní lidská práva, práva dítěte, protiprávní jednání Průřezová témata: VDO 2 Listina základních práv a svobod
Na příkladech ze svého okolí popíše nevhodné chování.	
Vysvětlí, princip soukromého vlastnictví a respektuje jej.	Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, peníze
Umí při nákupu zboží a při využívání služeb používat peníze.	
Umí při nákupu zboží a při využívání služeb vhodně komunikovat.	
Popíše problémy dětí obce, ve které žije.	Globální problémy lidstva, problémy obce
Navrhne možné způsoby řešení problémů dětí žijících v obci	
Vysvětlí, co je minulost a současnost.	Orientace v čase a časový řád – určování času, dějinný čas jako sled událostí, kalendáře, letopočet
Zařadí časový údaj do minulosti, současnosti nebo budoucnosti.	
Zařadí časový údaj na časovou osu.	
Vysvětlí, k čemu slouží jednotlivé instituce zabývající se historií (muzeum, archiv, galerie...).	Instituce zabývající se historií – archiv, muzeum, historické prameny, kulturní a historické dědictví
Vysvětlí, proč je potřeba chránit přírodu, kulturní a historické památky.	
Vysvětlí význam různých historických pramenů.	
Vysvětlí přínos činnosti některé významné osobnosti českých dějin pro dnešní život.	Lidé a čas: významné události českých dějin, významné osobnosti českých dějin, pravidla práce s informačními zdroji, pravidla veřejné prezentace
Získané poznatky prezentuje a vysvětlí důvod výběru konkrétní osobnosti.	
Vyhledá v různých informačních zdrojích informace o některé události českých dějin.	Průřezová témata: OSV 3 plánování učení a studia OSV 10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti MUV 1 poznávání vlastního kulturního zakotvení EV lidské aktivity a problémy životního prostředí MEV 6 tvorba mediálního sdělení
Získané poznatky prezentuje a vysvětlí důvod výběru konkrétní události.	
Popíše význam regionu z historického hlediska (osobnost, událost).	
Popíše způsoby života a práce v minulosti a vysvětlí odlišnosti od dnešního způsobu života v regionu (v obci).	Lidé a čas: současnost a minulost v našem životě – bydlení, práce, nástroje, předměty denní potřeby, zábava, průběh lidského života Průřezová témata: MUV 1 poznávání vlastního kulturního zakotvení

	EV 4 lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vysvětlí důvody, proč se slaví nejvýznamnější státní svátky České republiky.	Významná data českých dějin, státní svátky České republiky Průřezová témata: MUV 1 poznávání vlastního kulturního zakotvení
Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze.	Finanční gramotnost – Formy peněz: hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení (cenné papíry, směnky, šeky), banka jako správce peněz, bankomat, platba kartou, ochranné prvky bankovek
Zná obecné výhody vkladů na účtech a v bankách.	
Na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje.	Finanční gramotnost – Rodinný rozpočet: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, nárok na reklamaci.
Umí využít možnosti reklamace. Vysvětlí, kdy je možné reklamovat nekvalitní výrobek.	
Vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet peníze.	Finanční gramotnost – Finanční produkty: úspory, půjčky, reklama na tyto produkty

5.7 Přírodověda

Charakteristika předmětu

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0+1	1+1	0	0	0	0

Povinný předmět Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vyučuje se v 2. období. V předmětu přírodověda žáci poznávají rozmanitost a proměnlivost přírody v různých souvislostech a vztazích. Země je představena jako planeta sluneční soustavy, kde vznikl život a vše živé tvoří nedílný celek. Žáci jsou vedeni k poznání, že děje v přírodě probíhají ve vzájemném souladu a rovnováze. Hledají důkazy o proměnách přírody, využívají a hodnotí různá pozorování. Sledují člověka jako součást přírody, učí se, jak mohou přírodu chránit a zlepšovat přírodní prostředí. Vyučování probíhá v kmenových třídách a v areálu školy, popř. na exkurzích a výletech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Dějepis jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Učíme žáky poznávat jevy v živé a neživé přírodě a objevovat souvislosti.
- 2) Vedeme je k pozorování dějů v přírodě a učíme je vést záznamy o nich a poučit se z nich.
- 3) Společně sledujeme vliv člověka na přírodu.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Vedeme žáky k propojování informací o živé a neživé přírodě.
- 2) Učíme je hledat důkazy o přírodě jako nedílném celku a vnímat postavení a roli člověka jako součást přírody.
- 3) Učíme je řešit různé situace ohrožení života a zdraví jedince za mimořádných událostí.

Kompetence komunikativní

- 1) Vedeme žáky k samostatnému vystupování v písemném a ústním projevu v dané oblasti.
- 2) Učíme je vyjadřovat pozitivní city ve vztahu k okolí i sobě a učíme je vyjadřovat svůj názor.
- 3) Vedeme je k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií.

Kompetence sociální a personální

- 1) Učíme žáky postupně chápat postavení člověka v přírodě a odpovědnost celku pro zachování udržitelného rozvoje; v rámci svých možností hledáme společně cestu, jak přispět ke zlepšení životního prostředí a k ochraně přírody.

Kompetence občanské

- 1) Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (např. ohrožení zdraví) a k případné pomoci.

Kompetence pracovní

- 1) Vytváříme u žáků pracovní návyky potřebné pro daný předmět při samostatné i týmové práci.
- 2) Na modelových situacích je učíme potřebné dovednosti pro poskytnutí pomoci při ohrožení zdraví (úměrně jejich věku a možnostem).

Osnovy předmětu

2. období

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Chápe propojenost prvků živé a neživé přírody na základě pozorování, porovnávání, zakládání pokusů.	Látky a jejich vlastnosti, třídění, změny látek a skupenství, voda a vzduch, nerosty, horniny, půda Průřezová témata EV 1 ekosystémy
Založí jednoduchý pokus.	Zvolený objekt pokusu na základě různých témat učiva,
Naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledek.	porovnávání látek, měření veličin, základní jednotky veličin
Vysvětlí střídání ročních dob a rozdělení časových úseků na základě využití základních a snadno pochopitelných poznatků o Zemi a vesmíru.	Vesmír a Země, sluneční soustava, roční období, den a noc
Nachází souvislosti a vztahy v rámci rozmanitosti životních podmínek na Zemi.	Voda a vzduch – jejich výskyt a vlastnosti, oběh vody v přírodě, proudění vzduchu a jeho význam, podnebí a počasí, nerosty, horniny a půda EV 3 lidské aktivity a problémy životního prostředí
Rozlišuje základní společenstva a zná nejcharakterističtější zástupce v podmínkách místního regionu.	Znaky živé přírody, životní potřeby a projevy hub, rostlin a živočichů, průběh a způsob života, výživa a výstavba těla u některých nejvýznamnějších druhů
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, nachází konkrétní vztahy a závislosti mezi nimi.	Životní podmínky a jejich rozmanitost na Zemi MEV 7 práce v realizačním týmu

	význam podnebí, ovzduší, vodstva a půdy pro život, vztahy mezi organismy a základními společenstvími, rovnováha v přírodě
Třídí organismy do známých skupin a používá atlasy a základní klíče.	Význam organismů v konkrétním společenstvu a vztahy mezi nimi, význam v přírodě a pro člověka
Rozlišuje a hodnotí některé konkrétní činnosti člověka.	Závislost člověka na přírodním bohatství a jeho využívání, těžba surovin, vznik a význam půdy, péče o zdroje a o půdu
Vysvětlí jednoduchým způsobem, které aktivity mohou poškodit životní prostředí a ohrozit život a zdraví organismů.	Ochrana a péče o životní prostředí, odpovědnost lidí, odpady, živelné pohromy a ekologické katastrofy Průřezová témata EV 4 vztah člověka k prostředí
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života.	Dětství, dospělost, stáří, partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
Zná funkce orgánových soustav a umí je jednoduchým způsobem vysvětlit.	Základní poznatky o stavbě lidského těla
Zná jednoduché zásady zdravého životního stylu.	Péče o zdraví, zdravá výživa, tělesná a duševní hygiena v jednoduchých souvislostech, návykové látky a zdraví
Dovede poskytnout první pomoc při lehkých poraněních a zavolat první pomoc v závažnějších případech.	Poranění, úrazy, nevolnost, situace ohrožení
Charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním.	
V modelové situaci určí život ohrožující zranění.	

5.8 Dějepis

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	0	2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Povinný předmět Dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Má velmi úzké mezipředmětové vztahy s předměty – Občanská výchova, Zeměpis, Hudební výchova, Výtvarná výchova a literární složka Českého jazyka.

Vyučovací předmět Dějepis vyučujeme na druhém stupni. Vzdělávací obsah je realizován formou běžných vyučovacích hodin, do kterých jsou začleňovány krátkodobé projekty, různé formy skupinové, ale i samostatné práce. Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Vyžíváme i pracovní informatiky. Pracujeme s multifunkční tabulí.

Do hodin dějepisu jsou začleňovány tematického okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Ve vyučování vzdělávací obsah dějepisu směřuje k tomu, aby žáci pochopili:

- že v každodenním životě se projevují určité zákonitosti vývoje a každý jedinec z nich může čerpat poučení,
- že každý jedinec má své místo v historii a může ovlivnit vývoj společnosti,
- že znalosti dějin kultury a vzdělanosti mohou obohatit osobní život každého jedince a zpříjemnit mu život.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Dějepis jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Klademe důraz na pozitivní motivaci.
- 2) Chceme, aby žáci četli s porozuměním.
- 3) Pracujeme s různými formami textu a sdělení.
- 4) Předkládáme žákům rozmanité informační zdroje.
- 5) Pracujeme s historickými prameny.
- 6) Umožňujeme žákům zpracovávat referáty na určité téma.
- 7) Klademe důraz na samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů.
- 8) Žáci mohou samostatně experimentovat.

- 9) Užíváme sebehodnocení.
- 10) Chceme, aby se žáci účastnili soutěží a olympiád.

Kompetence k řešení problémů

- 11) Předkládáme žákům problémové úkoly ze skutečných historických situací.
- 12) Zadáváme úkoly, které posilují schopnosti žáků využívat při řešení problémů vlastní zkušenosti.
- 13) Učíme žáky pracovat s informacemi z různých zdrojů.
- 14) Jako zdroj informací využíváme umělecké výtvary.
- 15) Používáme metody kritického myšlení.
- 16) Chceme, aby se žáci zapojovali na základě posouzení svých schopností do různých soutěží a olympiád.

Kompetence komunikativní

- 1) Využíváme různé skupinové formy práce.
- 2) Chceme, aby žáci vyjadřovali vlastní názor.
- 3) Učíme žáky zapojovat se do rozhovoru nebo diskuse ve třídě tak, aby uměli argumentovat a obhájit si svůj názor.
- 4) Učíme žáky veřejně prezentovat závěry své práce, nebo práce celé skupiny.

Kompetence sociální a personální

- 5) Zařazujeme různé skupinové formy práce.
- 6) Ve spolupráci s žáky stanovujeme pravidla práce.
- 7) Učíme žáky přijmout danou roli ve skupině.
- 8) Dodržujeme přátelskou atmosféru při práci v hodinách.
- 9) Posilujeme sebedůvěru žáků.

Kompetence občanské

- 10) Respektujeme rozdíly mezi žáky a jejich zvláštnosti.
- 11) Užíváme sebehodnocení.
- 12) Požadujeme, aby žáci jednali a pracovali zodpovědně.
- 13) Učíme žáky respektovat názory ostatních.
- 14) Učíme žáky dodržovat dané slovo a sjednané dohody.
- 15) Umožňujeme žákům podílet se na přípravě některých hodin.
- 16) Podporujeme žáky v rozvíjení zájmu o naši národní minulost i minulost jiných kulturních společností.
- 17) Chceme, aby žáci měli úctu k vlastnímu národu, ale i jiným národům, etnikům a kulturám.
- 18) Snažíme se, aby si žáci vytvořili pozitivní hodnotový systém.
- 19) Učíme žáky, aby si uvědomili, že každý jedinec má svou cenu.

Kompetence pracovní

- 1) Učíme žáky objektivně posoudit svoje schopnosti a možnosti.
- 2) Chceme, aby žáci dodržovali stanovená pravidla.
- 3) Posilujeme u žáků schopnost kreativity při realizaci některých činností

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Zdůvodní, jaký význam mají dějepisné znalosti pro život v dnešní společnosti.	Člověk v dějinách: historie, dějepis
Objasní význam znalosti historických poznatků na na příkladech ze svého nejbližšího okolí.	Průřezová témata: OSV 1 řešení problémů
Zařadí příklady historických pramenů ke správnému druhu (písemný, hmotný).	Člověk v dějinách: pomocné vědy historické, archiv, muzeum, metrika, knihovna, galerie
Definuje význam činnosti archivů, muzeí a matrik.	Průřezová témata: OSV 1 řešení problémů MEV 1 média jako zdroj historických informací
Zaznačí konkrétní událost na časové ose.	Člověk v dějinách:
Porovná různé způsoby měření času.	kalendář, letopočet, století, tisíciletí, časová osa, historická epocha, historická mapa, zeměpisná mapa
Předvede, jak lze využívat historické mapy.	
Popíše jednotlivé typy pravěkých obydlí a vysvětlí, jak lidé v pravěku bydleli.	Počátky lidské společnosti: paleolit, neolit, dělba práce, lov, sběr, chov, pěstování, rod, kmen, klima, majetková rovnost a nerovnost, vývojový typ člověka, pohřeb, nástěnná malba, umění
Srovná jednotlivé vývojové typy člověka.	
Vysvětlí nutnost přechodu neolitické společnosti od lovu a sběru k chovu a pěstování.	Průřezová témata: MUV 3 rovnocennost všech etnických skupin a kultur
Popíše funkci některých pravěkých nástrojů a vysvětlí, jaký vliv měly na úroveň života lidí v pravěku.	Počátky lidské společnosti: kámen, kov, měď, bronz, železo, nástroj, zbraň, šperk
Objasní, jaký vliv mělo použití kovu na kvalitu zemědělské práce.	Průřezová témata: EV 4 lidské aktivity a problémy životního prostředí
Uvede možnosti využití kovů v pravěké společnosti.	
Zařadí typický příklad předmětu ke konkrétní archeologické kultuře.	Počátky lidské společnosti: archeologická kultura, Keltové, Bójové, Germáni
Vysvětlí, kde a proč vznikly nejstarší státy a civilizace, dá do souvislostí budování nejstarších států s budováním zavlažovacích systémů.	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury: úrodný půlměsíc, Afrika, Malá Asie, Asie, Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Palestina, Orient, Středomoří, Eufrat, Tigris, Nil, Indus, Žlutá řeka, stát, městský stát, zavlažovací systém, zákon, zákoník, kněží, úředník, zemědělec, řemeslník, obchodník, panovník, dynastie, písmo, šedesátková
Porovná způsoby života v nejstarších státech. Najde také odlišnosti.	

	<p>a desítková soustava, arabské číslice, věda, Bible, judaismus, buddhismus</p> <p>Průřezová témata: EV 1 lidské sídlo – jeho funkce a vztahy k okolí, město – umělý ekosystém</p>
Pozná významné historické památky nejstaršího období a vysvětlí k čemu sloužily.	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury: Velká čínská zeď, pyramidy, indické chrámy, sfinga, sedm starověkých divů světa
Vybere významné momenty z vývoje řecké a římské vědy a kultury.	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury: báje, epos, Illias, Odyssea, filozofie, řečtina, latina, římské číslice, právo, divadlo, amfiteátr, olympiáda, akvadukt, křesťanství, judaismus
Vybere významné osobnosti antické vědy a kultury a vysvětlí, v čem je jejich přínos.	Průřezová témata: VMEGS 3 kořeny a zdroje evropské civilizace
Vysvětlí, jak vznikly a fungovaly řecké městské státy.	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury: Řecko, Peloponés, Atika, Athény, Sparta, Trója, Persie, Makedonie, kolonizace, městský stát, otrok, sněm, rada starších, ústava, demokracie, království, občanské právo, války,
Porovná sociální rozvrstvení obyvatel v některých řeckých městských státech (Athény, Sparta).	Řím, Apeninský poloostrov, Tiber, Kapitol, Kartágo, Galie, Vesuv, Pompeje, Limes Romanum, Latinové, Etruskové, Italikové, Keltové, Punové, Germáni, barbaři, patricijové, plebejové, republika, konzul, senát, občanství, tribun lidu, císařství, provincie, legie, žoldněř, velkostatek, bezzemek, reforma, otrok, gladiátor, křesťanství, války, občanské války
Vysvětlí, jak fungovaly základní státní instituce ve starověkém Řecku a Římě. Najde souvislosti s dnešním fungováním demokratických institucí.	Průřezová témata: OSV 7 lidská práva jako regulativ vztahů VDO 2 práva a povinnosti občana VDO 4 principy demokracie VMEGS 3 kořeny a zdroje evropské civilizace
Vysvětlí příčiny a důsledky řeckých a římských expanzí.	
Vybere významnou osobnost antického Řecka a Říma a vysvětlí, v čem je její přínos pro dnešní společnost.	

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Podle mapy vysvětlí, která území Evropy osídlila nová etnika.	Křesťanství a středověká Evropa: Hunové, Anglové, Sasové, Keltové, Frankové, Arabové, Turci, Slované, Avaři, Normané, etnikum, stěhování národů
Vysvětlí souvislosti mezi raně středověkým a současným osídlením Evropy.	Průřezová témata: MUV 1 respektování zvláštností různých etnik
Vysvětlí důvody různého vývoje raně středověkých států v Evropě.	

Vyjmenuje raně středověké říše a charakterizuje je a jejich význam.	Křesťanství a středověká Evropa: Anglie, Franská říše, Západofranská říše, Východofranská říše, Arabská říše, byzantská říše, Svatá říše římská, stát, kníže, král, císař, léno, lenní pán, leník, vazal, dávka, christianizace, církev, papež, zákoník, islám, Korán, muslim
Shrne příčiny, které vedly ke vzniku raně středověkých států v Evropě.	
Nalezne příklady střetávání a prolínání raně středověkých kultur v Evropě.	
Definuje důležité územní změny v oblasti střední Evropy v době středověku.	Křesťanství a středověká Evropa: Sámova říše, Velkomoravská říše, český stát, hradiště, Praha, Stará Boleslav, Levý Hradec, Libice nad Cidlinou, kmen, rod, Čechové, Přemyslovci, Slavníkovci, Cyril a Metoděj, svatý Václav, svatý Vojtěch, Polsko, Uhry, Svatá říše římská, knížectví, království, markrabství, staroslověnština, hlaholice, křesťanství, biskupství, arcibiskupství, Zlatá bula sicilská
Vysvětlí důležité okolnosti vzniku českého státu.	
Objasní vývoj českého státu v době středověku.	
Vysvětlí změny v postavení českého panovníka v rámci středověké Evropy.	
Shrne vztahy Velkomoravské říše a českého státu s významnými evropskými státy a říšemi.	
Uvede příklady ovlivňování velkomoravské a české kultury okolními kulturami a naopak.	
Zobecní základní znaky významných světových náboženství.	Křesťanství a středověká Evropa: křesťanství, papež, patriarcha, judaismus, islám, buddhismus, hinduismus, investitura, klášter, opat, abatyš, řeholník, řeholnice, řehole, kacíř, křížová výprava
Vysvětlí příčiny rostoucího vlivu církve na vývoj středověké společnosti.	
Pochopí pojem boj o investituru a vysvětlí příčiny a důsledky boje o ni.	
Na příkladech ukáže pokusy katolické církve o expanzi (územní i náboženskou).	
Vysvětlí příčiny vzniku opozičních myšlenek uvnitř katolické církve a uvede jejich příklady.	
Na příkladech doloží vliv kolonizace na změnu sociální struktury středověké společnosti.	
Vysvětlí způsoby středověkého hospodaření.	Křesťanství a středověká Evropa: kolonizace, město, městská práva, měšťanstvo, vesnice, poddaný, hrad, šlechta, církev, denár, pražský groš, systémy obdělávání půdy, románská kultura, gotická kultura, rytířská kultura
Odliší od sebe základní znaky románského a gotického životního stylu.	
Rozliší románské a gotické architektonické památky, pozná základní typy staveb.	
Ukáže, jakým způsobem ovlivnila antika život středověkého člověka.	
Popíše významné změny, které souvisely s šířením renesance a humanismu v Evropě.	Průřezová témata: EV 1 kulturní krajina, lidské sídlo – jeho funkce a vztahy k okolí
	Objevy a dobývání. Počátky nové doby: renesance, humanismus, reformace, protireformace, katolík, protestant, kacíř,

Popíše základní znaky renesančního výtvarného umění a architektury.	reformátor, jezuita, manufaktura, knihtisk, prvotisky
Vysvětlí, jak změny v myšlení lidí a ekonomice ovlivnily výsady katolické církve.	Průřezová témata: EV 1 kulturní krajina
Shrne, jak chtěli reformátoři změnit církve a jak církve na jejich názory reagovala.	MEV 5 vliv médií na fungování společnosti (vynález knihtisku)
Vyjádří vlastními slovy, co to byla protireformace.	
Vysvětlí příčiny, průběh a důsledky české reformace.	Objevy a dobývání. Počátky nové doby:
Na základě porozumění myšlenkám Jana Husa zhodnotí jeho postavení v rámci katolické církve a význam pro dnešek.	Jan Hus, husitství, odpustky, přijímání pod obojí, kališník, zemský správce, polní vojsko, hejtman, spanilá jízda, panská jednota, křížák, defenestrace, Dekret kutnohorský, čtyři artikuly pražské, Basilejská kompaktáta, Betlémská kaple, Kostnice, Tábor, Sudoměř, Vítkov, Lipany, Basilej
Porovná cíle významných husitských proudů.	
Objasní příčiny, průběh a důsledky husitské revoluce pro Čechy.	
Vysvětlí příčiny, průběh a důsledky objevování zámořských území Evropy.	Objevy a dobývání. Počátky nové doby:
Vyhledá na mapě směry zámořských objevů i nově objevená území. Charakterizuje tyto směry.	Španělsko, Portugalsko, Amerika, mys Dobré naděje, Orient, předkolumbovské říše v Americe, objevitel, kolonizátor, dobyvatel, mořeplavba, expanze
	Průřezová témata: MUV 3 projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku MUV 4 multikulturalita současného světa, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
Vysvětlí význam rostoucí moci Habsburků pro vývoj v Evropě v 16. a 17. století.	Objevy a dobývání. Počátky nové doby:
Definuje náboženské rozdělení Evropy 16. století a jeho vliv na další vývoj.	habsburská monarchie, Vídeň, Praha, Francie, Anglie, náboženské války, bartolomějská noc, edikt nantský, hugenot, anglikánská církev, puritáni, jezuité, král, císař, šlechtic
Objasní postavení českého státu v Evropě před nástupem Habsburků na český trůn.	
Vysvětlí postavení českého státu v Evropě po nástupu Habsburků na český trůn.	
Vysvětlí příčiny, průběh a důsledky třicetileté války pro další vývoj v Evropě.	Objevy a dobývání. Počátky nové doby:
Objasní vývoj vztahu Habsburků a českých stavů a důsledky řešení tohoto vztahu.	Bílá hora, třicetiletá válka, české stavovské povstání, místodržící, rekatolizace, konfiskace, exulant, defenestrace, Obnovené zřízení zemské, Vestfálský mír
Vysvětlí hospodářské změny po třicetileté válce.	Průřezová témata: VMEGS 3 klíčové mezníky evropské historie

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Vlastními slovy vyjádří podstatu fungování parlamentu a úlohu této instituce v průběhu nizozemské a anglické revoluce.	Objevy a dobývání. Počátky nové doby: Španělsko, nizozemské provincie, Anglie, Naseby, Rusko, Petrohrad, absolutismus, absolutní monarchie, konstituční monarchie, samoděržaví, car, republika, parlament, buržoazie, nevolnictví, poddanství, šlechta, bojar
Objasní souvislost mezi růstem moci buržoazie a růstem moci parlamentu v 16. a 17. století.	
Vysvětlí podstatu absolutismu a to, jak se projevoval v západní a východní Evropě.	
Rozliší základní znaky baroka a rokoka.	Objevy a dobývání. Počátky nové doby: baroko, rokoko, selské baroko, literatura, divadlo, hudba Průřezová témata: VMEGS 1 místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě EV 1 kulturní krajina
Pozná významné barokní památky u nás. Své tvrzení doloží fakty.	
Uvede příklady umění, ve kterých se u nás projevovalo baroko.	
Zdůvodní, proč měla Anglie na přelomu 18. a 19. století výsadní postavení hospodářské velmoci.	Modernizace společnosti: Anglie, Francie, USA, parní stroj, průmyslová revoluce, systém obdělávání půdy, industrializace, továrna, dělník, merkantilismus, kapitalismus, kolonie, rozvoj vědy a techniky, doprava, obchod, kolonie, osvícenství, Boston Tea Party, Prohlášení nezávislosti, Kongres, prezident, ústava Průřezová témata: EV 2 surovinové zdroje, vlivy na prostředí EV 3 průmyslová revoluce a demografický vývoj, vliv průmyslu a dopravy na životní prostředí
Popíše, jak ovlivnilo osvícenství společenské změny.	
Definuje příčiny vzniku průmyslové revoluce a vysvětlí její průběh a důsledky.	
Vysvětlí změny ve složení společnosti po průmyslové revoluci.	
Vysvětlí vliv rozvoje průmyslu na změnu státního zřízení v amerických koloniích.	
Vysvětlí příčiny, průběh a důsledky francouzské revoluce na vývoj v Evropě.	Modernizace společnosti: Francie, Paříž, Bastila, Itálie, Egypt, Anglie, Rusko, Slavkov, Rusko, Lipsko, Waterloo, Elba, Svatá Helena, Vídeň, generální stavy, privilegované stavy, třetí stav, politické kluby, parlament, ústava, Konvent, jakobíni, republika, teror, diktatura, Deklarace práv člověka a občana, konzul, císařství, kontinentální blokáda Průřezová témata: OSV 7 lidská práva jako regulativ vztahů VDO 2 práva a povinnosti občana, Listina základních práv a svobod VMEGS 1 místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě
Zhodnotí význam vlády Napoleona Bonaparta pro vývoj v Evropě. Své tvrzení doloží fakty.	
Vysvětlí význam vídeňského kongresu pro uspořádání v Evropě po napoleonských válkách.	
Parafrázuje základní myšlenky osvícenství a osvícenského absolutismu.	Modernizace společnosti:

Objasní změny ve způsobu výroby v období osvícenského absolutismu.	habsburská monarchie, Vídeň, Slezsko, Kladsko, Bouda, Stavovské divadlo, Národní muzeum, osvícenský absolutismus, reformy, pragmatická sankce, patenty, germanizace, centralizace, kancléř, metternichovský absolutismus, romantismus, klasicismus, jazykověda, literatura, divadlo, noviny, Rukopisy Průřezová témata: MUV 1 poznávání vlastního národního a kulturního zakotvení MEV 5 fungování a vliv médií ve společnosti (nástup tištěných médií po francouzské revoluci)
Vysvětlí souvislosti mezi změnami v habsburské monarchii a emancipačními snahami českého národa.	
Rozliší základní znaky kulturních směrů 18. století.	
Shrne význam buržoazie pro další vývoj novodobých evropských národů.	Modernizace společnosti: Francie, italské státy, německé státy, habsburská monarchie, Vídeň, Praha, Kroměříž, Olomouc, Předlitavsko, Zalitavsko, frankfurtský sněm, sjednocení, bachovský absolutismus, rakousko-uherské vyrovnání, Pařížská komuna, buržoazie, šlechta, dělník, zrušení roboty a poddanství, revoluce Průřezová témata: OSV 7 lidská práva jako regulativ vztahů
Vysvětlí příčiny, průběh a důsledky událostí revolučního roku 1848 v důležitých evropských zemích.	
Vyjádří vlastními slovy podstatné myšlenky významných politických proudů 18. a 19. století.	Modernizace společnosti: konzervativismu, liberalismu, anarchismus, nacionalismus, nacionalismus, rasismus, antisemitismus
Porovná rychlost hospodářského vývoje v USA a ve významných evropských zemích.	Modernizace společnosti: Itálie, Prusko, Německo, USA, Velká Británie, Francie, Rusko, Rakousko-Uhersko, občanská válka, otrokářství, válka Severu proti Jihu, Konfederace, demokraté, republikáni, prusko-francouzská válka, císařství, prusko-rakouská válka, rozvoj vědy, realismus, historizující směry
Charakterizuje koloniální systém 19. století.	
Rozliší základní znaky uměleckých stylů 19. století.	

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Vysvětlí příčiny, průběh a důsledky dvou světových válek 20. století.	Moderní doba: první světová válka, druhá světová válka, fronta, zázemí, válečné hospodářství, přidělový systém, kapitulace, versailleský mírový systém, mírová konference, Společnost národů, OSN, hospodářská krize, akcie, burza, nezaměstnanost, systém
Definuje souvislosti rozvoje průmyslu a průběhu válečných konfliktů.	
Vybere významné historické mezníky meziválečného období a svůj výběr odůvodní.	

Analyzuje průběh a důsledky krizí na vývoj společnosti ve významných demokratických státech.	kolektivní bezpečnosti, tank, letadlo, ponorka, torpédo, chemická zbraň, jaderná zbraň, Sarajevo, Verdun, Somma, Zborov, Stalingrad, Lenigrad, Pearl Harbor, Hirošima, Nagasaki, Tehrán, Jalta, Postupim, Norimberk, Den veteránů, secese, impresionismus, expresionismus, kubismus, jazz, swing
Charakterizuje základní znaky dobových uměleckých slohů. Přiřadí výtvarné umělecké dílo ke správnému slohu.	Průřezová témata: EV 2 surovinové zdroje a jejich vlivy na prostředí EV 3 ochrana přírody a kulturních památek MEV 2 média a válka (cenzura, postavení médií v totalitním a demokratickém státě)
Vysvětlí souvislost mezi uspořádáním světa po první světové válce a nastolením totalitních režimů v konkrétních státech.	Moderní doba: Itálie, Německo, Španělsko, Habeš, Japonsko, Sovětský svaz, Třetí říše, komunismus, marxismus, říjnová revoluce, bolševik, sověť, Brest-litevský mír, fašismus, nacionalismus, antisemitismus, nacismus, SA, SS, pracovní tábor, koncentrační tábor, GULAG, vůdce
Na příkladech uvede společné a rozdílné znaky významných totalitních režimů.	
Na příkladech ukáže postoj totalitních režimů k problematice lidských práv.	
Vysvětlí souvislost mezi růstem moci totalitních režimů a vznikem lokálních válečných konfliktů ve 30. letech 20. století.	Průřezová témata: OSV 7 lidská práva jako regulativ vztahů VDO 2 Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana MU 3 postavení národnostních menšin, projevy rasové nesnášenlivosti (jejich rozpoznávání a důvody vzniku)
Na příkladech historických jevů vysvětlí pojmy antisemitismus, rasismus a zdůvodní jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	Moderní doba: Norimberské zákony, Křišťálová noc, antisemitismus, rasismus, árijská rasa, holocaust, šoa, genocida, ghetto, koncentrační tábor, plynová komora, Terezín, Osvětim Průřezová témata: DO 2 Listina základních práv a svobod MEV 1 kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (čítanka Der Giftpilz)
Objasní mezinárodní historické souvislosti a shrne průběh vzniku československého státu.	Moderní doba: Mnichov, Londýn, Moskva, Lidice, Ležáky, Tobruk, Sudety, Sokolovo, československé legie, autonomie, První republika, Druhá republika, demokratické volby, mobilizace, Protektorát Čechy a Morava, gestapo, exekuce, heydrichiáda, totální nasazení, kolaborace, odboj, Slovenské národní povstání, pražské povstání, funkcionalismus, konstruktivismus, Pittsburská dohoda, Washingtonská deklarace, Malá dohoda, Mnichovská dohoda
Vybere významné historické mezníky vývoje v Československu v letech 1918 – 1945 a svůj výběr odůvodní.	
Charakterizuje politický systém a hospodářství ČSR v období 1918 – 1945. Vyhledá odlišnosti od dnešního politického systému.	
Porovná mezinárodní vztahy ČSR s různými státy v období mezi dvěma světovými válkami.	

Vysvětlí vliv významných osobností na vývoj ČSR do roku 1945.	Průřezová témata: VMEGS 1 místa v blízkém okolí mající vztah k evropským dějinám (Sudety) VMEGS 3 klíčové mezníky evropské historie
Charakterizuje vývoj československé kultury a sportu v období 1918 – 1945.	
Vysvětlí průběh existence Protektorátu Čechy a Morava a posoudí vztah Čechů k této formě vlády.	
Na základě pochopení podstaty rozdělení světa po druhé světové válce vysvětlí pojem studená válka.	Rozdělený a integrující se svět: západní blok, východní blok, třetí svět, Československá republika, Československá socialistická republika, Česká a Slovenská federativní republika, Česká republika, Slovenská republika, studená válka, železná opona, kult osobnosti, znárodňování, lidová demokracie, Košický vládní program, prezidentské dekrety, odsun, únorový převrat, Lidové milice, kolektivizace, JZD, pětiletka, měnová reforma, Pražské jaro, normalizace, cenzura, samizdat, Charta 77, disident, spartakiáda, sametová revoluce, Občanské fórum Průřezová témata: VDO 2 Listina základních práv a svobod VMEGS 3 klíčové mezníky evropské historie, Evropská integrace MEV 5 média v době studené války, význam šíření televize
Vysvětlí příčiny a důsledky začlenění Československa do sovětského bloku.	
Vysvětlí příčiny krizových projevů v zemích východního bloku.	
Vysvětlí příčiny a průběh revolučních událostí roku 1989 v Československu a v některých zemích východního bloku.	
Uvede důležité mezníky procesu integrace Evropy.	Rozdělený a integrující se svět: NATO, Varšavská smlouva, RVHP, EHS, Evropská unie, G8
Na příkladech vysvětlí ekonomické, politické a sociální problémy zemí třetího světa v období konce od 60. let 20. století do současnosti.	Rozdělený a integrující se svět: Afrika, Asie, latinská Amerika, kolonie, dekolonizace, třetí svět, Rok Afriky, Hnutí nezúčastněných, apartheid, rasová segregace Průřezová témata: OSV 7 lidská práva jako regulativ vztahů VDO 2 Listina základních práv a svobod MUV 3 projevy rasové nesnášenlivosti MUV 4 multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování
Vysvětlí příčiny vzniku a cíle světového terorismu.	Rozdělený a integrující se svět: terorismus, globalizace, integrace Průřezová témata: MEV 5 fungování a vliv médií ve společnosti (šíření internetu a jeho vliv)

5.9 Fyzika

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	0	1	2	2	2

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Navazuje na přírodovědné poznatky, které žáci získávají na 1. stupni základního vzdělávání, a to především v oblasti Člověk a jeho svět. Předmět je zaměřen na zkoumání fyzikálních zákonitostí, kterými se řídí přírodní jevy, a na využití těchto zákonitostí v životě člověka. Zabývá se vlivem lidské činnosti na stav životního prostředí a na zdraví člověka. Vyučuje se v 7., 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně, v 6. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka probíhá většinou v odborné pracovně.

Do výuky jsou průběžně zařazovány tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova,
- Výchova demokratického občana,
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
- Environmentální výchova,
- Mediální výchova.

Žáci jsou dlouhodobě vedeni k tomu, aby:

- správně užívali základní fyzikální pojmy.
- dokázali popsat jev, který pozorují.
- vysvětlili některé jevy pomocí fyzikálních zákonů.
- provedli experiment podle návodu.
- dokázali změřit, zapsat a vypočítat některé fyzikální veličiny z jiných.
- orientovali se v grafech a tabulkách některých fyzikálních veličin.
- učili se řešit problém různými metodami.
- dokázali vyhledat potřebný údaj v tabulkách, v učebnici, na internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Fyzika jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Učíme žáky vyhledávat potřebné informace – práce s učebnicí, tabulkami, encyklopedií, internetem.
- 2) Používáme sebehodnocení.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Učíme žáky rozpoznat problém.
- 2) Učíme žáky vyhledat informace potřebné k řešení problému.
- 3) Učíme žáky hledat různé způsoby řešení – domněnka, experiment, výpočet.
- 4) Učíme žáky aplikovat získané vědomosti a zkušenosti při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- 1) Učíme žáky srozumitelně vyjadřovat jejich myšlenky a názory.
- 2) Učíme žáky obhajovat jejich názory i naslouchat názorům ostatních v pracovní skupině.
- 3) Učíme žáky prezentovat výsledky jejich práce.

Kompetence sociální a personální

- 1) Zařazujeme skupinové formy práce.
- 2) Učíme žáky dělit se o práci a vzájemně si pomáhat.

Kompetence občanské

- 1) Uplatňujeme individuální přístup.
- 2) Učíme žáky vzájemně se respektovat.

Kompetence pracovní

- 1) Učíme žáky používat potřebné pomůcky.
- 2) Vedeme žáky k odpovědnosti za výsledky jejich práce.
- 3) Učíme žáky dodržovat příslušné organizační a bezpečnostní pokyny.

Osnovy předmětu

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo, rozšiřující učivo, průřezová témata
Žák	
Rozliší tělesa z různých látek.	Tělesa a látky, vlastnosti látek a těles,
Nalezne některé společné a rozdílné vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek.	vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek, částicová stavba látek,
Uvede jev, kterým se přesvědčujeme o neustálém neuspořádaném pohybu částic.	síla, gravitační síla, gravitační pole, měření síly
Změří siloměrem sílu v N (tahovou sílu ruky, gravitační sílu).	OSV 1 rozvoj schopností poznávání a spolupráce
Zná pojmy proton, elektron, neutron a jejich umístění v atomu-jádru, obal.	Elektrické vlastnosti látek, stavba atomu
Zná elektrický náboj protonu a elektronu.	
Vysvětlí vznik iontů.	
Experimentálně provede elektrovaní těles třením.	
Vysvětlí vzájemné přitahování a odpuzování elektrovaných těles.	
Experimentálně určí souhlasné a opačné póly tyčových magnetů.	Magnetické vlastnosti látek

Znázorní indukční čáry magnetického pole tyčového magnetu.	
Popíše magnetické pole Země a funkci kompasu.	
Změří délku, objem a hmotnost tělesa.	Měření fyzikálních veličin – délky, objemu, hmotnosti
Dokáže převádět některé jednotky téže veličiny.	VMEGS 2 zavedení a užívání soustavy jednotek SI
Určí hustotu látky výpočtem z hmotnosti a objemu tělesa.	Hustota látky
Vyhledá hustotu látky v tabulkách.	
Změří čas stopkami.	Měření času
Změří teplotu teploměrem.	Měření teploty
Přečte z grafu změny teploty.	EV 2 globální oteplování a jeho důsledky MEV 1 předpovědi teplotních změn v tisku, rozhlase, televizi, orientace v grafech

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo, rozšiřující učivo, průřezová témata
Žák	
Rozhodne o vzájemném klidu a pohybu těles.	Pohyb tělesa, klid a pohyb tělesa, druhy pohybu, dráha, trajektorie, rychlost rovnoměrného pohybu, průměrná rychlost
Rozliší pohyb přímočarý, křivočarý, rovnoměrný, nerovnoměrný, posuvný, otáčivý.	OSV 10 řešení problémů, spolupráce, organizace práce, obhajování svých názorů, porozumění a respektování ostatních, poznání úlohy pokusu při získávání poznatků
Určí rychlost pohybu z dráhy a času.	MEV 1 údaje o rekordních rychlostech ve sportu nebo dopravě
Uvede jednotky rychlosti.	
Určí dráhu pohybu z rychlosti a času.	
Rozhodne, která dvě tělesa na sebe vzájemně působí silou.	Síla, skládání sil, vzájemné působení těles, znázornění síly, gravitační, elektrická a magnetická síla
Graficky znázorní sílu.	
Určí gravitační sílu, kterou Země působí na těleso o určité hmotnosti.	
Určí výslednici sil stejného a opačného směru.	
Rozhodne, zda dvě síly jsou v rovnováze.	
Odhadne polohu těžiště některých těles.	
Uvede příklady posuvných účinků síly a vzájemného působení těles.	Posuvné účinky síly, pohybové zákony
Uvede příklady platnosti zákona setrvačnosti.	
Rozhodne, zda je páka v rovnovážné poloze.	Otáčivé účinky síly, moment síly
Zná veličinu moment síly.	páka
Uvede některé příklady využití páky.	

Uvede příklady deformačních účinků síly.	Deformační účinky síly, tlaková síla, tlak
Navrhne, jak v některých praktických příkladech zvětšit nebo zmenšit tlak.	EV 3 škody na silnicích způsobené přetěžováním nákladních automobilů
Změří třecí sílu v jednoduchých případech.	Tření, třecí síla, odpor prostředí
Porovná třecí sílu v závislosti na tlakové síle a drsnosti ploch.	EV 3 snižování ztrát energie zmenšováním odporových sil v dopravě
Uvede praktické příklady užitečného a škodlivého tření.	OSV 10 řešení problémů, spolupráce
Vysvětlí princip hydraulického zařízení na příkladu z praxe.	Mechanické vlastnosti kapalin
Porovná hydrostatický tlak v různé hloubce a v různých kapalinách.	
Uvede příklady působení vztlakové síly v kapalině.	
Vypočítá velikost vztlakové síly.	
Určí v některých případech, zda se těleso bude v kapalině potápět, plovat nebo vznášet. Uvede příklady využití v praxi.	
Dokáže předvést a zdůvodnit některé jevy na základě existence atmosférického tlaku.	Mechanické vlastnosti plynů
Porovná atmosférický tlak v různých výškách.	
Uvede příklad působení vztlakové síly v plynu (ve vzduchu) a praktické využití tohoto jevu.	
Vysvětlí přetlak a podtlak plynu v uzavřené nádobě, uvede praktický příklad.	
Uvede některé meteorologické prvky a způsob jejich měření.	Základy meteorologie
Objasní význam předpovědi počasí pro různé obory lidské činnosti.	MEV 1 sledování zpráv o počasí ve sdělovacích prostředcích
Vyhledá na internetu zprávy o počasí.	ENV 3 nebezpečí znečišťování ovzduší
Uvědomuje si nebezpečí ozonové díry a skleníkového efektu.	
Rozliší zdroj světla a osvětlené těleso.	Světelné jevy
Rozliší průhledné, průsvitné a neprůhledné prostředí.	EV 3 úsporné využívání zdrojů světla, využití zrcadel v elektrárnách
Porovná rychlost šíření světla ve vakuu a v jiných prostředích.	MEV 1 sledování aktuálních optických jevů
Vysvětlí fáze Měsíce a zatmění Slunce a Měsíce jako důsledek stínu a polostínu.	
Uvede příklad odrazu světla.	
Rozliší rovinné, duté a vypuklé zrcadlo.	
Zná některé vlastnosti zobrazení předmětu zrcadly.	
Uvede příklad využití zrcadel.	
Uvede příklad lomu světla a jeho využití (čočky).	
Uvede příklad rozkladu světla.	

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo, rozšiřující učivo, průřezová témata
Žák	
Rozhodne, které těleso koná práci.	Práce a výkon
Vypočítá práci ze síly a dráhy.	
Porovná práci na některých jednoduchých strojích.	
Určí výkon z práce a času.	
Porovná účinnost při konání práce v některých příkladech.	Pohybová a polohová energie EV 3 možnost využití vodní energie
Uvede příklady pohybové a polohové energie tělesa, porovná velikost.	
Uvede příklady přeměny pohybové a polohové energie.	
Určí změnu polohové energie tělesa v jednoduchých případech.	Vnitřní energie, teplo EV 3 šetření energie vhodnou tepelnou izolací, ekologické způsoby vytápění, využití energie slunečního záření
Popíše souvislost teploty tělesa s pohybem částic tělesa.	
Objasní vnitřní energii tělesa jako energii částic tělesa.	
Uvede příklady změny vnitřní energie tělesa konáním práce a tepelnou výměnou.	
Rozliší pojmy teplo a teplota.	
Vyhledá v tabulkách měrnou tepelnou kapacitu některých látek.	
Určí teplo přijaté nebo odevzdané tělesem při tepelné výměně.	
Uvede příklad tepelné výměny vedením, prouděním nebo sáláním.	
Porovná látky podle tepelné vodivosti.	
Uvede některé příklady tepelných izolantů.	
Zná princip parního stroje a parní turbíny.	
Zná 4 doby pracovního cyklu čtyřdobého zážehového a vznětového motoru.	
Uvede příklad použití tepelného i spalovacího motoru.	
Uvede příklady změn skupenství (tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace, desublimace).	Změny skupenství látek
Vyhledá v tabulkách teploty tání a měrné skupenské teplo tání některých látek.	
Vysvětlí tání krystalických a amorfních látek.	
Objasní anomálii vody a uvede příklad.	
Uvede, jak lze zvýšit rychlost vypařování.	
Uvede příklad závislosti teploty varu na tlaku.	
Zná zorní siločáry elektrického pole v jednoduchých případech.	Elektrický náboj, elektrické pole

Ukáže a vysvětlí vzájemné chování elektrovaných těles.	
Seznámí se s chováním zeлектроvaného tělesa ke kovovému tělesu a k tělesu z izolantu.	
Seznámí se s jednotkou elektrického náboje.	
Objasní vedení elektrického proudu v kovech.	Elektrický obvod
Uvede některé příklady izolantů.	Elektrický proud. Napětí
Sestaví elektrický obvod podle schématu.	Ohmův zákon, elektrický odpor
Změří elektrický proud ampérmetrem.	Elektrická energie
Změří elektrické napětí např. na svorkách žárovky voltmetrem.	EV 3 porovnání příkonu některých spotřebičů podle údajů na jejich štítku
Uvede příklady zdrojů elektrického napětí.	OSV 9 schopnost spolupráce ve skupině
Uvede vztah mezi proudem a napětím (Ohmův zákon).	
Vypočítá elektrický proud, elektrické napětí nebo odpor.	
Porovná odpor dvou vodičů v závislosti na délce, průřezu nebo materiálu.	
Uvede, jak se mění odpor vodiče s teplotou.	
Vypočítá proud, napětí a výsledný odpor rezistorů zapojených v obvodu za sebou a vedle sebe.	
Uvede příklad použití reostatu.	
Určí elektrickou práci z příkonu a času.	
Určí cenu elektrické energie při provozu elektrického spotřebiče.	
Uvede příklady úspor elektrické energie.	
Uvede příklady zdrojů zvuku.	Zvukové jevy
Uvede příklady prostředí, ve kterých se šíří zvuk.	EV 3 ochrana před hlukovým znečištěním prostředí, protihlukové stěny
Porovná rychlost šíření zvuku a světla ve vzduchu (vnímání blesku a hromu).	OSV 4, 7 – respektování druhých lidí, neobtěžování nadměrným hlukem
Porovná dva tóny podle výšky.	
Pokusem ukáže význam rezonančních skříněk hudebních nástrojů.	
Vysvětlí vznik ozvěny.	
Umí využít poznatků o hlasitosti k ochraně sluchu.	

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo, rozšiřující učivo, průřezová témata
Žák	
Prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s proudem.	Elektromagnetické jevy
Uvede příklad využití elektromagnetu.	EV 3 sběr a třídění druhotných odpadů
Vysvětlí princip stejnosměrného elektromotoru.	
Uvede příklad vzniku indukovaného proudu.	
Uvede příklad vzniku střídavého proudu (otáčení cívky v magnetickém poli).	Střídavý proud
Objasní přeměnu energie v generátoru.	
Změří střídavý proud a napětí.	

Objasní činnost transformátoru a uvede příklad využití.		
Objasní princip vedení elektrického proudu v kovech, roztocích a ionizovaných plynech, uvede příklady využití.	Elektrický proud v kovech, roztocích, plynech	
Uvede příklady některých polovodičových prvků.	Vedení elektrického proudu v polovodičích EV 3 alternativní zdroje energie – sluneční článek	
Zapojí polovodičovou diodu v propustném a závěrném směru.		
Uvede příklad využití polovodičové diody a některých dalších polovodičových součástek.		
Uvede hlavní zásady bezpečného zacházení s elektrickými zařízeními a řídí se jimi.	Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními OSV 4 ochrana vlastního zdraví a zdraví ostatních, bezpečnost	
Uvede hlavní zásady první pomoci při úrazu elektrickým proudem.		
Popíše základní druhy elektromagnetických vln a uvede příklady jejich využití.	Elektromagnetické záření OSV 4 ochrana před účinky slunečního záření	
Uvědomuje si nebezpečnost přílišného opalování na Slunci i v soláriu.		
Popíše základní části atomu.	Jaderná energie EV 3 vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj a životní prostředí, možnosti a způsoby šetření, surovinové zdroje VMEGS 1 život a dílo významných evropských osobností	
Na příkladu objasní pojem izotop a nuklid prvku.		
Uvede tři základní druhy radioaktivního záření.		
Uvede některé příklady využití radionuklidů.		
Uvede příklad využití a nebezpečí zneužití řetězové jaderné reakce (jaderný reaktor, jaderné zbraně).		
Vysvětlí, k jakým přeměnám energie dochází v různých druzích elektráren (jaderná, tepelná, vodní).		
Porovná některé výhody a nevýhody tří typů elektráren.		
Uvede současné možnosti uložení vyhořelého paliva.		
Zná některé alternativní zdroje energie.		
Sleduje aktuální situaci ve výrobě energie.		
Uvede některé možnosti ochrany před radioaktivním zářením.		
Popíše, z čeho se skládá Sluneční soustava.		Země a vesmír MEV 1 sledování aktuálního dění v kosmonautice a astronomii
Vyjmenuje planety.		
Vysvětlí hlavní rozdíl mezi planetou a hvězdou.		
Zná některá souhvězdí.		
Uvede některé významné události v kosmonautice.		

5.10 Chemie

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	0	0	0	2	2

Charakteristika předmětu

Povinný předmět Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Klade důraz na poznávání přírody jako systému. Výuku směřujeme k podchycení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, k vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, k získávání dovednosti pracovat podle pravidel bezpečnosti s chemikáliemi a poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými látkami. Nejbližší vazby jsou na Fyziku a Přírodopis.

V průběhu výuky jsou naplňovány některé tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Chemie jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Učíme metodám poznávání přírodních jevů a procesů.
- 2) Učíme zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Učíme chápat vzájemné souvislosti přírodních faktů.
- 2) Učíme poznatky zobecňovat a aplikovat.
- 3) Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat varianty řešení.

Kompetence komunikativní

- 1) Vedeme k přesné a logicky uspořádané argumentaci.

Kompetence sociální a personální

- 1) Vedeme k osvojování dovednosti společného hledání řešení problémů.

Kompetence občanské

- 1) Vedeme k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie a učíme odpovědnosti za zachování životního prostředí.

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie.	Úvod do chemie: vymezení chemie, látky a tělesa, chemické děje, chemická výroba
Rozliší fyzikální tělesa a látky.	
Rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek.	
Uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů.	
Uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek.	Vlastnosti látek: vlastnosti látek, změny skupenství
Rozliší známé látky podle jejich různých vlastností.	
Rozpozná skupenství látek a jejich změny.	
Vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách.	
Uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytnete a přivolá první pomoc při úrazu.	Bezpečnost při experimentální činnosti: zásady bezpečné práce v laboratoři, první pomoc při úrazu v laboratoři
Uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi.	
	Průřezová témata: OSV 8 komunikace v různých situacích
Rozliší různorodé a stejnorodé směsi.	Směsi: různorodé a stejnorodé směsi, složky směsi, složení roztoků, hmotnostní zlomek
Rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života.	
Uvede příklad pevné, kapalně a plynně stejnorodé směsi.	
Vypočítá složení roztoku.	
Sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci.	Oddělování složek směsi: usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace
Navrhne postup oddělování složek směsi v běžném životě.	
Vysvětlí princip usazování a krystalizace.	
Uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsi.	
Rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství.	Voda a vzduch: voda (destilovaná, pitná, odpadní), výroba pitné vody, čistota vody,
Zhodnotí význam vody pro život na Zemi.	
Uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi.	

Rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití.	vzduch (složení a vlastnosti), čistota ovzduší, ozonová vrstva Průřezová témata: EV 2 základní podmínky života – voda
Vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi.	
Charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek.	
Vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů.	
Zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti.	
Používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech.	Částicové složení látek: molekuly a atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektrony, elektronový obal atomu, valenční elektrony, ionty
Popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů.	
Používá značky a názvy důležitých chemických prvků.	
Vysvětlí, co udává protonové číslo.	
Vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo.	
Rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny.	Chemické prvky a chemické sloučeniny: chemické prvky, vybrané názvy a značky chemických prvků, protonové číslo
Odvodí složení chemické látky ze vzorce chemické sloučeniny.	
Zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země.	
Rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi.	
Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech.	
Provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři (pracovně).	Chemické reakce: výchozí látky a produkty, chemické děje
Uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh.	
Zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce.	Chemické rovnice zákon zachování hmotnosti, látkové množství, molární hmotnost, jednoduché chemické rovnice
Přečte zápis chemické rovnice s užitím názvu chemických látek.	
Uurčí oxidační číslo atomů prvků v oxidech.	
Zapíše z názvu vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy.	Oxidy: oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý,

Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí.	názvosloví oxidů, oxidační číslo, skleníkový efekt Průřezová témata: EV 3 doprava a životní prostředí
Určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech.	Halogenidy: fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy, ionty, názvosloví halogenidů Průřezová témata: EV 3 průmysl a životní prostředí
Zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy.	
Popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného.	
Popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami.	Kyseliny, pH: kyseliny (chlorovodíková, sírová, dusičná), názvosloví kyselin, pH, indikátor Ph, kyselá dešť Průřezová témata: EV 4 ekologický problém
Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoků univerzálním indikátorovým papírkem.	
Vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí a uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet.	
Posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí.	
Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla.	Hydroxidy: hydroxidy (sodný, draselný, vápenatý), názvosloví hydroxidů Průřezová témata: EV 4 ekologický problém
Zapíše z názvu hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy.	
Posoudí vliv vybraných hydroxidů na životní prostředí.	
Provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi.	Neutralizace, soli: podstata neutralizace, vznik solí, názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů Průřezová témata: EV 4 ekologický problém
Zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy.	
Zapíše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy.	
Uvede příklady uplatnění solí v praxi.	
Vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou.	
Uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí.	Hospodářsky významné látky: průmyslová hnojiva, vápenná malta, sádra, beton, keramika Průřezová témata: EV 3 zemědělství a životní prostředí
Popíše vlastnosti a použití nejznámějších stavebních hnojiv.	

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Vysvětlí pojmy oxidace a redukce.	Redoxní reakce: oxidace a redukce, výroba železa a oceli, galvanický článek, elektrolýza, koroze
Určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce.	
Popíše princip výroby železa a oceli a zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství.	
Vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí.	
Rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické.	Průřezová témata: EV 3 průmysl a životní prostředí
Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využití.	
Posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí.	
Rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje.	
Rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s nimi.	
Uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo hasičů, poskytne první pomoc při popálení.	
Rozliší anorganické a organické sloučeniny.	Energie a chemická reakce: exotermické a endotermické reakce, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, fosilní paliva, průmyslově vyráběná paliva
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a požití.	
Vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu.	
Vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem.	
Rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků.	Průřezová témata: EV 3 doprava a životní prostředí
Rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční skupinu na příkladech vzorců známých derivátů.	
Rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí.	
Rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití.	Uhlovodíky: alkany, alkeny, alkiny, areny, průmyslové zpracování ropy
Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí.	
	Průřezová témata: EV 4 ekologický problém
	Deriváty uhlovodíků: halogenové deriváty, alkoholy, fenoly, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny, estery, esterifikace, ethylester kyseliny octové
	Plasty a syntetická vlákna: polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid,

Rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody použití.	polyamidová a polyesterová vlákna, chemie a společnost, chemické výroby, otravné látky, pesticidy, biotechnologie, enzymy, léčiva, drogy, detergenty potravin chemie a životní prostředí Průřezová témata: EV 3 lidské aktivity a problémy životního prostředí
Doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka.	
Zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů.	
Vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady.	
Zachází bezpečně s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti.	
Rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečnosti práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami.	
Uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim.	
Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků jejich užívání.	
Uvede příklady nejrozšířenějších výbušných, hořlavých a toxických látek a způsob jejich označování.	Havárie s únikem nebezpečných látek: látky výbušné, hořlavé a toxické, zásady chování při úniku nebezpečných látek, improvizovaná ochrana při úniku nebezpečných látek Průřezová témata: EV 4 aktuální lokální ekologický problém
Uvede a zdůvodní nejúčelnější jednání v případě havárie s únikem nebezpečných látek.	

5.11 Přírodopis

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	0	2	2	2	1

Charakteristika předmětu

Povinný předmět Přírodopis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět integruje poznatky z biologických a jiných přírodovědných oborů. Obsah učiva je strukturován tak, aby si žáci vytvořili ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámili se s mnohotvárnými formami života na Zemi a naučili se chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi. V hodinách uplatňujeme různé metody a formy práce.

Cílové zaměření předmětu přírodopis

Žáci jsou vedeni k tomu, aby na úrovni svých schopností:

- pochopili vznik a vývoj Země,
- uměli popsat stavbu těl a život vybraných organismů včetně člověka,
- popsali a určili vybrané minerály a horniny,
- zvládli základní zákonitosti vesmíru,
- pochopili důležitost vztahu k okolnímu prostředí, odpovědnost člověka za zachování života na Zemi i svého zdraví,
- pracovali aktivně s přírodninami,
- zvládli práci s lupou a mikroskopem.

V průběhu výuky jsou naplňovány některé okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Přírodopis jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Klademe důraz na pozitivní motivaci žáka.
- 2) Používáme vhodné učební pomůcky (encyklopedie, obrazové přílohy), audiovizuální techniku (video, internet, multifunkční tabule).
- 3) Předkládáme dostatek informačních zdrojů z učebnic a pracovních sešitů a umožňujeme vyhledávat a třídit informace.

4) Motivujeme k samostatnému pozorování a experimentování.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému.
- 2) Předkládáme modelové situace a vedeme žáka k jejich řešení.

Kompetence sociální

- 1) Zařazujeme práci ve skupině.
- 2) Klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a přátelskou atmosféru.
- 3) Posilujeme sebedůvěru žáků.

Kompetence občanské

- 1) Podporujeme u žáků chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů.
- 2) Klademe důraz na respektování požadavků na kvalitní životní prostředí.

Kompetence pracovní

- 1) Učíme žáky objektivně posoudit svoje schopnosti a možnosti.
- 2) Vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami.

Osnovy předmětu

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Seznámí se s teorií pravděpodobného vzniku Země.	Vznik Země
Odliší atmosféru a hydrosféru.	Průřezová témata: EV2 základní podmínky života – ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás)
Zhodnotí vliv jednotlivých sfér Země (atmosféry a hydrosféry) na vznik a vývoj života.	
Vysvětlí funkci ozonoféry pro trvání života organismů na Zemi.	
Orientuje se v názorech na vznik Země i života.	
Zdůvodní význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi.	Vznik živé hmoty, fotosyntéza
Vysvětlí základní projevy života a doloží je příklady.	Průřezová témata: EV2 základní podmínky života – voda (vztahy vlastností a života, význam pro život na Zemi, ochrana její čistoty)
Popíše fotosyntézu jako základní děj živé přírody.	
Používá školní mikroskop a lupu.	Buňka – zkoumání buněk
Pojmenuje části mikroskopu.	Průřezová témata:
Připraví a pozoruje jednoduchý mikroskopický preparát.	
Nakreslí a popíše jednoduchý náčrtek rostlinné a živočišné buňky.	

Vyjmenuje základní buněčné ústroje a vysvětlí jejich význam.	
Porovná buňku rostlinnou a živočišnou.	
Posoudí význam virů v přírodě a pro člověka.	Nebuněčné organismy – viry
Popíše působení virů na buňky.	
Uvede příklady některých nemocí způsobených viry.	
Popíše stavbu těla a život jednobuněčných organismů.	Jednobuněčné organismy – bakterie, rostliny, živočichové, houby
Uvede příklad některých nemocí, které způsobují choroboplodné bakterie.	Průřezová témata: EV 1 ekosystémy – vodní zdroje
Vysvětlí význam kvasinek pro člověka.	
Porovná buňku hub s buňkou rostlinnou a živočišnou.	
Objasní pojmy prvok, cizopasník, jednobuněčný organismus.	
Připraví senný nálev, vytvoří dočasný preparát a pozoruje mikroskopem jednobuněčného živočicha.	
Provede jednoduchý náčrtek a popíše.	
Na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy: producent, konzument, reducent.	Potravní řetězec
Pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravních řetězcích.	
Vysvětlí pojem potravní řetězec, potravní pyramida.	
Rozlišuje jednobuněčné a mnohobuněčné organismy.	Mnohobuněčné organismy, mnohobuněčné rostliny
Popíše stavbu těla mnohobuněčné řasy.	Průřezová témata: EV1 ekosystémy – moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého)
Vysvětlí význam řas.	
Vyjmenuje některé zástupce sladkovodní i mořské.	
Popíše stavbu těla a rozmnožování houby, pozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby.	Mnohobuněčné houby, lišejníky
Zdůvodní význam hub v přírodě i pro člověka a jmenuje zásady sběru hub a jejich spotřeby.	Průřezová témata: EV1 ekosystémy – les (produkční a mimoprodukční významy lesa) EV2 základní podmínky života – půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy)
Objasní funkci a význam soužití dvou organismů ve stélce lišejníků.	
Popíše vnitřní a vnější stavbu vybraných mnohobuněčných bezobratlých živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánových soustav.	Mnohobuněční živočichové: žahavci, ploštěnci, kroužkovci, měkkýši, členovci
Charakterizuje stručně jejich znaky a život.	

Rozlišuje a porovnává skupiny bezobratlých živočichů, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	Průřezová témata: EV2 základní podmínky života – ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů) OSV10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
Orientuje se v systému živočichů.	
Pozná vybrané zástupce a zhodnotí pozitivní či negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů a jejich postavení v přírodě.	
Rozpozná některé významné přenašeče nakažlivých chorob.	
Vysvětlí pojmy tkáň, orgán, orgánová soustava, regenerace, zkamenělina, trilobit, vnější kostra, článkované tělo, obojetník, vnější a vnitřní cizopasník.	
Objasní podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování.	Pravidla bezpečnosti práce, pravidla pro práci s atlasy a klíči
Při praktickém poznávání živé a neživé přírody dodržuje pravidla bezpečnosti práce a chování.	
Pozoruje lupou nebo mikroskopem, používá zjednodušených určovacích klíčů a atlasů.	

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a přizpůsobení živočichů danému prostředí. Rozlišuje hospodářsky a epidemiologicky významné druhy. Vysvětlí první pomoc při uštknutí hadem.	Vyšší živočichové: strunatci, pláštěnci, bezlebeční, Obratlovci: kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci
Pozná vybrané zástupce paryb, ryb, obojživelníků, plazů a ptáků s důrazem na náš region.	Průřezová témata: EV 1 ekosystémy
Rozumí postavení paryb, ryb, obojživelníků, plazů a ptáků v potravním řetězci.	
Seznámí se s možností chovu některých druhů.	
Rozlišuje hospodářsky a epidemiologicky významné druhy.	
Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy.	
Vysvětlí první pomoc při uštknutí hadem.	
Vysvětlí vývoj rostlin.	Vývoj rostlin,

Dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu.	přechod rostlin na souš, vyšší rostliny
Porovnává vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla.	Rostliny výtrusné, mechorosty, kaprad'orosty: plavuně, přesličky, kapradiny, soustavy pletiv rostlinných těl
Odvodí na základě pozorování jeho uspořádání od buňky přes pletiva k orgánům.	
Zná příklady výtrusných rostlin.	
Vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě.	
Podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin.	Nahosemenné rostliny, jehličnany, ekosystém les
Dodržuje zásady chování v lesním ekosystému.	
Zná význam lesa a způsoby jeho ochrany.	
Vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady.	Krytosemenné rostliny, Stavba rostlinného těla, opylení, oplození, vývoj plodu, třídění krytosemenných rostlin, dvouděložných a jednoděložných, příroda a její ohrožení, ochrana přírody Průřezová témata: EV 3 lidské aktivity
Vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ a plod).	
Vysvětlí fyziologické procesy rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování).	
Rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin.	
Zná významné zástupce jednotlivých čeledí.	
Určuje a rozlišuje skupiny rostlin pomocí atlasu.	
Zná příklady a využití kulturních plodin.	
Vyjmenuje významná chráněná území v naší vlasti a zná zásady chování v nich.	

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Popíše vnitřní a vnější stavbu těla savců.	Savci: orgánové soustavy savců, přehled třídění savců, savci našich ekosystémů, biomy a jejich savci
Vysvětlí funkci jednotlivých orgánů a přizpůsobení živočichů prostředí.	
Pozná vybrané zástupce savců.	Průřezová témata: EV 1 ekosystémy
Zná význam savců v přírodě i pro člověka.	
Objasní a porovná jednotlivé vývojové stupně fylogeneze člověka.	Člověk-původ a vývoj Orgánové soustavy člověka
Popíše polohu, stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav člověka.	
Rozpozná příznaky některých běžných nemocí.	

Popíše etapy života člověka.	Vývoj jedince Průřezová témata: OSV 2 sebepoznání
Zná význam nepohlavního a pohlavního rozmnožování z hlediska dědičnosti.	Základy genetiky
Ovládá zásady předlékařské první pomoci.	První pomoc

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Popíše jednotlivé sféry a jejich vznik.	Země – vznik a vnitřní uspořádání
Poznává a porovnává podle charakteristických vlastností vybrané minerály a horniny.	Minerály a horniny
Zná význam použití některých minerálů a hornin.	Průřezová témata: EV 3 lidské aktivity
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších dějů.	Utváření zemského povrchu, vnitřní a vnější geologické děje
Zná význam půdotvorných činitelů.	
Popíše geologická období podle změn a typických organismů.	Geologická období, geologická stavba ČR
Porovná geologicky území Českého masivu a Západních Karpat.	
Vysvětlí přizpůsobení se organismů prostředí.	Základy ekologie, životní prostředí a člověk
Rozlišuje živé a neživé složky ekosystému.	Průřezová témata: EV 1 ekosystémy
Porovná potravní řetězce v různých ekosystémech.	
Posoudí kladné a záporné vlivy člověka na ekosystémy.	
Vysvětlí příčiny narušení ekosystémů a možnosti řešení.	

5.12 Zeměpis

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	0	2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Povinný předmět Zeměpis patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Převažující formou výuky je vyučovací hodina. Výuka probíhá ve kmenových třídách. Používané formy a metody práce jsou výklad, frontální výuka, skupinová práce, projektová a individuální výuka. Součástí výuky je Integrovaná výuka Zeměpisu a Anglického jazyka (CLIL content and language integrated learning).

V průběhu výuky jsou naplňovány některé tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Zeměpis jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Dbáme na správné užívání geografických termínů.
- 2) Vedeme žáky k analýze jednotlivých situací.
- 3) Dáváme podněty k pozorování přírodních jevů.
- 4) Zadáváme vhodná témata k samostatnému zpracování s využitím různých informačních zdrojů.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Vedeme žáky ke správnému kladení otázek a vyvozování příčinných souvislostí.
- 2) Navozujeme modelové problémové situace z oblasti fyzicko-geografické sféry, popř. zprostředkujeme žákům reálné problémy z těchto oblastí.
- 3) Zadáváme žákům praktické úkoly týkající se běžných životních situací.
- 4) Vyvoláváme diskuzi k daným tématům.

Kompetence komunikativní

- 1) Vedeme žáky k tomu, aby formulovali své myšlenky a názory s využitím správné terminologie a ve správné logické souvislosti.
- 2) Chceme, aby žáci prezentovali výsledky svých pozorování a řešení problémů.
- 3) Zadáváme úkoly vhodné ke skupinové práci.
- 4) Podporujeme vznik diskuze, ve které se žáci učí obhájit si svůj názor.

Kompetence sociální a personální

- 1) Chceme, aby žáci aktivně pracovali v týmu, zapojili se do dělby práce.
- 2) Chceme, aby žáci při skupinové práci respektovali názory druhých.
- 3) Dbáme o udržení přátelské atmosféry ve třídě.

Kompetence občanské

- 1) Snažíme se, aby žáci chápali ekologické složky mezi jednotlivými složkami krajinné sféry a vlivu člověka na ně.
- 2) Chceme, aby žáci chápali nutnost humanitární pomoci.
- 3) Snažíme se, aby si žáci prohlubovali vztah k České republice jako své vlasti tím, že uskutečňujeme zeměpisné exkurze.
- 4) Klademe otázky, zabývající se danými tématy.

Kompetence pracovní

- 1) Snažíme se, aby žáci získávali informace pozorováním, matematickými výpočty, měřením, používáním různých typů materiálů (texty, mapy, grafy, diagramy).
- 2) Stanovujeme pravidla pro práci.
- 3) Chceme, aby žáci při práci dodržovali stanovená pravidla, zachází šetrně se svěřenými pomůckami, dbali na čistotu svého pracovního prostředí.
- 4) Vedeme žáky k samostatné kontrole dodržování stanovených pravidel.
- 5) Zadáváme praktické úkoly týkající se pozorování a měření různých přírodních jevů.
- 6) Dodáváme materiál ke zpracování pozorování.

Osnovy předmětu

6. ročník

Žáci 6. ročníku jsou vedeni k tomu, aby

- si uvědomili význam zeměpisu jako přírodní vědy pro praktický život,
- zařadili zemské těleso do rámce sluneční soustavy a vesmíru.
- získávali dovednosti práce s mapou a globem,
- zpracovávali data, prováděli měření, nalézali souvislosti a vyhledávali informace v oblasti krajinné sféry,
- uvědomili si vliv lidských činností na životní prostředí.

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Prokáže tvar zemského tělesa na základě výsledků pozorování určitých jevů a důkazů získaných vědeckými metodami.	Planeta Země, tvar a rozměry Země, pohyby Země
Porovná Zemi z hlediska rozměrů s ostatními planetami.	
Vysvětlí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, uvede příklady změn v přírodě během roku, porovná délku dne a noci v jednotlivých geografických pásmech.	
Vysvětlí rozdíl mezi hvězdou a planetou.	Slunce,

Na příkladech vysvětlí význam Slunce jako nositele života na Zemi.	vývoj poznání o vesmíru
Hodnotí Zemi jako součást Sluneční soustavy a vesmíru.	Sluneční soustava, vesmír
Popisuje typy vesmírných těles, která tvoří sluneční soustavu.	
Porovná Zemi s ostatními planetami z hlediska vzdálenosti od Slunce a případných podmínek pro život.	
Popíše hierarchii složení vesmíru.	
Seznámí s hlavními výsledky jeho výzkumu.	
Vysvětlí pojem přirozená družice.	Měsíc – přirozená družice země
Objasní důsledky přitažlivé síly Měsíce na Zemi.	
Porovná prostředí Měsíce s podmínkami pro život na Zemi.	
Používá glóbus jako model Země.	Glóbus a mapa
Definuje pojem zmenšení, rozlišuje globy různých měřítek.	
Analyzuje obsah mapy, dělí mapy podle měřítka i obsahu.	
Vypočítá vzdálenost mezi zadanými místy, správně mapu zorientuje, určí své stanoviště.	
Rozlišuje síť zeměpisných souřadnic.	Poledníky a rovnoběžky, určování zeměpisné polohy
Užívá pojmy rovnoběžka, poledník.	
Pomocí těchto souřadnic (rovnoběžek a poledníků) určí polohu daného místa na zemském povrchu.	
Vysvětlí pojmy hlavní poledník, místní poledník, světový čas.	Čas na zeměkouli
Dělí Zemi na časová pásma.	
Lokalizuje na mapě datovou hranici.	
Podle návodu vypočítá časový rozdíl mezi místy v odlišných časových pásmech.	
Objasní složení atmosféry.	Atmosféra, předpověď počasí, podnebí, trvání dne a noci na Zemi, délka dnů a nocí na Zemi v závislosti na zeměpisné šířce, teplotní pásy, celkový oběh vzduchu v atmosféře
Vysvětlí rozdíl mezi pojmy počasí a podnebí.	
Měří teplotu vzduchu a vyhodnocuje výsledky svého měření.	
Objasní význam předpovědi počasí pro určité obory lidské činnosti.	
Rozlišuje jednotlivá podnebná pásma v závislosti na množství slunečního záření v jednotlivých částech planety.	

Popíše stavbu zemského tělesa, objasní pojmy litosferické desky, astenosféra, zemětřesení, sopečná činnost, vysvětlí vznik pohoří a zvětrávání.	Litosféra, stavba Země, dno oceánu, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, zvětrávání a činnost větru, působení povrchové tekoucí vody, povrch Země jako výsledek působení přírodních činitelů
Vysvětlí význam vody pro život.	Hydrosféra, oceány a moře, pohyby mořské vody, vodstvo na pevnině – vodní toky, jezera, bažiny a umělé vodní nádrže, ledovce, podpovrchová voda
Porovná zásoby vody v přírodě v různých podobách.	
Objasní nutnost šetření pitnou vodou, navrhne řešení problému nedostatku pitné vody.	
Vysvětlí význam půdy pro výživu člověka.	Pedosféra, typy půd, půda, její struktura a činitelé, nebezpečí, která půdu ohrožují
Rozlišuje půdní druhy a půdní typy.	
V mapě lokalizuje oblasti s nejúrodnější a nejméně úrodnou půdou.	
Odvodí nebezpečí, která půdu ohrožují, navrhne řešení, která by narušování půdy zabránila.	
Vysvětlí pojem ekosystém a objasní souvislosti mezi jeho jednotlivými prvky.	Biosféra, tropické lesy, savany, pouště, stepi, lesy mírného pásu, tundra, polární oblasti, výškové stupně v krajině, rostlinstvo a zvířectvo jednotlivých oblastí
Rozlišuje typy přírodních krajin.	
Správně přiřadí tyto přírodní krajiny k podnebným pásmům.	
Hodnotí, jak jsou živočichové a rostliny uzpůsobeni k životu v tomto prostředí.	
Vysvětlí, jak je daná přírodní krajina využívána člověkem a jaký dopad má působení člověka na původní ráz krajiny.	
Porovná rozlohu Světového oceánu a pevniny.	Světový oceán, pevniny
Porovná rozlohy jednotlivých světadílů a jejich rozmístění na zemském tělese.	
Porovná polohu a rozlohu Afriky s ostatními světadíly.	Afrika, poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje
Hodnotí přírodní prostředí Afriky.	
Porovná povrch jednotlivých částí Afriky.	
Správně přiřadí Afriku k podnebným pásmům.	
Vysvětlí, proč je Afrika nejteplejší světadíl, proč ubývá vody v řekách směrem od rovníku k obratníkům.	
Na základě podnebí odvodí typy afrických přírodních krajin.	
Lokalizuje části nejvíce zasažené lidskou činností a vyhledá informace o ochraně africké přírody.	
Na základě znalosti přírodních podmínek lokalizuje hustě a řídké osídlené oblasti Afriky.	

Vysvětlí, proč je Afrika hospodářsky nejzaostalejší kontinent.	
Lokalizuje pásmo Sahel jako jednu z nejchudších částí světa.	
Porovná oblasti Afriky z hlediska odlišnosti přírodních podmínek, obyvatelstva, hospodářské situace a možností cestovního ruchu.	Oblasti Afriky, Severní arabská Afrika, Tropická Afrika, Jižní Afrika
Vysvětlí pojem monzun.	Indický oceán
Vysvětlí význam těžby ropy v Indickém oceánu.	
Lokalizuje oblasti Indického oceánu využívané k cestovnímu ruchu.	
Lokalizuje na mapě světa světadíl Austrálie a porovná jeho rozlohu s ostatními světadíly.	Austrálie, poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, objevení Austrálie, její obyvatelstvo, Australský svaz
Hodnotí přírodní prostředí Austrálie.	
Vysvětlí, proč je Austrálie nejsušším a nejhřidčeji osídleným světadílem.	
Objasní pojem endemit, vyhledá informace o vybraných endemických druzích.	
Vysvětlí pojem federativní stát na příkladu Australského svazu.	
Hodnotí ekonomické postavení Austrálie ve světě.	
Vyhledá informace o původních obyvatelích Austrálie.	
Porovná rozlohu Tichého oceánu s ostatními oceány.	
Lokalizuje oblasti s největší sopečnou činností a vysvětlí její následky.	
Lokalizuje Mariánský příkop jako nejhlubší místo v oceánu na světě.	

7. ročník

Žáci 7. ročníku jsou vedeni k tomu, aby

- chápali odlišnosti prostředí, kultury a způsobu života lidí v různých oblastech,
- zpracovávali data, vyhledávali informace týkající se těchto oblastí, data vyhodnocovali a prezentovali,
- uvědomili si význam Evropské unie pro její členy i ostatní evropské státy.

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Lokalizuje na mapě světadíl Amerika.	Amerika, poloha a rozloha
Porovná Ameriku s ostatními světadíly z hlediska polohy a rozlohy.	

Vysvětlí časový posun mezi západní a východní polokoulí.	
Odvodí význam Panamského průplavu jako důležité spojnice mezi Atlantským a Tichým oceánem.	
Porovná povrch jednotlivých částí Ameriky.	Reliéf, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo
Zdůvodní, proč jsou v Americe zastoupena všechna podnebná pásma a přírodní krajiny.	
Vyhledá přírodní krajiny nejvíce využívané člověkem, uvede příklady jejich využití.	
Rozlišuje původní a přistěhovalé obyvatele Ameriky.	Obyvatelstvo Ameriky
Vysvětlí rozdíl mezi původním a současným životem amerických Indiánů.	
Objasní, jakým způsobem se dostali do Ameriky černoši a proč zde žije velký počet míšenců.	
Podle jazyků, kterými se v Americe mluví, určí oblasti Evropy, ze kterých přišlo nejvíce přistěhovalců.	
Vyhledá informace o starých indiánských civilizacích.	
Podle jazyků, kulturních a ekonomických zvláštností dělí Ameriku do regionů Severní, Střední a Jižní Ameriky.	Americké regiony
Vyhledá a prezentuje informace o Kanadě a USA.	Politické dělení Severní Ameriky
Objasní, na jaké tradice navazuje život dnešních obyvatel Mexika.	Státy Střední Ameriky
Vyhledá v mapě zemědělské plodiny, na kterých je závislé hospodářství většiny států této oblasti.	
Vymezí hlavní oblasti turistického ruchu.	
Připraví referát o vybrané zemi.	
Dělí státy Jižní Ameriky podle polohy a přírodních podmínek do několika regionů.	Politické rozdělení Jižní Ameriky
Na základě vlastní zkušenosti popíše, které zemědělské plodiny se k nám dovážejí z této oblasti.	
Vysvětlí pojem pampa.	
Lokalizují oblast vhodnou k zemědělskému využití.	
Vyhledá informace o vybraných státech (Brazílie, Argentina).	

Hodnotí problém kácení Amazonského pralesa, vyhledá nejnovější informace o tomto problému.	
Porovná rozlohu Atlantského oceánu s ostatními oceány.	Atlantský oceán, Severní ledový oceán
Vyvodí význam Golského proudu pro podnebí Evropy.	
Rozeznává činnosti člověka, které oceán nejvíce znečišťují.	
Navrhne řešení, která by znečištění snížila.	
Vysvětlí, proč je oblast pólu trvale pokryta ledem.	
Jmenuje zástupce živočichů žijících v tomto oceánu i na jeho pobřeží.	
Lokalizuje na mapě světa kontinent Eurasie a vymezení hranici mezi Evropou a Asií.	
Porovná rozlohu obou světadílů vzájemně i s ostatními světadíly.	
Hodnotí přírodní podmínky Asie, popíše povrchové útvary, porovná části Asie z hlediska povrchu.	
Vysvětlí výskyt podnebných pásem.	
Stanoví faktory, které mají na podnebí Asie největší vliv.	
Vysvětlí význam monzunových dešťů.	
Vysvětlí význam některých asijských řek pro oblasti, kterými protékají.	
Na základě rozdílných podnebných pásem odvodí typy přírodních krajin Asie.	
Vyhledá informace o endemických druzích živočichů a rostlin.	
Vysvětlí rozmístění obyvatel Asie v souvislosti s přírodními podmínkami.	Obyvatelstvo, hospodářství, oblasti
Zhodnotí význam omezení porodnosti v některých státech, zejména v Číně.	
Zhodnotí rozdílnost kultury a náboženství v jednotlivých oblastech Asie.	
Porovná státy z hlediska vyspělosti, vysvětlí pojem asijský tygr.	
Lokalizuje oblasti válečných konfliktů.	
Vyhledá informace o některých státech.	
Vymezení oblasti nejvíce navštěvované turisty a obhájí tento výběr.	

Rozdělí Asii do několika oblastí z hlediska přírodních, kulturních a ekonomických zvláštností.	
Popíše přírodní a kulturně historické odlišnosti Evropy od Asie a člení Euroasii na dva světadíly.	Evropa, přírodní podmínky
Využívá vlastních zkušeností z cest po Evropě.	
Porovnává podnebí a povrch jednotlivých částí Evropy i s přírodními podmínkami ČR.	
Lokalizuje na mapě hlavní povrchové útvary a důležité vodní toky.	
V souvislosti s podnebnými pásy odvodí typy přírodních krajín a hodnotí jejich využití člověkem.	
Vysvětlí, proč je Evropa nejhustěji osídleným světadílem.	
Prezentuje poznatky ze setkání s obyvateli jiných evropských zemí.	
Dělí obyvatelstvo Evropy do hlavních národnostních skupin.	
Porovná státy Evropy z hlediska hospodářské vyspělosti.	Hospodářství, politické rozdělení
Chápe význam Evropské unie pro další rozvoj Evropy.	
Vyhledá informace o sídle a hlavních institucích Evropské unie.	
Dělí Evropu do těchto oblastí jižní, západní, severní, střední, jihovýchodní a východní.	
Vyhledá informace o některých evropských státech.	
Lokalizuje hlavní oblasti turistického ruchu, pozná hlavní evropské kulturní památky.	
Projevuje základní vědomosti o jednotlivých státech Ameriky (Severní Ameriky, Střední Ameriky a Latinské Ameriky).	Severní Amerika Střední Amerika Jižní Amerika povrch, poloha, rozloha, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, historie, obyvatelstvo
Propojuje znalosti o jednotlivých kontinentech a utváří si základní obraz dnešního světa. Chápe mentality a kultury obyvatel jednotlivých států. Umí vyhledávat, třídit a hodnotit poznatky a informace.	Eurasie (poloha, rozloha, reliéf, podnebí, vodstvo, vegetační pásy, živočišstvo, obyvatelstvo a hospodářství, kulturní difference, multikulturalita) Jihozápadní Asie (vznik a uspořádání států, obyvatelstvo, kultura a hospodářství) Střední Asie

	<p>(vznik a uspořádání států, obyvatelstvo, kultura a hospodářství, lidské vztahy)</p> <p>Jižní a jihovýchodní Asie (vznik a uspořádání států, obyvatelstvo, kultura a hospodářství, etnický původ)</p> <p>Východní Asie (vznik a uspořádání států, obyvatelstvo, kultura a hospodářství)</p> <p>Evropa (oblasti a členitost Evropy, politické a hospodářské rozdělení, historie)</p> <p>Evropa a svět</p> <p>Jižní Evropa (vznik a uspořádání států, obyvatelstvo, kultura a hospodářství)</p> <p>Objevujeme Evropu</p> <p>Západní Evropa (vznik a uspořádání států, obyvatelstvo, kultura a hospodářství)</p> <p>Jsme Evropané</p> <p>Severní Evropa (vznik a uspořádání států, obyvatelstvo, kultura a hospodářství)</p> <p>Střední Evropa (vznik a uspořádání států, obyvatelstvo, kultura a hospodářství)</p> <p>Východní Evropa, Rusko (vznik a uspořádání států, obyvatelstvo, kultura a hospodářství)</p>
--	---

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Lokalizuje území ČR na mapě Evropy.	Přírodní podmínky ČR
Vymezí polohu ČR z různých hledisek.	Průřezová témata: EV 1 ekosystémy
Porovná rozlohu ČR se sousedními státy.	
Charakterizuje přírodní podmínky ČR (geologický vývoj, hydrologické, klimatické a půdní poměry).	
Zná základní demografické charakteristiky ČR.	Obyvatelstvo a sídla ČR
Lokalizuje nejdůležitější sídelní systémy v ČR.	Průřezová témata: MUV 4 multikulturalita
Porovnává průmyslová odvětví z hlediska jejich významu a zastoupení na našem území.	Průmysl ČR
Charakterizuje jádrové a periferní oblasti ČR.	

Na základě poznání přírodních podmínek vymezi hlavní zemědělské oblasti ČR.	Zemědělství ČR
Charakterizuje hlavní druhy dopravy používané na našem území.	Doprava ČR
Na mapě lokalizuje kraje ČR.	Kraje ČR
Objasní základní fyzickogeografické a socioekonomické charakteristiky krajů.	Průřezová témata: OSV 10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Vymezi místní region.	Místní region Průřezová témata: VDO 2 občan

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Orientuje se v počtu a rozmístění obyvatel na Zemi.	Obyvatelstvo světa
Zná rozmístění lidských ras, národů, jazyků a náboženství.	Průřezová témata: MUV 4 multikulturalita
Posoudí na příkladech základní znaky a funkce lidských sídel.	
Vysvětlí význam hlavních zemědělských plodin pro výživu lidí.	Zemědělství
Objasní závislost zemědělství na přírodních podmínkách.	Průřezová témata: EV 3 lidské aktivity
Lokalizuje hlavní energetické a surovinové zdroje.	Průmysl
Porovnává jádrové a periferní oblasti.	
Porovná jednotlivé druhy dopravy.	Doprava
Zná důležité dopravní cesty a uzly.	
Vymezi sektor služeb.	Služby a cestovní ruch
Lokalizuje centra cestovního ruchu.	
Porovnává státy podle průběhu státních hranic, polohy, státního zřízení.	Politická geografie
Zná rozdíl mezi závislými a nezávislými státy světa.	Průřezová témata: VDO 3 formy participace v politickém životě
Rozlišuje demokratické a totalitní režimy.	VDO 4 principy demokracie
Uvádí možnosti spolupráce mezi zeměmi na příkladech mezinárodních organizací.	Mezinárodní organizace
Objasní vybrané globální problémy světa.	Globální problémy lidstva

Posoudí vývoj a možnosti řešení vybraných globálních problémů světa.

Průřezová témata:
EV 4 vztah člověka k prostředí

5.13 Hudební výchova

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	1	1	1	1	1	1	1	1

Charakteristika předmětu

Povinný předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučuje se ve všech ročnících. Vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, pohybových a poslechovcích činností k porozumění hudebnímu umění, vnímání hudby a zpěvu.

Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka, jeho hudební schopnosti a dovednosti zpěvem, pohybem a poslechem. Prostřednictvím těchto činností žák uplatňuje svůj hlasový potenciál, své individuální dovednosti a pohyb při tanci i v doprovodu hudby. Při vokálních činnostech žák pracuje s hlasem a získává pěvecké návyky. V hudebně pohybových činnostech žák ztvárňuje hudbu pohybem, tancem a gesty.

Při vokálních a pohybových činnostech můžeme využít jednoduché hudební nástroje (např. z Orffovy řady), které mohou přivést některé žáky k instrumentálním dovednostem. Výuka probíhá v kmenových třídách, nebo ve specializované učebně. Průřezová témata jsou zařazována dle obsahu probíraného tématu.

Cílové zaměření 1. období

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- zpívali na základě svých dispozic,
- rytmizovali a melodizovali jednoduché texty,
- využívali jednoduché rytmické nástroje k doprovodu zpěvu,
- vnímali hudbu pohybem,
- učili se poznávat změny v tempu síly a hlasitosti,
- rozpoznávali v hudbě některé hudební nástroje.

Cílové zaměření 2. období

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- zpívali na základě svých dispozic a prohlubovali své pěvecké dovednosti,
- realizovali individuálními schopnostmi zpěvem jednoduchou melodii pomocí not,
- využívali podle svých schopností a zájmů jednoduché hudební nástroje,
- ztvárňovali hudbu pohybem jednoduchými tanečními kroky na základě svých individuálních schopností a dovedností,
- podle svých vlastních schopností a dovedností improvizovali.

Cílové zaměření 3. období

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dále prohlubovali svoje pěvecké dovednosti (v souladu se svými osobními dispozicemi),
- chápali hudbu jako svébytný druh umění, které náleží k celosvětovému kulturnímu dědictví,
- chápali hudbu jako možnost obohacování svého vlastního duševního života.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Hudební výchova jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Rozvíjíme vokální a rytmické dovednosti.
- 2) Žáci jsou vedeni k jednoduché orientaci v hudebním zápisu, ale napodobování učitele hraje stále důležitou úlohu.
- 3) Učíme orientaci v základní tónové řadě a rytmických hodnotách not.
- 4) Vedeme žáky k poslechu různých hudebních děl všech žánrů.

Kompetence k řešení problému

- 1) Podněcujeme improvizální schopnosti žáků.
- 2) Vedeme žáky k rozlišování melodie, nástrojů i žánrů na základě poslechových dovedností (audiotechnika, hra na nástroj přímo ve třídě).

Kompetence komunikativní

- 1) Hovoříme s žáky o jejich vnímání hudby a hudebním vkusu.
- 2) Podněcujeme jejich vlastní zájem o hudbu a prezentace hudby, která je zajímavá.

Kompetence sociální a personální

- 1) Tvorbou referátů, prezentací a následnou diskuzí podporujeme schopnost argumentovat, obhájit si svůj názor.

Kompetence občanské

- 1) Vedeme žáky, aby se nebáli veřejně prezentovat svoje hudební dovednosti (vystoupení).
- 2) Učíme je poznávat díla našeho kulturního dědictví, hymnu jako státní symbol.

Kompetence pracovní

- 1) Učíme žáky objektivně posoudit svoje schopnosti a možnosti (hlasový rozsah, poslech).
- 2) Posilujeme u žáků schopnost kreativity při realizaci činností (tvorba referátů).

Osnovy předmětu

1. období

Očekávané výstupy	Učivo
3. ročník	
Žák	
Zpívá na základě svých osobních dispozic rytmicky v jednohlase.	Rozvoj hlasu, správné dýchání a výslovnost, rozšiřování hlasového rozsahu

Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.	Hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu), hra na tělo
Improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	(tleskání, luskání, pleskání)
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje
Reaguje pohybem na znějící hudbu.	Pohybový doprovod znějící hudby,
Pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie.	taktování, hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání)
Orientuje se v jednoduchém zápisu skladby.	Notová osnova, houslový klíč,
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů.	takt 2/3 a 4/4, nota, pomlka
Rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Výrazové prostředky v hudbě (zvuk, tón, melodie, hudební kontrasty)
Rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje.	Hudba lidová a umělá

2. období

Očekávané výstupy	Učivo
5. ročník	
Žák	
Zpívá v rámci svých dispozic čistě a rytmicky přesně v jednohlase nebo dvojhlasu.	Rozvoj hlasového rozsahu, rozvoj pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), sjednocování hlasového rozsahu, počátky dvojhlasu
Při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii, píseň.	Hudební rytmus, 2/4, 3/4, 4/4 takt, taktování, noty, pomlky, notový zápis
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Jednoduchý doprovod na Orffovy nástroje, předehra, dohra
Rozpoznává hudební formu jednoduché písně.	Stupnice Dur, dirigent, kapelník, sbormistr, epizody za života skladatelů
V rámci svých dispozic provádí elementární hudební improvizace.	Hudební hry (otázka – odpověď, ozvěna), hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání), kánon
Rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební výrazové prostředky, tempové, dynamické a zřetelné harmonické změny.	Hudba lidová, umělá, taneční, pochodová, ukolébavka slovní vyjádření (jaká je hudba), rytmus, melodie, barva, kontrast, gradace
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků.	Taneční kroky se zpěvem, jednoduché lidové tance, orientace v prostoru, reprodukce pohybu při tanci a pohybových hrách,
Improvizuje pohybem.	pohybové vyjádření poslouchané hudby

3. období

Očekávané výstupy	Učivo
9. ročník	
Žák	
Dovede vyjádřit hudební představy pomocí intonačního a rytmického cítění.	Jak funguje hudba, hudební výrazové prostředky, lidský hlas, mutace, zásady hlasové hygieny, stupnice – tónina, melodie, jazz a swing v české hudbě, Osvobozené divadlo
Rozlišuje svůj hlasový rozsah, vnímá svůj vokální projev a projev ostatních.	
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a seznamuje se se zásadami hlasové hygieny.	Lidové písně, lidový dvojhlas, kánon, polyfonie, vícehlas, tempo ve spojení s charakterem písně, dynamika v písni, trampská píseň, výběr písní
Samostatně dokáže číst a zapsat rytmické schéma písně, orientovat se v notovém zápisu melodie.	
Samostatně vytváří jednoduché přede hry a využívá tónový materiál písně.	Akord, píseň a její hudební forma, předvěti a závětí, umělé písně 19. a 20. století
Seznamuje se s jednodílnou písňovou formou.	
Rozpoznává taneční a pochodové písně a skladby.	Lidová píseň – její vznik, funkce, využití, muzikál (West Side Story, Starci na chmelu, Rebelové), jazz, trampská hudba, big beat, hudba 70. a 80. let 20. století
Zkoumá hudebně výrazové prostředky (melodii, rytmus, hudební formu).	
Využívá rytmické základy, dokáže se orientovat ve 2/4,3/4,4/4 taktu.	Hudba a tanec, balet, výrazový tanec, pantomima, moderní populární hudba, umělé hudba
Samostatně dovede ztvárnit hudbu vlastním pohybem.	
Improvizuje pohybem na znějící hudbu a reaguje na změny.	
Samostatně vnímá hudební skladbu a dovede rozpoznat hudební výrazové prostředky.	Základní orientace v hudebních dílech skladatelů naší i světové hudby, analýza hudební skladby, skladatelské osobnosti, hudba a tanec, balet, výrazový, lidový a společenský tanec, pantomima
Uvědomuje si sémantické prvky užitě ve skladbě, vnímá pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy.	
Samostatně vnímá hudební dílo a dovede ho slohově a stylově zařadit.	Poslech ve třídě, návštěva koncertů různých stylů a žánrů,
Vyjadřuje slovně své prožitky a pocity o vyslechnuté hudbě.	poslech a rozbor cyklu symfonických básní Má vlast, renesance, baroko, klasicismus, romantismus
Dovede hovořit o hudbě v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, rozvíjí specifické cítění, tvořivost a vnímavost k uměleckému dílu.	Poslech skladeb, jejich výtvarné ztvárnění, znázornění vlastních pocitů pomocí kresby, světová moderní hudba 90. let 20. století,
Dokáže nalézt vazby mezi druhy umění.	techno hudba, house music

Samostatně vnímá hudební skladbu dovede rozpoznat hudební výrazové prostředky.	Základní orientace v hudebních dílech, symfonie, sonáta, koncert, skladatelské osobnosti.
Uvědomuje si sémantické prvky užití ve skladbě, vnímá pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy.	
Chápe funkci hudebního díla vzhledem k životu jedince i společnosti.	Rytmické a intonační zpracování písní, hudba 50. a 60. let 20. století, divadla malých forem

5.14 Výtvarná výchova

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	1	1	2	2	2	2	1	1

Charakteristika předmětu

Povinný předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Umožňuje sebevyjádření vizuálními symboly. Prostředkem může být libovolný materiál a tvořivá práce s ním. Výuka probíhá v kmenových třídách, v jiných prostorách školy (např. keramická dílna) a v přírodním areálu školy. Vnímání děl z různých oblastí výtvarného umění může být zprostředkováno návštěvami památek a muzeí na školních výletech, exkurzemi, zhlédnutím různých výstav. Do výuky jsou průběžně zařazována vhodná průřezová témata.

Cílové zaměření pro 1. a 2. období:

- rozvíjení vnímání barev, tvarů, linií, materiálů a představitosti,
- vedení k získávání základních dovedností při práci s výtvarnými prostředky a materiály,
- respekt vůči výtvarné činnosti druhých,
- rozvíjení fantazie a osobitého výrazu žáka.

Cílové zaměření pro 3. období:

- prohlubování vizuálního smyslového vnímání z hlediska kombinací linií, barev, hry světla, kontrastu, rytmu střídání prvků,
- využívání náročnějších materiálů a prostředků,
- dosažení výtvarných dovedností, které vyžadují přiměřenou manuální zručnost vzhledem k věku a možnostem jednotlivce,
- poznávání děl z různých oblastí výtvarného umění (malířství, sochařství, fotografie, architektura, užité umění) v kontextu dějin umění,
- komunikace o pocitech z výtvarného sdělení,
- výtvarná práce s využitím informačních technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Výtvarná výchova jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Poučíme žáky o výrazových prostředcích výtvarného sdělení, o charakteru výtvarného materiálu, o technikách a nástrojích.
- 2) Seznamujeme žáky s výtvarným uměním minulosti a současnosti.

Kompetence k řešení problému

- 1) Podněcujeme tvořivost a vlastní obrazotvornost žáků.
- 2) Vedeme žáky k řešení složitějších problémů v přenášení prostorových obrazů do plochy, řešíme otázku kompozice.
- 3) Navozujeme situace, kdy může docházet k rozporuplné interpretaci výtvarných děl.

Kompetence komunikativní

- 1) Učíme žáky sdělovat dojmy a pocity z vlastních prací a výtvarných děl profesionálních umělců.

Kompetence sociální a personální

- 1) Vedeme žáky ke spolupráci na týmových výtvarných úkolech a respektu k výtvarnému pojetí díla členů skupiny.

Kompetence občanské

- 1) Vedeme žáky k tolerování názoru druhých na umělecká díla vlastní i profesionální.

Kompetence pracovní

- 1) Podněcujeme tvůrčí aktivitu a odpovědnost.
- 2) Vedeme žáky ke správné péči o výtvarný materiál a pořádek na pracovišti.

Osnovy předmětu

1. období

Očekávané výstupy	Učivo
3. ročník	
Žák	
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary).	Práce s prvky vizuálně obrazného vyjádření a jejich jednoduché vztahy a kombinace (linie, tvar, velikost, uspořádání do celku, kontrast, podobnost), hra s linií, poznávání druhů linií a jejich výrazových možností Průřezová témata: OSV 1 rozvoj schopností poznávání
Umí míchat barvy a používat různé malířské potřeby.	Seznamování s barevnou škálou, využití míchání barev v různých barevných cvičeních
Modeluje z různých modelovacích hmot a tvaruje papír.	Rozvíjení citu pro prostor, plastiky
Plošně i prostorově uspořádává a kombinuje linie, tvary, objekty a další prvky.	Objemové a prostorové vyjádření, rozvíjení citu pro rytmus a rytmické řešení plochy
Zvládne použití různých výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti, citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových, hmatových a	Námětové kreslení a malování na základě vlastních prožitků, jednoduché dekorativní kreslení, otiskování, koláže, vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě vlastní představivosti,

zrakových vjemů, které jsou prvním krokem k vyjádření a realizaci výtvarných představ.	pozorování, poznávání a zobrazování věcí a jejich funkcí, svět lidských výtvorů, další výtvarné techniky, motivace založená na fantazii a smyslovém vnímání Průřezová témata: OSV 4 psychohygienu OSV 5 kreativita
Na základě vlastních zkušeností komunikuje a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral, upravil a porovnává je s odlišnými interpretacemi.	Utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby, poznávání práce známých ilustrátorů Průřezová témata: OSV 8 komunikace

2. období

Očekávané výstupy	Učivo
5. ročník	
Žák	
Barevně vyjádří své pocity a nálady. Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává, užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku v plošném, objemovém i prostorovém vyjádření (linie, barevné plochy, modelování a uspořádání prvků) a porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy).	Malba, kresba – hra s barvou, linií, plochou a prostorem, emocionální malba
Zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci.	Ověřování komunikačních účinků, osobní postoj v komunikaci, proměny v komunikačním obsahu (záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl)
Rozeznává různé grafické techniky.	
Zobrazuje svoji fantazii.	
Hledá a nalézá vhodné prostředky vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků. Získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem.	Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různými výtvarnými pomůckami na různá témata (fantazijní kompozice, skutečné zátiší nebo kresba v plenéru)
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	Grafika, plastika, jiné výtvarné techniky Průřezová témata:

	MUV 1 kulturní diference
Umí výtvarně zpracovat přírodní materiály.	Aranžmá z přírodnin
Pozná ilustrace známých českých ilustrátorů.	Ilustrátoři dětských knih

3. období

Očekávané výstupy	Učivo
6. a 7. ročník	
Žák	
Vybírá, vytváří a pojmenovává škálu obrazových prostředků pro získání osobitých výsledků.	Světlo a stín, hra linií a šrafování, linie a plochy, členění plochy, zachycení prostoru, barvy a jejich kombinace, řazení prvků – linie – tvary, barevnost – kontrast a harmonie Průřezová témata: OSV 5 kreativita
Zaznamenává obrazovou zkušenost na základě vlastního pozorování a na základě vlastních představ.	Racionální zobrazení, detail a zvětšeniny, řezy předmětů, podobnost zákonitá a náhodná, přepis skutečnosti v přírodě, přepis skutečnosti v architektuře (sbíhání linií, perspektiva), studie proporcí lidské postavy, částí lidského těla
Zaznamenává svoje pocity, jejichž základem jsou vlastní představy a fantazie.	Etudy barev a linií, volný přepis dojmu – reakce na hudbu, poezii, drama, text ...
Rozlišuje různý výtvarný materiál, základní techniky.	Textilní koláž, koláž z přírodnin, modelování a vytváření z papírových hmot, textilních vláken, plastů, jednoduchá grafika (otisky), kresba a malba různými druhy výtvarných potřeb
Vyhledává neobvyklý výtvarný materiál v obyčejných věcech kolem nás.	
Používá výtvarných prvků k dekoraci skutečných i fantazijních zobrazení.	Dekorativní návrhy, design a užité umění (věci denní potřeby, oděv, nástroje, stroje ...), besedy nad výtvarnými díly, pozorování věcí a přírody z estetického hlediska, ukázky užitého umění, móda – pohled do současnosti i historie
Ví, že dekorace a estetické vnímání respektuje určitá pravidla proměnná v čase.	
Je seznámen se střípky dějin umění.	Významné osobnosti výtvarného umění a jejich díla

Vytváří si kritéria pro hodnocení vlastní práce i práce druhých.	Sebereflexe, obhajoba, respekt Průřezová témata: OSV 11 hodnoty, postoje, praktická etika
8. a 9. ročník	
Žák	
Vnímá prostředí, ve kterém žije.	Bod, linie, barva, tvar, světlo, překrývání barev, proměny za různého světla, zátiší, kresba a malba v plenéru, modelování a tvarování, postava a proporce lidského těla, karikatura Průřezová témata: OSV 5 kreativita
Hledá výtvarně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru.	
Vnímá struktury, všímá si detailů.	
Pracuje s různým materiálem, uplatňuje svůj osobitý přístup k němu.	Koláže a muchláže, šperky, tvarová a barevná nadsázka
Výtvarně promlouvá na základě svých pocitů.	Výrazová malba, např. bolest – radost, láska – nenávisť
Vnímá dekorativní stránku písma a textu. Dále vnímá obsah textu v souvislosti s obrazem.	Dekorativní kompozice – užití písma, spojení slova a obrazu, pojmenovávání situací a obrazů, ilustrace
Pracuje s perspektivou.	Prvky architektury, kresba a malba podle předlohy nebo v plenéru
Využívá možností výtvarných vyjádření prostřednictvím informačních technologií a uplatňuje je.	Práce s počítačovou grafikou, digitální fotografií, videem, reklama, design...
Uplatňuje odraz vnímání ostatních smyslů (sluch, hmat).	Hudební a dramatické podněty k výtvarným pracím, hmatové vjemy, plastika, loutka
Dokáže se zapojit do projektové práce.	Vytvoření libovolné společné prezentace. Průřezová témata: OSV 9 kooperace a kompetice
Poznává tvorbu některých umělců na základě vstupů do vybraných období dějin umění. Snaží se jí porozumět a vyjádřit vlastní dojem, pocity.	Umělecko-historický vývoj, dobový kontext evropského umění, proměny životního stylu a jejich odrazu v umění

5.15 Občanská výchova

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	0	1	1	1	1

Charakteristika předmětu

Povinný předmět Občanská výchova je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oboru Výchova k občanství, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vyučování probíhá v kmenových třídách. Směřuje k formování a rozvíjení občanského profilu žáků. V návaznosti na učivo Prvouky, Vlastivědy, Dějepisu orientuje žáky ve společenském životě, seznamuje je s postavením jednotlivců ve struktuře společenských vztahů. Při výuce je využívána pracovní informatiky. Součástí výuky jsou exkurze do úřadů a projekty.

Do hodin občanské výchovy jsou začleňovány tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova,
- Výchova demokratického občana,
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
- Multikulturní výchova,
- Environmentální výchova,
- Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Občanská výchova jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Zadáváme žákům či nabízíme k výběru společenskovední témata, která žáci zpracovávají různou formou.
- 2) Předkládáme žákům různé informační zdroje.
- 3) Klademe důraz na samostatnou činnost žáka při vyhledávání informací z různých zdrojů.
- 4) Chceme, aby se žáci zapojili do různých soutěží.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Konzultujeme s žáky problémy při zpracování zadaných či vybraných společenskovedních tématech a pomáháme jim nacházet různá řešení problémů.
- 2) Prostřednictvím dramatizací, hraní rolí, skupinové práce či diskusí vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci promýšleli různé životní scénáře k určité modelové situaci a vedeme je k individuálnímu i skupinovému hodnocení daného problému.

Kompetence komunikativní

- 1) Vedeme s žáky diskusi z rodinného, společenského a politického prostředí.
- 2) Vedeme je k osvojení pravidel efektivního, etického a věcně správného dialogu.
- 3) Chceme, aby vyjadřovali vlastní názor.
- 4) Učíme žáky prezentovat závěry své práce.

Kompetence sociální a personální

- 1) Připravujeme aktivity (skupinové práce, hraní rolí aj.) pomocí nichž účinněji prohlubujeme mezilidské vztahy, soudržnost kolektivu, vědomí sounáležitosti a příslušnosti ke škole.
- 2) Zařazujeme skupinovou práci.
- 3) Posilujeme sebedůvěru žáků.

Kompetence občanské

- 1) Připravujeme modelové situace, pomocí nichž seznamujeme žáky s různými procedurami v mezilidském styku (jednání na úřadech, soudní řízení, volby aj.).
- 2) Vedeme žáky ke sledování aktuální společenské, ekonomické, sociální a politické situaci v ČR i ve světě.
- 3) Učíme žáky respektovat názory ostatních.
- 4) Vedeme je k úctě k vlastnímu národu i národům jiných zemí.
- 5) Klademe základy pozitivního hodnotového systému.
- 6) Podporujeme žáky ke komentování společenského dění.

Kompetence pracovní

- 1) Motivujeme žáky k vhodné prezentaci vlastních výtvorů (tvorba učebních pomůcek, výzdobu školy, třídní nástěnka, projekty pro mladší spolužáky a komunitu obce).
- 2) Učíme žáky dodržovat stanovená pravidla.
- 3) Vedeme žáky k posouzení svých schopností a možností.

Osnovy předmětu

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo a průřezová témata
Žák:	
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.	Naše vlast – státní symboly, státní svátky, významné dny
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole a v obci.	zásady lidského soužití – pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí, život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy
Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. Ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.	Naše obec, region, kraj – důležité instituce Principy demokracie – demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam a formy voleb do zastupitelstev
Uvědomuje si význam rodiny pro vlastní rozvoj, chápe rozdíl mezi funkční a nefunkční rodinou.	Domov a rodina, rodinné soužití, vztahy mezi členy rodiny

Vysvětlí hodnoty důležité pro rodinné soužití, posoudí vztahy mezi rodiči a dětmi. Odsoudí domácí násilí, na příkladech uvede možnosti prevence násilí.	VDO: Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát
---	---

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo a průřezová témata
Žák:	
Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	Naše vlast – vlast a vlastenectví; zajímavá a památná místa, významné osobnosti a události
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí. Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu.	Vztahy mezi lidmi – mezilidská komunikace; problémy lidské nesnášenlivosti Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, pravidla chování, výhody spolupráce lidí Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, hodnoty, tradice Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi MUV 5 Princip sociálního smíru a solidarity
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady. Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi.	Majetek, vlastnictví, hospodaření s penězi VDO: Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě MUV: Lidské vztahy

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo a průřezová témata
Žák:	
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. Případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.	Vztahy mezi lidmi – mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti
Uplatňuje aktivní přístup k ochraně majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech, uplatňuje aktivní přístup při poznávání otázek obrany státu.	Obrana státu
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze pěstovat zdravou sebedůvěru.	Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, osobní hodnoty, sebehodnocení, posuzování druhých lidí Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, motivace, vůle a osobní kázně při seberozvoji

<p>Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.</p> <p>Rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR a jejich orgánů a institucí, uvede příklady orgánů a institucí, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.</p> <p>Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR.</p> <p>Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání.</p>	<p>Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu</p> <p>státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy</p> <p>Principy demokracie – demokratický způsob rozhodování a řízení státu; význam a formy voleb do zastupitelstev</p> <p>Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</p> <p>Mezinárodní spolupráce - výhody; Rada Evropy, NATO, OSN</p> <p>Globalizace</p>
<p>Objasní roli ozbrojených sil ČR.</p>	<p>Obrana vlasti – Armáda ČR, NATO</p>
<p>Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.</p> <p>Rozlišuje a porovná úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti, vyloží podstatu fungování trhu.</p> <p>Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí.</p>	<p>Hospodaření – rozpočet, druhy rozpočtů, význam daní</p> <p>Výroba, obchod, služby</p> <p>OSV: Osobnostní rozvoj; Sebepoznání a sebepojetí; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy</p> <p>Komunikace; Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO: Občan, občanská společnost a stát; Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo a průřezová témata
<p>Žák:</p> <p>Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.</p> <p>Posoudí své možnosti v oblasti profesní, má přehled o učebních oborech a středních školách.</p> <p>Posoudí své možnosti v profesní oblasti s přihlédnutím k potřebám běžného života, využije profesní informace a poradenské služby pro výběr dalšího vzdělávání.</p> <p>Prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o své zaměstnání, zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, je seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání.</p>	<p>Svět práce – trh práce, povolání, kvalifikační, osobní a zdravotní požadavky, volba profesní orientace, osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, školní prospěch, možnosti vzdělávání, typy středních škol, informační a poradenské služby, zaměstnání a způsoby jeho hledání, informační základna pro volbu povolání, problémy nezaměstnanosti, úřady práce</p> <p>životopis, pohovor u zaměstnavatele</p>
<p>Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi.</p> <p>Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.</p>	<p>Lidská setkání – rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p> <p>Protiprávní jednání - korupce</p>

<p>Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu, chápe význam kolektivní obrany.</p>	<p>Mezinárodní spolupráce – výhody; významné mezinárodní organizace, Rada Evropy, NATO, OSN</p>
<p>Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství, dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. Zná základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy. Ví, co je protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů, soukromého vlastnictví.</p>	<p>Právo v každodenním životě – právní vztahy; základní práva spotřebitele Protiprávní jednání – postihy protiprávního jednání, včetně korupce Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace Právní řád České republiky – orgány právní ochrany občanů, soudy MUV 5 Princip sociálního smíru a solidarity</p>
<p>Pozná porušování předpisů v silničním provozu. Zná úkoly důležitých politických institucí, včetně činnosti armády. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, popíše výhody spolupráce mezi státy.</p>	<p>Právní základy státu – složky státní moci, orgány a instituce, obrana státu Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p>
<p>Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů. Získává orientaci v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti.</p>	<p>Globalizace – významné globální problémy, možnosti jejich řešení Mezinárodní organizace – EU, NATO VDO: Občan, občanská společnost a stát VMEGS: Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a světové; Jsme Evropané</p>

5.16 Výchova ke zdraví

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	0	0	0	1	1

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje v rámci vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a navazuje svým pojetím i vymezenými cíli na výuku Prvouky, Přírodovědy a Tělesné výchovy na 1. stupni.

Vyučuje se jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Předmět rozvíjí žákovu iniciativu, tvořivost, samostatnost, spolupráci a komunikaci, posilují zdravé sebevědomí, zodpovědnost a přispívají k utváření vlastních názorů a k volbě správného rozhodování.

Cíle

Výchova ke zdraví vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života a zdravý životní styl. Žáci si upevní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvinou si dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích.

Žáci si také rozšíří a prohloubí poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi, a naučí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků těmito strategiemi:

Kompetence k učení

- 1) Podněcujeme žáky k využívání získaných poznatků o ochraně a upevňování svého zdraví.
- 2) Motivujeme žáky k tomu, aby si osvojili a postupně kultivovali odpovědné chování, rozhodování a komunikaci.

Kompetence k řešení problému

- 1) Zařazujeme do výuky aktivity a úkoly, které umožňují vnímat nejrůznější problémové situace související se zdravím, mezilidskými vztahy a osobním bezpečím, aby je dovedli rozpoznávat a uměli na ně adekvátně reagovat a přijímat odpovědnost za bezpečí svých i druhých.
- 2) Vedeme žáky ke schopnosti obhájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

- 1) Učíme žáky klást srozumitelné dotazy, uvádět argumenty, obhajovat vlastní stanovisko.
- 2) Připravujeme modelové situace.

- 3) Vedeme žáky k rozvíjení schopností sebevědomě komunikovat mezi sebou, respektovat názory druhých a přijmout kritiku.

Kompetence sociálně personální

- 1) Zprostředkováváme žákům různé způsoby sebepoznávání.
- 2) Učíme žáky pracovat v týmu.
- 3) Využíváme získané komunikační dovednosti k vytváření pozitivních, zdvořilých a tolerantních vztahů k druhým.

Kompetence občanské

- 1) Vedeme žáky k sledování společenské, ekonomické a sociální situace v ČR.
- 2) Vedeme žáky k sociálnímu citění a odmítání fyzického i psychického násilí.

Kompetence pracovní

- 1) Vytváříme podmínky, při kterých se žáci učí pracovat na úkolech, při kterých projeví svou iniciativu, znalosti a schopnosti spolupracovat s ostatními.
- 2) Učíme dodržovat stanovená pravidla.
- 3) Posilujeme schopnost kreativity.

Osnovy předmětu

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Rodina	
Vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví. Respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a rodinnými příslušníky. Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů.	Práva a povinnosti členů rodiny, význam rodiny v současnosti Rodina a domov Komunikace v rodině Rodina a bydlení O zařízení a stolování, ekonomika domácnosti
Vztahy mezi lidmi	
Posoudí vztahy mezi rodiči a dětmi, včetně otázek porozumění. Odsuzuje domácí násilí a na příkladech uvádí možnosti prevence tohoto násilí. Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků.	Kamarádství, přátelství láska, manželství a rodičovství Skupina vrstevníků Uvědomování si hodnoty vlastního života a odpovědnosti za jeho naplnění
Změny v životě člověka a jejich reflexe	
Analyzuje možné příčiny rodičovství mladistvých. Vyjádří vlastní názor na odlišnosti v dospívání, v sexualitě.	Dětství, puberta, dospívání Projevy tělesné zralosti
Zdravý způsob života	
Analyzuje rizika ohrožující zdraví (stres, civilizační choroby). Zhodnotí význam preventivních prohlídek pro zachování zdraví a prevenci onemocnění.	Výživa a zdraví, tělesná a duševní hygiena Režim dne Ochrana před přenosnými a nepřenosiými chorobami, chronickými onemocněními a úrazy

Zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci.	Podpora zdraví v komunitě – programy podpory zdraví. Sebepoznání a sebepojetí. Seberegulace – cvičení sebereflexe, sebekontroly.
Rizika ohrožující zdraví	
Osvojí si techniky pro zvládnání stresu. Respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a ve společnosti a tím přispívá k utváření kvalitních mezilidských vztahů.	Stres a jeho vztah ke zdraví – relaxační techniky, posilování duševní odolnosti. Psychohygienu pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech.
Dopravní výchova	
Zná pravidla silničního provozu a dodržuje je. Zapojuje se do akcí školy na podporu bezpečného chování v dopravě. Poskytne první pomoc.	Bezpečné chování Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Zdravá výživa	
Vyjadřuje se k problematice zdravého životního stylu a je schopen zasvěcené diskuse na toto téma. Uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu. Orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu. Orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání. Vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob. Navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy.	Zásady zdravého stravování Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví Poruchy příjmu potravy – mentální anorexie, bulimie Výživa a civilizační nemoci Alternativní výživové směry
Prevence zneužívání návykových látek	
Uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví. Používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky. Orientuje se v zákonech omezujících kouření. Vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek. Obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek. Orientuje se v trestně právní problematice návykových látek.	Zneužívání návykových látek, znaky závislosti Patologické hráčství, práce s počítačem Prevence závislosti, protidrogové instituce První pomoc při otravě návykovými látkami Linky důvěry, krizová centra
Osobní bezpečí	
Rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování.	Podoby násilí Týrání dětí, sexuální zneužívání Ochranné faktory

<p>Projevuje odpovědné chování v situacích násilí a šikany mezi vrstevníky. Na základě svých znalostí a zkušeností vyhodnotí možný vliv vrstevníků, médií. Zná zásady kolektivní ochrany obyvatelstva. Zná potencionální bezpečí. Zná zásady chování po vyhlášení mimořádné situace, evakuace.</p>	<p>Kriminalita mládeže a její prevence Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt Přijímání názoru druhých, empatie, naslouchání, dialog, asertivita Chování obyvatelstva při mimořádných událostech</p>
Zásady první pomoci	
<p>Rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními. Samostatně zvládá základní postupy první pomoci, včetně základů obvazové techniky. Poskytne nezbytnou první pomoc i při vážnějších poraněních.</p>	<p>Základní postupy první pomoci, obvazová technika První pomoc v improvizovaných podmínkách Přivolání lékaře</p>
Sexuální výchova a péče o dítě	
<p>Dodržuje zásady osobní intimní hygieny s ohledem na zdravotní hlediska a uplatňuje ohleduplné mezilidské vztahy. Chová se kultivovaně k opačnému pohlaví. Přejímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování, které je v souladu se zdravím, etikou, morálkou i životními cíli žáka.</p>	<p>Pohlavní orgány, vývoj plodu Různé podoby lásky, vzory pro partnerství Osobní vlastnosti, sociální prostředí, rodinné prostředí Sexuální aktivity, soulož Prevence nechtěného těhotenství, prostředky plánovaného rodičovství, antikoncepce Etická stránka sexuality Nevhodné chování v oblasti sexuality, sexuální zneužívání Sexualita z hlediska odlišné kultury a víry</p>

5.17 Německý jazyk

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	0	0	2	2	2

Charakteristika předmětu

Cílem výuky povinného předmětu Německý jazyk je osvojení komunikativních dovedností a získání povědomí o realitách a kultuře německy mluvících zemí.

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1, proto je velký důraz kladen na dialogy, čtení s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce jsou používány jednoduché autentické texty, audionahrávky, časopisy, hry, rapy, slovníky apod.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykové učebně, v třídách s využitím multimediální techniky.

Žáci budou disponovat takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožní správně vnímat různá sdělení v cizím jazyce, porozumět jim a účinně uplatňovat výsledky svého poznávání. Cílem výuky druhého jazyka je především získání kvalitního základu v německém jazyce, který může posloužit pro další studium tohoto jazyka nebo jako základní prostředek v komunikaci s německy mluvícími lidmi v rámci integrované Evropy a globalizovaného světa.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělání v německém jazyce směřuje k dosažení úrovně A1.

Proces osvojování německého jazyka na ZŠ má:

- pomáhat odstraňovat a snižovat jazykové bariéry mezi jednotlivými národy,
- přispívat ke zvýšení sebevědomí a samostatnosti každého jedince v dnešním multikulturním světě,
- posilovat vědomí důležitosti jazykového vzdělání v současném světě,
- umožňovat poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí z německy mluvících zemí, poznávat jejich kulturní tradice a zvyky,
- směřovat k nácviu modelových situací využitelných v reálném životě,
- vést k rozvoji základních řečových dovedností, tj. poslechu, čtení, mluvení a psaní,
- naučit a upevňovat slovní zásobu a základní fráze, jednoduché monology a dialogy v běžných komunikačních situacích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- 1) efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (časopisy, knihy, internet...)
- 2) zvládat zdánlivě neřešitelné problémy – např. poslech: nezpanikařit, když nerozumím...
- 3) transfer – schopnost aplikace z jedné situace do druhé (např. podobnost AJ a NJ)
- 4) pochopení systému gramatiky
- 5) využití a aplikace internacionalismů a anglikanismů

- 6) rozvoj jednotlivých dovedností v NJ (poslech, čtení s porozuměním, ústní projev a písemný projev)

Kompetence k řešení problému

- 1) uplatňování získaných dovedností k řešení problému, kde je nutná znalost cizího jazyka
- 2) orientace žáka v cizím jazykovém prostředí (př. zeptat se na cestu, koupit si jízdenku...)
- 3) vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhého
- 4) předkládání žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití německého jazyka.

Kompetence komunikativní

- 1) praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemná i ústní)
- 2) formulovat a vyjádřit základní myšlenku
- 3) transfer využití podobnosti AJ a NJ
- 4) rozšiřování slovní zásoby
- 5) nácvik struktury mluvených a písemných projevů (e-mail, přání, vyplnění formuláře, dopis...)
- 6) jednoduchý srozumitelný popis situace, člověka, věci.
- 7) nonverbální komunikace
- 8) dialog a monolog
- 9) vedeme žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

Kompetence sociální a personální

- 1) budování sebevědomí
- 2) využití cizího jazyka jako jazyka komunikace při týmové práci
- 3) uplatnění individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v NJ
- 4) týmová práce, práce ve dvojicích, skupinách
- 5) respektování jiného názoru při týmové práci
- 6) prezentace a obhájení vlastních při týmové práci
- 7) sociální kontakty s žáky z cizích zemí (podle možností)

Kompetence občanské

- 1) zodpovědnost za sebe sama, za skupinu a za tým
- 2) tolerance odlišnosti – náboženské, sociální, rasové ...
- 3) takt, schopnost empatie
- 4) dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, z níž host pochází
- 5) uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými

Kompetence pracovní

- 1) využívat získané vědomosti a dovednosti z jiných předmětů pro oblast jazyka a komunikace
- 2) formování pracovních návyků (vedení sešitu, psaní slovíček, hospodárně využívat pomůcky,...)
- 3) schopnost pracovat sám, ve dvojici, ve skupině
- 4) schopnost práce s mapou, grafem, schématem,...
- 5) prezentace výsledků vlastní práce
- 6) hodnocení vlastní práce

Osnovy předmětu

7. ročník

RVP + SERR	Učivo	Mezipředmětové
------------	-------	----------------

Očekávané výstupy		vztahy
<p>Poslech s porozuměním:</p> <p>Rozumět některým známým slovům a jednoduchým větám, které se týkají žáka, rodiny a jeho přátelích a škole.</p> <p>Čtení: Rozumět některým známým názvům, slovům a jednoduchým větám, např. v oznámeních, na plakátech,... Umět použít slovník a vyhledat jednoduchá slova.</p> <p>Konverzace (mluvení) Postupně od nejjednodušších pozdravů, frází a otázek dospět k jednoduchému mluvenému projevu o sobě své rodině, svých přátelích a škole.</p> <p>Psaní Napsat krátké a jednoduché věty o sobě své rodině, svých přátelích a škole. Umět napsat jednoduchý e-mail. Umět použít slovník.</p>	<p>Vstupní audioorální kurz</p> <p>Technika výslovnosti v NJ x ČJ čtení a psaní. Abeceda, pozdravy v německy mluvících zemích, čísla 1 až 20, vlastní jména, barvy, dny v týdnu a internacionalismy.</p> <p>Téma: Jmenuji se, bydlím ... Jednoduché otázky a odpovědi. Umět představit sebe a jiné osoby, zeptat se na jméno, bydliště, ... Vyplnit jednoduchý formulář. Časování sloves + osobní zájmena, tázací slova (wie, woher, wo, welcher, was, wer). Věta oznamovací x věta tázací. Názvy zemí. Reálie: německy mluvící země.</p> <p>Téma: Moje rodina Přivlastňovací zájmena (mein, meine...). Vazba: ich mag, von. Základní prostorová orientace: rechts/links in der Mitte. Přídavná jména v přísudku (Peter ist klein) Protiklady: jung x alt. Projekt: Das sind wir.</p> <p>Téma: Kamarádi a mé nejbližší okolí Popis osoby, koníčky. Časové údaje: wann? Um 12 Uhr? Stupňování příslovcí: gern Vazba: Klavier spielen x Musik machen Přivlastňovací zájmena: sein, ihr...</p> <p>Téma: Škola Školní potřeby, popis školy, předměty ve škole. Určitý člen: der, die, das X neurč.: ein, eine, ... Zápor: kein Rozkazovací způsob (jednoduché příkazy).</p>	<p>ČJ: internacionalismy, příjmení v ČJ x NJ.</p> <p>Zeměpis: německy mluvící země, EU.</p> <p>Občanská a rodinná výchova: organizace času, evropská integrace, EU.</p> <p>Informatika: Vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace.</p>

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním:</p>	<p>Opakování učiva ze 7. tř.</p> <p>Téma: Kdo co dělá a umí</p>	<p>ČJ: internacionalismy, příjmení v ČJ x NJ.</p>

<p>Rozumět některým známým slovům a jednoduchým větám, které se týkají cestování, prázdnin, telefonování a psaní dopisů, bydlení, popisu cesty a průběhu dne</p> <p>Čtení: Rozumět některým známým slovům a jednoduchým větám, které se týkají cestování, prázdnin, telefonování a psaní dopisů, bydlení, popisu cesty a průběhu dne Umět používat slovník.</p> <p>Konverzace (mluvení) Postupně od nejjednodušších vět, frází a otázek dospět k jednoduchému mluvenému projevu o cestování, prázdninách, telefonování a psaní dopisů, bydlení, popisu cesty a průběhu dne</p> <p>Psaní Napsat krátké a jednoduché věty, které se týkají cestování, prázdnin, telefonování a psaní dopisů, bydlení, popisu cesty a průběhu dne</p>	<p>Telefonování, popis zvířat, psaní dopisu, Gramatika: užití kein ve větě, časování slovesa haben, 4. pád podstatných jmen s neurčitým členem časování dalších pravidelných sloves, Reálie: Vídeň</p> <p>Téma: Kde a kdy? Pozvánka na oslavu, užití čísel do 100, Základní matematické úkony, poskytnutí informací o časových údajích – hodiny, dny, měsíce, roční období, popis místa, kde jsem, Gramatika: předložky se 3. p. /in/, určování času množné číslo některých podstatných jmen, předložky im a um v časových údajích.</p> <p>Téma: Prázdniny Vyjádření cíle cesty, koupení jízdenky, objednání ubytování, pozdrav z dovolené, údaje o sobě Gramatika: vazba „já bych chtěl“, předložky se 3. p. /nach/, předložky se 3. a 4. p. /in/ časování nepravidelných sloves: typ fahren Reálie: Evropské země</p> <p>Téma: Bydlení Popis domu a pokoje, vysněný pokoj, popis činností, které děláme během roku Gramatika: přivlast. zájmena: unser, unsere... Předložky se 3. a 4. p. ve 3. pádě jednotného čísla/na otázku wo?/Slovesa stehen, liegen, sitzen... předložky se 3. a 4. pádem s přivlastňovacími zájmeny a zájmenem kein, časování sloves s odluč. Předponami, časování některých nepravidel. sloves v přít. čase</p> <p>Téma: Jak se dostanu...? Jednoduchý popis cesty, zeptat se na směr cesty, smlouzení schůzky, přijmout a odmítnout pozvání, Gramatika: předložky se 3. a 4. p. ve 4. pádě /na otázku wohin?/ slovosled ve větě oznamovací /opakování/, nepřímý pořádek slov ve větě, předložky se 4. p. s podstatnými jmény a os. Zájmeny Reálie: Salzburg, Mozart</p> <p>Téma: Můj den Vyjádření povinnosti /co musím/, interview,</p>	<p>Zeměpis: německy mluvící země, EU.</p> <p>Občanská a rodinná výchova: organizace času, evropská integrace, EU.</p> <p>Informatika: Vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace.</p>
---	---	--

	<p>vyprávění o průběhu dne, /jídlo/, rozhovory při nakupování</p> <p>Gramatika: způsobové sloveso „muset“, používání číslovek větších než 1000, množné číslo podstatných jmen, další nepravidelná slovesa, 3. pád podstatných jmen</p> <p>Reálie: Typicky německá jídla</p>	
--	---	--

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním:</p> <p>Rozumět známým jednodušším a složitějším větám, které se týkají týdenního programu a školy, zdraví, bydlení ve městě a na venkově počasí a oblečení, cestování</p> <p>Čtení:</p> <p>Rozumět složitějším větám, které se týkají týdenního programu a školy, zdraví, bydlení ve městě a na venkově, počasí a oblečení, cestování</p> <p>Umět pracovat se slovníkem, snažit se pochopit i text s více neznámou slovní zásobou</p> <p>Konverzace (mluvení):</p> <p>Postupně od nejjednodušších vět, frází a otázek dospět k složitějšímu mluvenému projevu o týdenním programu a škole zdraví, bydlení ve městě a na venkově, počasí a oblečení, cestování</p> <p>Psaní</p> <p>Napsat krátké a složitější věty, které se týkají týdenního programu a školy, zdraví, bydlení ve</p>	<p>Opakování učiva z 8. tř.</p> <p>Téma: Můj týden</p> <p>Popis týdenního programu, domluva schůzky, Rozvrh hodin, rozhovory o škole a ve škole</p> <p>Gramatika: způsobová slovesa „moci/umět“ a „smět“, další časové údaje, podmět man, řadové číslovky</p> <p>Reálie: Berlín</p> <p>Téma: Zdraví</p> <p>Popis částí těla, sdělení co bolí, rozhovory s lékařem, telefonování, rozkazy a pokyny, Krátké příhody z minulosti</p> <p>Gramatika: osobní zájmena ve 3. pádě., mn.č. některých podstatných jmen, sloveso „tun“, sloveso „wehtun“, rozkazovací způsob, préteritum některých pravidelných a neprav. Sloves, Čtení s porozuměním</p> <p>Téma: Ve městě a na venkově</p> <p>Orientace podle jednoduchého lánu města a popis cesty, popis velkoměsta, venkova, rozhovory na ulici s turisty, vyžádání informace, způsob cestování</p> <p>Gramatika: některé předložky se 3. pádem /von,bis../</p> <p>Způsobové sloveso „chtít“, souvětí souřadné – spojka „proto“</p> <p>Téma: Počasí</p> <p>Charakteristika počasí, popis oblečení, blahopřání v písemné i ústní formě, zájmena přivlastňovací v č. jednotném i množném, množné číslo podstatných jmen, další nepravidelná slovesa v přít. čase</p>	<p>ČJ: internacionalismy, přijmení v ČJ x NJ.</p> <p>Zeměpis: německy mluvící země, EU.</p> <p>Občanská a rodinná výchova: organizace času, evropská integrace, EU.</p> <p>Informatika: Vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace.</p>

<p>městě a na venkově, počasí a oblečení, cestování</p>	<p>Reálie: Svátky a zvyky u nás a v německy mluvících zemích</p> <p>Téma: Prázdniny Plány na dovolenou, vyprávění o zážitcích z dovolené, popis osob a věcí Gramatika: perfektum některých pravidelných a nepravidelných sloves, stupňování přídavných jmen a příslovcí, porovnání pomocí „als“ Reálie: Cestování po Evropě a světě</p>	
---	---	--

5.18 Ruský jazyk

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	0	0	2	2	2

Charakteristika předmětu

Cílem výuky povinného předmětu ruský jazyk je osvojení komunikativních dovedností a získání povědomí o realitách a kultuře Ruska a ruský mluvících zemí.

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1, proto je velký důraz kladen na dialogy, čtení s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce jsou používány jednoduché autentické texty, audionahrávky, časopisy, hry, rapy, slovníky apod.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykových třídách, v třídách s využitím multimediální techniky.

Žáci budou disponovat takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožní správně vnímat různá sdělení v cizím jazyce, porozumět jim a účinně uplatňovat výsledky svého poznávání. Cílem výuky druhého jazyka je především získání kvalitního základu v ruském jazyce, který může posloužit pro další studium tohoto jazyka nebo jako základní prostředek v komunikaci s ruskými mluvícími lidmi v rámci integrované Evropy a globalizovaného světa.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělání v německém jazyce směřuje k dosažení úrovně A1.

Ruský jazyk je druhý volitelný cizí jazyk od 7. do 9. ročníku s dotací po 2 hodinách týdně.

Cíle 3. období

- Zvládnout 4 základní kompetence (poslech s porozuměním, čtení, konverzace a psaní)
- Vzbudit u žáků kladný vztah k cizím jazykům jako prostředků komunikace
- Vytvořit kvalitní základ pro další eventuální studium ruského jazyka

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1, proto je velký důraz kladen na dialogy, čtení s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (časopisy, knihy, internet...)
- 2) zvládat zdánlivě neřešitelné problémy – např. poslech: nezpanikařit, když nerozumím...
- 3) transfer – schopnost aplikace z jedné situace do druhé (např. podobnost AJ a RJ, NJ a RJ)
- 4) pochopení systému gramatiky
- 5) využití a aplikace internacionalismů, anglikanismů a germanismů
- 6) rozvoj jednotlivých dovedností v RJ (poslech, čtení s porozuměním, ústní projev a písemný projev)

Kompetence k řešení problému

- 1) uplatňování získaných dovedností k řešení problému, kde je nutná znalost cizího jazyka
- 2) orientace žáka v cizím jazykovém prostředí (př. zeptat se na cestu, koupit si jízdenku ...)
- 3) vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhého
- 4) předkládání žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití německého jazyka.

Kompetence komunikativní

- 1) praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemná i ústní)
- 2) formulovat a vyjádřit základní myšlenku
- 3) rozšiřování slovní zásoby
- 4) nácvik struktury mluvených a písemných projevů (e-mail, přání, vyplnění formuláře, dopis...)
- 5) jednoduchý srozumitelný popis situace, člověka, věci
- 6) nonverbální komunikace
- 7) dialog a monolog
- 8) vedeme žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

Kompetence sociální a personální

- 1) budování sebevědomí
- 2) využití cizího jazyka jako jazyka komunikace při týmové práci
- 3) uplatnění individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v RJ
- 4) týmová práce, práce ve dvojicích, skupinách
- 5) respektování jiného názoru při týmové práci
- 6) prezentace a obhájení vlastních při týmové práci
- 7) sociální kontakty s žáky z cizích zemí (podle možností)

Kompetence občanské

- 1) zodpovědnost za sebe sama, za skupin a za tým
- 2) tolerance odlišnosti – náboženské, sociální, rasové ...
- 3) takt, schopnost empatie
- 4) dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, z níž host pochází
- 5) uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými

Kompetence pracovní

- 1) využívat získané vědomosti a dovednosti z jiných předmětů pro oblast jazyka a komunikace
- 2) formování pracovních návyků (vedení sešitu, psaní slovíček, hospodárně využívat pomůcky,...)
- 3) schopnost pracovat sám, ve dvojici, ve skupině
- 4) schopnost práce s mapou, grafem, schématem,...
- 5) prezentace výsledků vlastní práce
- 6) hodnocení vlastní práce

Osnovy předmětu

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy
Poslech s porozuměním	Vstupní audiorální kurz	ČJ: internacionalismy, příjmení v ČJ x RJ.

<p>Rozumět některým známým slovům a jednoduchým větám, které se týkají žáka, rodiny, a jeho přátel.</p> <p>Čtení Rozumět některým známým názvům, slovům a jednoduchým větám, např. v oznámeních, na plakátech,... Umět použít slovník a vyhledat jednoduchá slova</p> <p>Konverzace (mluvení) Umí oslovit kamaráda, ale i neznámého člověka. Umí představit kamaráda, určuje čas. Popíše svoje narozeniny, dárky, které dostal. Umí se zeptat na adresu, umí pozvat na návštěvu.</p> <p>Psaní Napsat krátké a jednoduché věty o sobě své rodině, svých přátelích a škole. Umět napsat jednoduchý e-mail. Umět použít slovník.</p>	<p>Téma: Jak se jmenuješ Technika výslovnosti v RJ x ČJ Úvod do studia RJ – ruská azbuka. Rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik. Písmena (čtení a psaní): A, a, K, k, M, m, T, t, O, o, B, b, Z, z, V, v, N, n, U, u, E, e Tvrdé e, ja (neexistuje český ekvivalent) Reálie: Rusko</p> <p>Téma: Seznámení Oficiální a neoficiální oslovení. Číslovky 1 až 10 Oficiální a neoficiální oslovení 1. pád podstatných jmen v oslovení Číslovky 1-10 v 1. pádě Písmena: G, g, B, b, I, i, J, j, L, l, P, p, Č, č, Y, y, R, r, S, s (čtení, psaní), šč, měkký znak (neexistuje český ekvivalent) Intonace tázacích a oznamovacích vět</p> <p>Téma: Mluvíte rusky? 1. pád číslovek 11-20 Spojení číslovek 2, 3, 4, 5 s časovými údaji časování sloves v přítomném čase: žít, znát, mluvit. Písmena: Ž, ž, F, f, C, c, Ch, ch písmena nemající český ekvivalent: Šč, šč, Ju, ju, tvrdý znak – dokončení azbuky Předložky: v, z Pojmenování příslušníků národů/států Reálie: jídlo (polévky: šči, boršč)</p> <p>Téma: Návštěva/ Narozeniny 1. pád číslovek 30-90 a 100-900 Počítaný předmět po číslovkách 2, 3, 4 a 5, 6 Podstatná jména v 1. – 7. pádě jednotného čísla Osobní zájmena v 1. - 3. pádě Přivlastňovací zájmena (jednotné a množné číslo)</p>	<p>Zeměpis: rusky mluvící země.</p> <p>Občanská a rodinná výchova: organizace času.</p> <p>Informatika: Vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace.</p>
--	--	--

	Dny v týdnu, měsíce	
--	---------------------	--

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním Rozumět některým známým slovům a jednoduchým větám, které se týkají rodiny, povolání, volného času, seznamování a školy</p> <p>Čtení Rozumět některým jednoduchým textům z oblasti týkají rodiny, povolání, volného času, seznamování a školy. Umět použít slovník</p> <p>Konverzace (mluvení) Postupně od nejjednodušších pozdravů, frází a otázek dospět k jednoduchému mluvenému projevu, které se týkají rodiny, povolání, volného času, seznamování a školy. Umí se zapsat do jazykového kurzu Umí se orientovat ve školní budově a popsat začátek a konec vyučování Dokáže popsat celodenní činnost ve škole a výuku a kolektiv spolužáků Používá nově naučenou gramatiku</p> <p>Psaní Postupně psát složitější věty, které se týkají rodiny, povolání, volného času, seznamování a školy Umět použít slovník a napsat krátké vyprávění o tom, co dělám ve volném čase a o prázdninách.</p>	<p>Téma: Co dělá naše rodina? Věty typu: otec – lékař, Máš bratra? Zápor po „nět“ Osobní zájmena v 1. – 7. pádě Časování sloves: pracovat, učit se x chodit do školy Změny intonace otázek podle jejich smyslu Pohyblivý přízvuk Reálie: A.S. Puškin</p> <p>Téma: Povolání Věty typu: Táta pracuje jako lékař. Názvy profesí 7. pád jednotného čísla vybraných podstatných jmen – vazba „rabotať kem“ Skloňování podstatných jmen (magazin,škola) Časování slovesa „chtít“ Výslovnost dě, tě, ně v přejatých slovech Reálie: P. I. Čajkovskij, I. J. Repin</p> <p>Téma: Volný čas I. a II. časování sloves (číst, žít, mluvit, učit se) Slovesa se skupinou –ova/ -eva Zvratná slovesa Slovesa se změnou kmenových souhlásek typů: psát, chodit Slovesné vazby: „igrať na čom x vo što“ „zanimatšja čem“ Sloveso „ljubit“ Reálie: L. N. Tolstoj</p> <p>Téma: Seznámení/inzerát a popis člověka Slovesa se změnou kmenových souhlásek Zvratná slovesa, slovesné vazby</p>	<p>ČJ: internacionalismy, příjmení v ČJ x RJ.</p> <p>Zeměpis: rusky mluvící země.</p> <p>Občanská a rodinná výchova: organizace času.</p> <p>Informatika: Vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace.</p>

	<p>Skloňování osobních zájmen (1. – 7. pád) Opakování intonace otázek a odpovědí Výslovnost zakončení zvratných sloves Seznamovací inzerát Reálie: Maja Pliseckaja a Bolšoj těatr</p> <p>Téma: Škola a popis školy Řadové číslovky v 1. a 6. pádě Vyjadřování data (v odpovědi na otázku: Kolikátého je dnes?) minulý čas Vyjádření vykání, názvy měsíců</p> <p>Téma: Rozvrh hodin Předložkové vazby odlišné od češtiny; po, podle Skloňování zájmen: kdo, co Skloňování podstatných jmen „portfěl, fotografija...“ Reálie: Škola v Rusku</p>	
--	---	--

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy
<p>Poslech s porozuměním Rozumět některým známým slovům a jednoduchým větám, které se týkají orientace ve městě, nakupování, Moskvy a Petrohradu, Prahy a Olomouce.</p> <p>Čtení Rozumět některým jednoduchým textům z oblasti týkající orientace ve městě, nakupování, Moskvy a Petrohradu, Prahy a Olomouce. Umět použít slovník</p> <p>Konverzace (mluvení) Postupně od nejjednodušších pozdravů, frází a otázek dospět k jednoduchému mluvenému</p>	<p>Téma: Orientace ve městě Časování sloves“ jet“, infinitivní věty typu: Jak se dostanu ... Předložky Jednotlivé druhy MHD. Doprava Reálie: Moskevské metro</p> <p>Téma: Nakupování Časování sloves koupit, zeptat se, vzít 1. a 2. pád množného čísla podstatných jmen 4. pád množného čísla neživotných a životných podstatných jmen Různé druhy potravin, květiny a oblečení Reálie: Ruská měna (rubl)</p> <p>Téma: Moskva a Petrohrad</p>	<p>ČJ: internacionalismy, příjmení v ČJ x RJ.</p> <p>Zeměpis: ruský mluvící země.</p> <p>Občanská a rodinná výchova: organizace času.</p> <p>Informatika: Vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace.</p> <p>Kultura</p>

<p>projevu, které se týkají orientace ve městě, nakupování, Moskvy a Petrohradu, Prahy a Olomouce.</p> <p>Psaní Postupně psát složitější věty, které se týkají orientace ve městě, nakupování, Moskvy a Petrohradu, Prahy a Olomouce.</p>	<p>Skloňování podstatných jmen typu „zdanije“ Nesklonná podstatná jména Vazby s předložkami „podle“ a „po“ (shrnutí) Reálie: Moskva – hlavní město, Petrohrad – bývalé hlavní město carského Ruska, blokáda Leningradu za Druhé světové války</p> <p>Téma: Praha a Olomouc Časování některých nepravidelných sloves Minulý čas některých nepravidelných sloves Výjimky při skloňování některých podstatných jmen Opakování probrané gramatiky</p>	
--	--	--

5.19 Finanční gramotnost

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující (platí pro školní rok 2017/18):

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	0	0	0	1	0

Charakteristika předmětu

Ve školním roce 2017/18 se tento předmět učí jako povinný. Vzdělávací obsah tohoto povinného předmětu je vymezen osnovami předmětu. V tomto školním roce probíhá výuka předmětu v 8. ročníku.

Od školního roku 2018/19 je vzdělávací obsah začleněn do jiných předmětů dle tabulky níže. Přehled začlenění jednotlivých témat je rozdělen na první a druhé období a na třetí období. Základní součástí vzdělávacího obsahu předmětu je seznámení a rozvíjení orientace žáků v ekonomické oblasti. Stanovené cíle odpovídají definici finanční gramotnosti a Standardu finanční gramotnosti. Ve výuce řešíme praktické problémy každodenního života.

V průběhu výuky vedeme žáky k tomu, aby:

- se seznámili se základy znalostí a dovedností v ekonomické a finanční oblasti,
- v budoucnosti využívali finanční prostředky k vlastnímu prospěchu, k naplňování svých životních cílů podle svých finančních možností,
- byli schopni se orientovat v nabídkách bankovních institucí a byli odolní vůči manipulaci (klamavé nabídky)

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Finanční a ekonomická gramotnost jsou výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Předkládáme žákům úkoly tak, aby museli některé informace vyhledávat v různých zdrojích a také na internetu a potom s těmito informacemi pracovat.
- 2) Žáci zpracovávají vyhledané informace v různých grafech a tabulkách.
- 3) Vedeme žáky k tomu, aby ze zjištěných informací, zpracovaných grafů a tabulek vyvodili určité závěry.
- 4) V závěru každé lekce si žáci opakují získané klíčové poznatky.
- 5) Vedeme žáky k sebehodnocení a stanovování nejbližších cílů ve vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Předkládáme žákům vhodné problémové úkoly tak, aby byli nuceni se správně rozhodnout.
- 2) Chceme, aby si žáci dovedli své rozhodnutí obhájit.

- 3) Vedeme žáky k tomu, aby dovedli použít vhodný matematický postup při řešení konkrétního problémového úkolu.

Kompetence komunikativní

- 1) Do výuky zařazujeme metody skupinové práce.
- 2) Vedeme žáky k tomu, aby prezentovali výsledky práce své i práce ostatních členů skupiny.
- 3) Při výuce používáme různé druhy textů (texty v pracovních sešitech, texty zákonů a jiných dokumentů).
- 4) Chceme, aby žáci s těmito dokumenty pracovali (vyhledávali v nich informace, analyzovali je a dále je zpracovávali).

Kompetence sociální a personální

- 1) Většinu činností během vyučovací hodiny vedeme jako debatu celé třídy, popřípadě dialog různého počtu lidí (při sdílení).
- 2) Vedeme žáky k tomu, aby se zapojovali do diskuze.
- 3) Chceme, aby si zapisovali názory své i ostatních spolužáků.
- 4) Vyzýváme žáky, aby spolupracovali s rodiči.

Kompetence občanské

- 1) Seznamujeme žáky s principy hospodaření veřejných rozpočtů a se základními parametry sociálního systému v České republice.

Kompetence pracovní

- 1) Předkládáme žákům činnosti, které jim pomáhají orientovat se v otázkách souvisejících s podnikáním (formy podnikání, typy živností, způsoby platebního styku aj.).

Přechodné období

Očekávané výstupy	Učivo
8. ročník	
Žák	
Vysvětlí, jak fungují peníze jako platidlo a objasní, v jakých podobách se peníze mohou vyskytovat.	Peníze jako platidlo, mince, bankovky, vklady na účtech a v bankách, cenné papíry (směnky, šeky), způsoby obchodu (výměnný, peněžní), zboží, druhy hodnoty zboží (užitná, nominální), světové měny, cena zboží a její tvorba, nabídka a poptávka, inflace a její vliv na hodnotu peněz, zacházení s penězi, poškození peněz, ochranné prvky bankovek
Vysvětlí, jak se z konkrétní věci stane zboží.	
Vysvětlí, co je potřeba dělat, když jsou peníze znehodnoceny (např. přetrženy, spáleny).	
Na vymyšleném vlastním výrobku ukáže, jak se tvoří cena (z kterých složek se skládá).	
Vysvětlí, jak si založí vlastní účet v libovolné bance.	
Popíše, jak správně zacházet s údaji o svém bankovním účtu.	Průřezová témata: OSV 1 – dovednosti pro učení a studium VMEGS 3 – instituce Evropské unie, EURO MEV 6 – tvorba mediálního sdělení pro spolužáky
	Zřízení a vedení bankovního účtu, termínovaný vklad, výpovědní lhůta, zásady práce s osobními údaji, přihlašovací údaje, platební příkazy, karty a jejich druhy, bankomat, platba kartou, výpis z účtu

Objasní, které bezhotovostní operace lze provádět prostřednictvím bankovního účtu.	Průřezová témata: OSV 1 – dovednosti pro učení a studium	
Uvědomí si, z jakých druhů statků se skládá osobní majetek.	Hospodaření domácnosti, druhy potřeb a jejich uspokojování, hmotné a nehmotné statky, příjmy, výdaje domácnosti, spotřební koš, hrubá, čistá mzda, rozpočet přebytkový, vyrovnaný, schodkový, odhad vlastních výdajů, poradny v dluhové pasti, základní práva spotřebitelů, reklamace, ČOI	
Vysvětlí, jak se dělí potřeby člověka a jakou mají souvislost s oblastí ekonomie a finančnictví.		
Sestaví jednoduchý rozpočet vymyšlené domácnosti podle daných kritérií.		Průřezová témata:
Zvažuje nezbytnost jednotlivých výdajů (podle uspokojování potřeb).		OSV 3 – sebeovládání – regulace vlastního jednání OSV 10 – dovednosti pro řešení problémů z hlediska sociálních rolí
Vysvětlí, kdy je možné reklamovat nekvalitní výrobek.		OSV 11 – analýza vlastních postojů a hodnot
Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu.		
Vysvětlí rozdíly mezi debetní a kreditní kartou, uvede jejich omezení a možnosti jejich využití.	Finanční produkty, aktivum, pasivum, úspory, spoření, fondy, stavební spořitelny, typy pojištění, pojišťovna, roční míra výnosu, roční úroková míra, splatnost, spotřebitelský úvěr, hypotéka, zástava, leasing, nákup na splátky, kreditní, debetní, platební karta, podílový list, podílový fond, RPSN	
Vysvětlí, co jsou to volné prostředky a jak lze s nimi nakládat.		
Vysvětlí, co to je deficit, jak vzniká a jaké jsou nejčastější způsoby jeho krytí.		
Vysvětlí, co je to úrok, jaké existují druhy úroků. Vysvětlí význam úroku placeného a přijatého.		Průřezová témata: OSV 10 – dovednosti pro řešení problémů VDO 4 – způsoby řešení problémů a konfliktů v osobním životě
Uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je vhodné je použít.		MEV 1 – kritické vnímání reklamy, chápání manipulativních prvků v reklamě
Rozhodne, zda produkt (výrobek, služba...) nabízený reklamou je výhodný/nevýhodný. Své tvrzení vysvětlí.		

Osnovy předmětu

První a druhé období (1. stupeň):

Okruh	Obsah	Výstupy	Předmět (ročník)
Peníze	Historie funkce peněz	Žák: vysvětlí funkci peněz, seznámí se s mincemi a bankovkami české měny a eura.	M (1.), M (3.), M (4.)
	Hotovostní a bezhotovostní peníze, banka jako správce peněz	Žák: se seznámí s významem spoření a úlohou bank, vysvětlí výhody a nevýhody placení kartou, složenkou, používá peníze v běžných situacích.	M (1.), M (2.), PRV (3.)
Finanční produkty	Úspory a půjčky	Žák: vysvětlí význam spoření, chápe důvody půjčky a vrácení dluhů.	M (1.), M (3.), PRV (4.), M (4.), VL (5.), M (5.)
Hospodaření domácnosti	Finanční plánování a spoření, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti	Žák: dokáže stanovit priority při hospodaření se svými penězi, uvědomí si důsledky finančních rozhodnutí, odhadnou a zkontrolují cenu nákupu a vrácené peníze.	M (2.), PRV (2.), PRV (3.), M (5.), VL (5.)

Vysvětlivky: M – Matematika, PRV – Prvouka, VL - Vlastivěda

Třetí období (2. stupeň):

Okruh	Obsah	Výstupy	Ročník - předmět
-------	-------	---------	------------------

Peníze	Funkce peněz	Žák: vysvětlí funkci peněz, seznámí se s mincemi a bankovkami české měny a eura, zná ochranné prvky bankovek	Ov (6.), Ov (7.), M (6.)
Finanční produkty	Peníze, cena zboží, inflace, hotovostní a bezhotovostní peníze, banka, internetové bankovníctví	Žák: vysvětlí funkci banky, objasní výhody nevýhody placení kartou, složenkou, popíše pojmy aktiva, výnos, úrok, míra výnosu, úroková míra, daň z výnosu, vysvětlí rozdíl mezi kreditní a debetní kartou, vyplní složenku nebo jiný příkaz k platbě, vysvětlí výhody i rizika internetové platby.	ČaSP (8.), Ov (9.), M (7.), M (8.), M (9.)
Úspory a investice	Úspory a půjčky, finanční investice, pojištění	Žák: objasní druhy spoření, vysvětlí funkci různých druhů pojištění.	Ov (7.)
Úvěry	Úvěr, půjčka, leasing	Žák: vysvětlí rozdíl mezi úvěrem a leasingem, popíše průběh splácení dluhu.	ČaSP (8.), Ov (7.)

Vysvětlivky: M – Matematika, Ov – Občanská výchova, ČaSP – Člověk a svět práce

5.20 Tělesná výchova

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
2	2	2	2	2	2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Povinný předmět Tělesná výchova patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je vyučován ve všech ročnících. Převažující formou výuky je vyučovací hodina, od šestých tříd dělená na skupiny chlapců a dívek. Výuka probíhá v tělocvičně, v areálu ZŠ, na přilehlém areálu TJ Sokol Bohuňovice, na hřišti v Trusovicích, v Centru zdraví Bohuňovice.

Používané formy a metody výuky jsou ukázka, výklad, pokus – omyl, frontální, skupinová, individuální výuka. Dětem se zájmem o sport a nadaným sportovcům nabízíme zapojení do dalších sportovních aktivit a doporučení k dalšímu rozvoji ve sportovních klubech. V průběhu výuky jsou zařazována vhodná průřezová témata – nejčastěji Osobnostní a sociální výchova.

V průběhu prvního období absolvují žáci plavecký výcvik. Ve třetím období je zařazen Zimní kurz.

Cílem výuky je, aby žáci

- získali kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu,
- si vytvářeli návyky zdravého životního stylu vedoucí k progresivnímu utužování zdraví a zdravého životního stylu vůbec,
- dodržovali sportovní etiku, pravidla a jednali fair-play.

Do výuky jsou průběžně zařazovány některé tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova,
- Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Tělesná výchova jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Snažíme se vybrat a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro získávání nových pohybových schopností.
- 2) Vybíráme a využíváme vhodné způsoby, metody a strategie pro získávání nových pohybových dovedností.
- 3) Operujeme s obecně používanými symboly, termíny a znaky v tělesné výchově, sportu a při pohybových činnostech.
- 4) Poznáváme smysl nabývání nových pohybových dovedností, schopností, sportu.

- 5) Poznáváme cíl a vzájemnou propojenost pohybu a kvalitního života, jako nezastupitelného činitele.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Chceme, aby žáci přemýšleli o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledali cesty k jeho odstranění, nenechali se odradit případným nezdarem.
- 2) Hledáme vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.
- 3) Dbáme na to, aby žáci byly schopni obhájit si svá rozhodnutí a uvědomit si zodpovědnost za ně.
- 4) Snažíme se o to, aby žáci byli schopni zhodnotit výsledky svých činů.

Kompetence komunikativní

- 1) Dbáme na souvislé a výstižné vyjadřování.
- 2) Učíme žáky naslouchat a účinně se zapojovat do diskuse.
- 3) Snažíme se o to, aby žáci uměli obhájit svůj názor.
- 4) Chceme, aby uměli pořádat a prezentovat záznam ze sportovní akce.

Kompetence sociální a personální

- 1) Přispíváme k upevňování mezilidských vztahů.
- 2) Dbáme na pochopení potřeby efektivně spolupracovat.
- 3) Dodržujeme pravidla fair play.
- 4) Snažíme se o prezentaci a podporu myšlenky olympijského hnutí.
- 5) Rozvíjíme spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva.
- 6) Rozdělujeme a přijímáme úkoly v rámci sportovního družstva.

Kompetence občanské

- 1) V zájmu podpory svého zdraví uplatňujeme hygienická pravidla.
- 2) Vedeme žáky k uvědomění potřeby aktivního zapojení do sportovních aktivit a k vědomí svých práv a povinností v tělesné výchově, ve škole i mimo ni.
- 3) Snažíme se o zodpovědné chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.

Kompetence pracovní

- 1) Bezpečně používáme a manipulujeme s nářadím a náčiním.
- 2) Uvádíme příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě.
- 3) Snažíme se o vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledáme cesty k jejich minimalizování.

Osnovy předmětu

1. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
3. ročník		
Žák		
Zná neznámější sportovní hry.	Sportovní hry:	

Zvládá podle svých osobních předpokladů základy techniky držení, házení a chytání míče.	základy sportovních her, průpravná sportovní cvičení, technika házení, držení a chytání míče, technika přihrávky rukou a nohou, sportovní hry pro rozvoj rychlosti, zjednodušená pravidla	OSV 1 poznávání vlastních pohybových schopností
Zvládá základní techniku přihrávky rukou a nohou.		
Zná zásady bezpečnosti a hygienických návyků.		
Zvládá podle svých osobních předpokladů techniku běhu.	Atletika: průpravná běžecká cvičení, rozvoj běžecké rychlosti a startovní reakce, skok do dálky z místa i s rozběhem, hod míčkem	OSV 3 seberegulace a sebeorganizace
Zvládá spojení startu na signál a běhu.		
Zvládá podle svých osobních předpokladů základní techniku odrazu z odrazové nohy a základní techniku skoku do dálky z rozběhu.		
Zvládá základní techniku hodů míčkem.		
Zvládá podle svých osobních předpokladů základy pravidel některých pohybových her, které je schopen hrát se spolužáky i mimo hodiny tělesné výchovy.	Pohybové hry: základní organizační povely pro realizaci her, základní pravidla osvojování her, bezpečnost při různých druzích her, pohybové hry soutěživé, bojové, hry pro rozvoj pohybové představitivosti a tvořivosti, hry se sportovním náčiním	OSV 9 kooperace a kompetice
Umí pohyb spojit s hudbou, příběhem, nebo představou.		
Umí k některé hře využít sportovní náčiní.		
Podle svých předpokladů zvládá základy techniky gymnastického držení těla, kotoulu vpřed a vzad. Zná zásady bezpečnosti.	Gymnastika: základní průpravná gymnastická cvičení, správné gymnastické držení těla, cvičení svalového napětí a uvolnění celého těla, soustředění na cvičení kotoul vpřed a vzad, průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z gymnastického můstku, výskok do sporu dřepmo na sníženou švédskou bednu, pravidla při gymnastickém cvičení, pravidla bezpečnosti	OSV 1 poznávání vlastních pohybových schopností
Zvládá základy gymnastického odrazu.		
Dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní.		
Zná zásady bezpečnosti při cvičení na gymnastickém nářadí.		
Chápe účinky různých cvičení.	Průpravná, kondiční a relaxační cvičení:	OSV 4 psychohygienu
Zná zásady správného držení těla a správného dýchání.		

Podle svých předpokladů zvládá dechová, protahovací a vytrvalostní cvičení.	příprava organismu pro různé pohybové činnosti, správné držení těla, soustředění při cvičení, základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, protahovací a napínací cvičení, dechová a vytrvalostní cvičení	
Dodržuje sportovní chování v duchu fair play.	Úpoly: průpravné přetahy a přetlaky, zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních, zpevňování těla, správné dýchání	OSV 11 hodnoty, postoje, praktická etika
Nebojí se vody. Dovede reagovat na překážku v cestě plavce. Podle svých osobních předpokladů zvládá základy orientace ve vodě a pod vodou. Ví, jaké jsou zásady bezpečnosti a hygieny při plavání. Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Plavání: smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu, průpravná cvičení pro seznámení s vodou, pro orientaci ve vodě a pod vodou, pro osvojení plaveckých dovedností, splývání, dýchání do vody, zásady hygieny a bezpečnosti při plavání a při pohybu v areálu bazénu	OSV 1 poznávání vlastních pohybových schopností Pozn. Z organizačních důvodů je plavecký výcvik zařazen již do prvního období
Podle svých předpokladů zvládá základní techniku chůze. Umí se podle pokynů připravit na turistickou akci. Dovede se orientovat v přírodě podle značek a přírodních ukazatelů. Zná pravidla chování při pobytu v přírodě.	Turistika a pobyt v přírodě: způsob pohybu v terénu a chování v přírodě, správné oblečení, obutí a výstroj pro turistiku, základní dopravní a turistické značky, orientace v přírodě, základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice a pobytu v přírodě, první pomoc při poraněních, ochrana před ohněm a popálením, stravování a pití na turistické akci,	EV 4 vztah člověka k prostředí

	elementární ochrana přírody, aplikace znalostí o rostlinách a zvířatech, aplikace pohybových her v přírodním prostředí	
--	--	--

2. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
5. ročník		
Žák		
Zvládá některé hry se zjednodušenými pravidly.	Sportovní hry: základní spolupráce ve hře, průpravná sportovní cvičení, sportovní hry pro rozvoj rychlosti, technika házení, držení a chytání míče, zastavení, technika přihrávkou rukou vrchní, trčením, organizace utkání, zjednodušená pravidla	OSV 1 poznávání vlastních pohybových schopností
Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů a usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti.		
Zvládá podle svých osobních předpokladů základy techniky chytání a házení míče.		
Zvládá základní techniku přihrávkou rukou a nohou.		
Reaguje na základní pokyny.		
Dodržuje zásady bezpečnosti a hygienických návyků při sportovních hrách.		
Zlepšuje svou tělesnou kondici, úroveň výkonů a správné držení těla.	Atletika: běžecká abeceda, průpravná běžecká cvičení, pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti a startovní reakce, rychlý a vytrvalý běh, polovysoký a nízký start, skok do dálky, hod míčkem	
Zvládá podle svých osobních předpokladů osvojované dovednosti.		
Zvládá spojení startu na signál a běhu.		
Zvládá podle svých osobních předpokladů techniku odrazu z odrazové nohy a skok do dálky s rozběhem.		
Zvládá základní techniky hodů míčkem.		
Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně zdatnosti.	Pohybové hry: využití přírodního prostředí pro pohybové hry,	OSV 11 hodnoty, postoje, praktická etika EV 4 vztah člověka k prostředí

Zvládá podle svých osobních předpokladů základy pravidel pohybových her.	základní organizační povely pro realizaci pohybových her, základní pravidla pohybových her, bezpečnost při různých druzích her, pohybové hry soutěživé, bojové, hry s náčiním, hry pro rozvoj pohybové představitosti a tvořivosti	
Zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo hodin tělesné výchovy.		
Umí spojit pohyb s hudbou, příběhem, nebo představou.		
Umí k pohybové hře využít i některé sportovní náčiní.		
V souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované gymnastické dovednosti. Podle svých osobních předpokladů zvládá základy techniky gymnastického držení těla, kotoulu vpřed a vzad. Dovede pojmenovat základní gymnastická náčiní a náradí. Zvládá základy gymnastického odrazu. Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonu. Dodržuje zásady bezpečnosti při cvičení na gymnastickém náradí.	Gymnastika: základní průpravná gymnastická cvičení, soustředění na cvičení, cvičení svalového napětí a uvolnění celého těla, správné gymnastické držení těla, kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí, průpravné cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky, výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu, přeskok přes kozu odrazem z můstku, základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení	OSV 5 kreativita
Podle svých osobních předpokladů zvládá základy techniky gymnastického držení těla, kotoulu vpřed a vzad.		
Dovede pojmenovat základní gymnastická náčiní a náradí.		
Zvládá základy gymnastického odrazu.		
Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonu.		
Dodržuje zásady bezpečnosti při cvičení na gymnastickém náradí.		
Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů.		
Chápe účinky různých cvičení.		
Zná zásady správného držení těla a správného dýchání.	Průpravná, kondiční a relaxační cvičení: příprava organismu pro různé pohybové činnosti, soustředění při cvičení, správné držení těla, základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení,	OSV 3 seberegulace a sebeorganizace
Podle svých předpokladů zvládá dechová, protahovací a vytrvalostní cvičení.		

	dechová, vytrvalostní, psychomotorická, relaxační, protahovací a napínací cvičení	
Snaží se o estetické držení těla a dle svých osobních předpokladů zvládá základy estetického pohybu.	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou: základní estetický pohyb těla a jeho části – chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla, základní taneční kroky jednoduchých tanců, rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem	OSV 1 poznávání vlastních pohybových schopností
Zvládá nápodobu pohybem.		
Podle svých předpokladů zvyšuje úroveň výkonů.	Úpoly: průpravné přetahy a přetlaky, zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních, zpevňování těla, správné dýchání	
Dodržuje sportovní chování v duchu fair play.		
Zlepšuje úroveň své tělesné zdatnosti.	Turistika pobyt v přírodě: chůze po delších trasách, základní dovednosti spojené s tábořením, způsob pohybu v terénu a chování v přírodě, správné vybavení pro turistiku, základní dopravní a turistické značky, orientace v přírodě, stravování a pití na turistické akci, první pomoc při poraněních, ochrana před ohněm a popálením, základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice a pobytu v přírodě, aplikace znalostí o rostlinách a zvířatech	OSV 11 hodnoty, postoje, praktická etika
Podle svých předpokladů zvládá základní techniku chůze.		
Umí se připravit na turistickou akci.		
Dovede se orientovat v přírodě.		
Uvědomuje si, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejdřívějším pohybovým aktivitám.		

3. období

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
6. – 7. ročník		
Žák		
Rozumí a reaguje na základní povelovou techniku a umí ji používat.	Povelová technika, signály verbální, neverbální a zvukové, gymnastické názvosloví, vyjadřovací prostředky ve	OSV 8 komunikace
Rozumí základnímu gymnastickému názvosloví.		

Rozumí a reaguje na smluvené signály a gesta.	sportu	
Chápe základní hygienická a bezpečnostní pravidla při pohybové činnosti a zejména po jejím skončení.	Hygienická pravidla v tělesné výchově	
Chápe základní bezpečnostní pravidla při pohybové činnosti.	Bezpečnostní pravidla v tělesné výchově	OSV 3 seberegulace a sebeorganizace
Chápe a dodržuje bezpečnostní pravidla pro manipulaci s nářadím, náčiním a tělocvičným vybavením.	Bezpečnost v tělesné výchově	OSV 2 sebezpoznání a sebepojetí
Samostatně se dokáže připravit (rozcvičit) na pohybovou činnost a chápe důležitost této činnosti.	Rozcvičení, uvolňovací cvičení – strečink	OSV 2 sebezpoznání a sebepojetí
Chápe a samostatně provádí uvolňovací cvičení zatěžovaných svalových skupin po ukončení pohybové činnosti.		
Chápe nebezpečí návykových látek, dopingu a zásadně je odmítá jako neslučitelné se zdravím a sportovní etikou.	Drogy, doping, návykové látky	OSV 3 seberegulace a sebeorganizace
Je schopen posoudit stav své tělesné zdatnosti.	Základní testy zdatnosti, celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení svalových dysbalancí), rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	OSV 2 sebezpoznání a sebepojetí OSV 4 psychohygienu
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti.		
Z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zvyšování své tělesné zdatnosti.		
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím.	Přímivá cvičení, spinální cvičení, relaxační cvičení, protahovací cvičení	OSV 2 sebezpoznání a sebepojetí OSV 4 psychohygienu
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Sebehodnocení v dané pohybové činnosti s pomocí spolužáků nebo učitele	OSV 2 sebezpoznání a sebepojetí
Podle svých předpokladů zvládá a rozvíjí techniku švihového a šlapavého běhu.	Speciální běžecká cvičení: šlapavá technika běhu, rozvoj rychlostních schopností, sprint na 60 m, švihová technika běhu, běh do 15 minut souvisle v terénu, běh na 1000 m (dívky), běh na 1500 m (chlapci),	OSV 1 rozvoj schopností poznávání

	fartlek – využití pedometru, využití Sporttesteru	
Podle svých předpokladů zvládá techniku skoku dalekého.	Skok daleký	OSV 1 rozvoj schopností poznávání
Podle svých předpokladů zvládá techniku hodu míčkem z individuálního rozběhu.	Hod míčkem	
Podle svých předpokladů zvládá techniku štafetového běhu a předávky.	Štafetový běh – předávka, pravidla	
Podle svých předpokladů zvládá techniku běhu přes překážky.	Překážkový běh přes improvizované překážky	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, při soutěžích a rekreačních činnostech.	Pohybové hry různého zaměření: s náčiním, s využitím náradí	OSV 5 kreativita OSV 8 komunikace OSV 9 spolupráce a soutěživost
	Soutěže družstev s různým zaměřením	
	Míčové hry: vybíjená a její obměny	OSV 8 komunikace OSV 9 spolupráce a soutěživost
	Florbal: HČJ, florbalová abeceda, vedení a přihrávání míčku, útočná a obranná činnost, jednoduchá hra	
	Kopaná (chlapci): HČJ, vedení, přihrávání a zpracování míče, útočná a obranná činnost, jednoduchá hra	
	Volejbal (dívky): vrchní odbytí, odbytí obouruč, přehazovaná, jednoduchá hra	
	Zimní kurz: sjezdové lyžování, jízda na snowboardu	OSV 1 rozvoj schopností poznávání OSV 2 sebepoznání a sebepojetí OSV 6 poznávací schopnosti OSV 8 komunikace
	Netradiční pohybové činnosti: frisbee, softbal, ringo, in line bruslení, bruslení, tenis (podle zájmu a podmínek)	OSV 9 spolupráce a soutěživost
	Plavání: rozvoj vytrvalosti, plavecké styly (prsa, kraul, znak – podle zájmu a podmínek)	
Prostná:	OSV 6 poznávací schopnosti	

	<p>kotoul vpřed a vzad, kotoulové řady, stoj na rukou s dopomocí, stoj na hlavě, přemet stranou</p> <p>Přeskok: koza, bedna našíř, s můstkem, s trampolínkou</p> <p>Kruhy: kotoul vpřed, vzad, houpání</p> <p>Hrazda: ručkování ve vzporu, kotoul vzad, toč vpřed</p> <p>Šplh: na tyči, na laně s přírazem</p> <p>Úpoly: přetahy, přetlaky, pády</p>	OSV 9 spolupráce a soutěživost
V souladu se svými individuálními předpoklady je schopen provádět pohybovou činnost v souladu s hudebním doprovodem.	Cvičení s hudbou: rytmické cvičení s náčiním, kondiční cvičení (kruhový provoz), aerobic, kalanetika (dívky – podle zájmu), tance (mazurka, blues)	
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel	OSV 9 spolupráce a soutěživost
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Historie olympijských her, Mezinárodní olympijský výbor, Český olympijský výbor, Olympiáda dětí a mládeže	OSV 11 hodnoty, postoje a praktická etika
Je schopen základního ošetření zraněného, orientuje se v postupu přivolání rychlé lékařské pomoci.	První pomoc	
Přijímá základní bezpečnostní opatření při pohybu v méně známém prostředí a za nepříznivých podmínek.	Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu, seznámení s pravidly silničního provozu	
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy.	Organizace prostoru a pohybových činností, postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele	OSV 10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových	Práce s tabulkou (výsledkovou listinou) grafické zpracování	

aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	naměřených dat a jejich prezentace	
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Statistická zjištění, odhady, přesná měření (stopky, pásmo), evidence a vyhodnocení zjištěných dat	
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Sebehodnocení v dané pohybové činnosti, práce na odstranění nedostatků (s pomocí spolužáků i učitele)	OSV 2 sebezpoznání a sebepojetí
Chová se zodpovědně při situacích ohrožujících zdraví a při krizových situacích.	Civilní ochrana obyvatel: signály, postupy	OSV 3 seberegulace a sebeorganizace
8. – 9. ročník		
Žák		
Rozumí základní povelové technice, reaguje na ni a umí ji používat.	Povelová technika, signály: verbální, neverbální a zvukové, gymnastické názvosloví, vyjadřovací prostředky ve sportu	OSV 8 komunikace
Rozumí základnímu gymnastickému názvosloví.		
Rozumí smluveným signálům a gestům a reaguje na ně.		
Chápe základní hygienická a bezpečnostní pravidla při pohybové činnosti, zejména po jejím skončení.	Hygienická pravidla v tělesné výchově	OSV 3 seberegulace a sebeorganizace
Chápe základní bezpečnostní pravidla při pohybové činnosti.	Bezpečnostní pravidla v tělesné výchově	OSV 3 seberegulace a sebeorganizace
Chápe a dodržuje bezpečnostní pravidla pro manipulaci s nářadím, náčiním a tělocvičným vybavením.	Bezpečnost v tělesné výchově	
Samostatně se dokáže připravit (rozcvičit) na pohybovou činnost a chápe důležitost této činnosti.	Rozcvičení a jeho druhy, Uvolňovací cvičení – strečink	OSV 2 sebezpoznání a sebepojetí
Chápe a samostatně provádí uvolňovací cvičení zatěžovaných svalových skupin po ukončení pohybových činností.		
Chápe nebezpečí návykových látek, dopingu a zásadně je odmítá jako neslučitelné se zdravím a sportovní etikou.	Drogy, doping, návykové látky	OSV 3 seberegulace a sebeorganizace
Je schopen posoudit stav své tělesné zdatnosti.	Základní testy zdatnosti, měření TF jako ukazatele zatížení, využití Sporttesteru	

Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti.	Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení svalových dysbalancí), rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	OSV 2 sebezpoznání a sebepojetí
Z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zvyšování své tělesné zdatnosti.		
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.	Přímivá cvičení, spinální cvičení, relaxační cvičení, protahovací cvičení	OSV 3 seberegulace a sebeorganizace OSV 4 psychohygiena
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Sebehodnocení v dané pohybové činnosti s pomocí spolužáků nebo učitele	OSV 2 sebezpoznání a sebepojetí
Podle svých předpokladů zvládá a rozvíjí techniku švihového a šlapavého běhu.	Speciální běžecká cvičení: šlapavá technika běhu, rozvoj rychlostních schopností, sprint na 60 m, švihová technika běhu, běh do 20 minut souvisle v terénu, běh na 1000 m (dívky), běh na 1500 m (chlapci), fartlek – využití pedometru, využití Sporttesteru	OSV 1 rozvoj schopností poznávání
Podle svých předpokladů zvládá techniku skoku dalekého.	Skok daleký	OSV 6 poznávací schopnosti
Podle svých předpokladů zvládá techniku hodů míčkem z individuálního rozběhu.	Hod míčkem	
Podle svých předpokladů zvládá techniku štafetového běhu a předávky.	Štafetový běh – předávka, pravidla	
Podle svých předpokladů zvládá techniku běhu přes překážky.	Překážkový běh přes improvizované překážky	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, při soutěži nebo rekreačních činnostech.	Pohybové hry různého zaměření: s náčiním, s využitím náradí	OSV 5 kreativita OSV 8 komunikace OSV 9 spolupráce a soutěživost
	Soutěže družstev s různým zaměřením	OSV 9 spolupráce a soutěživost
	Míčové hry: vybíjená a její obměny	OSV 9 spolupráce a soutěživost
	Florbal: uvolňování, obranný systém, útočný systém, hrací systémy, útočná a obranná činnost, taktika hry, hra	OSV 3 seberegulace a sebeorganizace OSV 8 komunikace OSV 9 spolupráce a soutěživost
	Kopaná (chlapci):	

	HČJ, vedení, přihrávání a zpracování míče, uvolňování, obranný systém, útočný systém, hrací systémy, útočná a obranná činnost, jednoduchá hra	
	Volejbal (dívky): spodní odbytí, odbytí obouruč, podání, smeč, jednoduchá hra	
	Netradiční pohybové činnosti: frisbee, softbal, ringo, in line bruslení, bruslení, tenis (podle zájmu a podmínek)	OSV 9 spolupráce a soutěživost
	Plavání: rozvoj vytrvalosti, plavecké styly (prsa, kraul, znak – podle zájmu a podmínek)	
	Prostná: kotoul vpřed a vzad, kotoulové řady, stoj na ruku, stoj na hlavě, přemet stranou, přemet vpřed, rondat, kotoul letmo	OSV 3 seberegulace a sebeorganizace OSV 6 poznávací schopnosti OSV 8 komunikace OSV 9 spolupráce a soutěživost
	Přeskok: koza, bedna nadél, s můstkem, s trampolínkou	
	Kruhy: kotoul vpřed, vzad, výmyk, toč vzad	
	Hrazda: ručkování ve vzporu, kotoul vzad, toč vpřed	
	Šplh: na tyči, na laně s přírazem	
	Úpoly: přetahy, přetlaky, pády	
V souladu se svými individuálními předpoklady je schopen provádět pohybovou činnost v souladu s hudebním doprovodem.	Cvičení s hudbou: rytmické cvičení s náčiním, kondiční cvičení (kruhový provoz), aerobic, kalanetika (dívky – podle zájmu), tance (polka, valčík, jive, cha-cha)	
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel	OSV 9 spolupráce a soutěživost
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc	Historie olympijských her, Mezinárodní olympijský výbor, Český olympijský výbor,	OSV 11 hodnoty, postoje, praktická etika

handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Olympiáda dětí a mládeže	
Je schopen základního ošetření zraněného, orientuje se v postupu přivolání rychlé lékařské pomoci.	První pomoc	
Přijímá základní bezpečnostní opatření při pohybu v méně známém prostředí a za nepříznivých podmínek.	Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu, seznámení s pravidly silničního provozu	
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy.	Organizace prostoru a pohybových činností, postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele	OSV 10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Práce s tabulkou (výsledkovou listinou) grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace	
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Statistická zjištění, odhady, přesná měření (stopky, pásmo), evidence a vyhodnocení zjištěných dat	
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Sebehodnocení v dané pohybové činnosti, práce na odstranění nedostatků (s pomocí spolužáků i učitele)	OSV 2 sebezpoznání a sebepojetí
Chová se zodpovědně při situacích ohrožujících zdraví a při krizových situacích.	Civilní ochrana obyvatel: signály, postupy	OSV 3 seberegulace a sebeorganizace

5.21 Člověk a svět práce

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1	1	1	1	1	1	1	1	0

1. stupeň

Charakteristika předmětu

Výuka v 1. a 2. období probíhá v kmenových třídách, ve cvičné kuchyni a na školním pozemku. Vzdělávací obsah je úzce spjat se všemi předměty 1. stupně, ale zejména s Výtvarnou výchovou, Prvoukou a Matematikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Člověk a svět práce jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Rozvíjíme základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí.
- 2) Učíme žáky používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě.
- 3) Vedeme žáky k poznávání a používání různých materiálů, vhodných nástrojů a nářadí.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Navodíme plnění zadaných úkolů tak, aby si žáci mohli promyslet pracovní postup.
- 2) Vedeme k rozvíjení tvořivosti žáků tak, aby uplatňovali vlastní nápady.

Kompetence komunikativní

- 1) Rozšiřujeme slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek.
- 2) Vedeme žáky k užívání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální

- 1) Vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci.
- 2) Organizujeme práci ve skupině a učíme žáky spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snažíme o dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence občanské

- 1) Vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.
- 2) Umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

- 1) Vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků.
- 2) Vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů a zodpovědnému zacházení s pracovními pomůckami.
- 3) Respektujeme žákovo osobní pracovní tempo.

Osnovy předmětu

1. období

Očekávané výstupy	Učivo
3. ročník	
Žák	
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k materiálu.	Práce s drobným materiálem, práce s přírodninami, papírem, modelovací hmotou, kartonem a textilem, stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování
Vytváří různé výrobky z daných materiálů.	
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	Vytváření správných návyků organizace práce, osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě představivosti různé výrobky z modelovacího materiálu.	Práce s modelovací hmotou: hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, poznávání vlastností materiálů
Pracuje podle slovního návodu a předlohy či šablony.	Práce s papírem a kartonem: překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, rozlišování druhu papíru
Zvládá dle svých možností šití jednoduchých stehů, popř. přišívání.	Práce s textilem, odměřování a navlečení nitě do jehly, uzlík, šití stehem (předním, zadním)
Rozezná rub a líc látky.	
Pracuje podle jednoduchého návodu.	Konstrukční činnosti, práce se stavebnicemi, montáž a demontáž, údržba stavebnic
Pozoruje přírodu, zaznamenává výsledky pozorování.	Pěstitelské práce, ošetřování pokojových květin, zalévání, kypření
Pečuje o nenáročné pokojové rostliny.	
Provádí jednoduché práce na školním pozemku.	Setba a péče o hrách, ředkvičky, mrkev aj., zalévání, pletí
Orientuje se v základním vybavení kuchyně.	Příprava pokrmů, kuchyň – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, čisticí prostředky, potraviny a jejich jednoduchá úprava, výběr a nákup potravin, příprava jednoduchých pokrmů studené kuchyně,
Připraví tabuli pro jednoduché stolování.	
Chová se vhodně při stolování, dodržuje pravidla společenského chování.	

	jednoduché prostírání pro stolování
--	-------------------------------------

2. období

Očekávané výstupy	Učivo
5. ročník	
Žák	
Vytváří různé výrobky z daných materiálů podle pokynů učitele i na základě své představy.	Práce s drobným materiálem, práce s přírodninami, papírem a modelovací hmotou, hlinou, textilem, drátem, folií, využití prvků lidových tradic
Učí se správně volit a používat nástroje.	
Pracuje se stavebnicemi a modely.	Konstrukční činnosti, práce podle návodu, plánu, náčrtku, předlohy, zásady hygieny a bezpečnosti, první pomoc, model obce, krajiny, geometrických tvarů v prostoru
Provádí pěstitecké pokusy a pozorování.	Pěstitecké práce, základní podmínky pro pěstování rostlin v místnosti i na zahradě, udržování školního pozemku, péče o pěstované rostliny, zalévání, pletí, kypření, jarní a podzimní úklid
Pečuje o pokojové rostliny.	
Správně používá nástroje.	
Pracuje na školním pozemku.	
Pečuje o školní areál a úklid v obci.	
Připraví jednoduchý pokrm v souvislosti se zdravou výživou a správným stolováním.	Příprava pokrmů, orientace při nákupu zdravých potravin, správné stolování, jednoduché receptury pokrmů, úprava ovoce a zeleniny
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch.	
Vytváří různé výrobky z daných materiálů podle pokynů učitele i na základě své představy.	Práce s drobným materiálem, práce s přírodninami, papírem a modelovací hmotou, hlinou, textilem, drátem, folií, využití prvků lidových tradic
Učí se správně volit a používat nástroje.	

2. stupeň

Charakteristika předmětu

Člověk a svět práce na 2. stupni navazuje na výuku tohoto předmětu na 1. stupni. Vyučuje se v 6., 7., a 8. ročníku. Zahrnuje množství pracovních činností, základních uživatelských dovedností a návyků. Vychází z konkrétních životních situací a zaměřuje se zvláště na praktické pracovní návyky a dovednosti v interakci s technickými objekty (práce s technickými materiály, provoz v domácnosti, stavebnice, elektrotechnika) a zemědělstvím. Zaměřuje se také na volbu profesní orientace a s tím související volbu dalšího vzdělávání. Do výuky je zařazováno průběžně průřezové téma Environmentální výchova.

Žáci jsou vzděláváni v těchto tematických okruzích:

- Práce s technickými materiály,
- Design a konstruování,
- Pěstitelské práce, chovatelství,
- Příprava pokrmů,
- Svět práce.

Cíle 3. období

Žák je dlouhodobě veden k:

- dodržování obecných zásad bezpečnosti a hygieny při práci i zásad bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím v dílně i na pozemku,
- provádění jednoduchých prací s technickými materiály a dodržování technologické kázně, řešení jednoduchých technických úkolů s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí, organizování a plánování své činnosti, užívání technické dokumentace, připravování si vlastního jednoduchého náčrtu výrobku,
- sestavení podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daného modelu či funkčního zapojení,
- tomu, aby volil vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin, používal vhodné pracovní pomůcky a prováděl jejich údržbu,
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení,
- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Člověk a svět práce jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Žáky vedeme k orientaci v textu a v technických výkresech, předkládáním množství návodů a technické dokumentace, stejně tak načrtnutím vlastního technického náčrtu.
- 2) Vedeme žáky k analýze a hodnocení své vlastní práce, způsob vyplývá z praktického zaměření tohoto předmětu, například srovnáváním jednotlivých výrobků či modelů nebo jejich konkrétním použitím.

Kompetence k řešení problému

- 1) Zařazováním problémových úloh vedeme žáky k poznání, že technický problém může více než jedno správné řešení.
- 2) Vedeme žáky k plánování činnosti, k vytváření a k uplatnění poznatků v praxi, to je dáno už samotným praktickým zaměřením tohoto předmětu.

Kompetence komunikativní

- 1) Žáky vedeme ke konzultaci vlastních myšlenek při řešení jednotlivých úloh.

Kompetence sociální a personální

- 1) Žáky vedeme k pochopení významu kooperace při řešení technických problémů, problémů v domácnosti, vaření, k hodnocení podílu vlastní práce.
- 2) Vedeme žáky k víře ve vlastní schopnosti vytvořením příležitostí při práci s materiálem, modely, potravinami.

Kompetence občanské

- 1) Vedeme žáky k uvědomění si vlastní odpovědnosti za svou práci zhodnocením jeho práce, srovnáním jeho práce s ostatními pracemi druhých žáků, použitelností jeho práce v reálném světě.
- 2) Vlastním příkladem, poučením a praktickými ukázkami vedeme žáky k dodržování pracovní kázně a k ohleduplnosti vůči ostatním.

Kompetence pracovní

- 1) Vedeme žáky k plánování pracovního postupu při práci s technickými materiály i při přípravě pokrmů.
- 2) Vedeme žáky k uvědomělému, bezpečnému a šetrnému používání pracovních nástrojů praktickými ukázkami, vysvětlením, vlastním příkladem, vyhledáváním možných rizik.
- 3) Vedeme žáky k provedení práce v co největší kvalitě, při zachování hospodárnosti práce, srovnáním několika pracovních postupů z hlediska kvality i hospodárnosti, poučením.

Osnovy předmětu

6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák podle svých možností: Dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci. Vyjmenuje pravidla bezpečnosti práce tak, jak jsou uvedeny v řádu školních dílen. Čte jednoduchý technický výkres, rozlišuje pojmy viditelná, neviditelná hrana, kóta, osa, nárys, bokorys. Rozliší základní druhy dřeva a řeziva, popíše jejich vlastnosti. Pojmenuje a používá vhodné nástroje pro práci se dřevem. Zhotoví výrobek podle návodu a technického výkresu.</p>	<p>Práce s technickými materiály Bezpečnost a ochrana zdraví při práci</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady ochrany zdraví a bezpečnosti práce • první pomoc při úrazu <p>Čtení technických výkresů</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení jednoduchého technického výkresu <p>Práce se dřevem</p> <ul style="list-style-type: none"> • nářadí – měřidla, druhy pil, rašple, pilník, smirkový papír • dřevo, vlastnosti, druhy, řezivo • měření, orýsování, řezání, broušení, spojování lepením, hřebíky <p>Průřezové téma: Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí</p>
<p>Žák podle svých možností: Zakreslí schematické značky, schéma jednoduchého elektrického obvodu. Popíše funkci jednotlivých součástek a jejich zapojení v obvodu. Uřčí směr elektrického proudu.</p>	<p>Design a konstruování</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavebnice elektro • schéma, schematické značky • zdroj, vodič, spotřebič, ovládací prvky, druhy, vlastnosti • elektrické napětí a proud

<p>Rozdělí zdroje elektrického napětí na střídavé a stejnosměrné. Rozdělí materiály podle vodivosti. Rozdělí spotřebiče podle druhu přeměny elektrické energie. Sestaví jednoduchý elektrický obvod s žárovkou a elektromotorem a vysvětlí, jak pracuje. Vysvětlí, co je to zkrat, proč je nežádoucí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchý elektrický obvod s žárovkou, elektromotorem • elektrický obvod otevřený, uzavřený, zkrat • sestavení podle návodu
<p>Žák podle svých možností: Používá základní kuchyňský inventář. Připraví jednoduché pokrmy studené kuchyně v souladu se zásadami zdravé výživy. Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce. Poskytne první pomoc při jednoduchých úrazech v kuchyni.</p>	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • kuchyně – vybavení, udržování pořádku, bezpečnost a hygiena provozu • potraviny – výběr, nákup, skladování potravin • příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena
<p>Žák podle svých možností: Vysvětlí význam pěstování rostlin pro člověka. Dokáže zpracovat půdu na podzim a na jaře před setím a výsadbou. Založí kompost. Vyjmenuje vybrané druhy zeleniny. Volí vhodné pracovní postupy při pěstování zeleniny na pozemku. Volí vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Popíše základní podmínky chovu vybraných druhů zvířat, vysvětlí zásady hygieny a bezpečnosti chovu</p>	<p>Pěstitelské práce, chovatelství Podmínky pro pěstování – půda, školní pozemek, ochrana půdy a rostlin Zelenina – význam, druhy, pěstování, plevel Chov zvířat v domácnosti – podmínky, hygiena a bezpečnost, kontakt se zvířaty</p> <p>Průřezové téma: Environmentální výchova -Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák podle svých možností: Vytvoří jednoduchý náčrt výrobku. Vyjmenuje druhy kovů, popíše jejich vlastnosti. Vyjmenuje druhy plastů, popíše jejich vlastnosti. Jednoduše popíše výrobu železa. Jednoduše popíše výrobu drátů, plechů, výrobků z plastických hmot. Stanoví nejvhodnější postup pro zhotovení výrobku. Zhotoví výrobek podle jím stanoveného postupu a náčrtu. Vybere vhodné nástroje pro zhotovení výrobku. Používá efektivně vhodné nástroje pro práci s dřevem, kovem i plastem.</p>	<p>Práce s technickými materiály Technický výkres</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorba náčrtu výrobku <p>Práce s dřevem, kovem a plastem</p> <ul style="list-style-type: none"> • kovy – druhy, vlastnosti • výroba železa, drát, plech • druhy plastických hmot, výrobky z plastických hmot • nářadí – posuvné měřidlo, pila na železo, nůžky na plech, šroubovák, vrtačka • stříhání, ohýbání, rovnání, řezání, spojování vrutem, šroubem <p>Průřezové téma: Environmentální výchova -Vztah člověka k prostředí</p>
<p>Žák podle svých možností:</p>	<p>Design a konstruování Stavebnice elektro</p>

<p>Zná veličinu elektrického napětí, její jednotku a příklady hodnot napětí zdrojů z běžného života. Zná veličiny proud a napětí, zná jejich jednotky a popíše význam těchto veličin. Zakreslí schéma paralelního a sériového zapojení spotřebičů a spínačů. Sestaví elektrický obvod paralelního a sériového zapojení spotřebičů a spínačů. Vytvoří schéma elektrického obvodu s využitím kombinace paralelního a sériového zapojení, sestaví tento obvod. Testuje jeho funkčnost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • schematické značky a pokročilejší schémata • veličiny a jednotky – elektrické napětí, proud, odpor – podrobněji • větvené elektrické obvody • tvorba schéma elektrického obvodu
<p>Žák podle svých možností: Bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Připraví jednoduché pokrmy teplé kuchyně a sestaví denní jídelníček v souladu se zásadami zdravé výživy. Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce při obsluze spotřebičů. Poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.</p>	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • potraviny – sestavování jídelníčku • příprava pokrmů – tepelná úprava pokrmů • úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání
<p>Žák podle svých možností: Objasní význam okrasných rostlin. Pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě. Uvede vybrané zástupce jednotlivých skupin ovoce. Dokáže aplikovat základní zásady pro výsadbu a pěstování vybraných druhů, rozliší ovocné rostliny podle plodů. Volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin na pozemku. Volí vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.</p>	<p>Pěstitelské práce, chovatelství</p> <p>Okrasné rostliny – zásady pěstování, ošetřování pokojových rostlin, květiny Ovocné rostliny – druhy, způsob pěstování, uskladnění a zpracování</p> <p>Průřezové téma: Environmentální výchova -Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák podle svých možností: Má základní představu o činnostech ve vybraných profesích. Posoudí své možnosti v rámci své pracovní orientace, zvolenou práci popíše z hlediska trhu práce a svých osobních dispozic. Vybere vhodnou školu v souladu se svou profesní orientací, zjistí o ní informace, zařadí ji do systému vzdělávání. Popíše způsoby hledání práce, popíše funkci úřadu práce, uvědomuje si problémy s nezaměstnaností. Napíše jednoduchý strukturovaný životopis.</p>	<p>Svět práce</p> <p>Trh práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • povolání, druhy pracovišť, pracovní prostředky, charakter pracovních činností, kvalifikační, osobní a zdravotní požadavky, <p>Volba profesní orientace</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, školní prospěch, <p>Možnosti vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> • typy středních škol, informační a poradenské služby <p>Zaměstnání</p>

<p>Popíše základní způsoby podnikání, popíše rozdíl mezi jednotlivými způsoby podnikání a obchodními společnostmi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaměstnání a způsoby jeho hledání, informační základna pro volbu povolání, • problémy nezaměstnanosti, úřady práce, pracovní příležitosti v regionu • psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele • podnikání • druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
<p>Žák podle svých možností: Sestaví obvod využívající diodu nebo tranzistor. Popíše funkci jednotlivých součástek a jejich zapojení v obvodu. Sestaví obvod využívající diodu nebo tranzistor. Zakreslí schéma tohoto obvodu. Zapojí zásuvku, vypínač, objímku žárovky. Dodržuje zásady bezpečnosti práce, vysvětlí pravidla montáže těchto zařízení.</p>	<p>Design a konstruování Stavebnice elektro</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektronické obvody – dioda, tranzistor • sestavení obvodu podle návodu • tvorba schéma elektrického obvodu s tranzistorem nebo diodou <p>elektřina v domácnosti – montáž a demontáž zásuvky, vypínače, žárovky, bezpečnost práce při montáži a demontáži</p>
<p>Žák podle svých možností: Připraví jeden chod, nachystá stůl na společenský oběd, dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.</p>	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava pokrmů – tepelná úprava pokrmů • úprava stolu a stolování – obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování, zdobné prvky
<p>Žák podle svých možností: Zhodnotí význam léčivých rostlin. Uvede a pozná některé zástupce léčivých rostlin a koření. Vysvětlí zásady sběru, sušení a uchování léčivých rostlin. Seznámí se s rostlinami jedovatými a používanými k výrobě drog.</p>	<p>Pěstitelské práce, chovatelství Léčivé rostliny, koření – pěstování, zpracování, léčivé účinky, rostlinné drogy, alergie</p>

5.22 Seminář s českého jazyka

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	0	0	0	0	1

Charakteristika předmětu

Tento volitelný předmět vyučujeme na druhém stupni v 9. ročníku. Vzdělávací obsah vychází z předpokladu, že Seminář z českého jazyka si zvolí žáci, kteří potřebují prohloubit a procvičit učivo probírané v českém jazyce. Hlavní náplní předmětu je tedy procvičování jazykového učiva daného ročníku. Využíváme různé formy a metody práce. Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Vyžíváme také pracovnu informatiky pro práci s informačními technologiemi.

Důraz je kladen na rozvoj dovedností žáků pro komunikaci a kooperaci v týmu, na schopnost adekvátně jazykově reagovat v rozmanitých životních situacích, a používat jazyk jako prostředek permanentního celoživotního vzdělávání a smysluplně rozvíjet kreativní schopnosti žáků. Nedílnou součástí výuky jazykového semináře je stanovování osobních cílů ve studiu a následné sebehodnocení vlastních výkonů.

V semináři jsou využívány znalosti a dovednosti získané také v jiných předmětech. Vyžíváme také pracovnu informatiky pro práci s informačními technologiemi.

Do výuky jsou zařazovány tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Jazykový seminář jsou výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Chceme, aby žáci četli s porozuměním.
- 2) Pracujeme s různými formami textů a sdělení.
- 3) Předkládáme žákům rozmanité informační zdroje a roveň chceme, aby žáci pracovali s různými zdroji informací.
- 4) Vedeme žáky k tomu, aby poznali a následně využívali způsoby, metody a strategie efektivní pro jejich vlastní učení.
- 5) Snažíme se vést žáky k samostatnému vyhledávání informací a následné práci s těmito informacemi.
- 6) Vedeme žáky k tomu, aby propojovali poznatky jednotlivých částí jazyka do souvislostí celého jazykového systému.
- 7) Snažíme se, aby žáci byli schopni posoudit vlastní pokrok v rozvíjení svých jazykových dovedností.

- 8) Chceme, aby žáci prováděli sebehodnocení vlastní práce a na jeho základě uměli formulovat vlastní problémy spojené s osvojováním vědomostí a dovedností.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Předkládáme žákům problémové jazykové úkoly z každodenního života.
- 2) Zadáváme úkoly, které posilují schopnosti žáků využívat vlastní zkušenosti s jazykovým vyjadřováním.
- 3) Vedeme žáky k tomu, aby při řešení jazykových problémů běžně využívali jazykové příručky.
- 4) Učíme žáky, aby si vlastní řešení problému uměli obhájit na základě získaných informací.

Kompetence komunikativní

- 1) Využíváme různé formy skupinové práce, často používáme práci ve dvojicích.
- 2) Chceme, aby žáci vyjadřovali vlastní názor a sdíleli jej s ostatními.
- 3) Učíme žáky veřejně prezentovat závěry vlastní práce, nebo práce celé skupiny.
- 4) Chceme, aby žáci při rozhovorech reagovali adekvátní formou podle zásad správné komunikace.

Kompetence sociální a personální

- 1) Snažíme se zařazovat některé formy skupinové práce.
- 2) Stanovujeme ve spolupráci s žáky pravidla práce v hodinách i pro práci v týmu.
- 3) Při vhodných příležitostech stanovujeme ve spolupráci s žáky kritéria a indikátory pro hodnocení.
- 4) Učíme žáky přijmout danou roli ve skupině.
- 5) Snažíme se dodržovat přátelskou atmosféru při práci v hodinách.
- 6) Vedeme žáky k ohleduplnosti.

Kompetence občanské

- 1) Respektujeme rozdíly mezi žáky, jejich zvláštnosti a zájmy.
- 2) Snažíme se používat sebehodnocení jako prostředek chápání procesu učení.
- 3) Učíme žáky respektovat názory ostatních.
- 4) Snažíme se, aby žáci respektovali svá práva a zároveň chápali nutnost svých povinností.
- 5) Umožňujeme žákům podílet se na přípravě některých aktivit spojených s výukou.

Kompetence pracovní

- 1) Učíme žáky objektivně posoudit svoje schopnosti a možnosti.
- 2) Snažíme se využívat sebehodnocení a hodnocení.
- 3) Chceme, aby si žáci uvědomovali svůj vlastní pokrok jako motivaci k dalšímu vzdělávání.
- 4) Chceme, aby žáci dodržovali stanovená pravidla.
- 5) Posilujeme u žáků schopnost kreativity při realizaci některých činností.

Osnovy předmětu

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák: Upevňuje si pravidla týkající se výslovnosti, významu a skloňování cizích slov, se orientuje ve Slovníku cizích slov. Třídí slova podle způsobu, jakým obohatila českou slovní zásobu, tvoření slova podle zadání, rozpoznává přenesená pojmenování.</p>	<p>Přejatá slovanská Obohacování slovní zásoby</p>

<p>Orientuje se v jazykových příručkách při ověřování pravopisu, průběžně příručky používá. Správně skloňuje jména, ověřuje si správnost koncovek v Pravidlech českého pravopisu. Upevňuje si učivo o slovesech, ověřuje si správnost koncovek sloves v Pravidlech českého pravopisu. Pěstuje kulturu jazyka a řeči. Upevňuje znalosti o větě jednočlenné, dvojčlenné, o větných členech, o grafickém znázornění stavby věty jednoduché, souvětí podřadném, určuje druhy vedlejších vět, určí větu hlavní a významové poměry mezi větami hlavními. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, ovládá třídění slovanských jazyků.</p>	<p>Jazykové příručky Tvarosloví – jména Tvarosloví – slovesa Kultura jazykového projevu Skladba – věta jednoduchá a souvětí Útvary jazyka, slovanské jazyky OSV: Rozvoj schopností poznání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS: Naši sousedé v Evropě, Kořeny a zdroje evropské civilizace MUV: Multikulturalita</p>
--	---

5.23 Seminář z matematiky

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	0	0	0	0	1

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Seminář z matematiky je jako volitelný vyučován v 9. ročníku s hodinovou dotací v rozsahu 1 hodiny týdně. Svým vzdělávacím obsahem doplňuje předmět Matematika na 2. stupni. Očekávané výstupy vycházejí z výstupů RVP ZV ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Volba úloh závisí na potřebách dané třídy. Všechna témata nemusí být komplexně probrána.

Cíle

- prohloubení a rozšíření učiva matematiky,
- schopnost orientace v testových úlohách,
- zdokonalení matematické gramotnosti žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV.

Kompetence k učení

- 1) Vedeme žáky k vytváření a využívání zásoby matematických nástrojů při řešení vhodných úloh problémových, logických, úloh z reálného světa.
- 2) Vedeme žáky k analyzování úloh, k sebehodnocení.

Kompetence k řešení problému

- 1) Zařazováním problémových úloh, jejich diskuzí a matematizací reálných situací vedeme žáky k jejich systematickému řešení, k provádění rozboru, k volbě správného postupu, k přesnému vyjádření problému.

Kompetence komunikativní

- 1) Učíme žáky argumentovat, formulovat otázky i odpovědi, zapisovat a rozebírat matematické úlohy.

Kompetence sociální a personální

- 1) Vedeme žáky k sebekontrolě a rozvoji volných vlastností.

Kompetence občanské

- 1) Vedeme žáky k dodržování pravidel, vzájemnému respektu a to ústně i hodnocením.
- 2) Vedeme žáky k přejímání zodpovědnosti za svou práci a práci skupiny při řešení úloh.

Kompetence pracovní

- 1) Řešením jednotlivých úloh žáky vedeme k trpělivosti, systematickosti, aktivitě, plánování činnosti.
- 2) Rozvíjíme přesnost a dovednost používat matematické pomůcky.

Osnovy předmětu

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo, rozšiřující učivo, průřezová témata
Žák podle svých možností	
<ul style="list-style-type: none"> • Řeší úlohy z dané oblasti na úrovni přijímacích zkoušek na SŠ. • Využívá zásobu matematických znalostí při řešení praktických úloh z reálných situací. • Řeší nestandardně zadané úlohy z daných oblastí. • Využívá zásobu matematických znalostí při řešení komplexních úloh sestávajících z více oblastí učiva.	<p>Číslo a proměnná</p> <ul style="list-style-type: none"> • racionální čísla • dělitelnost přirozených čísel • poměr, přímá a nepřímá úměrnost • procenta • výrazy číselné, s proměnnou, lomené <p>Závislosti, vztahy, práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkce • tabulky • grafy a diagramy • příklady závislostí z praktického života <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • obvody a obsahy rovinných obrazců • povrchy a objemy těles <p>Nestandardní aplikační úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> • číselné a logické řady • číselné a obrázkové analogie • logické a netradiční úlohy <p>Průřezová témata OSV 10 řešení problémových úloh</p>

5.24 Konverzace v cizím jazyce

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	0	0	1	0	0

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět Konverzace v cizím jazyce dodává žákům živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa. Vzdělávací obsah vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Výuka probíhá dle možnosti v jazykové učebně, která poskytuje lepší možnosti komunikace, případně v kmenové třídě. V hodinách uplatňujeme různé metody a formy práce. Cizí jazyk obecně má úzký vztah k jazyku mateřskému, nabízí se ale také využití mezipředmětových vztahů se Zeměpisem, Dějepisem, Občanskou a Výchovou ke zdraví, některá témata mají blízko k Přírodopisu a ekologické výchově.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby na úrovni svých schopností:

- rozuměli jednoduchým pokynům,
- pochopili obsah a smysl mluveného slova,
- zapojili se do konverzace,
- poskytli požadovanou informaci,
- uměli v textu vyhledat specifickou informaci,
- uměli napsat krátké, gramaticky správné texty,
- rozuměli krátkým jednoduchým textům,
- zvládli krátkou společenskou konverzaci,
- dorozuměli se v běžných každodenních situacích,
- rozuměli autentickému materiálu.

Do vyučovacího předmětu konverzace v cizím jazyce jsou v průběhu školního roku zařazována průřezová témata, která přispívají k propojení obsahu předmětu s požadavky každodenního života. Jedná se o následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Konverzace v cizím jazyce jsou výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí, stanovených RVP ZV. Na základě osvojení a zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Klademe důraz na pozitivní motivaci.
- 2) Pracujeme s různými formami textu.
- 3) Pracujeme se slovníkem.
- 4) Posloucháme autentické texty.
- 5) Používáme různé konverzační metody.
- 6) Učíme žáky sebehodnocení.
- 7) Umožňujeme žákům prožít úspěch.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Vedeme žáky k porovnávání a odvozování problémů (souvislosti a rozdíly v reáliích).
- 2) Učíme žáky pracovat s informacemi z různých zdrojů, tyto informace třídít, porovnávat a využívat.
- 3) Na základě posouzení svých schopností zapojujeme žáky do soutěží.

Kompetence komunikativní

- 1) Nabízíme žákům dostatek možností k mluvenému projevu prací ve dvojicích a skupinách.
- 2) Vytváříme modelové situace pro rozhovory.
- 3) Využíváme různé skupinové formy práce.
- 4) Učíme žáky prezentovat závěry své práce.

Kompetence sociální a personální

- 1) Zařazujeme skupinové formy práce.
- 2) Dodržujeme přátelskou atmosféru při práci v hodinách.
- 3) Posilujeme sebedůvěru žáků.
- 4) Pěstujeme v žácích národní identitu a zároveň příslušnost k EU – seznamujeme je s reáliemi a kulturními tradicemi.

Kompetence občanské

- 1) Respektujeme rozdíly mezi žáky a jejich zvláštnosti.
- 2) Učíme žáky respektovat názory ostatních.
- 3) Používáme sebehodnocení.

Kompetence pracovní

- 1) Učíme žáky objektivně posoudit svoje schopnosti a možnosti.
- 2) Chceme, aby žáci dodržovali stanovená pravidla.
- 3) Prezentujeme práce žáků.

Osnovy předmětu

Očekávané výstupy	Učivo
7. ročník	
Receptivní řečové dovednosti	
Žák	
Rozumí smyslu jasných jednoduchých zpráv, rozumí frázím a slovní zásobě z různých oblastí, rozumí hlavním myšlenkám v promluvě a konverzaci.	Můj domov, volný čas, rodina, zvířata, město, cestování, kultura, sport, nákupy, popis osob, plány do budoucna

	<p>Průřezová témata: OSV4 dobrá organizace času EV2 ochrana biologických druhů MUV1 poznávání vlastního kulturního zakotvení OSV 6 chyby při poznávání lidí OSV 3 stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení</p>
Rozumí hlavní myšlenku jednoduchého textu s neznámými slovy, jejichž význam odvozuje na základě vizuální podpory či předem známé skutečnosti.	<p>Autentické texty</p> <p>Průřezová témata: MUV 1 poznávání vlastního kulturního zakotvení MEV 1 identifikování základních orientačních prvků v textu</p>
Běžně pracuje s dvojjazyčným slovníkem, orientuje se ve zkratkách symbolech.	<p>Vyhledávání slovní zásoby, překlady textů</p> <p>Průřezová témata: MEV 1 identifikování základních orientačních prvků v textu</p>
Produktivní řečové dovednosti	
Při reprodukci různých textů používá dané fráze a spojení, pokouší se o vyjádření vlastními slovy.	<p>Oslovení, pozdrav, omluva, objednávka jídla, prosba, žádost, informace o počasí, objednávka a nákup jídla, orientace ve městě, žádost o pomoc, službu, omluva, nabídka, reakce na nabídku (souhlas, odmítnutí)</p>
Sestaví gramaticky a formálně správně věty, zprávy, jednoduchý text, používá správné tvary probíraných gramatických jevů.	<p>Základní gramatické struktury</p>
Do svých sdělení zařazuje fráze i z oblasti hovorového jazyka.	<p>Domov, volný čas, péče o zdraví Texty a rozhovory s probíranou tematikou</p>
Běžně používá ustálené věty a fráze typické pro dané sdělení.	<p>Zájmová činnost Příroda, cestování Kultura</p>
Klade jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídá.	<p>Plány do budoucna</p>
Nerozumí-li, znova si vyžádá sdělení informace.	<p>Průřezová témata: OSV 3 plánování učení a volného času VMEGS 2 mezinárodní setkávání</p>
Interaktivní řečové dovednosti	
Zvládá společenskou konverzaci. Udrží průběh konverzace v modelové situaci, komunikuje v běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech.	<p>Domov, volný čas, rodina, zvířata, počasí, stravování, město, cestování, kultura, sport</p>

5.25 Dramatická výchova

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7. (volitelný)	8.	9. (povinný)
0	0	0	0	0	0	1	0	1

Charakteristika předmětu

Do školního roku 2019/20 se jedná o předmět povinný, od tohoto školního roku bude předmět volitelný. Jako povinný předmět se vyučuje v 9. ročníku. Předmět Dramatická výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávací obsah předmětu velmi úzce souvisí s obsahem literární výchovy Českého jazyka. Žáci se učí pracovat ve skupině, reflektovat svou činnost a své osobní zážitky. Podstatnou součástí výuky dramatické výchovy je podíl na společné tvůrčí činnosti celého týmu. Tím má vzdělávací obsah této části úzké vazby s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova. Zastoupena jsou však i další průřezová témata. Při výuce využíváme různé formy a metody práce, důraz klademe na praktická cvičení. Výuka probíhá v kmenové třídě, někdy také v tělocvičně.

V Dramatické výchově jsou žáci vedeni k tomu, aby

- získali základní přehled o vývoji dramatického umění a divadla,
- používali kultivovaný pohybový a jazykový projev,
- kreativně rozvíjeli svou osobnost,
- získávali dovednosti ve společném tvůrčím procesu.

Do vyučovacího předmětu český jazyk a literatura jsou v průběhu školního roku zařazována průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Dramatická výchova jsou i výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Klademe důraz na pozitivní motivaci.
- 2) Používáme sebehodnocení.
- 3) Učíme žáky uvědomovat si vlastní poznávací schopnosti.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Simulací problémových situací a nácvikem jejich řešení učíme žáky řešit problémy.
- 2) Zadáváme úkoly, které posilují schopnosti žáků využívat vlastní zkušenosti.
- 3) Používáme některé vhodné metody kritického myšlení.

Kompetence komunikativní

- 1) Dbáme na dodržování smysluplnosti komunikace žáků s okolím.
- 2) Při zadávání úkolů vycházíme z praktických potřeb žáků.
- 3) Využíváme různé formy týmové práce.
- 4) Chceme, aby žáci vyjadřovali vlastní názor.
- 5) Učíme žáky zapojovat se do rozhovoru nebo diskuse ve třídě tak, aby uměli argumentovat a obhájit si svůj názor s ohledem na okolí.
- 6) Učíme žáky prezentovat veřejně závěry jejich práce.

Kompetence sociální a personální

- 1) Zařazujeme skupinové formy práce.
- 2) Ve spolupráci s žáky stanovujeme pravidla práce.
- 3) Učíme žáky přijmout danou roli ve skupině.
- 4) Využíváme dramatickou výchovu a inscenování vhodných literárních děl.
- 5) Dodržujeme přátelskou atmosféru při práci v hodinách.
- 6) Posilujeme sebedůvěru žáků.

Kompetence občanské

- 1) Respektujeme rozdíly mezi žáky a jejich zvláštnosti.
- 2) Používáme sebehodnocení.
- 3) Učíme žáky respektovat názory a postoje ostatních.
- 4) Zapojujeme žáky do kulturních akcí školy.
- 5) Umožňujeme žákům podílet se na přípravě některých aktivit spojených s výukou.
- 6) Podporujeme žáky v projevování pozitivních vztahů k uměleckým dílům.
- 7) Snažíme se, aby žáci pochopili význam kulturního dědictví a národních tradic.

Kompetence pracovní

- 1) Učíme žáky objektivně posoudit svoje schopnosti a možnosti.
- 2) Posilujeme u žáků schopnost kreativity při realizaci činností.

Osnovy předmětu

Očekávané výstupy	Učivo
Žák	
Používá kultivovaný mluvený projev.	Práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace, náměty a témata v dramatických situacích, postava
Kultivovaným pohybem (neverbálně) vyjádří konkrétní situaci, vlastní pocity nebo emoce.	
Předvede konkrétní dramatickou situaci z pohledu různých postav.	
Vyjádří verbálně i neverbálně vnitřní stav a emoce vybrané postavy.	Průřezová témata: OSV 2 sebepoznání a sebepojetí OSV 5 kreativita OSV 6 poznávání lidí
V týmu vytvoří dramatizaci části zvoleného literárního díla.	Sociálně komunikační dovednosti, inscenační tvorba,

Na průběhu inscenační tvorby se podílí jako jeden z členů realizačního týmu.	prezentace, reflexe, hodnocení, organizace tvůrčí skupinové práce, herní dovednosti
Přijme a vytvoří roli v připravované dramatizaci.	
Vytvořenou dramatizaci veřejně prezentuje.	
Na základě reflexe a sebereflexe zhodnotí výsledek tvůrčí činnosti týmu.	Průřezová témata: MEV 7 stanovení cíle, časového harmonogramu, delegování úkolů
Rozpozná znaky hlavních dramatických žánrů.	Stavební prvky dramatu, dramatické žánry, divadelní druhy (činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima)
Kriticky zhodnotí dramatické dílo.	
Na základě informací získaných z více dostupných zdrojů sestaví medailon o vybrané osobnosti české nebo světové dramatické tvorby.	Osobnosti české a světové dramatické tvorby Průřezová témata: VMEGS 3 kořeny a zdroje evropské civilizace MUV 2 vztahy mezi kulturami

5.26 Sportovní hry

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	0	0	1	0	0

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět Sportovní hry vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je vyučován v koedukovaných skupinách (nebo skupině) žáků.

Převažující formou výuky je vyučovací hodina. Výuka probíhá v tělocvičně, v areálu ZŠ, v přílehlém areálu TJ Sokol Bohuňovice, na hřišti v Trusovicích, v Centru zdraví Bohuňovice. Sportovní hry jsou zaměřeny na pohybové a míčové hry, volnočasové aktivity a netradiční formy sportu.

Cílem výuky předmětu je, aby žáci:

- získali kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu,
- vytvářeli si návyky zdravého životního stylu vedoucího k progresivnímu utužování zdraví,
- dodržovali sportovní etiku, pravidla sportů a jednání fair – play.

Do výuky jsou průběžně zařazovány všechny tematické okruhy průřezového tématu Osobností a sociální výchova:

- Sebepoznání a sebepojetí, Poznávání lidí, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje a praktická etika.

Výchovné a vzdělávací strategie

Nedílnou součástí obsahu předmětu Sportovní hry jsou výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí stanovených RVP ZV. Na základě zvládnutí těchto dílčích kompetencí přispíváme k získání všech klíčových kompetencí.

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Poznáváme cíl a vzájemnou propojenost pohybu a kvalitního života, jako nezastupitelného činitele.
- 2) Operujeme s obecně používanými symboly, termíny a znaky v tělesné výchově, sportu a při pohybových činnostech.

Kompetence k řešení problémů

- 1) Hledáme vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.
- 2) Kriticky myslíme, dbáme na to, aby žáci byly schopni obhájit si svá rozhodnutí a uvědomit si zodpovědnost za ně.
- 3) Snažíme se o to, aby žáci byli schopni zhodnotit výsledky svých činů.

Kompetence komunikativní

- 1) Dbáme na souvislé a výstižné vyjadřování.
- 2) Umíme naslouchat, účinně se zapojujeme do diskuse.
- 3) Snažíme se o to, aby žáci uměli obhájit svůj názor.
- 4) Žáci umí pořádit a prezentovat záznam ze sportovní akce.

Kompetence sociální a personální

- 1) Rozvíjíme spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva.
- 2) Rozdělujeme činnosti tak, aby žáci přijímali různé úkoly v rámci sportovního družstva.
- 3) Přispíváme k upevnování mezilidských vztahů.
- 4) Dbáme na pochopení potřebu efektivně spolupracovat.
- 5) Dodržujeme pravidla fair play.

Kompetence občanské

- 1) V zájmu podpory svého zdraví uplatňujeme hygienická pravidla.
- 2) Uvědomujeme si potřebu aktivního zapojení se do sportovních aktivit.
- 3) Vedeme žáky k tomu, aby si byli vědomi svých práv a povinností v tělesné výchově, ve škole i mimo ni.

Kompetence pracovní

- 1) Bezpečně používáme a manipulujeme s nářadím a náčiním.
- 2) Uvádíme příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě.
- 3) Snažíme se o vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledáme cesty k jejich minimalizování.

Osnovy předmětu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák		
Rozumí a reaguje na základní povelovou techniku a umí ji používat.	Povelová technika, signály – verbální, neverbální, zvukové, vyjadřovací prostředky ve sportu	
Rozumí smluveným gestům a signálům a reaguje na ně.		
Chápe základní hygienická a bezpečnostní pravidla při pohybové činnosti, zejména po jejím skončení.	Hygienická pravidla v tělesné výchově, bezpečnost v tělesné výchově	
Chápe základní bezpečnostní pravidla při pohybové činnosti.	Bezpečnost v tělesné výchově	
Chápe bezpečnostní pravidla pro manipulaci s nářadím, náčiním a tělocvičným vybavením a dodržuje je.		
Samostatně se dokáže připravit	Rozcvičení	

(rozcvičit) na pohybovou činnost a chápe důležitost této činnosti.	Uvolňovací cvičení – strečink, přímivá cvičení, spinální cvičení, relaxační cvičení, protahovací cvičení	
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím.		
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Pohybové hry různého zaměření	OSV 5 kreativita OSV 8 komunikace OSV 9 spolupráce a soutěživost
	Soutěže ve družstvech s různým zaměřením	
	Míčové hry: vybíjená a její obměny	
	Florbal: HČJ, florbalová abeceda, vedení, přihrávání míčku, útočná a obranná činnost, jednoduchá hra	OSV 3 seberegulace a sebeorganizace OSV 8 komunikace OSV 9 spolupráce a soutěživost
	Kopaná (chlapci): HČJ, vedení, přihrávání, zpracování míče, útočná a obranná činnost, jednoduchá hra	
	Volejbal (dívky): vrchní odbytí, obouruč, přehazovaná, jednoduchá hra	
	Plavání: rozvoj vytrvalosti, prsa, kraul, znak (podle zájmu, podmínek)	
	Netradiční pohybové činnosti: frisbee, softbal, ringo, in line bruslení, bruslení, tenis (podle zájmu a podmínek)	OSV 9 spolupráce a soutěživost
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel	OSV 10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV 11 hodnoty, postoje, praktická etika
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.		

Je schopen základního ošetření zraněného, orientuje se v postupu přivolání rychlé lékařské	První pomoc	OSV 10 řešení problémů a rozhodovací dovednosti
--	-------------	---

5.27 Základy práce na počítači

Týdenní hodinová dotace pro výuku je následující:

1. stupeň					2. stupeň			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
0	0	0	0	0	0	1	0	0

Charakteristika předmětu

Předmět Základy práce na počítači je zařazen na 2. stupni jako volitelný předmět s dotací 1 hodina týdně, který rozšiřuje a prohlubuje znalosti a dovednosti získané v předmětu Informační a komunikační technologie. Je součástí stejnojmenné vzdělávací oblasti. Zaměřuje se více na praktickou stránku využití aplikačního software. Žáci se učí využívat software tak, aby jejich získané znalosti a dovednosti byly přímo použitelné v běžném i profesním životě.

V předmětu je zařazeno téma o základech algoritmizace jako rozšiřující učivo. Toto téma je vyučováno pomocí vizuálního programovacího jazyka přiměřeně věku žáků.

Dlouhodobé cíle jsou stejné jako cíle předmětu Informační a komunikační technologie – informační gramotnost žáka.

Cíle 3. období

Žák je informačně gramotný, tzn.:

- používá počítač a jeho periferie jako pracovní nástroj
- chápe strukturu textu a vytvoří jednoduchou multimediální dokumentaci,
- je schopen používat počítač zapojený do počítačové sítě (elektronická pošta, Internet),
- orientuje se ve vlastním výpočetním systému (práce se soubory, OS),
- vyhledává a filtruje informace,
- orientuje se v různých formách předložených informací a je schopen vybrat a následně použít informace potřebné k řešení konkrétních problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využíváme následující postupy:

Kompetence k učení

- 1) Vedeme žáky k samostatnosti při získávání nových vědomostí při práci s ICT tak, že pomáháme žákům vyhledávat nové informace, ukládat odkazy na tyto informace a využívat znalosti a dovednosti z nich získané v další práci.

Kompetence k řešení problému

- 1) Vedeme žáky k samostatnosti při řešení běžných problémů při práci s ICT tak, že pomáháme žákům vyhledat řešení na internetu nebo v nápovědě.

Kompetence komunikativní

- 1) Zařazováním úkolů pro společnou práci vedeme žáky k potřebě spolupráce, kompromisu.

Kompetence sociální a personální

- 1) Vedeme žáky ke společnému hodnocení a pomoci při práci ne jednotlivých projektech.

Kompetence občanské

- 1) Kladením důrazu na respekt k duševnímu vlastnictví a dodržování autorského práva vedeme žáky k odpovědnosti za vlastní jednání.

Kompetence pracovní

- 1) Vedeme žáky k vytvoření portfolia svých znalostí a dovedností při práci s ICT.

Osnovy předmětu

7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo
<p>Žák podle svých možností: Popíše rozdíl mezi hardware a software. Vyjmenuje a ukáže části počítače, popíše některé jejich parametry. Vyjmenuje vlastnosti operačního systému, uvede příklady operačních systémů na různých zařízeních. Orientuje se v operačním systému, dokáže řešit jednoduché problémy, se kterými se během své práce setká. Rozdělí software do několika skupin podle jejich použití. Vybere vhodný software podle svých potřeb a účelu. Zaregistruje se a přihlásí do vybraných online aplikací, využívá tyto aplikace při práci.</p>	<p>Hardware</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní součásti počítače a jejich parametry <p>Software</p> <ul style="list-style-type: none"> • operační systém • druhy software • online a offline aplikace • některé druhy licencí
<p>Vytvoří vícestránkový text při využití stylů a dalších pokročilých funkcí textového editoru. Dokument sází podle zásad, které jsou definovány v normě ČSN 01 6910.</p>	<p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokročilé práce v textovém editoru • úprava písemností podle ČSN 01 6910 • styly • číslování stran
<p>Vytvoří tabulky s využitím funkcí. Vizualizuje data pomocí grafů.</p>	<p>Tabulkový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkce • grafy
<p>Vytváří a upravuje grafiku za použití pokročilejších funkcí.</p>	<p>Grafika rastrová, vektorová</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorba grafiky
<p>Vytváří velmi jednoduché programy ve vizuálním programovacím jazyce.</p>	<p>Rozšiřující učivo:</p> <p>Základy algoritmizace - tvorba jednoduchých algoritmů ve vizuálním programovacím jazyce</p>

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy žáku specifikuje Školní řád, který je dostupný z <http://www.zsbohun.cz/d/32.1/%C5%A0koln%C3%AD%20%C5%99%C3%A1d.pdf>.